FLOR STREJNICU

MIȘCAREA LEGIONARĂ ȘI EVREII

IMAGO

FLOR STREJNICU

MIŞCAREA LEGIONARĂ ŞI EVREII

© Flor Strejnicu, 1996

ISBN 973-9213-08-1

FLOR STREJNICU

MIȘCAREA LEGIONARĂ ȘI EVREII

Editura
IMAGO
SIBIU, 1996

IN MEMORIAM

Bunului meu tată, preot Alexandru Strejnicu,
salvator al multor vieți de evrei în orașul Ploiești

ARGUMENT

Stimate domnule doctor Stelian Bălănescu,

Am convingerea că o scrisoare a unui cititor adresată autorului unei cărţi nu poate să surprindă. Ceva mai mult, scriitorul se poate simţi măgulit de atenţia cu care i-a fost parcursă cartea şi interesat de reacţiile pe care aceasta le-a produs cititorilor. Deci nu fac nimic ieşit din firesc scriindu-vă, mai ales că, prin vârstă, profesie, loc de naştere şi chiar cel de muncă (mai puţin specialităţile), ne aflăm de aceeaşi parte a baricadei. Cine din generaţia mea, dintre cei care lucrează sau au lucrat în domeniul medical în Sibiu sau în împrejurimi, nu-l cunoaşte pe doctorul Bălănescu? Fiind medic radiolog în Cisnădie, am avut nu de puţine ori prilejul să aud vorbindu-se la superlativ despre profesionalitatea şi înaltul grad de cultură al domniei voastre. Ştiu că Cisnădia nu v-a displăcut (sub nici un aspect) şi îmi amintesc cum adesea ne întâlneam fie pe "cursă", fie pe străzile acestui oraş, în timpurile în care elementul săsesc dădea o culoare deosebită micului burg. Deci vă scrie unul dintre cei care vă cunoaşte, vă apreciază şi are multe puncte comune cu dumneavoastră.

Dar să trecem la cartea *Inconsistenţa miturilor* (Iaşi, Ed. Polirom, 1995).

După ce am luat cunoştinţă de câteva sumare date biografice - un medic şi un inginer, despărţiţi ca vârstă de 22 ani, dar ambii stabiliţi în Germania de aproape 20 ani -, am purces la citirea extrem de atentă a epistolelor dintre "împricinaţi",epistole nu cu

caracter confidențial, ci, declarat de câteva ori în cuprinsul cărții, cu scopul de a apărea într-un volum, după ce în prealabil fuseseră tipărite în *Dialog* timp de patru numere, revistă al cărei redactor şef este chiar cel de-al doilea autor (în ordinea de pe copertă). Sigur că, în calitate de redactor şef, Ion Solacolu a avut interesul ca subiectul tratat să fie de actualitate şi, în acelaşi timp, făcând raportul cantitativ al paginilor scrise, să aibă suficient material pentru cât mai multe numere de revistă. Astfel, în timp ce dumneavoastră care - aşa cum reiese din prima scrisoare - "provocați" acest schimb epistolar, vă rezumați în a scrie pe tot parcursul cărții numai 45 de pagini, iar în *Față în față* mai puțin de 9 pagini (multe răspunsuri fiind monosilabice), Ion Solacolu, "ațâțat" de dumneavoastră, scrie nu mai puțin de 217 pagini, respectiv 34 în dialog. Apelând la raporturi, reiese că în timp ce primul autor, dumneavoastră, ocupați 18,25% din carte, cel de-al doilea acoperă nu mai puțin de 81,75%. Sigur că respectul pe care vi-l poartă şi el, vârsta şi în special faptul că sunteți cel care întreabă, justifică "ordinea" autorilor.

În acelaşi timp, dumneavoastră vă arătați mai puțin cunoscător al mai multor probleme şi de multe ori surprins de bogăția documentării lui Ion Solacolu, care cu o ostentație greu de disimulat umple pagini întregi cu informații vădit selectate şi cu considerații peiorative asupra tuturor celor care au făcut parte din Mişcarea Legionară, chiar dacă s-au numit Nae Ionescu, Mircea Eliade, Emil Cioran, Constantin Noica, Petre Țuțea etc. Sub acest aspect nu este de neglijat faptul că, în timp ce dumneavoastră afirmați (pag. 6) că nutreați "chiar o oarecare simpatie pentru legionarii care fuseseră principalele ei victime" (este vorba de dictatura carlistă), iar apoi (pagina 144) vorbiți de un "program de transformare morală a întregii populații a țării", Ion Solacolu, la pagina 172, scrie: "La noi în familie cel puțin - un mediu aş zice tipic pentru burghezia mijlocie românească -, noțiunea de «legionar» era oarecum similară cu cea de derbedeu, de scandalagiu,de om fără căpătâi".

Deci acestea sunt pozițiile celor doi autori.

Nu voi căuta, în tot ceea ce vă voi scrie, să mă refer la toate acuzele pe care le aduceți Mişcării Legionare ,ci mă voi limita doar la problema "antisemitismului legionar" sau, mai exact, la raportul dintre Mişcarea Legionară şi evrei.

În ultimul timp, la noi au apărut câteva cărți, a dumneavoastră fiind cronologic ultima, care, indiferent de titlul pe care îl poartă, vor să demonstreze că antisemitismul a existat ca formă extrem de activă în România şi că unele din cele mai vehemente acțiuni împotriva evreilor au fost ale Mişcării Legionare încă dintru începutul acesteia, acțiuni soldate cu asasinate în masă sau individuale, cu violuri sau cu biciuiri la stâlpul infamiei, cu lagăre de lichidare a evreilor (în acest sens, americanii au făcut un film în care comandantul unui astfel de lagăr era un legionar, deşi acțiunea avea loc în 1943, când legionarii se aflau în închisori - filmul fiind preluat şi de TV România) etc., etc. Toate aceste cărți au apărut într-o perioadă în care cei ce ne "purecă" defectele pentru a ne ajuta sau nu țara, financiar sau politic, au nevoie de cât mai multe argumente împotriva noastră, argumente care se numesc "antisemitism", "xenofobie", "ură de rasă", "intoleranță", "neofascism" ş.a.m.d. Nu cunosc cine conduce această campanie, nu împotriva Mişcării Legionare, ci împotriva acestei țări, prin acuzele care ni se aduc, dar este elocventă în ultimul timp tocmai abundența literaturii în acest sens.

Fără comentarii care ar putea fi subiective, dumneavoastră, celui dornic de o documentație cât mai veridică, pentru a le adăuga celor furnizate de Ion Solacolu, "izvor nesecat de informații şi materiale privind istoricul Mişcării Legionare", vă voi oferi la rându-mi argumente, însoțite de facsimiluri (la unele dintre acestea), lăsându-vă pe dumneavoastră, omul de cultură şi de largi posibilități de analiză prin însăşi specialitatea pe care o aveți, să trageți concluziile cele mai aproape de adevăr. Mă voi folosi în continuare de noțiunea de "antisemitism", care nu are nevoie în fața unui om de talia dumneavoastră de o detaliere şi, astfel, de o golire de orice logică, termen neinspirat al unui ziarist german, dar care a rămas în circulație, însemnând anti-evreism şi deci fără extindere asupra

celorlalţi semiţi sau fără să excludă lupta împotriva evreilor în mare parte nesemiţi.

În acelaşi timp, însă, mă simt dator cu o explicaţie care ar putea lămuri pentru ce am căutat o cât mai amplă documentare în problema "antisemitismului" legionarilor.

La scurt timp după ce am citit cartea lui Francisco Veiga, *Istoria Gărzii de Fier* (Buc., Ed. Humanitas, 1995), fiind invitat în Spania de către domnul Traian Popescu, azi în vârstă de 86 de ani, cu care am scris o carte de documentare filatelică asupra emisiunilor poştale ale exilului românesc (cartea se intitulează *Din lupta exilului românesc din Spania împotriva comunismului,* Sibiu, Editura Imago, 1994), am luat cu mine cartea istoricului din Barcelona. Am întâlnit la Madrid câţiva dintre cei menţionaţi de Francisco Veigo cum că i-ar fi servit drept surse de informaţii în documentare. Astfel am stat de vorbă (vizita mea avea loc în vara lui 1994) cu prof. univ. George Uscătescu, prof. univ. Aurel Răuţă, Traian Popescu, iar anul acesta (ianuarie 1996), cu doamna prof. univ. Tiana Popa Silion din Argentina. Ultimii doi sunt în viaţă şi pot depune mărturie şi în faţa dumneavoastră despre cele comunicate mie. Nu ştiu dacă noţiunea de surpriză ar totaliza simţămintele mele din acele clipe, când fiecare dintre cei întrebaţi, plini de indignare, negau că ar fi vorbit vreodată cu autorul acelei cărţi. Trei dintre ei au fost de acord să dea o dezmințire în legătura cu includerea lor pe lista lui Veiga şi, ceva mai mult, să-i ceară acestuia daune morale.Mi-am dat seama cum se poate "scrie" istoria, de fapt aşa cum s-a scris de atâtea ori. Nu înseamnă că Francisco Veiga nu a făcut şi afirmaţii adevărate, dar faptul că, din introducere, pune la îndoială prin mistificare (încerc să fiu elegant) sursele de documentare, m-a făcut să mă îndoiesc asupra întregului conţinut al cărţii.

E posibilă şi o altă explicaţie: ediţia apărută în România a acestei cărţi este un rezumat (selectiv?) al celor patru volume, însumând 1749 de pagini, ale lucrării de doctorat a istoricului spaniol. S-ar putea ca studiul luat în întregime să conţină multe adevăruri pe care ediţia românească nu le-a inserat în volumul

tradus. Mă gândesc la fraza de la pagina 10 în care autorul afirmă: " Legionarismul a fost un fenomen politic sută la sută românesc şi orice încercare de a-l «înstrăina» nu face decât să amâne spulberarea unor vechi fantasme", o subliniere favorabilă legionarilor. Această a doua soluţie l-ar scuti pe Francisco Veigo de suspiciunea mea.

Au urmat, ca an de apariţie, două cărţi consacrate acestei teme. Cartea lui Leon Volovici intitulată *Ideologia naţionalistă şi "problema evreiască" în România anilor 1930*, având ca subtitlu *Eseu despre formele antisemitismului intelectual în România anilor 1930*, este apărută la Ierusalim în decembrie 1994 (Ed. rom.: Buc., Ed. Humanitas, 1995). Autorul constată că figuri proeminente ale "tinerei generaţii" a anilor 1930 au fost animate de un "antisemitism extrem" şi face trimitere la Eliade, Cioran, Noica, încă din introducere.Sunt "purecaţi" apoi Heliade Rădulescu, Cezar Boliac, Ion Ghica, Simion Bărnuţiu, Vasile Alecsandri, ca vehemenţi adversari ai acordării de drepturi evreilor. Urmează Mihail Kogălniceanu, C. Negruzzi, I. C. Brătianu, B. P. Haşdeu, Vasile Conta şi Mihai Eminescu. Îşi susţine teza prin citate din opera celor menţionaţi, dar aminteşte şi de părerea ambasadorului francez la Bucureşti, A.Henry: "L'antisémitisme est plus qu'une opinion en Roumanie, c'est une passion dans laquelle se rencontrent des hommes politiques de tous les partis, les représentants de l'ortodoxie et on peut ajouter, tous les paysans valaques et moldaves". Nu sunt "iertaţi" nici Iorga, Goga, Cuza, Paulescu şi chiar C. Stere, cărora li se acordă capitole întregi. Antisemitismul transilvan este reprezentat de Aurel Popovici şi de Bogdan-Duică, iar biserica de patriarhul Miron Cristea. Din tânăra generaţie, în afara celor citaţi, mai figurează Nae Ionescu şi Nichifor Crainic. De fapt, în afara lui P. Carp şi I. L. Caragiale, toţi ceilalţi oameni politici şi de cultură sunt etichetaţi drept antisemiţi.

În ceea ce priveşte Mişcarea Legionară , Leon Volovici face câteva afirmaţii care merită a fi citate: "... legionarii nu făceau caz de inferioritatea rasială a evreilor, iar spiritul anti-creştin al naţional-socialismului le era cu totul străin. De altfel, Codreanu va afirma nu o dată, cu orgoliu, prioritatea mişcării sale pe plan european,

acuzat pe nedrept de imitare a nazismului" (pag.87); "... dura legislaţie antisemită a fost introdusă (în decembrie 1937) nu de Garda de Fier, ci de un partid rival, coñdus de Goga şi Cuza, iar dictatura regală a lui Carol a avut, de asemenea, propria ei politică antisemită" (pag.89); este citat Călinescu: "... sensibilitatea exagerată a evreului, plăcerea de a se simţi victimă, incapacitatea lui congenitală de a concepe lupta cu toate riscurile ei" (pag.184). În sfârşit, Leon Volovici sesizează foarte exact situaţia politică, constatând că: "identificarea evreului cu primejdia bolşevică" a ocupat un loc principal în cadrul doctrinelor de dreapta, şi sfârşeşte prin completarea listei antisemiţilor cu alţi oameni de valoare ai culturii româneşti. Prin această carte gândită şi scrisă la Ierusalim, apelând la o documentaţie care se trădează a fi selectivă totuşi, Leon Volovici lasă cititorului impresia (intenţie nedeclarată, dar uşor deconspirată) că antisemitismul la români fiinţează din totdeauna, la toate nivelurile şi cu maximă inerţie.

Cartea domnului Zigu Ornea, *Anii treizeci. Extrema dreaptă românească* (Buc., Ed. Fundaţiei Culturale Române, 1995), reiterează cunoscuta meticulozitate a cercetătorului, trădând totuşi (oare este un păcat?) apartenenţa etnică. Cu mult mai "doctă" ca opera lui Volovici, parcurge întru acelaşi scop aceleaşi documente, abordate însă mult mai amplu, căutându-se mai multe semnificaţii şi fiind mai bine conturate. Concluzia: În România, antisemitismul s-a "purtat" şi se "poartă". "Nota de lector" a d-lui profesor Ion Coja din revista *Dilema* (an III, nr. 137, 25-31 august 1995), ca şi răspunsul d-lui Zigu Ornea clarifică şi mai bine "poziţia" subiectivă a autorului, care până la urmă nu poate fi eludată. Totuşi, cartea aceasta reprezintă, paradoxal, cea mai concentrată şi la îndemână cunoaştere a doctrinei legionare. Afirmaţia de la pagina 397, cum că "ar fi o eroare să tragem o linie de egalitate între legionarism şi antisemitism", diferenţiindu-l de partidele cu program exclusiv antisemit, este notabilă.

Dar, stimate d-le doctor Bălănescu, în nici una din cele patru cărţi, "variaţiuni pe aceaşi temă" cum ar zice acaparatorul (încă unul?) programelor muzicale din România, d-nul Iosif Sava (oare

cum l-a chemat înainte?), nici un autor, niciunde, cel puţin ca o diafană aluzie, nu-şi pune mult prea simpla dar mult prea neplăcuta (pentru dânşii) întrebare: oare de ce ? Oare de ce acest popor creştin nu prin botez, ci prin naştere, creştin nu prin vorbe, ci cu fapta, are totuşi momente în care nu mai poate răbda şi - fenomen repetat şi repetabil - face să "explodeze mămăliga"? Ne naştem oare cu gene antisemite? Nici un biolog, fie el chiar evreu, nu a descoperit aşa ceva. Atunci? De ce chiar unii evrei ajung să se întrebe "de ce atâta ţinere de minte a răului, mult prea multă ranchiună, vindictă şi doză de venin?" (N. Steinhardt). Sau afirmaţia doctorului în medicină M. Cohen, referindu-se la imoralitatea profesională a unor scriitori coreligionari: "Oare nu astfel a apărut antisemitismul?" De ce nu se recunoaşte odată pentru totdeauna că antisemitismul este o reacţie care, conform oricărei ştiinţe, nu poate apărea decât condiţionată de o acţiune? Şi atunci totul s-ar linişti şi s-ar limpezi.

Şi pentru a încheia, daţi-mi voie să vă reproduc afirmaţia lui Hary Maiorovici, evreu locuind în Israel, dar născut în România, cu ocazia numirii lui "cetăţean de onoare" al oraşului Sighetul Marmaţiei: "Dacă ar fi să se dea premiul Nobel pentru pace vreunui popor, eu l-aş oferi cu toată convingerea poporului român". Acest lucru, stimate d-le doctor, nu se va întâmpla atâta timp cât apar cărţi în care poporul român este mereu şi mereu acuzat, fie scriindu-se despre el neadevăruri, fie eludând voit orice motivaţie logică a unei reacţii în perioade de timp exact circumscrise. Şi mai este ceva: din cei cinci autori ai celor patru cărţi, unuia singur dintre ei i s-ar impune să aibă o atitudine demnă în calitatea sa etnică, dar şi acela declară, spre surprinderea şi amărăciunea cititorului, că, devreme ce o duce bine, îi este indiferent cine îi este stăpânul ("mie îmi este indiferent dacă eu sunt stăpânit de un evreu devreme ce o duc bine" - pag. 228 din *Inconsistenţa miturilor).*

Cu sinceritate,
Flor Strejnicu
România

CAUZELE JUSTIFICATELOR PERIOADE DE REVIGORARE A RESENTIMENTELOR FAŢĂ DE EVREI

Raportând antisemitismul la ideologia şi activitatea Mişcării Legionare, ne vom ocupa în acest capitol numai de perioadele importante ale istoriei acestei Mişcări şi anume anii '20, deci perioada de pregătire şi de înfiinţare a ei, precum şi de ultimii ani ai deceniului al patrulea, când Mişcarea a ajuns la apogeul politic şi când acuzaţiile de antisemitism împotriva acesteia au atins paroxismul. Vom fi obligaţi, totuşi, la incursiuni sumare în trecutul istoric, precum şi la schiţarea câtorva aspecte statistice ale curbei demografice a evreilor, ale situaţiei economice dominate de evrei şi ale raportului acestora cu populaţia ţării gazdă, în şcoli şi universităţi. Numai în acest context vom putea înţelege dinamica resentimentului antisemit, justificarea lui, precum şi formele de manifestare erupte din spiritualitatea unui popor pe care nu îl caracterizează violenţa şi care a fost mereu pătruns de legile iubirii ale învăţăturii creştine.

Starea de spirit a românilor în anii '20

În capitolul intitulat *Neamuri şi înnemuriri* din cartea *Neam fără noroc - blestemul lui Zamolxe* (Chicago, Ed. proprie, 1994) a lui Alexander E. Ronnett, citim în introducere:

"După datele statistice oficiale, înŢările Române, la începutul

secolului al XIX-lea existau 4-5 mii de evrei la o populație autohtonă de 3-4 milioane, deci într-un raport de 0,01%. În 1878 la o populație de cinci milioane de români, găsim (luând media cifrelor avansate) 300.000 de evrei, deci un raport de 6%. În 1925 la o populație de 15 milioane de români, trăiau în România 1,5 milioane de evrei (luând tot media cifrelor avansate), deci un raport de 10 %. Aşadar într-un secol, valul imigranților iudei a crescut de la câteva mii la un milion şi jumătate, cu un ritm de 15.000 de persoane anual. Veniți în special din Rusia de vest şi sud-vest, aceşti emigranți s-au dedicat preponderent activităților comerciale şi financiare, în plin proces de dezvoltare în acea vreme, reuşind să domine nu numai aceste sectoare ale economiei româneşti, dar şi viața culturală, transporturile şi industria. Fermi în a-şi păstra identitatea etnică şi religioasă, net diferențiate sub ambele aspecte în cadrul autohtonilor, evreii au dus o constantă politică de control în toate sferele societății româneşti, manevrând cu abilitate pe politicieni şi folosind eficient relațiile lor interne şi internaționale."

Şi alte statistici consultate arată cam aceleaşi cifre şi aceeaşi dinamică în timp.

În cartea altui american, C. W. Forester, intitulată *Fenomenul legionar* (Miami, Ed. Studii Istorice Româneşti, 1993), citim la paginile 118-119 din capitolul *Antisemitism* următoarele:

"Documente istorice reale arată că până la venirea fanarioților, Țările Româneşti nu atrăgeau evreii. Fanarioții au adus cu ei un număr mic de evrei sefarzi, care locuiau în Salonic sau Constantinopol. Când Țările Româneşti au început să fie incluse în comerțul internațional cu cereale, în sec.al XIX-lea, evreii din Polonia şi Rusia au început să intre masiv în România, acțiune care a continuat până în 1941. Numărul evreilor din România în secolul al XX-lea este prezentat incorect, deoarece se susține că ar fi fost doar 700.000 de evrei. La sfârşitul volumului *Easthern Europe Between the Wars* scris de Hugh Seton-Watson, sunt redate cifrele populației etnice din România după datele recensământului din 1930. La titlul evrei sunt indicați ca atare 725.818 persoane,

dar la capitolul religii sunt arătați ca fiind de religie mozaică cca.1.500.000. Explicația este simplă: diferența dintre cele două cifre a reprezentat numărul evreilor din Transilvania, care s-au declarat maghiari, ei fiind de fapt evrei. Cifra adevărată ilustrează raportul populației evreieşti, care era de 10 % din populația României. Eugen Weber a denumit această creştere a numărului evreilor în timp de un secol, «emigrare», când de fapt a fost o invazie (...)".

În cartea lui Zigu Ornea intitulată *Anii treizeci. Extrema dreaptă românească*, am găsit o statistică cu date care diferă în minus de cele redate mai sus, dar care a fost luată după o lucrare din 1903 a lui Radu Rosetti: *La Roumanie et les juifs*. În schimb, la pagina următoare (388), după o lucrare a lui Anton Golopenția, din 1941, sunt date cifrele procentuale ale populației evreieşti pe provincii şi anume: "Din masa totală a evreilor, mai mult de un sfert (27,3%) locuia în Basarabia, peste o cincime în Moldova (21,4%), câte o optime în Crişana-Maramureş, Bucovina şi Muntenia (respectiv 12,9%, 12,4% şi 12,3%), o zecime în Transilvania (10,8%), iar Banatul, Dobrogea şi Oltenia nu însuma decât o treizecime din această masă de locuitori (1,9%, 0,5%, 0,5%)".

Dacă luăm în considerare părerea lui C. W. Forester asupra evreilor din Transilvania, am putea deduce că, procentual, prezența evreilor în Transilvania poate fi considerată mai mare.

Se poate observa că în ținuturile din nord locuiau cam trei sferturi din populația evreiască a acestei țări. Cea mai mare parte a acestei populații locuia la oraş (peste 85%, cu excepția Transilvaniei şi a Crişanei -Maramureş, unde raportul era sensibil egal). Profesorul Nicolae Paulescu mai atrage atenția şi asupra unui alt aspect demografic îngrijorător: între 1866-1908, la Iaşi, românii au scăzut prin natalitate cu 13.239 de suflete, în timp ce evreii s-au înmulțit cu 17.664.

Punctele prin care au intrat evreii în România şi regiunile unde aceştia s-au stabilit formează conținutul conferinței colonelului

Ştefan Zăvoianu, erou din războiul 1916-1918, fondatorul ziarului *Dacia*, membru al senatului Legionar, condamnat la moarte în iulie 1941 de către dictatura generalului Antonescu, conferinţă cu titlul *Cum s-a desfăşurat infiltrarea evreilor în România,* ţinută în octombrie 1936 în cadrul cercului de Studii al Mişcării Legionare. Redăm această conferinţă din revista *Învierea* (nr. 2, 1994):

"În momentul de faţă România are pe teritoriul ei circa 2.000.000 de evrei. Nu este fără explicaţie faptul că peste 1.000.000 se găsesc în Moldova, Basarabia şi Bucovina. De asemenea, nu este fără explicaţie faptul că aproape 500.000 s-au adunat în capitala ţării, Bucureşti.

Evreii au început invadarea pământului românesc la jumătatea sec. XIX. Până atunci erau mici comunităţi răzleţe, care nu jenau pe românii autohtoni şi nu constituiau o problemă social-economică. Primii evrei au venit în sec. XVI, aduşi de ocupaţia turcă pentru a fi perceptori şi a strânge birurile. Când a ridicat steagul independenţei naţionale la 13 noiembrie 1595, Mihai Viteazul a executat numai în Bucureşti: 2000 turci şi 500 evrei aflaţi în slujba primilor.

Ceea ce i-a determinat pe evrei să se colonizeze în spaţiul dintre Carpaţi şi Dunăre a fost fondarea în 1859 a *Statului Român Modern* sub ocrotirea şi deci sub controlul marilor puteri din Occidentul Europei. Până la jumătatea sec. XIX, pământul românesc a fost un fel de «ţară a nimănui» între armatele ruse şi turceşti şi de «pradă disputată» între imperialismul ruso-ţarist şi imperialismul turco-otoman. Odată cu fondarea *Statului Român Modern:* s-a asigurat ordinea, a venit libertatea, a început siguranţa şi s-a îngăduit stabilitatea.

Evreii au trecut graniţa şi au pătruns în teritoriu prin două locuri.

Primul loc a fost în *Nord*.

Al doilea loc a fost *Galaţi*.

La nord de Bucovina, Moldova şi Basarabia se găseşte *Galiţia*. Această Galiţie este clocitoarea şi puerniţa evreilor din

întreaga Europă. Evreii din Galiţia au coborât spre sud: pe potecile munţilor, în grupuri mici, fără paşapoarte, plătind vameşilor sau ascunzându-se de grăniceri şi timp de şase decenii în chip de fluviu continuu.

A doua masă de evrei invadatori ne-au venit din porturile Mediteranei şi din Occidentul Europei. Au călătorit cu vapoarele, au debarcat la *Galaţi*, s-au prezentat ca *reprezentanţi ai căpitanului străin* şi sub formă de *comercianţi* s-au răspândit radial.

Astfel, s-a făcut ca cele două armate invadatoare continue să se întâlnească, să-şi strângă mâinile şi să strige împreună "Ura!": *pe teritoriul Moldovei, Bucovinei şi Basarabiei.* Aceasta este explicaţia faptului că mai mult de jumătate din evreii României sunt în Moldova, Bucovina şi Basarabia, unde monopolizează oraşele şi comerţul.

Pentru Bucureşti, explicaţia este de ordin administrativ şi economic. România este un Stat centralizat cu principalele pârghii de comandă concentrate în Capitală. Într-o asemenea structură şi într-o asemenea funcţionare statală, locuitorul din Bucureşti are pondere social-economică de 100 ori mai mare ca cel din oraşele de provincie şi de 1000 ori mai mare ca cel din sate-comune.

Nu ca efect al hazardului, ci în mod deliberat şi calculat Bucureştiul a ajuns după 1918 ca *1/3 din populaţia sa să fie evrei şi 1/6 să fie maghiari.* Puţină lume ştie că Bucureştiul este cel mai mare oraş maghiar din lume după Budapesta. De asemenea nu suficientă lume se întreabă din ce cauză şi cu ce consecinţă s-au adunat în Bucureşti o jumătate de milion de evrei?"

Din cartea lui Francisco Veiga, la pagina 70, putem afla raportul pe profesiuni în diferite regiuni. Astfel, în 1904, 21% dintre comercianţii din întreaga ţară erau evrei, iar la Iaşi cifra se ridica la 75,3%. De asemenea, 21% dintre meşteşugari, însă în cazul ceasornicarilor raportul era de 75,9%, iar în cel al gravorilor 82%. În industrie (după *Enciclopedia Iudaică,* Ierusalim, f.a., volumul 14, p. 398) 19,5% din cele 625 firme erau în proprietatea evreilor.

Dintre profesiuni, cea mai frecvent ocupată era profesia de medic şi dintre aceştia în special stomatologii.

Situaţia în învăţământul universitar prezintă de asemenea interes. În lucrarea *Situaţia demografică a României* publicată de Em. Vasiliu în 1920 (p. 94) citim că numărul de studenţi existent la Universitatea din Cernăuţi se prezenta astfel: la Facultatea de filozofie 174 români (23,6%), iar evrei 574 (76,73%) cu un raport de 1/3,29%; Facultatea de drept: 329 români (43,65%) iar mozaici 506 (56,34%), deci raportul era de 1/1,29. La Iaşi, la Facultatea de medicină erau 546 români (39,65%) iar evrei 831 (60,34%) cu un raport de 1/1,52; Facultatea de farmacie cu 97 (24,49%) români, 229 (75,50%) evrei, deci cu un raport de 1/3,08; Facultatea de litere cu 351 (77,8%) români şi 100 (22,17%) evrei; Facultatea de ştiinţe cu 722 (69,22%) români şi 321 (31,87%) evrei. Se poate vedea că la facultăţile de medicină, farmacie şi drept raportul dintre studenţii români şi evrei este net în favoarea celor din urmă. medicina şi farmacia reprezentau profesii foarte bănoase în acel timp, iar dintre absolvenţii facultăţilor de drept se recrutau funcţionari pentru administraţie şi bănci.

Aceste raporturi între evrei şi români au generat unele aspecte care au tensionat şi mai mult viaţa studenţească. Astfel, la Cluj, "atunci când studenţii de religie creştină au pretins să se practice o disecţie separată de către colegii lor evrei pe cadavre furnizate de colonia iudaică, în faţa refuzului evreilor, având în vedere interzicerea unor astfel de experienţe de către cultul ebraic, a avut loc o manifestaţie a studenţilor creştini" (Francisco Veiga, pag.64). Bineînţeles că manifestaţia a fost catalogată ca având caracter antisemit. De fapt, lucrurile au stat altfel: studenţii evrei au sustras nişte cadavre ale coreligionarilor lor din sălile de disecţie, spre a nu fi studiate anatomic de creştini, fapt care a stârnit dezaprobarea studenţilor creştini (chestie de nuanţă, domnule Veiga...).

Tot ca o manifestaţie antisemită a fost etichetată şi cea în care studenţii de la Iaşi au impus rectorului ca deschiderea anului universitar să aibă loc conform tradiţiei printr-o slujbă religioasă,

ceremonial la care rectorul, sub influenţa majorităţii studenţilor de cult mozaic, o anulase. De fapt, era în acelaşi timp şi influenţa ateismului multor profesori ieşeni, ateism transmis prin "învăţătura marxistă" pe care mulţi dintre aceştia au îmbrăţişat-o. În acelaşi timp, însă, rabinul Basarabiei, Leiba Tirelson, cere, în afară de învăţământul în limba idiş, o catedră de religie mozaică în licee şi predarea religiei mozaice în universităţi de către evrei.

Francisco Veiga mai face şi o altă constatare (pag.62): "...studenţii evrei erau consideraţi o adevărată ameninţare nu atât prin numărul lor, (...) cât prin calitatea lor. Majoritatea proveneau din familii înstărite şi erau în acelaşi timp fiii unor profesionişti din clasa de mijloc şi de aceea dispuneau de o pregătire prealabilă care le asigura un bun randament în sălile de curs. Prezenţa lor în facultăţile de medicină şi drept provoca nemulţumiri, în special în cazul acesteia din urmă , calea tradiţională a inteligenţei române către funcţii".

Dar cea mai semnificativă statistică este redată de către Corneliu Codreanu în cartea sa *Pentru legionari* (Sibiu, Ed. Totul pentru Ţară, 1936), preluată fiind din *Situaţia demografică a României* de Em.Vasiliu-Cluj.

Capitolul este intitulat *Problema şcolii româneşti* şi începe cu o memorabilă frază: "Cine stăpâneşte oraşele, stăpâneşte şcolile; şi cine stăpâneşte azi şcolile, mâine stăpâneşte ţara."

Ne vom referi numai la situaţia din Basarabia:

Învăţământul primar rural:
Băieţi: 72.889 români, 1974 străini creştini, 1281 evrei
Fete: 27.555 români, 1302 străini creştini, 2147 evrei
Învăţământul primar urban:
Băieţi: 6.385 români, 2435 străini din care 1351 evrei
Fete: 5.501 români, 2435 străini din care 1492 evrei
Şcoli secundare şi profesionale:
1535 ortodocşi, 6302 mozaici
Şcoli secundare mixte :
690 ortodocşi, 1341 mozaici

Şcoli particulare:
Bucureşti: români 441, evrei 781
Iaşi: români 37, evrei 108
Galaţi: români 190, evrei 199

Reiese că în învăţământul primar rural la 30 de români exista un evreu. În învăţământul primar urban, pentru 3 români era un evreu. În şcolile profesionale şi secundare, raportul se inversează: pentru 4 evrei, avem un român; iar în şcolile secundare mixte, pentru 2 evrei avem un român. La şcolile particulare din Bucureşti şi Iaşi, şcoli care în acea vreme reprezentau elita învăţământului, raportul este de 1,77, respectiv 2,9 evrei la un român.

Deci, în timp ce marea majoritate a românilor parcurgea numai şcoala primară, mai ales în mediul rural, şcolile profesionale şi secundare erau dominate de evrei.

Situaţia în universităţi era aceeaşi.

Reproducem în continuare din textul lui Corneliu Codreanu:

"Şcoala românească, distrusă în modul acesta prin numărul mare al jidanilor, naşte două probleme grave:

I.- *Problema păturii conducătoare româneşti*, pentru că şcoala creează pe conducătorii de mâine ai neamului , nu numai pe conducătorii politici, ci pe toţi conducătorii din toate domeniile de activitate.

II.- *Problema culturii naţionale,* pentru că şcoala este laboratorul în care se pregăteşte cultura unui popor.

Pentru a sublinia tragedia acestei şcoli româneşti copleşită de jidani, găsesc că e deosebit de important să citez mai jos dureroasele constatări făcute de unul dintre cei mai străluciţi pedagogi ai naţiei noastre, prof. Ion Găvănescul de la Universitatea din Iaşi:

«Nu vrem să mai vedem spectacolul ce-l oferă Liceul Naţional din Iaşi, unde majoritatea sdrobitoare a elevilor o alcătuieşte elementul evreiesc. Puţinii elevi de români se simt streini; în pauzele dintre ore stau retraşi, stingheriţi şi jenaţi prin colţuri. Sunt minoritatea *tolerată*.

Majoritatea trăiesc aparte, vorbesc între ei de preocupările lor, de jocurile lor, de societăţile lor, Macaby, Hacoah, Macoah etc., de şezătorile şi conferinţele lor, de sporturile lor, de planurile lor de lucru şi petrecere. Şi când vor să se ferească de indiscreţia românilor, minoritarii-majoritari şoşotesc între ei, ori o dau de-a dreptul prin idiş...

Bieţii profesori români, în faţa unor astfel de suflete de elevi! Te gândeşti involuntar la găina care a clocit ouă de raţă. Uite-o cum stă cloncănind, speriată pe marginea lacului, cum îşi chiamă cu disperare bobocii, *puii ei de altă speţă,* care au sărit în apă şi alunecă sburdând să treacă pe ţărmul celălalt, unde ea nu-i poate urmări.

Ce şcoală de naţionalism să faci cu astfel de auditori? Poţi să vorbeşti, dacă simţi în tine flacăra patriotismului, de aspiraţiile şi idealul românesc?

Poţi măcar să deschizi gura? Ţi se încleştează fălcile, îţi îngheaţă cuvintele pe buze.

Marele Kogălniceanu, în faţa unor astfel de bănci cu şcolari streini... ar fi putut pronunţa el celebrul discurs de introducere la Istoria Românilor pe care l-a rostit tocmai pe acele locuri unde azi liceul 'Naţional' românesc a devenit un liceu 'Naţional' evreiesc?

I-ar fi pierit inspiraţia care-şi trage puterea din simpatia ochilor sclipitori de înţelegere şi credinţă» (I. Găvănescul, *Imperativul momentului istoric*, p.67).

Şi mai departe:

«Unde s-a văzut vreodată în Anglia, în Franţa, în Italia, vreo şcoală de orice grad, ca să ne mărginim la o singură latură a vieţii naţionale, în care numărul *preponderent* al şcolarilor să aparţină altui neam decât neamul ce alcătuieşte populaţia de baştină a ţării şi care a întemeiat Statul Naţional respectiv?

Se poate închipui bunăoară, ca la o Facultate de drept a vreunei Universităţi din Anglia să fie 547 evrei şi 234 englezi, proporţia dintre evrei şi români de la Facultatea de drept din Cernăuţi, în anul 1920?

Sau la o Facultate de filozofie din Italia, să fie 574 evrei şi 174 italieni, proporţia dintre evrei şi români la aceeaşi Universitate din Cernăuţi?

Sunt aceste raporturi normale? Nu sunt monstruozităţi de biologie etnică, inadmisibile, inconceptibile? Nu sunt un semn de inconştienţă criminală pentru pătura conducătoare responsabilă a neamului românesc?»"

Situaţia redată până acum prin cifrele demografice, cea din economie şi din învăţământ, se suprapune stării de spirit provocate încă din 1878 şi "revigorate" în 1918. În anul 1878, părţile contractante ale congresului de la Berlin, unde trebuia să se hotărască independenţa României în urma războiului din 1877, au condiţionat acest act de cedarea Basarabiei, încetăţenirea evreilor din România şi anularea articolului 7 din Constituţie care interzicea străinilor (evreilor) să aibă proprietăţi în mediul rural. Asociaţia Mondială Israelită cu sediul la Paris a intervenit pe lângă guvernul francez pentru condiţionarea tratatului prin satisfacerea acestei cereri , iar acesta (guvernul), în numele "Onoarei Franţei", a impus doleanţele respective. "E ca şi cum Statul român ar soma Statul francez să acorde cutare drepturi populaţiei ţigăneşti din Franţa în numele «Onoarei României»! Şi aceasta în numele «Asociaţiei Mondiale a Căldărarilor» cu sediul la Bucureşti" (Alexander Ronnett, p. 49).

Acelaşi lucru ni l-au impus Marile Puteri în 1919 prin Tratatul de Pace de la Paris: încetăţenirea evreilor, deşi cei mai mulţi sosiseră de foarte puţini ani.

Aceste două acte (Tratatul de la Berlin şi cel de la Paris) erau pur şi simplu ordine care trebuiau şi au fost executate, sub influenţa sionismului mondial. Nu se putea să nu aibă repercusiuni asupra stării de spirit a populaţiei româneşti (de fapt, a oricărei populaţii din oricare ţară) impunerea unor ordine, contrare interesului ţării respective.

Pe lângă toate acestea, exista o atitudine de totală respingere, de colaborare sau asimilare din partea populaţiei evreieşti.Eugen

Weber *(The Men of the Archangel,* în *Journal of Contemporary History,* ianuarie 1966) şi Nagy Talavera *(The Green Shirts and the Others),* ambii născuţi în sânul unor minorităţi evreieşti din România, au remarcat în lucrările lor că minoritatea evreiască din România s-a dovedit a fi "neasimilabilă şi neasimilată" (Weber), iar Talavera afirma că: "Aceşti evrei fiind de o religie primitivă de un tip naţional, au refuzat o asociere sau o solidarizare cu noul stat român, n-au vrut să devină români (...) pentru că educaţia lor era germană (a celor din Bucovina), limba şi cultura celor din Transilvania era maghiară şi a celor din Basarabia a fost rusă, iar ca limbă idiş, sau orice în afară de română. Evreii din Regat, nu chiar atât de neloiali ca cei noi veniţi, şi-au îndreptat totuşi privirile mai degrabă spre Paris şi până în 1933, spre Berlin, pentru a se inspira în cultura lor, decât spre «nespălatul popor român»." (Apud C.W. Forester, *Fenomenul legionar,* Florida, Ed. Studii Istorice Româneşti, 1993, p. 120).

Atât înainte cât şi după Războiul de Întregire, glasul multor oameni de cultură a atras atenţia asupra acestor anomalii.Bineînţeles că toţi au fost etichetaţi antisemiţi, protolegionari, xenofobi etc.

"În ce consta «antisemitismul» celor mai strălucite personalităţi ale naţiunii române? Într-o mirare logică şi un sentiment de responsabilitate pentru destinul neamului, cărora le-au dat răspunsuri neconvenabile celor vizaţi. Rămâne, totuşi, jignitor ca aceste personalităţi să fie etichetate drept «reacţionari, măscărici, ipochimeni, strigoi» de către autori ai căror străbuni au locuit când în Polonia, când în Rusia, când în Ungaria, când în Germania, mereu altundeva, numai acasă la ei nu. Şi totuşi, doctrinarii români nu au strigat «Evrei, căraţi-vă în Palestina!» ci au «pretins» să asculte de legile morale şi juridice ale neamului gazdă, să consimtă la valorile noastre naţionale" (Alexander Ronett).

Iată ce spun unele dintre aceste personalităţi:

"Vin... cu dreptul omului bazat pe egalitate să pretindă numai privilegii şi supremaţie?... Pentru binele ce le dorim şi le-am dorit, în numele regenerării popoarelor şi însuşi evreilor pe pământul

Palestinei, îi plângem de pietate şi le dăm tot sfatul ce le poate da un creştin... să nu cumva să încerce la una ca aceasta şi nici a cugeta necum a pretinde ceva... că Dumnezeu ştie unde vor ajunge românii în legitima lor şi cea mai sacră din toate urgiile, apărându-şi drepturile lor ca orice naţiune ce îşi are instinctul de conservare", scria **Ion Heliade Rădulescu** *(Echilibru între antiteze,* partea a III-a, p. 380).

"Evreimea, adică 1/7 parte din poporul nostru, este cea mai tristă lepră cu care ne-au osândit slăbiciunea, neprevederea şi venalitatea noastră" - notează **Costache Negri** *(Versuri, proză, scrisori,* Buc., Ed. Minerva, 1909, p. 116).

"În România chestiunea evreiască nu este o chestiune religioasă; ea este o chestiune naţională şi totodată o chestiune economică. În România evreii nu constituie numai o comunitate religioasă deosebită; ei constituie în toată puterea cuvântului , o naţionalitate străină de români, prin origine, prin limbă, prin port, prin moravuri şi chiar prin sentimente", a declarat **Mihail Kogălniceanu,** într-o comunicare din iunie 1869 către Ministerul de Externe.

"Ce sunt năvălitorii? Sunt un popor activ, inteligent, neobosit întru îndeplinirea misiunii sale: sunt adepţii celui mai orb fanatism religios; cei mai exclusivişti din toţi locuitorii pământului, cei mai neasimilabili cu celelalte popoare ale lumii... Ţara e frumoasă, îmbelşugată; ea are oraşe mari, drumuri de fier , instituţii dezvoltate, şi un popor cam neprevăzător, ca toate popoarele de viţă latină...Ce este mai uşor, decât a se substitui locuitorilor acestei ţări, şi de a face din ţara întreagă o proprietate izraelită?" (din Discursul în Senat al lui **Vasile Alecsandri**, publicat în *Monitorul Oficial,* nr.230/1879).

"Prin ce muncă sau sacrificii şi-au câştigat dreptul de a aspira la egalitate cu cetăţenii români? Ei au luptat cu turcii, tătarii, polonii şi ungurii? Lor le-au pus turcii capul în poale, când au înfrânt tratatele vechi? Prin munca lor s-a ridicat vaza acestei ţări, s-a dezgropat din învăluirile trecutului această limbă? Prin unul din ei

şi-a câştigat neamul românesc dreptul la soare?" interoghează **Mihai Eminescu** *(Opere Complete,* Iaşi, Librăria Românească, 1914, p.481).

"... să nu se mai zică atunci de către publiciştii evrei sau evreofili că baza statului ar fi numai simplu interes material comun al cetăţenilor fiindcă vedem din contră că tocmai veacul nostru este cel care a dat naştere principiului naţionalităţilor, tocmai principiul acesta prevalează astăzi din ce în ce mai mult. Este adevărat că aceasta nu împiedică admiterea străinilor la cetăţenia unui stat, dar cu o condiţie: ca acei străini să se contopească în naţiunea dominantă; cu alte cuvinte, să se amestece cu totul aşa încât la urma urmei, să rămîie în stat tot unul şi acelaşi sânge" şi, arătând că evreii evitau sistematic să se integreze, **Vasile Conta** încheie: "Oricum s-ar pune chestiunea, oricum s-ar interpreta,dacă nu vom lupta contra elementului evreiesc, vom pieri ca naţiune" (Discurs contra revizuirii art. 7 din Constituţie, ţinut în Camera Deputaţilor în sesiunea extraordinară din 4 septembrie 1879).

"Evreii practică faţă de români exclusivismul economic cel mai riguros şi nu pot renunţa la el căci le este prescris de însăşi religia lor", scria **A. D. Xenopol** *(La question israélite en Roumanie,* în vol. *La renaissance latine,* Paris, 1902, p. 17).

●

"O tagmă de măscărici şi de insultători publici s-au strâns să formeze o bandă de făcători de rele. Şi spre ruşinea ţării în această tagmă se află profesori de la universităţile noastre. Şi aceşti ipochimeni, aceşti strigoi întârziaţi vor să reînvie antisemitismul", scria ziarul *Curierul Izraelit* din 23 aprilie 1922. Aceasta însemna că orice "antisemit" este măscărici, insultător public, ipochimen şi strigoi. Să revedem lista, cu totul incompletă, a acestora: Ion Heliade Rădulescu, Cezar Bolliac, I. Ghica, Simion Bărnuţiu, Vasile Alecsandri, Costache Negruzzi, I. C. Brătianu, B. P. Haşdeu, Vasile Conta, Mihai Eminescu, Dionisie Pop Marţian, Ioan Slavici, A.

C. Cuza, Nicolae Iorga, doctorul Paulescu (lipsit de premiul Nobel, probabil şi din această cauză), Nichifor Crainic, Aurel Popovici, Bogdan-Duică, Octavian Goga, Pamfil Şeicaru, Istrate Micescu, Victor Eftimiu, G. Călinescu, Vaida-Voievod, P. Partenie, Periețeanu, Eugen Lovinescu, N. I. Herescu, Nicolae Grigorescu, Sân Georgiu, Brătescu-Voineşti, Rădulescu-Motru, Mircea Vulcănescu, Camil Petrescu, A. D. Xenopol, Mircea Eliade, Nae Ionescu (şi într-o măsură chiar evreul Mihail Sebastian, pentru că a acceptat prefațarea cărții lui de către Nae Ionescu), Victor Papilian, Dan Barbilian (Ion Barbu) etc. (Lista, nu şi calificativul de "măscărici ", a fost alcătuită după cartea lui Volovici).

Atunci probabil că în felul de a vedea al *Curierului Israelit* pot fi socotiți măscărici şi giganții universalității citați în cartea *Inconsistența miturilor* (p.30) ca antisemiți: Cicero, Seneca, Tacit,Mahomed, Martin Luther, Giordano Bruno, Frederic cel Mare, Voltaire, Iosif al II-lea, Napoleon I, Goethe, Herder,Imanuel Kant, Fichte, Schopenhauer, Charles Fournier, Feuerbach, Richard Wagner, Bismark, Rudolf Virchof, Theodor Billroth, Eugen Dühring şi atâția alții. William Shakespeare, pentru piesa *Negustătorul din Veneția*, interzisă a fi jucată pe scena multor teatre pentru că o evreică se căsătoreşte cu un creştin (intriga e mult mai amplă), poate fi de asemenea socotit antisemit. De ce nu şi Victor Ioan Popa, care în *Tache, Ianke şi Cadâr* tratează aceeaşi temă?

Şi ca şi când toate cele demonstrate până acum n-ar fi fost de-ajuns, apare la sfârşitul celui de-al doilea deceniu (1918) amenințarea bolşevică. Agenții roşii începuseră de mult propaganda comunistă şi în România, bazându-se pe sărăcie, nemulțumiri sociale, corupția şi demagogia unor "democrați", tot atâtea atu-uri pentru a putea sădi în sufletele împovăraților de greutăți sau celor dornici de o schimbare, sămânța otrăvită a internaționalismului proletar.

Cartea lui Marin C. Stănescu şi Gheorghe Neacşu *Moscova, Cominternul, filiera comunistă balcanică şi România, 1919-1944,* citată de Grigore Traian Pop în primul volum al studiului său, demonstrează, prin componența delegației române la Congresul al

VII-lea al Internaționalei Comuniste, implicarea mai ales la vârf a evreilor din România. Delegația era formată din: Boris Ştefanov (Draganov sau Dragu), Nicolae Goldberger (Victor Ardeleanu), Vanda Nicolschi (Elena Feodorovna Nikolskaia), Marcel Pauker (Marin Stepan Semionovici), Moise Dubinschi (M. Goreținovici) şi Manea Erlich (Elena Feodorovna Macicovskaia). Deci un bulgar şi şase evrei. Orice alt comentariu rămâne de prisos. Este momentul în care tinerii elevi şi studenți încep să se organizeze firav, ca moment de început al activității anticomuniste a lui Corneliu Codreanu, atribuindu-i-se implicit, de miopii sau interesații politic, activitate antievreiască. Ca şi când azi, cineva care s-ar declara împotriva homosexualității tolerate în țările din vestul Europei, ar fi declarat antieuropean. Se vorbea justificat atunci despre pericolul comunisto-iudaic. "Deşi prezența masivă a evreilor în structurile cominterniste nu-i o demonstrare a unui complot sionist mondial, trebuie să recunoaştem însă că această realitate putea genera antisemitism chiar şi în rândurile celor mai de bună credință dintre români" (Grigore Traian Pop, *Garda, Căpitanul şi Arhanghelul din cer,* vol. 1, Buc., Ed Eurasia, 1995, p. 117).

●

Dar evreii văd cu totul altfel acest spor demografic şi situația din învățământ şi economie. Deci: "Fundația Goldştein-Goren se simte onorată de a contribui la reeditare lucrării lui Matatias Carp, *Cartea Neagră*. Ca preşedinte al Fundației, şi ca un evreu care se simte adânc legat de România unde m-am născut în anul 1905, am creat în anul 1987, pe lângă Universitatea de la Tel-Aviv, un centru de studiere a istoriei evreilor aşezați pe meleagurile româneşti încă de prin secolul al XIV-lea. Din tinerețe m-a preocupat cunoaşterea acestei istorii, cu atât mai mult cu cât în vremurile respective presa era plină de acuzațiile lui A. C. Cuza şi ale acoliților săi împotriva evreilor, spunându-se despre ei că au fost nişte invadatori care au venit să acapareze bogățiile țărilor româneşti şi să exploateze poporul român. Or, documentele istorice demonstrează cu prisosință

că evreii nu au fost nici invadatori, nici cuceritori. Ei au început să vină în acest spațiu românesc în contextul intrării Țărilor Române în circuitul comercial internațional. Nu întâmplător întăreşte, în anul 1613, Ştefan Tomşa al II-lea, domnul Moldovei, un privilegiu pentru negustorii din Polonia, printre care sunt menționați și evrei.

Negustorii şi meseriaşii evrei s-au dovedit a fi utili şi necesari societății românești. Aşa se explică drepturile şi privilegiile individuale şi colective care li s-au acordat: scutiri de impozite, terenuri pentru sinagogi şi cimitire, dreptul de a-şi construi case ş.a. În secolele al XVIII-lea şi al XIX-lea evreii au fost, chiar, chemați pentru popularea şi repopularea unor târguri şi târguşoare din Moldoava, aducând prin activitățile lor venituri importante mânăstirilor, boierilor şi domniei.

În general, se poate spune că secolele al XIX-lea şi al XX-lea au înregistrat o creştere sensibilă a populației evreieşti, care implicându-se în viața economică, socială şi culturală a țării a devenit un factor constructiv în devenirea modernă a societății românești. Evreii au luptat în armata română în *Războiul pentru independență* din 1877-1878 ca şi în *Războiul pentru întregirea țării,* mulți dintre ei dându-şi viața pe câmpurile de luptă" (*Cartea Neagră,* vol. 1, Ed. Diogene, 1996, pp. 6-7, "Din partea Fundației Goldştein-Goren").

●

Acestea au fost condițiile apariției unor mişcări naționalist-creştine, schițate la început de muncitorul Pancu în "Garda Conştiinței Naționale", de profesorul universitar Cuza la "Liga Apărării Naționale Creştine", ca să se definitiveze apoi în "Legiunea Arhanghelului Mihail":

"Astăzi 24 iunie 1927 (Sfântul Ioan Botezătorul) la ora zece seara, a luat ființă Legiunea Arhanghelului Mihail sub comanda mea. Să intre în rândurile sale cel ce crede nelimitat. Să rămână în afară cel care are îndoieli. Numesc şef al gărzii de la icoană pe

Radu Mironovici" (Corneliu Zelea Codreanu, *Ordin de zi nr. 1,* în *Pentru legionari,* pp. 295-296).

Astfel, "Fundarea Mişcării legionare a răspuns unei necesități istorice naționale şi chiar europene" (*Totalité*, Paris, nr. 18/1984, p. 15).

Starea de spirit a românilor în toamna lui 1940

Dezastruoasa politică internă şi internațională a lui Carol al II-lea avea să aducă României cele mai mari pierderi teritoriale care s-au abătut vreodată asupra țării noastre, la care s-au adăugat numeroase pierderi de vieți omeneşti, deposedări de bunuri, chinuri fizice, batjocoriri morale, aşa cum se întâmplă întotdeauna în asemenea ocazii.

Sfătuit de "politicieni" care nu aveau nimic comun cu sentimentul patriotic, dovadă incontestabilă este faptul că mai toți şi-au urmat în străinătate "agonisirile" din bănci, precaut strânse cu mult timp în urmă, sau pe plan extern de un "blestemat" cu întreg cortegiul simptomatic care conturează tabloul unui anume handicap endocrin, oferindu-i cele mai bizare comportări caracteriale şi apt de a fi "valetul" masoneriei din Apus, politica lui Carol al II-lea a făcut ca în vara anului 1940 să ni se smulgă din pâinea teritoriului românesc Basarabia, Bucovina şi Țara Hertzei, Ardealul de nord şi Cadrilaterul.

Fiecare din "ultimatumuri" a fost însoțit de toate vicisitudinile posibile pe care atât cei ce se refugiau, cât şi întreg poporul român au fost obligați să le îndure. "În decurs de patru zile, începând de la orele 14 după ora Moscovei, la 28 iunie, să se evacueze teritoriul Basarabiei şi Bucovinei de trupele românești", suna primul aliniat al ultimatumului dat în noaptea anterioară.

Ce a însemnat această "evacuare" în raport cu subiectul propus?

Lăsăm să vorbească documentele vremii, citate în cărți de

istorie, române sau străine: "Cu adâncă amărăciune trebuie consemnat că populația evreiască a acestor oraşe, care s-a bucurat întotdeauna de un tratament omenos sub administrația românească, a avut laşitatea de a ataca pe soldații noştri în cursul retragerii lor forțate, în bucuria ei de a vedea sosind oficialitățile comuniste, în rândurile cărora erau numeroşi evrei", ne spune ambasadorul Raoul V. Bossy. Şi apoi continuă: "Exodul populației române constituie o dramă de nedescris. Locuitorii evrei organizează pretutindeni - până şi în Galați - o adevărată rebeliune cu jafuri şi omoruri.Le țin piept corpuri de voluntari localnici" (Apud. Mircea Muşat şi Ion Ardeleanu, *România după Marea Unire*, volumul II, Buc., Ed. Ştiințifică şi Enciclopedică, 1986, pp. 1130-1131).

Tot din această lucrare îl cităm pe Henri Prost: "...Pe tot cursul retragerii lor, acestea (trupele române - n.n.) au avut de suferit insulte grave din partea evreilor aflați în număr mare în aceste regiuni" (pag.1131).

La rândul său, N. M. Nagy-Talavera, istoric evreu născut în România, scrie: "...Ultimatumul era succint şi neechivoc. Carol nu se afla în situația de a opune rezistență. În dezastrul ce a urmat, provocat de retragerea desordonată a românilor, s-au întâmplat multe lucruri ce n-ar fi trebuit să se întâmple. Populația evreiască şi ucraineană, în bucuria sa la plecarea administrației române din cea mai prost guvernată parte a țării, i-a tratat pe românii aflați în retragere într-un mod care avea să-i coste scump un an mai târziu" (p. 1132). Istoricul evreu are meritul - deşi neredând amănunțit ceea ce s-a întâmplat - că recunoaşte responsabilitatea agresorilor evrei, în raport cu ceea ce avea să se întâmple "un an mai târziu".

Carol al II-lea, pe care-l vom mai cita în acest capitol, într-o scrisoare remisă ambasadorului Germaniei la Bucureşti, Fabricius, aminteşte la punctul 4 al acesteia: "Cu ocazia evacuării Basarabiei s-au produs incidente regretabile în care trupele noastre au fost insultate, desarmate şi împiedicate de a se retrage" (p. 1132).

În rapoartele Marelui Stat Major al Armatei Române din anul 1940 este inclus şi cel al locotent-colonelului Ion Palade

intitulat *Acțiunea teroristă a comuniştilor şi evreilor pe timpul evacuării,* pe care îl redăm integral, preluat din *Regizarea unei noi condamnări a poporului român* de Traian Golea (Florida, Romanian Historical Studies, 1995):

"Încă înainte de a se începe acțiunea de evacuare s-au format în toate oraşele şi târgurile comitete din comunişti şi evrei care au hotărât în prealabil atât modul cum vor fi primite trupele sovietice de ocupație, cât şi acțiunea de împiedicare a evacuării.

Manifeste comuniste au fost aruncate din avioane în ziua de 29 iunie, îndemnând populația să împiedice evacuarea, să mineze fabricile, stațiile de cale ferată şi să împiedice scoaterea avuțiilor din teritoriul de ocupație. Prin alte manifeste răspândite se îndemnau muncitorimea şi țăranii să lupte contra pregătirii de război a României şi pentru un guvern popular de prietenie cu Uniunea Sovietică.

Populația evreiască şi comuniştii s-au constituit în bande înarmate, care s-au dedat la acte de sălbăticii împotriva familiilor care-şi transportau puținul din averea lor pe care puteau să-l ducă în Moldova. La Chişinău evreii şi comuniştii i-au eliberat pe comunişti din închisori, au manifestat cu steagul roşu pe străzi împiedicându-i pe aceia care mergeau spre gară pentru evacuare.

Au fost asasinați de evrei şi comunişti, în stradă, comisarii H. Pascal, Mateescu Constantin, Severin şi Stol.

In 1941 Ion Antonescu a subliniat că nu toți evreii s-au făcut vinovați de acte de terorism dar cum nu puteau fi aflați adevărații vinovați, toți evreii au fost considerați vinovați deoarece ei au fost mulți şi au fost acoperiți de ceilalți.

În general, armata şi populația şi-a manifestat revolta contra evreilor. Nu sunt excluse manifestări antisemite mai grave din partea armatei, însă evenimentele care au urmat nu au fost organizate de către autorități. Au fost reacțiuni la atrocitățile comise de evrei şi de comunişti asupra populației".

Aceste rapoarte erau, bineînțeles, transmise şi regelui Carol al II-lea, care în jurnalul său personal a consemnat:

La 29 iunie 1940: "Excese de orice fel ale populației minoritare, mai ales evreii care atacă și-i insultă pe ai noștri; au fost ofițeri batjocoriți, unități desorganizate".

La 30 iunie: "Incidente, mai ales cu populația evreiască, au avut loc pretutindeni. Din această cauză evacuările în multe locuri au fost imposibile. S-au împușcat funcționari, s-au atacat chiar unități militare".

La 1 iulie: "Tot aceleași știri asupra exceselor și agresiunilor din partea evreilor și comuniștilor. Ele se fac mai ales asupra ofițerilor care sunt adesea bătuți și degradați".

La 3 iulie: "Știrile din Basarabia sunt foarte triste. Astăzi a fost ultima zi a evacuării și a fost hotărâtă zi de doliu național. Evreii și comuniștii s-au purtat într-un mod oribil. Asasinatele și molestările mă fac să mă tem că se vor produce reacții primejdioase."

La 6 iulie: "Știrile din țară sunt îngrijorătoare; purtarea evreilor din Basarabia și Bucovina a fost așa de rea cu ocazia evacuării încât a provocat o reacție și o indignare care se manifestă prin excese, asasinate, devastări."

Toate acestea sunt consemnări în jurnalul lui Carol al II-lea pe care noi le-am extras din *Așa a început holocaustul împotriva Românilor* de Gheorghe Buzatu (Buc., Ed. Mahadahonda, 1995, pp. 19-20).

Ministerul de Interne, în comunicatul din 30 iunie 1940, spune printre altele: "...Populația evreiască originară din Basarabia aflată în interiorul țării continuă să treacă Prutul pe teritoriul basarabean. În cursul zilei de azi 7600 de evrei au trecut prin punctele Ungheni și Cristești, 2000 de evrei prin Galați-Reni" (Apud. M. Muşat și Ion Ardeleanu, *op. cit.*, p. 1131). Ne întrebăm: De ce oare?

Iată ce scrie Nicolae Iorga în *Neamul românesc* din 6 iulie 1940, sub titlul *De ce atâta ură?:*

"Se adună și cresc văzând cu ochii documentele și materialele, acte oficiale și declarațiile luate sub jurământ.

Înalți magistrați și bravi ofițeri, cari și-au riscat viața ca să apere cu puterile lor retragerea și exodul românilor, au văzut cu ochii lor nenumărate acte de sălbăticie, uciderea nevinovaților, lovituri cu pietre și huiduieli. Toate aceste gesturi infame și criminale au fost comise de evreimea furioasă, ale căror valuri de ură s-a deslănțuit ca sub o comandă nevăzută.

De ce atâta ură?

Așa ni se răsplătește bunăvoința și toleranța noastră?

Am acceptat acapararea si stăpânirea iudaică multe decenii și evreimea se răzbună în ceasurile grele pe care le trăim. Și de nicăiri o dezavuare, o rupere vehementă și publică de isprăvile bandelor ucigașe de sectanți sangvinari. Nebunia organizată împotriva noastră a cuprins târguri, orașe și sate.

Frații noștri își părăseau copii bolnavi, părinți bătrâni, averi agonisite cu trudă. În nenorocirea lor ar fi avut nevoie de un cuvânt bun, măcar de o fărâmă de milă. Sprijin cald și un cuvânt înțelegător, fie și numai sentimental, ar fi fost primit cu recunoștință. Li s-au servit gloanțe, au fost sfârtecați cu topoarele, destui dintre ei și-au dat sufletul.

Li s-au smuls hainele și li s-au furat ce aveau cu dânșii, ca apoi să fie supuși tratamentului hain și vandalic. Românimea aceasta, de o bunătate prostească față de musafiri și jecmănitori, merita un tratament ceva mai omenesc din partea evreimii care se lăuda până mai ieri că are sentimente calde și frățești față de neamul nostru în nenorocire", își încheie profesorul Iorga dureroasa sa răbufnire.

În urma întâmplărilor petrecute la retragerea românilor din Basarabia, Pamfil Șeicaru scria: "În lunile iulie și august să manifestăm un maxim de disciplină națională... Evreii însă să gândească lucid la ziua de mâine. La acel «mâine» care se apropie cu fulgerări de furtună. Să nu fie acel mâine al crâncenelor răfuieli, să nu fie acel mâine al scrâșnirilor de dinți, al remușcărilor văicărite... Răbdare și liniște pentru acel mâine care vine implacabil ca și destinul" (Pamfil Șeicaru, *Apel către români*, în *Curentul* din

2 iulie 1940).

În replică, să redăm ce scrie Matatias Carp în *Cartea Neagră* despre aceste evenimente: "...*Presupunând sau pretextând* injurii sau ofense ce s-ar fi adus acestei armate de către evrei cu prilejul retragerii din teritoriile cedate în 1940..." (vol. I, p.51). Deci tot ceea ce s-a scris despre acțiunile criminale ale evreilor în vara lui 1940 sunt *presupuneri sau pretexte.* În cartea *Martiriul evreilor din România,* editată de Centrul pentru studiul istoriei evreilor din România, nu se spune nici o vorbă despre ceea ce s-a întâmplat în Basarabia în vara anului 1940. În schimb, este tradus în limba engleză orice document în care evreimea a fost victimizată. Toate aceste documente expuse până acum atestă starea de spirit în care se afla poporul român în septembrie 1940, când Mişcarea Legionară a preluat puterea alături de generalul Antonescu: întreg poporul român era pe bună dreptate copleşit de indignare! Această indignare se suprapunea peste revolta care mocnea în sufletele românilor împotriva Elenei Wolf-Lupescu, amanta regelui Carol al II-lea, prin care coreligionarii acesteia, evreii, conduceau indirect țara.

"ANTISEMITISMUL" ÎN (CLAR)VIZIUNEA LEGIONARILOR SAU A PRIETENILOR ACESTORA

Corneliu Zelea Codreanu

1899-1938: asasinat prin strangulare.
"După moartea lui, ne-am simțit fiecare mai singur.
Cu excepția lui Isus, nici un mort n-a fost mai
prezent între cei vii" (C. Noica).

"Declarăm că nu avem nimic contra populației pașnice evreieşti care nu se amestecă în conducerea statului român. Am semnat un tratat de pace care asigură libera propăşire a minorităților. Prin urmare, dr. Gelerter şi Ilie Moscovici, ocupați-vă vă rog, de propăşirea evreilor!... Nu vă tolerăm să faceți internaționalism pe pământul românesc şi tuturor jidanilor care fac socialism internațional la noi le strigăm: Plecați de aici în Palestina şi faceți-vă acolo republica bolşevică pe care v-o doriți (...). Acesta este antisemitismul nostru".

[*Socialismul național-creştin şi antisemitismul nostru* (articol atribuit de A. C. Cuza lui Corneliu Codreanu), în *Conştiința* (publicație a organizației muncitorului C. Parcu: "Garda conştiinței naționale"), ianuarie 1920; apud Grigore Traian Pop, *Garda, Căpitanul şi Arhanghelul din cer,* vol. 2, p. 8]

•

(Orice număr de evrei s-ar găsi în România) "poporul român

s-ar afla în fața unui pericol de moarte. Pentru că nu interesează numai numărul în sine, cantitatea, ci şi calitatea celor care îi reprezintă şi mai interesează poziţiile pe care le ocupă evreii în structura funcţională a unui stat or în viaţă,sub toate formele unei naţiuni.

Pământul nostru a fost pământul năvălitorilor. El însă n-a cunoscut niciodată în decursul istoriei ca o armată să fi ajuns la formidabilul număr al jidanilor de azi. Năvălirile treceau peste noi mai departe, năvălitorii de azi nu mai pleacă. Se stabilesc aici pe pământul nostru într-un număr neîntâlnit până azi, şi se prind ca râia în trupul pământului şi al naţiei.

Când începe năvălirea jidanilor? În jurul anului 1800 găsim un număr de abia câteva mii de jidani în Moldova. La 1821 în Bucureşti se aflau 120 de familii.

Această târzie aşezare pe pământul nostru se datoreşte faptului că jidanii s-au ocupat întotdeauna cu comerţul. Ori comerţul pentru a se putea dezvolta cere: libertate şi siguranţă în exercitarea lui.

Pe pământul românesc aceste două condiţii lipseau, lipsea libertatea de exploatare a solului românesc, deci perspectivele unui comerţ mai mare şi lipsea mai cu seamă siguranţa. Pământul românesc a fost cel mai nesigur pământ din lume. N-avea ţăranul român siguranţa casei lui, a vitelor, a muncii, a recoltei sale de un an. Loc de năvălire şi de lupte, teatru de război de secole nesfârşite, iar după ele de multe ori dominaţie străină cu biruri sângeroase.

Ce era să caute jidănimea pe acest pământ? Să se bată cu hunii, cu tătarii, cu turcii?

Năvala jidănească începe abia acum 100 de ani. În urma păcii de la Adrianopol 1829, se capătă libertatea de comerţ şi în acelaşi timp încep să se arate zările unei vieţi mai liniştite.

De acum începe năvala care va creşte an de an peste capul nostru, al Românilor, şi în special al Moldovenilor, secătuindu-ne

de averi, nimicindu-ne moraliceşte şi ameninţîndu-ne cu pieirea.

La 1848 comercianţii şi industriaşii moldoveni încep să se plângă Domnului Mihail Sturza, cerând măsuri împotriva comercianţilor jidani şi a concurenţei neloiale practicate de ei.

De atunci năvala creşte mereu. Poate nu e bine zis năvală, căci aceasta presupune ideea de violenţă, de curaj moral şi fizic. Infiltraţia iudaică este termenul cel mai potrivit pentru că cuprinde mai mult ideea de strecurare pe nesimţite, strecurarea laşă şi perfidă. Căci nu e puţin lucru ca să răpeşti pământul şi avuţiile unui neam, fără ca măcar să-ţi fi justificat prin luptă, prin înfruntarea riscului, printr-o mare jertfă, cucerirea făcută.

Ei au acaparat încetul cu încetul comerţul mic şi industria mică românească, apoi au atacat prin aceleaşi manopere frauduloase comerţul şi industria mare şi astfel au pus stăpânire pe oraşele din jumătatea de nord a ţării.

Atacul asupra clasei de mijloc româneşti a fost dat cu precizia pe care o întâlnim numai la unele insecte de pradă care, pentru a-şi paraliza adversarul, îl împung cu acul în şira spinării.

Nu se putea un loc de atac mai bine ales.

Clasa de mijloc atacată cu succes, înseamnă spargerea în două a neamului românesc.

E singura clasă care are un dublu contact: în jos cu cea ţărănească, pe care stă suprapusă, exercitând asupra ei o putere de autoritate şi prin starea economică mai bună şi prin aceea de cultură; în sus, cu cea conducătoare pe care o susţine pe umerii ei.

Atacul reuşit asupra clasei de mijloc, adică nimicirea ei, atrage după sine, ca o consecinţă fatală, fără efort din partea atacatorului :

a) NĂRUIREA CLASEI CONDUCĂTOARE (Această clasă conducătoare va termina prin a se prăbuşi).

b) IMPOSIBILITATEA REFACERII EI.

c) ZĂPĂCIREA ŞI ÎNDOBITOCIREA, ÎNFRÂNGEREA ŞI

ROBIREA CLASEI ŢĂRĂNEŞTI" (Corneliu Zelea Codreanu, *Pentru Legionari*, pp. 86-87).

Planurile iudaismului

"Cine îşi închipuie că jidanii sunt nişte bieţi nenorociţi, veniţi aici la întâmplare, mânaţi de soartă etc., se înşeală. Toţi jidanii de pe faţa pământului formează o mare colectivitate legată prin sânge şi prin religia *talmudică*. Ei sunt încadraţi într-un adevărat stat foarte sever, având legi, planuri şi conducători cari formulează aceste planuri şi-i conduc. La bază, au *Cahalul*. Aşa că noi nu ne găsim în faţa unor jidani izolaţi, ci în faţa unei puteri constituite, comunitatea jidănească.

În fiecare oraş sau târg, unde se strânge un număr de jidani, se formează imediat *Cahalul* sau comunitatea jidănească. Acest Cahal îşi are conducătorii lui, justiţie separată, impozite etc., şi ţine strâns unită în jurul lui întreaga populaţie jidănească din localitate.

Aici în acest Cahal mărunt, de târg sau de oraş, se fac toate planurile: cum să capteze pe oamenii politici locali; cum să capteze autorităţile; cum să se strecoare în diverse cercuri, unde ar fi interesaţi, ca de pildă printre magistraţi, ofiţeri, funcţionari superiori; ce planuri să întrebuinţeze pentru a cuceri cutare ramură a comerţului din mâinile unui român; cum ar putea răpune pe un antisemit local; cum ar putea distruge pe un reprezentant corect al unei autorităţi care s-ar opune intereselor iudaice;ce planuri să aplice când, stoarsă, populaţia se revoltă şi izbucneşte în mişcări antisemite.

Nu vom aprofunda aici aceste planuri. În general se întrebuinţează următoarele sisteme:

I. *Pentru captarea oamenilor politici locali:*

1. Cadouri ; 2. Servicii personale; 3. Finanţarea organizaţiei politice pentru propagandă, tipărire de manifeste, deplasări cu automobile etc. Dacă în localitate sunt mai mulţi bancheri sau bogătaşi jidani, ei se împart la toate partidele politice.

II. *Pentru captarea autorităţilor:*

1.Corupţiunea, mituirea. Un poliţai din cel mai mic oraş din Moldova, în afară de leafa lui de la Stat, mai primeşte lunar încă o leafă sau două. Odată ce a primit mita, devine robul jidanilor pentru că altfel se întrebuinţează a doua armă: 2. şantajul: dacă nu se supune îi dă pe faţă mituirea. 3. A treia armă este distrugerea. Dacă văd că nu te pot îndupleca şi supune atunci vor încerca să te distrugă. Cercetându-ţi bine slăbiciunile: dacă bei vor căuta prilejul să te compromită prin aceasta; dacă eşti afemeiat îţi vor trimite o femeie care te va compromite sau te va lovi în inimă distrugându-ţi familia; dacă eşti violent îţi vor trimite în cale un alt violent care te va omorî sau îl vei omorî şi vei intra la închisoare. 4. Dacă nu vei avea aceste defecte atunci vor întrebuinţa: minciuna, calomnia la ureche sau prin presă, pâra faţă de şefi.

În târgurile şi oraşele invadate de jidani, nu există autoritate *decât în stare de mituire, în stare de şantaj* sau *în stare de distrugere.*

III. *Pentru a se strecura în diferite cercuri sau în jurul unor oameni de frunte* folosesc: 1. slugărnicia; 2. consilii de administraţie; 3. servicii personale josnice; 4. linguşiri.

Astfel toţi oamenii politici au secretari jidani, pentru că: aduc din piaţă, fac ghetele, leagănă copiii, ţin geanta etc., linguşesc, insinuează.

Românul nu va fi aşa bun, pentru că este mai puţin rafinat, nu e perfid, e venit de la plug şi mai ales pentru că vrea să fie un *soldat credincios*, bucurându-se de *onoare*, dar nu *slugă*.

IV. *Planuri pentru distrugerea unui comerciant român.*

1. *Flancarea* românului cu un comerciant jidan sau

încadrarea lui între doi comercianți jidani.

2. Vânzarea mărfurilor sub prețul de cost, pierderea acoperindu-se cu sume speciale date de Cahal.

Așa au căzut răpuși comercianții români unul după altul.

Dacă la acestea mai adăugăm:

a) Superioritatea comercială a jidanului, rezultând dintr-o *practică comercială* cu mult mai îndelungată decât cea a românului.

b) Superioritatea jidanului luptând sub *protecția Cahalului*, românul neavând nici o protecție din partea statului românesc, ci numai mizerii din partea autorităților corupte de jidani. Românul nu luptă cu jidanul de alături, ci cu Cahalul și de aceea se înțelege că *individul* va fi răpus în luptă cu *coaliția*. Românul n-are pe nimeni, n-are un stat părinte care să-l crească, să-l îndrumeze, să-l ajute. El este lăsat singur, în voia sorții, în fața coaliției jidănești.

E ușor de repetat formula tuturor politicienilor de categoria d-lui Mihalache: «Românul să se facă comerciant». Să ne arate însă acești oameni politici români un singur comerciant român ajutat de statul român, o singură școală făcută de ei care să creeze cu adevărat comercianți, iar nu funcționari de bancă sau de birouri. Să ni se arate o singură instituție făcută de ei care să-i fi ajutat cu un mic capital și să.fi îndrumat pe tânărul absolvent de școală comercială pe calea comerțului.

Nu românul a dezertat de pe linia comerțului, ci acești oameni politici au dezertat de la datoria lor de conducători și îndrumători ai nației.

Românul, părăsit de conducătorii lui, a rămas singur în fața coaliției organizate jidănești, a manoperelor frauduloase și a concurenței neloiale și a căzut înfrânt. Va veni însă un ceas în care acești conducători vor trebui să răspundă" (C. Codreanu, *Pentru legionari*, pp. 150-153).

Planurile mari ale iudaismului față de pământul și neamul românesc

"Deci, încă o dată: nu ne aflăm în fata unor bieți indivizi veniți la întâmplare, de capul lor, după adăpost aici la noi.

Ne aflăm în fața unui *stat iudaic*, a *unei armate* care vine la noi cu planuri de cucerire. Mișcările de populație, jidănești, sunt împinse spre România după un plan stabilit. Probabil, marele stat iudaic urmărește crearea unei noi Palestine, pe o porțiune de pământ care pleacă de la Marea Baltică, cuprinde o parte din Polonia și din Cehoslovacia, jumătate din România până la Marea Neagră de unde ușor ar putea avea legătură pe apă cu cealaltă Palestină. Cine este naivul care să creadă că mișcările de populație ale maselor jidănești se fac la voia întâmplării?

Ei vin cu plan, dar nu au curajul armelor, al înfruntării riscului, al sângelui vărsat, ca măcar acestea să le creeze o bază de drept pe acest pământ.

De unde cunoaștem aceste planuri? Le cunoaștem sigur, trăgând concluzii din mișcările adversarului. Orice comandant de trupă, urmărind cu atenție acțiunea adversarului, își dă seama de planurile pe care acesta le urmărește. Este un lucru elementar. În toate războaiele lumii, a fost vreun conducător care a cunoscut planurile adversarului pentru că ar fi asistat la facerea lor? Nu! Le-a cunoscut perfect din mișcările adversarului său.

Pentru ca poporul să-și frângă orice putere de rezistență, jidanii vor aplica un plan unic și în adevăr diabolic.

1. Vor căuta să rupă legăturile sufletești ale neamului cu *cerul* și cu *pământul*.

Pentru ruperea legăturilor cu cerul, vor întrebuința împrăștierea, pe scară întinsă, a teoriilor ateiste, pentru a face din poporul român, sau măcar din conducătorii lui, un popor despărțit de Dumnezeu și de morții lui, pentru a-l omorî, nu cu sabia, ci

tăindu-i rădăcinile de viață spirituală.

Pentru ruperea legăturilor cu *pământul*, izvorul material de existență al unui neam, vor ataca *naționalismul* ca o idee învechită și tot ce se leagă de ideea de patrie și pământ, pentru ca să rupă firul iubirii care unește poporul român de brazda lui.

2. Pentru ca aceasta să reușească, vor căuta să pună mâna pe presă.

3. Vor întrebuința orice prilej pentru ca în tabăra poporului român să fie dezbinare, neînțelegeri, ceartă și dacă e posibil chiar îl vor împărți în mai multe tabere, care să se lupte între ele.

4. Vor căuta să acapareze cât mai mult mijloacele de existență ale românilor.

5. Îi vor îndemna sistematic pe calea desfrâului, nimicindu-le familia și puterea morală.

6. Îi vor otrăvi și ameți cu tot felul de băuturi și otrăvuri.

Oricine va voi să omoare și să cucerească un neam va putea să o facă întrebuințând acest sistem.

Ruperea legăturilor cu *cerul* și cu *pământul,* introducerea certurilor și luptelor fratricide, introducerea imoralității și a desfrâului, constrângerea materială prin limitarea la maximum a mijloacelor de subzistență, otrăvirea fizică, beția. Toate acestea nimicesc o nație mai rău decât dacă ai bate cu mii de tunuri sau cu mii de aeroplane.

Să privească puțin în urmă românii și să vadă dacă în contra lor nu s-a întrebuințat cu precizie și cu tenacitate acest sistem, în adevăr ucigător.

Să deschidă românii ochii și să citească presa de 40 de ani încoace, de când stă sub conducerea jidănească. Să recitească: «Adevărul», «Dimineața», «Lupta», «Opinia», «Lumea» etc. și să vadă dacă din fiecare pagină nu țâșnește fără întrerupere acest plan.

Să deschidă românii ochii și să și-i arunce asupra vieții

publice românești dezbinate, să-i deschidă și să vadă bine.

Aceste planuri sunt însă ca și gazele de război. Să le întrebuințezi pentru adversar, dar să nu te atingă pe tine. Propovăduiesc ateismul pentru români, dar ei nu sunt atei, ci țin cu habotnicie la respectarea celor mai mici precepte religioase. Vor să dezlege pe români de dragostea pământului lor, dar ei acaparează pământuri.Se ridică împotriva ideii naționale, dar ei rămân naționaliști șovini" (C. Codreanu, *Pentru legionari,* pp. 153-155).

Actualitatea Căpitanului

"Anticomunismul îndreaptă pași Căpitanului spre antisemitism. Fără îndoială, au contribuit și alți factori la formarea convingerii lui că evreul constituie o primejdie națională: comportamentul evreilor în timpul ocupației germane, marele număr de evrei care au pătruns după război în școli secundare și universități, aspectul dezolant al orașelor noastre din cauza invaziei evreiești din Galiția și Rusia, acapararea comerțului și industriei de către această populație etc. Dar toate aceste chestiuni aveau un caracter intern; ele puteau fi dezbătute și rezolvate în cadrul statului român. Erau probleme grave, dar nu fără posibilități de soluționare. Căpitanul făcuse însă descoperirea, în cursul luptelor ce le-a purtat cu comuniști din Iași, că marea majoritate a șefilor comuniști erau evrei. Din acest moment, raporturile dintre români și evrei își schimbau fundamental caracterul. Nu mai era vorba de o minoritate agresivă pe plan economic sau demografic, ci de o minoritate care conspira cu cei mai periculoși dușmani ai țării, amenințând direct existența statului român. Procurând Rusiei Sovietice cadrele revoluționare din România, evreii de la noi nu puteau fi în același timp și cetățeni leali ai statului român. Pe cineva trebuia să trădeze.

Trebuie precizat aşadar că substratul ultim al antisemitismului legionar, elementul lui ireductibil, este faptul care a împiedicat orice ameliorare a poziţiilor reciproce, a fost o premisă de ordin politic: colaborarea evreo-comunistă din România, asocierea evreilor din România la eforturile Rusiei sovietice de a dărâma statul român. Fără această participare masivă a minorităţii evreieşti la activitatea de subminare a statului român, raporturile dintre autohtoni şi emigranţii evrei n-ar fi înregistrat niciodată tensiunea cunoscută. Antisemitismul lui Corneliu Codreanu n-a fost de inspiraţie religioasă sau rasială, cum le place evreilor să spună prin străinătate, pentru a-şi acoperi propria lor culpă. A fost o reacţie de tip istoric contra unei primejdii evidente, care în ultimul timp luase un caracter acut, din cauză că evreii se puseseră în slujba acelora care urmăreau să suprime independenţa statului român. Am fost anti-evrei, cum am fost anti-turci, anti-ruşi, anti-unguri, anti-poloni, anti-greci, anti-germani, în alte împrejurări ale istoriei.(...) Antisemitismul s-a răspândit în aşa măsură în păturile poporului nostru, încât a luat caracterul unei unanimităţi naţionale. În conştiinţa poporului român antisemitismul şi anticomunismul au ajuns să se contopească. Nu se mai pot desprinde unul de altul. Sunt două aspecte ale aceleiaşi probleme" (Horia Sima, *Poziţii politice postbelice*, în *Almanahul Gazeta de Vest,* 1995, pp. 39-41).

Din atitudinile "antisemite" ale lui Corneliu Zelea Codreanu

"Eram şi eu la Carmen-Sylva când Căpitanul a salvat de la înec un Iţic. Câţiva camarazi i-au atras atenţia că şi-a pus în pericol viaţa pentru un iudeu nemernic. N-am să uit niciodată riposta hotărâtă pe care ne-a dat-o Căpitanul: «Am salvat un om. Nu contează că-i evreu. Şi vă rog să reţineţi pentru totdeauna că nu

împotriva evreilor ca atare trebuie să se îndrepte lupta necruţătoare a unui legionar autentic, ci contra celor ce fac rău României şi bisericii creştine»". (Sebastian Erhan, citat de Denami Haider, în articolul *Gânduri despre Căpitan,* în *Cuvântul românesc*, Hamilton - Ontario, septembrie 1994).

●

"O amintire din copilărie a lui Ioan Negură, petrecută într-un tren în care călătoreau un grup de legionari şi copii de şcoală, români şi evrei care plecau în vacanţă. «Trenul se oprise în câmpie, înzăpezit. Era noapte şi începuse să ne cuprindă frica. Ne-am uitat la grupul de legionari căutându-l din ochi pe Corneliu Codreanu. L-am văzut ridicându-se şi spunând: - Împărţirea pe echipe! Una va căuta să răzbească la crângul din vale, să aducă lemne pentru locomotivă, să nu îngheţe lumea în tren; alta spre sat să cumpere alimente: pâine şi slănină pentru creştini, pâine şi brânză pentru evrei... Am văzut atunci bucuria cuprinzând pe toată lumea, creştini şi evrei. Şi aşa au făcut legionarii la porunca lui Corneliu Codreanu»" (Filon Verca, în revista *Carpaţii*, Madrid, august 1983).

●

"...ne-a relatat atunci o scenă din viaţa sa, care în mod practic ne aviza asupra comportamentului nostru. Ne-a povestit că se întorcea din Franţa unde urma doctoratul. Erau în compartiment mai mulţi români. Discuţiile s-au purtat asupra unor probleme diferite, şi apoi s-a ajuns şi la antisemitism. La modă atunci era «numerus nullus», promovat de cuzism. Evreii trebuiau după această concepţie înlăturaţi în mod absolut din toate compartimentele vieţii sociale. Căpitanul, atunci prin 1924-1925,

era pentru «numerus clausus». Evreii să fie admişi în şcoli, în facultăţi, în comerţ şi în tot restul vieţii statului, în raport cu numărul lor. Aşa i se părea atunci drept şi echitabil .Mai târziu însă a mers cu omenia şi mai departe şi a preconizat concurenţă loială şi activă pentru a cuceri ce se cuvine meritelor fiecăruia. Ne-a arătat atunci că în compartimentul unde se purta discuţia era şi un student evreu care şi-a susţinut punctul său de vedere şi care, când a auzit că unul dintre preopinenţi era Corneliu Codreanu, s-a bâlbâit şi timorat şi-a cerut scuze. Căpitanul i-a precizat că este normală şi meritorie atitudinea celui în cauză şi au continuat discuţia, academic şi în spirit de respect reciproc" (Nae Tudorică, *Mărturisiri în duhul adevărului,* Bacău, Ed. Plumb, 1993, p. 161).

●

"Intrasem în Casa Verde la 1 şi 20 (11.02.1937). Vorbeam de acum de peste două ceasuri. Eram decis să mai rămân pentru a pleca limpezit. Nu era o discuţie de cabinet, ci s-au amestecat aici durerile lumii. Ştiam că l-am pus într-o situaţie delicată. Adevărurile lui şi ale mele ardeau, chinuiau gând şi suflet, cerşindu-şi răspunsuri, argumente, pentru a ne despărţi ca prieteni. Venisem la el cu sinceritate.

Îl văd cum se ridică, îmi întinde mâna şi-mi spune:

«Am avut o mare plăcere de întâlnirea noastră. Nu ştiu dacă am rezolvat problema, dar am învăţat fărâme din taina infinită a credinţei. Eu n-am venit să provoc ura sau răzbunarea. Mi-e sufletul curat. Nu ştiu dacă toţi legionarii gândesc ca mine. Dacă un evreu a fost rănit sau lovit ori jignit pe plan moral, iartă-i pe răufăcători. Ei nu-s decât oameni, poate chiar buni creştini. Nu pe omul superior încercăm noi să-l şlefuim, ci pe omul nou».

Am plecat. Am cântărit mult ultimul său răspuns. Am văzut în trăirea lui un început de logică. Apoi a venit tăvălugul: Codreanu

a fost ucis din ordinul lui Carol al II-lea, în 1938.

Nu ştiu dacă am procedat bine redând această convorbire cu Corneliu Zelea Codreanu. Am vrut ca să se vadă ideile unui conducător politic, care a plătit cu viaţa pentru convingerile sale, trăgând după el mase nevinovate, însetate şi ele după o bucăţică de dreptate" (Rabinul Safran, *Karl Marx-antisemit,* Ierusalim, 1979).

●

Istoricii Kurt W. Treptow şi Gheorghe Buzatu - unul american şi celălalt român - au avut la dispoziţie, când au elaborat studiul *"Procesul" lui Corneliu Codreanu* (Iaşi, S. C. Dosoftei, 1994), o documentare care până la ei era secretă, fapt pentru care afirmaţiile lor, ca şi în cazul de faţă, sunt cu totul inedite, completând adevărul istoric. Astfel, în *Introducere,* p. XXI, se evocă pactul cu partidele naţional-ţărănesc, naţional-liberal Gh. Brătianu, *evreiesc* şi gruparea C. Argetoianu, din noiembrie 1937. În continuare (p. LIV) se precizează: "Acest pact a reprezentat un mare eşec pentru Regele Carol al II-lea fiindcă a inclus o mare parte din partidele de opoziţie, în primul rând Partidul Naţional Liberal aripa Gh. Brătianu şi Partidul Agrar al lui Constantin Argetoianu. Chiar Partidul Evreiesc condus de Wilhelm Filderman s-a afiliat acestui pact." (Se face şi o trimitere la cartea lui Larry L.Watts, *Romanian Cassandra*, p. 115).

Acest document, inserat de cei doi istorici de incontestabilă onestitate profesională, nu l-am mai găsit nicăieri. Dacă este să analizăm documentul în sine, el arată totala deschidere a lui Codreanu pentru linişte şi cavalerism în lupta electorală. Deci semnătura lui Filderman a fost acceptată de Corneliu Codreanu alături de a lui şi a celorlalţi şefi de partide, întru conciliere şi respect reciproc. Documentele vremii confirmă de fapt că în timpul acestor alegeri nu a avut loc nici un conflict între partidele

semnatare.

Mă întreb de ce nu se face cunoscut tuturor politicienilor acest act de înaltă ținută morală al unor partide diferite ca ideologie sau chiar cu ideologie adversă? Cine are acest interes?

●

Nistor Chioreanu în *Morminte vii* (Iaşi, Ed. Institutului European, 1992, p.82) scrie: "... venind de la Iaşi la Bucureşti în compartimentul în care călătorea (Codreanu), se găsea un colonel român şi un cunoscut evreu bogat, negustor din Iaşi. Colonelul, crezând că i se face agreabil, a început să-l insulte pe evreu cu cuvinte din ce în ce mai grosolane, până ce Codreanu a fost nevoit să-i spună colonelului că nu aşa se rezolvă problema evreiască, arătându-ne grosolani şi necivilizaţi cu ei."

●

Cum au răspuns evreii celui care dorea să rezolve problema semită în spiritul justiţiei şi al omeniei? Revista americană *The Liberty Bell .Voice of America's new Revolution* din septembrie 1977, sub titlul *Asasinarea lui Codreanu: un act de răzbunare iudaică,* scrie următoarele: "În ziarul evreiesc *Israel* ce apare în Cairo, ziaristul francez de origine evreiască Alexander Helenger recunoaşte într-un articol scris la 5 ianuarie 1939 că asasinarea lui Codreanu, şeful Gărzii de Fier, a fost un act al răzbunării iudaice. Articolul din ziarul evreiesc purta titlul: *Prima încercare* şi începe cu un citat din *Cartea lui Isaia,* 41/11/12: «Ei te vor căuta şi te vor afla.»

Helenger scria: «Două puternice lovituri, care în modul lor deosebit amintesc de drumul spre răzbunare prorocit de către Isaia, au izbit în ultimul an conducerea antisemitismului românesc. În

mai puţin de şase luni, ambii conducători principali au fost lichidaţi. Ambii au fost reprezentanţi ai lui Hitler în Regatul Moldo-Vlah şi concurau pentru cinstea de a fi oprimatori ai jidanilor. În mai a fost răsturnat de la putere neînsemnatul Goga, care abia de câteva luni ajunsese în fruntea guvernului. Urmaşul său l-a încredinţat Dumnezeului jidanilor şi a pus în mâna mortului un buchet de flori de la Hitler drept paşaport pentru lumea cealaltă. Şi mai recent veni rândul rivalului său Corneliu Codreanu, un bandit şi provocator de nelinişti. El împreună cu 13 dintre principalii lui aderenţi a fost ciuruit de gloanţele jandarmilor care au avut sarcina ca pe deţinuţii din temniţă să-i transfere în lumea cealaltă fără formalităţi inutile».

Herenger ia în derâdere comunicatul oficial al agenţiei de ştiri *Rador,* potrivit căruia Codreanu şi camarazii săi ar fi fost împuşcaţi «în timpul încercării de a fugi de sub escortă».În mod sarcastic, arată mai multe contradicţii din comunicatul oficial românesc.

Articolul lui Herenger din acest ziar evreiesc *Israel* este de mare importanţă din diferite motive. Pentru prima oară se recunoaşte de către un jidan în mod public: «Codreanu şi colaboratorii săi apropiaţi au fost victimele unui brutal şi sistematic asasinat iudaic». Herenger denumeşte această crimă în mod deschis ca o răzbunare a vechiului Dumnezeu al jidovilor Iehova şi ca un motiv de triumf şi de bucurie pentru întreaga jidănime. Partea titlului ***Prima încercare*** dă de înţeles că în curând mai multe asemenea acte de răzbunare prin ucidere sunt de aşteptat şi care vor nimeri pe arienii patrioţi." (Această inserare s-a făcut după *Însemnări de la Jilava,* Col. "Europa", München, 1994, pp. 74-75).

Într-adevăr, după această primă încercare au urmat multe altele, dintre care puţine asumate de evreii înşişi, aşa cum se va vedea în capitolul *Lovitura de stat a generalului Antonescu şi evreii.*.

Vasile Marin

1903-1937, mort la Majadahonda (Spania), alături de Ioan Moța, în lupta contra comuniștilor internaționaliști. Doctor în drept.

Pentru ce suntem antisemiți?

"L'antisémitisme n'est pas une invention de nos jours; jamais il ne fut plus brulant que dans le siècle qui précéde notre ère".

E. Renan
(Histoire du peuple d'Israel)

"Am aşezat din prevedere, mărturisesc, în fruntea articolului meu această frază extrasă din o valoroasă operă a marelui şi paşnicului cugetător francez, care numai drept duşman al nobililor descendenți din Israel n-ar putea fi socotit, pentru a mă servi de ea ca de o pavăză sigură, de care să se turtească eventualele săgeți înveninate ce-ar zvâcni din fortăreţele sioniste ale unei «anumite prese» din strada Sărindar ori de pe aiurea. Şi pentru ca să-mi fortific şi mai bine rezistența în contra impetuoaselor atacuri ce s-ar desfăşura, atacuri din cari nu vor lipsi desigur perlele de stil ale nedeliştilor, scribi ce slugăresc în vizuinele oculte ale «anumitei prese», homericele epitete ca «huligalism, porniri de troglodiți», «instinctele primare ce clocotesc în sufletul analfabeților universitari», îmi iau îngăduiala să reproduc câteva idei din operile unor cugetători cu nițică faimă în cultura universală, măcar atâta decât se bucură şi strălucitii reprezentanți ai «presei democratice» Braunstein, Honigman, Nadler etc.

În operea sa *La Genèse du XIXe siècle,* H. St. Chamberlain

se ocupă în unele capitole de contribuția pe care elementul evreiesc a adus-o culturii universale în general, bisericii creştine în special. Natural acest lucru l-a determinat să caracterizeze, în trăsături largi, pe nobilul popor ales al lui Iehova.

Iată-le: «Fuziunea celor două concepții, judaică şi indo-europeană, a dat de la început şi dă încă, un caracter hibrid religiunii creştine, prin faptul că cugetarea evreiască tinde să materializeze totul în fapte istorice».

Mai departe face interesanta constatare: «Religia evreiască repugna cu totul prozelitismul» şi prin elementul evreiesc a apărut în religiunea creştină intoleranța religioasă, intoleranță care e naturală semitului, căci în ea se manifestă o trăsătură esențială a caracterului său.

Trecând la altă ordine de idei, Chamberlain scrie: «Ştiința (le Savoir), în înțelesul cel mai înalt al cuvântului, şi cultura, lipsesc cu totul judaismului; nici o descoperire în nici un domeniu, ştiința proscrisă sub pedeapsă (afară de medicină, acolo unde ea constituia o industrie lucrativă), arta inexistentă, religia în stare rudimentară, filosofia, o sporovăială de sentințe elino-arabe şi formule magice rău înțelese. În schimb, o inteligență anormal dezvoltată a condițiilor economice: o facultate de invenție destul de mediocră, dar o extraordinară aptitudine de a o pune în valoare».

Iată deci cum a caracterizat acest cugetător, poporul pe care Gobineau - dacă nu mă înşel - l-a numit «o putere anticivilizatoare».

Pentru R. Wagner *(Religion und Kunst)* ceea ce a pervertit religia creştină este partea luată de judaism la elaborarea dogmelor sale, e adică identificarea violentă a divinului crucificat cu Dumnezeul mâniei, creator judeu al cerului şi pământului.

Iată acum ce declară la Sorbona cel mai judeofil dintre savanți, în *De la part des peuples sémitiques dans l'Histoire de la civilisation* , Renan: «În toate direcțiile, progresul pentru popoarele indo-europene va consista în a se îndepărta din ce în mai mult de spiritul semitic. Religiunea noastră va deveni din ce în ce mai puțin judaică:... şi noi vom deveni din ce în ce mai mult creştini».

Ce era în ochii lui Nietzsche rasa judaică, vedem din interesantul studiu scris asupra celebrului reformator al moralei de d.prof.C.Rădulescu-Motru şi intitulat *Nietzsche*. Iată: «Această rasă se înfăţişează ca antipodul adevăratei rase nobile şi creatoare în lumea morală. Aplicată spre utilitarism, superficială şi rebelă la tot ce e mare şi original, pismaşe din cauza inferiorităţii sale, ea era menită să mijlocească răscoala şi biruinţa sclavilor. În istoria lumii morale n-a fost un contrast mai izbitor, o luptă mai tragică decât între rasa judaică şi cea ariană».

Îmi iau îngăduinţa să citez acum un strălucit pasaj chiar din Nietzsche *(Genealogie der Moral,* p. 34/35): «Roma contra Iudeei, Iudeea contra Romei; până astăzi n-a fost un eveniment mai însemnat decât această luptă, această întrebare pusă, acest contrast de moarte. Roma simţea în Iudeea un ce în contra naturii, întocmai ca un monstru; în Roma era considerat iudeul ca o fiinţă plină de ură contra întregului neam omenesc - şi aceasta cu dreptate».

Iată încă o valoroasă contribuţie la caracterizarea poporului «pentru care fanaticul ţine locul voinţei creatoare şi generoase».

Am citat câţiva dintre fruntaşii cugetării apusene.

Îmi fac însă acum o datorie de onoare de a cita ceva şi din scrierile «politice şi literare» ale marelui nostru Eminescu. Mă refer la articolul *Despre drepturile politice ale evreilor*. Iată ce scria Eminescu pe la 1877: «O seminţie, care câştigă toate drepturile fără sacrificii şi muncă, e cea evreiască. Ce sacrificii a adus omenirii îndărătnicul şi egoistul neam evreesc? Ocupându-se pretutindeni numai cu traficarea muncii străine, alegându-şi de patrie numai ţările acele unde prin deosebite împrejurări s-a încuibat corupţia».

Închei această serie a citaţiunilor, pe care de mi-ar fi îngăduit spaţiul, mărturisesc că aş fi prelungit-o numai pentru plăcerea pe care desigur le-o va procura «intelectualilor» reprezentativi ai semitismului în ţara noastră, cu o ultimă citaţiune din opera aceluiaşi H. St. Chamberlain: «Întocmai după cum o săgeată indiană paralizează prin infuziunea otrăvii sale corpul în care pătrunde,

tot astfel spiritul judaic paralizează un organism care nu posedă viaţă şi frumuseţe decât în neîncetata reînnoire a formelor sale».

Dacă astfel stau lucrurile, dacă poporul acesta e caracterizat printr-un materialism feroce, de un egoism neînfrânat, dacă e meschin şi de o intoleranţă fără pereche, răzbunător şi josnic, element de disoluţie al oricărei civilizaţii, inadaptabil şi, mai presus de toate, lipsit de conştiinţa unor graniţe naţionale sufleteşti şi materiale, dacă astfel ni se prezintă în lumina istoriei, apoi mai trebuie să mai şovăim măcar o clipă în faţa atitudinii pe care trebuie să o luăm?

Nu! Hotărât nu!

Că e element de dizolvare a oricărei organizaţii sociale, mai poate fi îndoială? Răsfoiţi numai puţin paginile istoriei, sau măcar aruncaţi-vă puţin mai cu atenţie privirile în jur. La baza tuturor mişcărilor cu caracter anarhic, internaţionalist, stau tocmai aceste jivine, care au compromis până şi unul dintre cele mai mari acte ale lumii sociale: revoluţia rusă.

Acestea fiind însuşirile acestui neam, mă întreb ce-l poate lega de pământul acesta sfânt, pe care l-au adăpat cu sânge moşii şi strămoşii noştri, iar mai deunăzi fraţii şi părinţii noştri, pe un Braunstein oarecare , fiu al unui perciunat din «ghetto»-urile New York-lui şi al unei «Rifche» din Cairo, pentru care «ubi bene ibi Patria» a fost deviza familiei de la Israel şi până în zilele noastre?

Nu, domnilor «europeişti, umanitarişti (în această materie avem şi doctrinari; a se vedea operele în spirit umanitarist ale d-lui Sig. Relgis - pentru amatori de anagrame Relgis: Siegler), internaţionalişti» sau mai ştiu eu ce fel de «mixtum compositum» mai sunteţi! Nu «instincte de troglodit» ne mână în acţiunea noastră tinerească şi tocmai din această cauză nepătată, ci ne mână conştiinţa unei superiorităţi de rasă, aceeaşi conştiinţă care făcea acum 2000 ani pe «Civis Romanus» să scuipe cu scârbă în faţa jigăritului evreu ce se strecura pe lângă zidurile cetăţii eterne, ca o jivină a pământului - şi mai ales ne mână o conştiinţă naţională de

care putem fi mândri , făurită de-a lungul veacurilor cu spada şi cu arcuri, stropită cu sânge de liftă spurcată, pe vremurile când neam din neamul vostru vindea obiele şi botfori de iuft prin bâlciurile Galiţiei, oştirilor polone ce veneau să ne cotropească ţara, ţara aceasta bună , care încălzeşte la sânul ei a-tot-primitor, toate viperele cu venin în colţi.

Iată deci pentru ce nu numai că suntem, dar trebuie să fim antisemiţi" (Articol în *Cuvântul Studenţesc,* 18.03.1924).

●

"Noi nu suntem antisemiţi pentru faptul că locurile noastre sunt ocupate de alţii; şi pentru aceasta, dar nu este principalul. În corpul viu al unei naţii se introduce alt corp, care vine să falsifice sensul lui, să falsifice sensul dezvoltării în viaţa morală şi să falsifice sensul culturii în viaţa spirituală" (Vasile Marin, *Crez de generaţie,* 1937, pp. 72-73).

Traian Herseni

1907-1980. Sociolog şi psiholog român. Membru al Şcolii Sociologice din Bucureşti.

Comunismul şi trădarea

"Marele duşman al comunismului este naţionalismul, adică orice doctrină care apără fiinţa naţională. Dar de ce ar fi naţiunea un duşman pentru muncitorime, când şi aceasta face parte din sânul naţiunii? Ura aceasta ar fi neînţeleasă dacă ar porni de la muncitori. Noi o înţelegem, însă, pentru că ştim că porneşte din altă parte , de la evreii din mişcările comuniste, singurii care au interes să distrugă

celelalte neamuri. Comuniştii evrei au strecurat în învăţătura comunistă două idei care nu au nimic de-a face cu muncitorimea propriu-zisă: lupta de clasă şi internaţionalismul. Dacă era numai lupta de clasă, statul ar fi căzut în mâinile burgheziei naţionale sau ale muncitorimii tot naţionale. De pildă la noi, statul ar ajunge să fie stăpânit de muncitorii români, după ce ar înlătura pe burghezii români.Din punctul lor de vedere, muncitorilor le-ar conveni acest lucru.Nu le convine însă ovreilor. Ce s-ar face ei dacă ar pleca românii şi ar veni tot românii? Ar profita muncitorii, dar ei n-ar câştiga nimic. Ar avea în faţă un popor dezbinat, slăbit de lupta de clasă, pe care l-ar supune mult mai uşor, dar lupta ar fi grea şi lor le e frică de lupte pe care trebuie să le ducă singuri. De aceea nu s-au mulţumit cu lupta de clasă, ci au adăugat internaţionalismul. Comunismul cere să unească proletarii din toată lumea. În felul acesta o naţiune nu este numai dezbinată înăuntru, dar o parte din membrii săi se unesc cu duşmanul ţării şi devin trădători de neam. Pe calea aceasta străinii se pot amesteca în treburile ţării tale, tu comunist român poţi să primeşti ordinele de la Moscova, şi la sfârşit ovreii care stau în spatele acestei organizaţii, pot înlătura pe cei care au luptat şi şi-au distrus ţara, adică pe muncitori. Şi să se asigure că muncitorii nu se vor putea opune, nici când vor vedea că au fost înşelaţi, comuniştii distrug treptat religia, dragostea de ţară, puterea de muncă, familia, armata, adică tot ce poate să însemneze o tărie a sufletului sau a braţului, ca să facă din fiii unui neam o turmă de vite, pe care s-o poată distruge fără greutate.

Iată de ce Mişcarea Legionară este împotriva comunismului. Noi ştim ce se ascunde în dosul acestei organizaţii. Ştim ce primejdie reprezintă. Şi cât ne-ar fi de dragi muncitorii şi cât ne-ar fi de scumpă dreptatea lor, nu putem lăsa să se piardă neamul din pricina lor, să ni se distrugă ţara şi să fie dată pe mâna ovreilor şi a altor străini. Lucrul acesta trebuie să-l înţeleagă toţi muncitorii de bună credinţă şi să nu se lase înşelaţi. Toţi muncitorii cinstiţi trebuie să înţeleagă că nimeni nu-şi poate face dreptate, făcând nedreptate unui neam întreg. De aceea spune Corneliu Zelea Codreanu: «Dreptatea ta în cadrul dreptăţii neamului»" (Revista *Învierea*, nr. 3/1995).

Ion Banea

1905-1939. Asasinat în lagărul de la Râmnicu Sărat în noaptea de 21-22 septembrie. Doctor în medicină şi în drept. Secretar general al Legiunii în perioada ieşeană, apoi şeful Ardealului Legionar. A condus taberele de la Dealu-Negru şi Cluj.

Ion Banea, unul dintre cei mai importanţi ideologi ai Mişcării Legionare, a scris un capitol în lucrarea sa *Rânduri pentru generaţia noastră* despre *Patria română şi minorităţi:*

"Noua concepţie naţional-românească nu exclude, ci priveşte bine colaborarea în spiritul ei a minorităţilor creştine pentru clădirea României de mâine. Vor suferi în rând cu generaţia noastră şi se vor bucura de onoarea biruinţei şi a victoriei iarăşi în rând cu noi. Să nu vadă nimeni în noi nişte asupritori ai altor neamuri, sau nişte mâncători de jidani, din ură religioasă. Criteriul în virtutea căruia un stat poate lua măsuri restrictive contra unei minorităţi nu poate fi nici aversiunea de rasă, nici una religioasă. Principalul călăuzitor trebuie să fie pericolul pe care o minoritate îl poate prezenta pentru viaţa şi libera dezvoltare a naţiunii dominante" (Apud *Fenomenul legionar* de C. W. Forester, p. 125).

Mihai Polihroniade

1906-1939. Asasinat în lagărul de la Tg. Jiu în noaptea de 21-22 septembrie. Avocat. Redactor al revistei *Buna Vestire.*

"Tineretul românesc, lipsit de o doctrină şi o mişcare naţionalistă s-a zvârlit cu trup şi suflet în braţele antisemitismului. Antisemitismul a avut meritul de a distruge orice tendinţă comunistă în universităţile noastre şi de a crea o atmosferă favorabilă dezvoltării unui naţionalism sănătos (...).

A crede însă că pe baza unei formule simpliste şi cu strigătul «Jos jidanii» va rezolva multiplele probleme ale statului român este nu numai o eroare ci şi o copilărie (...). Această rezolvare (a problemei semite) nu poate veni însă decât de la o doctrină organică şi coerent naţionalistă, care să plaseze şi să rezolve problema semită în cadrul unei întregi politici de stat, astăzi însă problema semită nu-i nici cea mai gravă, nici cea mai presantă, care se pune României" (Din vol. *Criza naţionalismului. Acţiune şi reacţiune*, 1929, pp.23-24).

Sextil Puşcariu

1877-1948. Lingvist şi filozof român. Membru al Academiei. Profesor universitar la Cluj. Întemeietorul Muzeului Limbii Române şi al revistei *Dacoromania*

"Urmăresc Mişcarea Legionară cu cea mai vie simpatie de când studenţimea de la Universitatea din Cluj a cerut (...) ca universităţile noastre să fie recucerite pentru românism şi scăpate mai ales de invazia evreiască.Simpatiile mele pentru legionari au crescut când am văzut adânca şi sincera lor religiozitate" (Articolul *De ce cred în izbânda Mişcării Legionare,* în *Buna Vestire,* nr. 237, decembrie 1937).

Nichifor Crainic

1889-1972. Scriitor, om politic, publicist. A înfiinţat revista *Gândirea,* fiind unul din principalii reprezentanţi ai gândirismului. Nu a fost legionar. A suferit ani grei în închisorile comuniste.

"N-am fost, nu suntem şi nu vom fi antisemiţi, pentru că nu găsim în sufletul nostru nici o cruzime împotriva atâtor oameni

nevoiaşi, care îndură ca şi noi, cu toate că n-au sângele nostru". (Articolul *În marginea unei sărbătoriri*, în *Gândirea*, nr. 11, 1931, p. 458. Acest articol este numit de Leon Volovici "articol violent antisemit" - vz. *Ideologia naţionalistă şi problema evreiască*, p. 113).

*

"De la Revoluţia Franceză încoace, iudaismul a mers din succes în succes şi dominaţia lui progresivă în lume îl face să nu-şi vadă limitele. Excesul acesta însă de popor fără măsură va fi nenorocirea iudaismului" (Art. *Nicolae Paulescu, fondatorul naţionalismului creştin*, în *Ortodoxie şi Etnocraţie*, p. 164).

Nae Ionescu

1890-1940. Logician, filozof şi publicist român. Profesor universitar. Întemeiator de şcoală filozofică. Este socotit teoreticianul Mişcării Legionare.

"Prin urmare: sau evreii recunosc că Mesia a venit sub chipul lui Christos şi atunci din acest moment ei încetează de a mai fi poporul ales (sub pedeapsa de a făptui cel mai greu păcat - acela al orgoliului); sau ei contestă autenticitatea lui Christos-Mesia, şi atunci ei se refuză de la funcţia lor de popor ales, aceea de a fi instrumentul lui Dumnezeu întru mântuirea lumii, păcătuind nu numai împotriva misiunii lor, dar chiar direct împotriva lui Dumnezeu".

..."Iosif Hechter, tu eşti bolnav, Tu eşti substanţialmente bolnav pentru că nu poţi decât să suferi; şi pentru că suferinţa ta e înfundată. Toată lumea suferă, Iosif Hechter. Suferim şi noi, creştinii. Dar pentru noi e o ieşire, pentru că noi ne mai putem încă

mântui. Ştiu, tu nădăjduieşti; nădăjduieşti că va veni odată cel aşteptat, Mesia, pe calul alb, şi atunci vei stăpâni pământul.Nădăjduieşti, Iosif Hechter. E singurul lucru ce-ţi mai rămâne. Eu însă nu pot face nimic pentru tine. Pentru că eu ştiu că Mesia acela nu va veni. Mesia a venit, Iosif Hechter, şi tu nu l-ai cunoscut. Atât ţi se cerea în schimbul bunătăţilor pe care Dumnezeu le-a avut pentru tine - să veghezi. Şi nu ai vegheat. Sau nu ai văzut pentru că orgoliul ţi-a pus solzi pe ochi."

"Antisemiţii procedează în chip empiric. Ei stabilesc anume că există un conflict statornic între evrei şi celelalte neamuri, conflict care la anumite momente caută dezlegări tari. De pe urma acestor dezlegări evreii suferă desigur; dar vina e numai a lor, pentru că, de când există, ei nu au făcut decât blestemăţii. E inutil să stăruiesc prea mult asupra lipsei de valoare a acestei metode.Voi spune numai că ea nu poate fi concludentă; căci rezultatele ei pot fi tot aşa de bine întrebuinţate de evrei împotriva antisemiţilor. În adevăr; cum stabilesc antisemiţii vina evreilor? În cazul cel mai bun, prin enumeraţie, se citează cazuri, unul, două, o mie, în care evreii s-au dedat la blestemăţii. E asta o dovadă? Nu! Pentru că la o mie de fapte vinovate, evreii pot aduce oricând o mie de fapte de laudă. Sunt răufăcători? Da. Dar sunt şi binefăcători ai omenirii. Sunt jecmănitori? Desigur. Dar sunt şi filantropi. Sunt trădători în război? Se poate. Dar sunt şi atâţia care au murit simplu şi cinstit. Şi aşa mai departe. Deci dacă antisemiţii spun: e drept să suferiţi, pentru că sunteţi răi, evreii pot răspunde: nu e drept să ne chinuiţi, pentru că suntem buni. Cine are dreptate? Şi unii şi alţii. Asta înseamnă însă: nici unii, nici alţii. Cum asta? Pentru că metoda lor de dovadă prin enumeraţie nu poate fi concludentă."

"Conştiinţa superiorităţii credinţei lor, conştiinţa superiorităţii lor de popor ales, nutrea în ei un imens orgoliu care, astăzi, după atâtea nenorociri şi suferinţe, e tot atât de intact cum era în timpurile de mare strălucire naţională. Desigur, evreii au fost întotdeauna un corp străin în mijlocul neamurilor cu care au venit în atingere; şi dacă e adevărat că «différance engendre haïne» - au fost şi urâţi."

"Evreii sunt, desigur, mistici; dar sunt în acelaşi timp, raţionalişti. (...) De la talmudist, până la zaraful cântăritor de aur şi împrumutător de bani, nu e nici măcar un pas: e unul şi acelaşi lucru."

"Este adevărat că necazurile şi suferinţele evreilor sunt mai adânci şi mai frecvente în acele timpuri şi în acele regiuni în care popoarele odihnesc într-un creştinism mai categoric. După cum iarăşi e adevărat că situaţia lor e incomparabil mai uşoară în ţările protestante, protestantismul - mai ales în unele forme ale lui - fiind formula cea mai puţin creştină în creştinism şi cea mai aproape de structura iudaică".

"... nu calitatea de evreu este cea care lucrează asupra neevreilor ca o cârpă roşie asupra taurului.(...) Care este acel element? Pentru ca o categorie de oameni să poată deveni obiectul de descărcare a patimilor maselor, e nevoie de mai multe elemente:

1. Când ea constituie o grupă fundamental deosebită de masele în mijlocul cărora trăieşte;

2. Când deosebirile acestea, devenite conştiente şi înţelese ca tot atâtea motive de superioritate asupra neamurilor din jur, au ca urmare un proces de succesiune, care duce la izolarea numitei grupe înlăuntrul chiar al societăţii respective;

3. Când de pe urma acestei izolări, viaţa înăuntrul grupei ia anumite forme ezoterice, pline de mister pentru cei din afară;

4. Când grupa aceasta reprezintă o primejdie permanentă pentru ordinea celor dinafară, pentru structura spirituală, politică, socială sau economică a aşezării lor" (Din *Prefaţă* la vol. Mihail Sebastian, *De două mii de ani*, Buc., Ed. Hasefer, 1995).

Şi Nae Ionescu demonstrează prin cazul persecuţiei creştinilor în imperiul roman.

Ceea ce constată, istoriceşte vorbind, Nae Ionescu, nu este nici pe departe un manifest agitator, aşa cum l-au acuzat evreii şi mai târziu chiar Mihail Sebastian, în articolul *Prefaţa* din noiembrie-decembrie 1934, şi anume că aceste condiţii (enumerate de Nae Ionescu) ar forma cea mai antisemită manifestare a acestuia.

"Pentru noi, naţionaliştii, cuzismul înseamnă antisemitismul zgomotos, dar neeficient politic. (...) Nae Ionescu observă ineficacitatea antisemitismului «agresiv şi violent», «cu metodele lui primare şi lipsite de eficienţă»".

"Declaraţii asemănătoare se întâlnesc la N. Ionescu: antagonismul faţă de evrei şi de iudaism este justificat cu alte argumente decât cele tradiţionale ale antisemitismului, el ar avea raţiuni mult mai profunde şi nu este influenţat de propaganda din alte ţări."

"Nae Ionescu reuşise chiar să se bucure de reputaţia unui filosemit şi expert în problemele iudaismului, reputaţie cu care încă se mai mândrea şi în 1933, când cerea scoaterea evreilor din viaţa politică: «Cine ca mine a respectat Ebreitatea în aşa măsură încât a încercat să-i înveţe limba?» Repudierea agitaţiilor antisemite se dovedeşte, în realitate, o neîncredere în eficienţa antisemitismului cuzist, iar pasiunea pentru metafizica iudaică - dorinţa de localizare mai exactă a răului care subminează civilizaţia creştină" (Leon Volovici, *Ideologia naţionalistă*..., pp. 130, 114, 116-117).

"Părerea mea este că criza iudaismului este permanentă... Povestea jidovului rătăcitor nu e numai o poveste, ci însăşi expresia neliniştei acestei rase care nu şi-a găsit drumul" (Nae Ionescu, *Criza iudaismului,* în *Cuvântul*, nr. 512, 22 iulie 1926).

"Tinerimea românească trebuie să ştie că naţionalismul de azi e o nouă formulă de viaţă, o nouă stare a lumii, un nou ev al istoriei. Realizarea mai repede şi mai completă a acestei formule

atârnă de existența unui sâmbure sănătos al mișcării, conștient de răspunderile și îndatoririle lui" (Nae Ionescu, *Primejdia celor de pe urmă,* în *Iconar*, I, nr. 4, decembrie 1935).

●

"Din toamna anului 1933, scrie Zigu Ornea în cartea sa (p. 227), *Cuvântul* a început să insereze știri și reportaje despre mișcarea legionară. Nicolae Roșu a povestit mai târziu, că directorul gazetei (Nae Ionescu - n.n.) și-a chemat redactorii (dintre care unii - Sebastian și Călugăru - erau evrei) și i-a avertizat: «Ziarul nostru a luat o anumită atitudine, cine înțelege să rămână să-și facă bine socotelile.» (Nicolae Roșu, *Orientări în veac,* 1937, p. 229). I-a prevenit deci că își orientează gazeta spre legionarism. Nimeni nu a plecat..."

●

"Dacă chestiunea evreiască există la noi, asta se datorește în bună parte și antisemitismului, cu metodele lui primare și lipsite de eficiență. Sunt sigur... Iar soluția? Una singură: dispariția filosemitismului. Adică: înlocuirea românilor de religie mozaică prin evrei de cetățenie română. Adică: încetarea sinistrei comedii a asimilismului" (Nae Ionescu, *Între agresivitatea antisemită și pasivitatea filosemită,* în *Cuvântul*, nr. 3085 din 26 noiembrie 1933).

●

"...dacă avem dreptul noi, o parte din români, a fi filosemiți, atunci este evident că noi, altă parte din români, avem dreptul de a fi antisemiți" (Nae Ionescu, *Între ziaristică și filosofie*, Iași, Ed. Timpul, 1996, p. 160). Aceeași temă la p.169 în articolul *Între "agresivitatea" antisemită și "pasivitatea" filosemită":* "...e imprudent ca în gazetele românești să se facă filosemitism, asta înseamnă să dăm altora dintre noi dreptul să facă antisemitism".

"Recunosc că există deosebiri de natură între filosemitism și antisemitism; căci pe când acesta din urmă este un fenomen firesc, care se poate identifica istoricește în toate țările în care economia agrară se dizolvă în folosul celei capitaliste care îi făcea loc, cel dintâi - filosemitismul - nu e decât o camuflare; și anume: expresia solidarității evreilor «asimilați», care cred deci că pot vorbi în numele altei națiuni decât a celei evreiești, față de conaționalii și coreligionarii lor care continuă nu numai să fie - căci de fapt sunt toți - dar și să-și zică evrei".

●

"Astăzi, d. N. Iorga îndeamnă pe un evreu să se boteze... ca să poată creea o ordine culturii. E cea mai categorică negare a crezului naționalist pe care l-a reprezentat până acum. Căci sau trecerea la creștinism este pentru un evreu - în fond imposibilă - ceea ce noi credem - și atunci comitem cu bună știință un fals în domeniul spiritual, mai grav față de sufletul nostru decât toate falsurile posibile, sau evreul se poate desprinde efectiv de iudaism și atunci - dacă teoria națiunii făcută de d.Iorga și însușită de generația noastră e adevărată - el nu va fi decât o sinistră epavă spirituală, corcită și condamnată sterilității" (Nae Ionescu, *De ce nu te botezi?*, în *Cuvântul*, 19 august 1928).

●

"*Cuvântul* nu se lasă păcălit de diversiunile antisemite pe care le montau vizibil când liberalii, când averescienii, când național-țărăniștii. (...) *Cuvântul* a fost o serioasă redută împotriva antisemitismului" (Mihail Sebastian, art. *Cuvântul*; directorul ziarului *Cuvântul* era Nae Ionescu, dar afirmațiile lui Mihail Sebastian se opresc la noiembrie 1933).

"Îi plâng pe tinerii care n-au întâlnit la timp în viaţa lor, un astfel de om în care să creadă, un om în stare să-i pasioneze până la a le modifica viaţa. E un noroc pe care merită să-l plăteşti cu toate entuziasmele, oricât ar părea ele de excesive, imprudente, sau ridicole în ochii străinilor" (Mihail Sebastian, art. *Nae Ionescu,* din vol. *Cum am devenit huligan,* Ed. Hasefer, 1995, p. 279).

Reacţii la *Prefaţa* lui Nae Ionescu la romanul *De două mii de ani* de Mihail Sebastian

Dacă economia acestui studiu îmi impune concentrarea numai a citatelor esenţiale şi nu îmi permite să abordez mai pe larg tot ceea ce îi aparţine lui Nae Ionescu (cititorul este rugat să apeleze la întreaga prefaţă a acestuia la cartea *De două mii de ani* a lui Mihail Sebastian, precum şi la multe pasaje din *Cum am devenit huligan* a aceluiaşi Sebastian, inclusiv la postfaţa foarte interesantă şi nesperat de obiectivă a lui Zigu Ornea, ca şi la culegerea *Între ziaristică şi filozofie* a celui care a fost catalogat drept ideologul Mişcării Legionare), este foarte interesant a trage concluzii asupra reacţiilor care au avut loc după editarea romanului lui Mihail Sebastian *(De două mii de ani)* şi care "deconspiră" cumva starea de spirit din 1934.

Atacurile la adresa celor doi au venit simultan şi năprasnic din partea a trei tabere: creştinii (etichetaţi "extremişti de dreapta"), evreii (permanente "victime") , precum şi din partea "democraţilor."

"Scandalul a izbucnit pe dată, în cascade ce nu conteneau, atacat fiind şi de presa de extremă dreaptă, atacat fiind şi de cea democratică *(Viaţa Românească)* şi de cea a cercurilor evreieşti (cu deosebire I. Ludo)" - ne informează Zigu Ornea în *Postfaţă,* p. 355.

Astfel, în *Facla,* anul XIII, nr.1015, 23 iunie 1934, se afirmă: "Se spune că prefaţa d-lui Nae Ionescu la volumul «De două mii de ani» al domnului Mihail Sebastian e o caldă şi vibrantă pledoarie antisemită. De ce s-a dorit acest prefaţator? Sau - doamne fereşte - domnul Sebastian a devenit antisemit?"

Din *Adam,* anul VI, nr. 72, 1 iulie 1934: "... ce s-au gândit rasiştii? Ce ar fi să folosim vehiculul romanului evreiesc pentru o difuziune mai eficace a ideologiei rasiste? Zis şi făcut! Au căutat şi găsit un scriitor evreu - Mihail Sebastian; au căutat şi găsit un editor evreu - Ciornei; au căutat şi au găsit un titlu evreiesc - *De două mii de ani* - şi, la adăpostul acestui triplu blindaj iudaic, au lansat o bombă. Care? Prefaţa domnului Nae Ionescu . ...E o farsă fără precedent în istoria celor două mii de ani de bătaie."

Din *Încotro*, anul IV, nr.160, iulie 1934: "Înţeleg situaţia cuiva care primeşte pe neaşteptate nişte picioare în spate. Dar nu mi-aş fi putut imagina existenţa unui om care să le solicite stăruitor şi apoi să se mândrească cu acest tratament..."

Din *Adevărul literar*, anul XIII, seria V, nr.3: "Prefaţa domnului Nae Ionescu condamnă la o perpetuă detenţiune morală şi politică ginta lui Israel. Bietul Hechter se grăbeşte să pună sentinţa inapelabilă în fruntea cărţii şi să se mândrească fiindcă poartă acest scuipat lansat de scumpul nostru profesor..."

Din *Porunca vremii:* "Acest jidan introducându-se printr-o perfidie specifică rasei lui în redacţia unui ziar românesc şi naţionalist, a lăsat multă vreme să se acrediteze în opinia publică periculoase confuzii. Ceva mai mult. El a dus obrăznicia până acolo că a cerut pentru o carte scrisă în idiş, în care să proslăvească Protocoalele Sionului , o prefaţă domnului Nae Ionescu, cu gândul de a-l atrage în bandele masoneriei şi de a-l compromite în ochii bunilor români".

Din *Şantier*, anul II, nr. 10, 1-15, septembrie 1934: "Iosif Hecter, tu eşti bolnav. Tu eşti substanţialmente bolnav, pentru că eşti un parvenit... Da, da Iosif Hechter, tu eşti bolnav, substanţialmente bolnav şi domnul Nae Ionescu nu mai poate face

nimic pentru tine. *Cuvântul* a dispărut şi cu dânsul şi subvenţiile şi leafa. Iosif Hechter, tu eşti un huligan! Ai renegat calicimea care te-a crescut şi salvarea nu este nicăieri, chiar dacă profesorul te-ar numi «Căpitan» în ghetou... Ce vină ai tu, dacă Corneliu Zelea Codreanu nu a vrut să te primească? Iosif Hechter, tu nu simţi oare cum te cuprinde întunericul şi-ţi plesneşte obrazul de ruşine?"

Din *Adevărul literar,* anul XIII, seria II, nr. 718, 9 sept.1934: "... D. Mihail Sebastian s-a dat cu "Regele, Cristos şi Naţiunea ", n-a părăsit pe d.Nae Ionescu când acesta a trecut la huligani. Rămânerea în această tabără şi acceptarea unei prefeţe (unde se sintetizează doctrina antisemită) în fruntea romanului *De două mii de ani,* scris de evreul conştient Iosef Hechter, înseamnă o descalificare pentru Mihail Sebastian" (I. Ludo, *Iuda trebuie să sufere, pentru că e suferind).*

"... d.Nae Ionescu l-a ridicat pe acest dramatic rozător de ciolane de la situaţia umilă de câine de pripas, la nobilul rang de câine de rasă. (...) Arătat de o lume întreagă cu degetul, el a continuat să-şi lingă interesul în linişte, fără să scoată o vorbă. Las' să i se spună lichea , ticălos, dejecţie a ghetoului evreiesc care cu aceeaşi obiectivă hărnicie, fabrică oameni şi măgari laolaltă - pe Hechter nimic nu-l atinge! El ştie prea bine că pământul nu se învârte în jurul demnităţii omeneşti, ci în jurul unei axe care seamănă teribil cu ciolanul boierului" (Apud Mihail Sebastian, art. *O antologie*, în vol. *Cum am devenit huligan*, pp. 297 şi 302).

În articolul *Nae Ionescu şi Iudaismul* (în *vol. cit.*, pp. 285-295), Mihail Sebastian, trage linie sub toate aceste critici şi constată:

"De ce îi ceream profesorului Nae Ionescu o prefaţă?

Presa a răspuns fără greutate:

1. pentru ca să-mi trădez neamul;
2. pentru ca să câştig bani;
3. pentru ca să atrag într-o cursă jidovească pe un luptător al românismului."

Sistematizarea aceasta în trei puncte este trimiterea pe rând la cele trei categorii de acuzatori: reprezentanţii opiniei iudaice,

pragmatica presă democrată şi o parte a reprezentanţilor naţionalismului românesc (subliniem aici că nici o publicaţie legionară nu a criticat pe autorul prefeţei, nici romanul, nici pe autorul acestuia). Situaţia descrisă mă face să mă întorc cu gândul la ceea ce a avut loc în 1912 în opinia publică, mai ales cea franceză, la apariţia tezei de doctorat în medicină a lui Albert Schweitzer: *Studiu psihiatric asupra personalităţii lui Isus Hristos*. Iată criticile: creştinii (bineînţeles, unii dintre cei mai "ortodocşi") îl criticau pentru cutezanţa de a fi pus cel puţin în discuţie un astfel de subiect; ateii, pentru faptul că teza lor (îl socoteau pe Hristos paranoic), în urma studiilor de psihiatrie puse în paralel cu viaţa lui Hristos redată în Noul Testament, cădea; evreii, pentru recenta întâmplare din viaţa lui Schweitzer de a fi convins pe fiica rabinului Bresslau (profesor de Vechiul Testament la aceeaşi universitate, Strassbourg) să treacă la creştinism, şi care i-a devenit apoi soţie.

Două cazuri nu identice, dar asemănătoare prin "scandalul" produs, cât şi prin faptul că în ambele, "focuri" trase din arme aparţinând unor ideologii incongruente, "ochesc" într-o ţintă comună: Mihail Sebastian în ceea ce ne interesează, Albert Schweitzer prin similitudine.

Horia Sima

1906-1993. Comandantul Mişcării Legionare.
Profesor de filozofie.

"Întrebare: ... În ce termeni concepeţi d-voastră azi problema iudaică, pe care Garda de Fier vroia s-o rezolve?

Răspuns: Mai întâi, trebuie precizat că, în chestiunea evreiască, Mişcarea Legionară n-a adoptat un punct de vedere rasial sau religios, cum a fost cazul cu naţional-socialismul sau alte mişcări politice. «Antisemitismul» nostru, sau mai exact «antiiudaismul» nostru era de origine economică şi socială. Evreii

acaparaseră în proporție de 70 la sută bogățiile țării, încât păturile sociale mijlocii şi proletare trăiau într-o stare vecină cu mizeria. Singurii beneficiari erau evreii şi oamenii partidelor care le acopereau speculațiile.

Situația tindea către o dominare totală a națiunii de către minoritatea iudaică.

Astăzi, chestiunea iudaică se pune în termeni diferiți.Numărul populației evreieşti a scăzut simțitor în România, cea mai mare parte emigrând în Israel sau Statele Unite. Cei rămaşi nu mai constituie o amenințare virulentă ca altădată. Deci, problema iudaică nu va mai constitui o acuitate permanentă pentru dezvoltarea viitoare a țării noastre" (Din interviul Georges Gondinet - Horia Sima, în *Totalité,* reprodus în *Almanahul Gazeta de Vest,* 1994, pp. 76-81).

Preotul Vasile Boldeanu

"O Mişcare, un partid politic axat pe creştinism, bazată pe un fond religios creştin, nu poate fi antisemită, nu poate fi rasistă. Mesajul Mântuitorului ar fi trădat, dacă s-ar cultiva ura contra unui popor, cu atât mai mult contra poporului biblic al evreilor. Noi ne-am însuşit întreaga învățătură creştină, nu numai anumite legi; or Isus ne-a arătat că El a venit să împlinească legea - legea lui Moise - nu să o distrugă. Fiind copiii Săi, ca toate celelalte popoare, trebuie să ne iubim unii cu alții; de aceea antisemitismul nu are loc în ideologia legionară. Trebuie reținut că Mişcarea Legionară nu s-a născut din necesitatea de a lua o atitudine împotriva evreilor din România sau împotriva evreilor în general. Tocmai plecând de la fondul său creştin, Mişcarea Legionară a luat amploarea cunoscută. Trebuie să recunosc că în contextul politic românesc existau grupări mai mici sau mai mari care aveau un oarecare caracter rasist. Aş putea chiar să susțin că problema evreiască era pentru Mişcarea Legionară atât de secundară, în

planul nostru de preocupări naționale, încât Mişcarea a fost chiar atacată şi acuzată de a fi capitulat sau chiar mai rău, de a se fi vândut evreilor (Vezi Corneliu Zelea Codreanu, *Circulări şi manifeste,* Buc., Ed. Totul pentru Țară, 1937, p. 225 şi altele - n.n.).

Faptul că Mişcarea Legionară nu acordă o importanță esențială aşa zisei probleme evreieşti în România, aceasta nu înseamnă că ea ignoră o anumită stare de lucruri anormale care persistă în viața intimă a poporului român.Dar ea nu consideră «răul» ca având o cauză exterioară vieții poporului însuşi; schimbarea nu va consta în luarea de măsuri împotriva unor oameni ai altor rase; ea caută vindecarea răului în schimbarea spirituală, într-o reînnoire spirituală a românilor prin reîntoarcere la Evanghelie. Nu contestăm prezența în mijlocul Mişcării Legionare a unor elemente străine de idealul său, de crezul său, venite pentru a ne compromite, din alte organizații politice, pentru a ne compromite prin acțiuni denaturate. Aceştia odată demascați, au fost sancționați şi scoşi în afara Mişcării. Au existat deci carieriști, la fel şi rău intenționați. Au fost eliminați fără milă.

În timpul alegerilor legislative din 1937, care au însemnat un triumf pentru Mişcarea Legionară, consemnul valabil pentru campania electorală era abținerea oricărui atac la adresa altei formațiuni politice; dar în aceste alegeri era competitiv şi Partidul Naționalist Evreu care a fost respectat ca şi celelalte. S-a văzut până acum în lume ca un partid evreiesc într-o competiție să nu fie împroşcat cu noroi? A fost un caz unic în România. Eu însumi am fost angajat în lupta electorală a județului Putna unde erau foarte mulți evrei. Nici aici şi nici aiurea nu a fost nici o manifestație ostilă, nici o injurie împotriva evreilor. Înainte, alegerile electorale se desfăşurau mereu într-un climat de ură şi de agitație sângeroasă.În 1937, prin controlul nostru, prin serviciul nostru de ordine, nimic din toate acestea nu a avut loc. Pentru ce? Pentru că apăruse un element nou, considerabil în viața publică şi politică românească: Garda de Fier. În acest sens, Corneliu Codreanu s-a adresat

ziariştilor, deoarece Mişcarea Legionară era acuzată a fi trădat cauza naţională, trecând la inamic şi devenind apărătorii evreilor. (Declaraţiile lui Corneliu Codreanu făcute ziariştilor şi publicate în *Buna Vestire* din 30 noiembrie 1937; vezi *Circulări şi manifeste*, p. 220-222 şi 225 - n.n.).

Singură Mişcarea Legionară gândea şi estima că orice probleme pot găsi soluţii fără dificultate, prin realizarea unui om creştin adevărat în viaţa publică. Acesta trăind în spiritul dragostei creştine nu poate urî un om pentru că este de altă rasă, de o altă religie sau aparţinând unui alt popor." [Toate cele scrise mai sus, au fost traduse din cartea lui Jean Miloe *La Riposte* (Paris, 1976), unde apare această punere la punct din partea preotului Boldeanu, privind "antisemitismul" legionar (pag.194-197)].

Mircea Eliade

1907-1986. Scriitor şi filozof român. Profesor universitar în Franţa şi S.U.A. Indianist şi istoric al religiilor.

"... ce-ar putea însemna antisemitism pe planul teologiei creştine? Imposibilitatea mântuirii, certitudinea damnaţiei evreilor. Dar lucrul acesta nu-l spune biserica... Pentru că nimeni nu poate interveni în libertatea lui Dumnezeu. Dumnezeu poate mântui oricum, pe oricine, chiar dacă acel oricine este în afara comunităţii de dragoste creştină" (Art. *Iudaism şi antisemitism,* în *Vremea*, nr. 347 din 22 iulie 1934).

●

"Spune undeva biserica noastră că evreii, întrucât sunt evrei, nu-şi pot găsi mântuirea? Nu... Dar păcatul lui Iuda este şi rămâne păcatul lui Iuda - nu al lui Israel şi nici al Iudeilor" (Art. *Creştinătatea faţă de iudaism,* în *Vremea*, nr. 349 din 5 iulie 1934).

●

"Toleranţa noastră proverbială este o tărie, nu o slăbiciune. Nu înţeleg de ce ţipăm: primejdie! Unde este primejdia? Că sunt minoritarii prea mulţi la posturile de comandă? Îi vom scoate prin concurenţă, prin propriile noastre forţe, prin legi de administraţie dacă e nevoie - dar de aici până la primejdia «românismului» mai e cale lungă. Noi nu avem nevoie de intransigenţă şi intoleranţă, vicii străine structurii noastre" (Art. *Românismul şi complexele de românitate*, în *Vremea*, nr.386 din 5 mai 1935).

●

"De la război încoace, evreii au cotropit satele Maramureşului şi ale Bucovinei şi au obţinut majoritatea absolută în toate satele Basarabiei (...). Iar dacă le spui (conducătorilor politici) că pe Bucegi nu mai auzi româneşte, că în Maramureş, Bucovina şi Basarabia se vorbeşte idiş, că pier satele româneşti, că se schimbă faţa oraşelor, ei te consideră în slujba nemţilor, sau te asigură că au făcut legi de protecţia muncii naţionale" (Art. *Piloţii orbi*, în *Vremea,* nr. 505 din 19 septembrie 1936).

●

"Ar fi absurd să te aştepţi ca evreii să se resemneze ca o minoritate cu anumite drepturi şi cu foarte multe obligaţii, după ce au gustat din mierea puterii şi au cucerit atâtea posturi de comandă. Evreii luptă din răsputeri să-şi menţină deocamdată poziţiile, în aşteptarea unor viitoare ofensive, - şi, în ceea ce mă priveşte, eu le înţeleg lupta şi le admir vitalitatea, tenacitatea, geniul " (Art. *Piloţii orbi*, în *Vremea,* nr. 505 din 19 septembrie 1936).

●

"Poate neamul românesc să-şi sfârşească viaţa în cea mai tristă descompunere pe care ar cunoaşte-o istoria, surpat de mizerie şi sifilis, cotropit de evrei şi sfârtecat de străini, demoralizat , trădat, vândut pentru câteva sute de milioane de lei?" (Art. *De ce cred în biruinţa Mişcării Legionare,* în *Buna Vestire,* nr. 244 din 17 decembrie 1937).

●

"Ca şi Nae Ionescu, Eliade are antecedente filosemite, de care va pomeni uneori, cu o anumită mândrie de om care a suferit din acestă cauză *(Iudaism şi Antisemitism).* Nu o dată îşi va mărturisi indignarea pentru expulzarea din România a trei mari savanţi evrei: Moses Gaster, H.Tiktin şi Lazăr Şăineanu" (Leon Volovici, *op. cit.,* p.136).

●

"Mă revolt contra 26 de consilieri străini din Sighetul Marmaţiei (faţă de 7 români) - nu pentru că sunt şovin sau antisemit, ci pentru că un cât de slab sentiment de justiţie socială răzbate şi în sufletul meu" (Art. *Iudaism şi antisemitism,* în *Vremea*, nr. 347 din 1934).

●

În cartea lui Claudio Mutti, apărută şi în România în traducerea lui Adolf-Crivăţ Vasile la prestigioasa editură Puncte Cardinale din Sibiu, *Mircea Eliade şi Garda de Fier* (1995, pp. 35-41), un capitol este consacrat subiectului *Eliade -"antisemit"?* În introducerea traducătorului, se lămureşte o problemă pusă de

unii eliadieni sub semnul întrebării: "...tinereţea legionară a lui Mircea Eliade e un fapt de netăgăduit, cu puternice rezonanţe în viaţa şi opera sa, fără ca prin aceasta să fie culpabilizat şi contestat, cum au încercat (şi mai încearcă) s-o facă purtătorii de cuvânt ai anumitor cercuri anticreştine şi antiromâneşti".

Că a aparţinut Mişcării Legionare ne-o spune Eliade prin citatele din articolele reproduse mai sus; ne-o spune candidatura lui pe listele de deputaţi ale partidului Totul pentru Ţară; o confirmă detenţia în lagărul de la Miercurea-Ciuc; o atestă Ion Mării, muncitor legionar, care, trăind un timp în Argentina, l-a ajutat material pe Eliade în editarea unor opere [În *Românul* din decembrie 1951, Mircea Eliade scria: "Uneori vin muncitori cu suflete de îngeri şi-şi dăruiesc economiile ca să se poată imprima versurile şi prozele visătorilor sau veghetorilor noştri; cum este acel muncitor din Argentina, Ion Mării, care a dăruit editorului cărţii pribegiei tot ce strânsese într-un an şi jumătate de muncă (Ion Mării, primul membru de onoare al Societăţii Scriitorilor Români, când ne vom întoarce acasă...)"] şi care în prefaţa cărţii lui Vasile Marin *Cranii de lemn,* tradusă în limba italiană, subliniază apartenenţa lui Eliade la cuibul "Axa" din Bucureşti; o strigă indignat Edgar Reichmann în *Témoins et acteurs d'une époque macabre (Le Monde*, 1988), după apariţia unor memorii editate postum ("Pe când trăia n-a mărturisit-o niciodată... Acum cu titlu postum, o recunoaşte, ce-i drept, dar fără vreo urmă de regret. E dezolant!").

●

"...o declaraţie de desolidarizare de Mişcarea Legionară mi se părea nu numai inacceptabilă, ci de-a dreptul absurdă. Mi se părea de neconceput să mă desolidarizez de generaţia mea în plină prigoană, când oamenii erau urmăriţi şi persecutaţi fără vină."

El este cel ce a definit legionarismul drept "singura mişcare politică românească ce lua în serios creştinismul şi biserica" (p. 6 din introducerea lui Claudio Mutti), iar despre legionari: "Singura

infirmare masivă a cunoscutului refren că poporul român nu e religios (singurul popor creştin fără nici un sfânt, ni se amintea necontenit) a adus-o purtarea câtorva mii de români, în anii 1938-1939 în închisori sau lagăre, fugăriţi sau liberi" *(Mémoires II,* pp. 39-40).

●

Ion Culianu, considerând antisemitismul o vină în conjunctura morală a vremurilor acelea (şi nu numai), vrea să elimine această "calomnie" şi afirmă: "Ein Antisemit ist Eliade zweifellos nicht gewesen" ("În nici un caz Eliade nu a fost antisemit"). Acelaşi Ion Culianu afirmă: "...kein Antisemit war, kein Legionär "("nu era nici antisemit, nici legionar"). În această "sentinţă", Culianu are meritul de a nu pune semnul egalităţii între cele două noţiuni.

Până la urmă, a avut grijă "Institutul Dr. J. Niemirower" din Ierusalim ca în buletinul *Toladod* să fie purtătorul de cuvânt al sionismului şi să "pună o vorbă bună" la iminenta candidatură a lui Eliade la premiul Nobel pentru literatură, premiu care, ca şi în cazul lui Paulescu sau Blaga, prin manevrele de culise ale evreilor, nu i s-a acordat. Motivul? "Antisemitismul "acestora, în viziunea celor în cauză.

Traian Brăileanu

1892-1947. Profesor universitar, sociolog, traducător al lui Kant. Ministru al Educaţiei Naţionale. Moare în închisoarea Aiud.

"Regenerarea naţională trebuie să pornească din sânul clasei conducătoare .Aici trebuie să se închege o organizaţie politică naţională exclusivistă, impermeabilă faţă de influenţa jidovească

şi faţă de tendinţele politicianismului. Această organizaţie reprezintă germenele din care se naşte noua clasă politică naţională. Acţiunea acestei clase însă ar rămâne fără efect practic, dacă n-ar pătrunde în mase, n-ar dobândi conducerea exclusivă a maselor, sustrăgându-le de sub influenţa tuturor demagogilor jidani sau plătiţi de jidani, precum şi de sub influenţa demagogilor antisemiţi, adică a demagogilor care, exploatând antagonismul religios şi de rasă, năzuiesc a parveni la putere pentru a se încadra apoi, în democraţia parlamentară finanţată de jidani.

Lupta împotriva comunismului jidovesc cere înlăturarea luptelor de clasă şi de partid înlăuntru naţiunii. Nimic mai mult dar nici mai puţin" (Traian Brăileanu, *Dictatura şi libertatea,* în *Însemnări sociologice,* II şi III, 1937).

●

"Naţionalismul legionar reprezintă întoarcerea la creştinism, răscolirea şi pregătirea sufletelor pentru clădirea unei comunităţi româneşti omogene din toate punctele de vedere" (Traian Brăileanu, *Însemnări sociologice,* IV, nr. 2, 15 septembrie 1940, p. 9).

Constantin Noica

1909-1987. Filosof român de o marcată originalitate. Detenţie în închisorile comuniste.

"...Constantin Noica, (...) într-un articol din *Vremea* de după înscăunarea la guvernare a lui Goga-Cuza, medita asupra deosebirii dintre cuzism şi legionarism: «Într-adevăr , venirea la cârmă a dlui A. C. Cuza (mai degrabă decât a dlui Oct. Goga) a deşteptat la mulţi întrebarea: ce rost mai are mişcarea legionară dacă vin alţii şi-i realizează programul?... Ce descoperă cuzismul? Descoperă în sânul societăţii româneşti un parazit. Acesta, beneficiar, dar în

același timp falsificator al vieții noastre naționale, trebuia deci înlăturat. Sub diferite forme, pe diferite planuri, cu diferite arme de luptă, oricum apărea el, trebuia demascat, combătut, anihilat și, dacă se putea, înlăturat de-a binelea din sânul colectivității românești. Că această mișcare avea dreptate, se va vedea acum, în urma măsurilor ce va lua, dacă și câtă dreptate a avut. Ce descoperea legionarismul? Descoperea, după câte îl putem noi înțelege, așa de unde stăm, un parazit înăuntrul ființei românului. Va fi lovind legionarismul și în ticălosul acela din afară. Dar așa ceva e un rest cuzist în doctrina sa; remarcabil, în schimb, e faptul că știe să descopere pe ticălosul dinăuntru și că luptă împotrivă-i... Antisemite au știut să devină și celelalte partide. Am voi în schimb să vedem un partid care să-și pună problema înființării unui corp de 10.000 de oameni cu ținută morală exemplară». S-ar spune că ne aflăm în fața unui text care, recunoscând că antisemitismul legionar, existent, e o moștenire din patrimoniul cuzist din care s-a născut, încearcă o spiritualizare doctrinară a noii mișcări politice, căutându-i o diferență specifică. Și aceasta n-ar sta atât în antisemitism, cât în detectarea răului interior din spațiul efectiv românesc. O astfel de interpretare nu e hazardată. Se cuvine adăugat că există, printre altele, și un text al lui Noica din octombrie 1940, la origine o conferință, în care precizează: «Nu e de ajuns să spui 'Jos jidanii și înstrăinații', ci trebuie să devii tu însuți un ins în stare să înfrunți pe străini și înstrăinați. Trebuie altă educație decât cea obișnuită a politicii: una aspră, ostășească, tinerească. Și atunci, Codreanu se desparte de cuziști și întemeiază Legiunea sa!»" (Z. Ornea, *Anii treizeci*, pp. 411-412).

●

"În 1922 studenții n-au fost înțeleși în deznădejdea lor, nu erau contemporani cu restul României. Lumea cealaltă abia azi descoperă anul 1922; abia azi descoperă antisemitismul; abia azi descoperă corupția; dar mai ales abia azi descoperă dezastrul" (Constantin Noica, *Nu suntem contemporani*, în *Buna Vestire*, nr.18 din 28 septembrie 1940).

●

"Iar dacă regretăm ceva pentru prietenii noștri evreii, nu e atât faptul că vor avea de suferit de la Mișcarea Legionară. Cine e lovit pe nedrept (și despre ei știm bine că vor fi loviți pe nedrept), e mai puțin chinuit, spunea un filosof, decât cel care lovește. Dar regretăm că le este interzis să vadă și să înțeleagă tot ce e bun, tot ce e purtător de adevăr în legionarism. Regretăm suferința lor de a nu participa cu nimic, nici măcar cu o nădejde, nici măcar cu o iluzie, la ziua românească de mâine" (Constantin Noica, *Între parazitul din afară și parazitul dinăuntru*, în *Vremea*, nr. 523 din 30 ianuarie 1938).

●

"Noica s-a avut bine cu evreii. Se păstrează o scrisoare în care mărturisește că plecarea în Anglia, pentru a-și vedea fiul, călugăr ortodox la o biserică rusească, pare-se i-a fost aranjată de un evreu suspus" (Grigore Traian Pop, *Garda, Căpitanul și Arhanghelul din Cer*, p. 33).

Emil Cioran

1911-1995. Eseist și filosof român. Moare în exil la Paris. Membru al Academiei Franceze

"Invazia iudaică în ultimele decenii ale devenirii românești a făcut din antisemitism trăsătura esențială a naționalismului nostru. Ininteligibil aiurea, la noi acest fapt își are o legitimitate care nu trebuie totuși exagerată. Dacă România n-ar fi avut nici un evreu,

ar fi reprezentat ea o existență mai puțin mizerabilă? Întrucât nivelul ei istoric (singurul care importă) era mai ridicat? Că era mai puțină corupție, este evident, dar de aici până la isterie mai e drum lung. Evreii cel mult au *amânat* ceasul solemn al României; ei nu sunt, în nici un caz, cauza mizeriei noastre, a mizeriei noastre de totdeauna. Un naționalism care nu vede acest lucru este fals și mult prea unilateral pentru a fi durabil. Revoluția nu se poate face pe probleme false... Care sunt motivele mai adânci care ne determină a nu ne întâlni cu evreii decât prin ură și dispreț? De ce nu există nici un om pe pământ care să iubească pe evrei în mod naiv, spontan, fără să știe? De unde infinitul dramatic al existenței lor? Teoria raselor pare a se fi născut numai pentru a da expresie sentimentului de separație prăpăstioasă ce deosebește pe orice neevreu de un evreu. Omenește nu ne putem apropia de el fiindcă evreul este întâi evreu și apoi om... Deși orice evreu este un Dumnezeu față de un țigan, oricine se simte *omenește* mai aproape de ultimul. În toate, evreii sunt *unici*, n-au pereche în lume, gârboviți sub un blestem de care nu e responsabil decât Dumnezeu. Dacă aș fi evreu, m-aș sinucide pe loc... Dacă numărul evreilor într-o țară nu depășește doza de otravă necesară oricărui organism, ei pot fi acceptați ca o evidență regretabilă sau chiar cu o oarecare simpatie indiferentă. Nu sunt atâtea țări care n-au nevoie să știe că există evrei? Și n-ar fi mai ușor drumul României fără conflictul cu cel mai inteligent, mai dotat și mai obraznic popor? Ura împotriva evreilor la noi își are cauze mai profunde. Mă îndoiesc hotărât că ea ar izvorî din invidie sau din revolta împotriva situației unora dintre evrei. Cu cât sunt mai buni capitaliștii români decât capitaliștii evrei? Nu pot concepe și refuz să cred că am putea face o revoluție națională care distrugând capitaliștii evrei , ar cruța pe cei români. O revoluție națională care vrea să salveze capitaliștii români mi se pare ceva oribil. Evreii s-au opus la noi împotriva oricărei încercări de consolidare națională și politică. Aici trebuie căutată sursa antisemitismului militant, iar nu a antisemitismului sentimental. Ei au criticat totdeauna România, dar au considerat orice tentativă

de consolidare, în afară de o democrație convenabilă, ca o reacțiune, barbarie etc...Eu critic în special evreimea de după război. Nu s-a opus ea oricărei încercări de înnoire a României? Din niște tâmpiți și niște degenerați care au reușit să compromită o democrație, ea însăși viciată, evreii au făcut un instrument de dominare, ofensând iremediabil o țară întreagă. Noi, românii, nu ne putem salva decât prin altă formă politică. Evreii s-au opus cu toate mijloacele de care dispune importanța lor subterană, cinismul și experiența lor seculară. Regimul democrat al României n-a avut altă misiune decât să apere pe evrei și capitalismul iudeo-românesc... Acest popor, cel mai mesianic, al cărui naționalism fără expresie geografică și, de aceea, cu dimensiuni universale, nu cunoaște în toată istoria un caz similar, acest popor este dușmanul mortal al oricărui alt naționalism...Ungurii ne urăsc de la depărtare, evreii în mijlocul, în centrul nostru. Cum o să asimilăm noi, un biet popor, pe cel mai redutabil fenomen etnic al istoriei?...Vitalitatea iudaică este atât de agresivă și voința de acaparare atât de persistentă, încât toleranța noastră față de acest popor muncitor și exploatator ar însemna falimentul nostru sigur... Dacă le-am da evreilor libertatea absolută sunt convins că în mai puțin de un an ar schimba și numele țării. În definitiv, trebuie să recunoaștem cu melancolie că antisemitismul este cel mai mare elogiu adus evreilor" (Emil Cioran, *Schimbarea la față a României*, 1937, pp.128-134, 143-144).

●

În 1956, cel ce, în 1937, întocmea acest rechizitoriu, își reevalua opiniile într-un vestit eseu *(Un popor de singuratici)* din volumul *Ispita de a exista,* în care aflăm această tulburătoare mărturisire: "Când suntem gata să depunem armele, de pildă, ce îndemn ne este puterea lor (a evreilor, n.m.) de-a îndura! De câte ori clocind în mine gândul suprimării, n-am meditat la înverșunarea, la încăpățânarea lor, la reconfortanta, inexplicabila lor poftă de a

fi! Le datorez nenumărate reîntoarceri la viaţă, nenumărate compromisuri cu iluzia de a trăi. Şi, totuşi, oare am fost întotdeauna drept cu ei? Nici pe departe. Dacă la douăzeci de ani îi iubeam într-atât, încât regretam că nu sunt unul de-al lor, ceva mai târziu, neputând să le iert rolul major jucat în istorie, am început să-i detest cu înverşunarea unei iubiri dublate de ură. Strălucirea omniprezenţei lor mă făcea să simt şi mai bine mediocritatea ţării mele, sortită, o ştiam , să fie sufocată şi chiar să dispară; în vreme ce ei, ştiam la fel de bine, aveau să supravieţuiască în veci şi oricum, orice s-ar fi întâmplat. De altfel, la vremea aceea nu simţeam decât o compătimire livrescă pentru suferinţele lor trecute, fără a le putea ghici pe cele viitoare. De-abia mai târziu, gândindu-mă la încercările ce-i aşteptau, şi la tăria cu care le-au îndurat, aveam să pătrund valoarea pildei lor şi să găsesc în ea argumente împotriva ispitei de-a renunţa la tot. Însă oricare mi-ar fi fost, în diferitele momente ale vieţii, sentimentele în ce-i priveşte, asupra unui punct am fost mereu statornic: pasiunea pentru Vechiul Testament, cultul pe care l-am închinat mereu Cărţii *lor*, providenţă a furiilor, sau amărăciunilor mele. Prin ea, împărtăşeam cu ei tot ce aveau mai bun în mâhnirile lor; tot datorită ei şi mângâierilor pe care mi le dăruia, atâtea şi atâtea nopţi, oricât de crunte ar fi fost, mi se păreau suportabile. Nu puteam uita acest lucru nici chiar atunci când mă gândeam că-şi merită oprobiul. Să-i insulte alţii, spunând despre ei cuvinte de bun-simţ! Eu n-aş putea s-o fac; aplicându-le criteriile noastre, ar însemna să-i privez de privilegiile lor, să-i cobor la condiţia de simpli muritori, de varietate oarecare a speciei umane. Istoriei contemporane de neconceput fără ei, i-au imprimat un ritm accelerat, o respiraţie de bună calitate, un suflu maiestuos, dar i-au adăugat şi o otravă profetică a cărei virulenţă n-a încetat să ne descumpănească. Cine, în prezenţa lor, rămâne neutru?" *(Un popor de singuratici,* în *Ispita de a exista*, Buc., Ed. Humanitas, 1992, p. 69-71. Notă de subsol în Z. Ornea, *lucr. cit.*, p. 401)

Vintilă Horia

1915-1992. Poet, prozator, eseist şi publicist român. Profesor universitar la Buenos Aires. Moare în exil în Spania.

"Legiunea nu a fost prezenţă politică întâmplătoare sau imitatoare, aşa cum vor unii. Oamenii lui Codreanu au întruchipat o filozofie românească, au încercat o reformă în profunzime şi au plătit cu viaţa încercarea lor. Tragedia şi martiriul nu pot fi şterse de nimeni de pe faţa istoriei neamului nostru.

Duşmani sau prieteni ai Legiunii, nu ne putem permite luxul de a elimina sau micşora nici meritele, nici sacrificiile, nici excesele aşezate toate într-un timp de cronici, în faţa însăşi a injustiţiei, a sângelui, a suferinţei în închisori, a conceptului de martir, martir însângerat din care a fost scrisă trecerea prin timp a acestui fragment românesc, fără de care o înţelegere a României din secolul 20 nu va fi niciodată posibilă.

În sfârşit, plecarea în Spania, pentru a lua parte la războiul anticomunist pentru apărarea «Crucii» - cei doi eroi-martiri Moţa şi Marin. Deci în Legiune se şi moare! Dacă aceşti oameni s-au dus la moarte sigură, înseamnă că au ştiut pentru ce! Au ştiut pentru ce au luptat! Înmormântarea lor a fost cel mai grandios eveniment pe care l-am văzut vreodată. Sute de preoţi, legionari tineri în cămăşi verzi, ordine desăvârşită pe tot traseul parcurs. La biserica Gorgani unde au fost depuşi, s-au perindat mii de oameni, pe toate străzile din jurul bisericii.

Mă frapează însă cuvântul «martir», pe care l-am auzit din tinereţe. În închisori, în mine, peste tot (canal), legionarii prin resemnarea lor în faţa suferinţei păreau «martiri». Toată lumea suporta aceste suferinţe, dar ei parcă le mistificau, le scoteau în relief cu sobrietate, parcă erau departe de tot ce-i înconjoară, într-o lume a lor, ce se adâncea în credinţă şi suferinţă, parcă erau adevăraţi martiri. Toţi sunt dispuşi să-i condamne pentru crimele

comise şi pentru «rebeliune» (?), dar nimeni nu s-a obosit să afle adevărul lor. De aceea niciodată nu am acceptat condamnarea lor, nimeni n-a fost în stare să-mi demonstreze, cum nişte adevăraţi români, nişte oameni profund credincioşi, nu au fost niciodată înţeleşi. Care este misterul? Ei nu au avut timpul necesar pentru a se apăra!"

Petre Ţuţea

1902-1991. Gânditor de orientare creştină. A suferit ani lungi de detenţie.

"... eu nu sunt antisemit, că am crescut în spiritul bibliei " (p.32).

"... Dumneavoastră aţi fost antisemit?" "Nu! Din cauză că sunt băiat de popă şi în al doilea rând că sunt creştin" (p. 63).

"Antisemitismul nu e o reacţie spontană a românilor , a germanilor, a polonilor, a maghiarilor, a francezilor, a americanilor, ci e provocată de evrei prin exces. Există un principiu al tuturor principiilor cosmologice: principiul acţiunii şi reacţiunii. Păi dacă rabinul, care e doctor nu-i aşa (este vorba de Moses Rosen - n.n.) şi face parte din consiliul mondial evreiesc, îl înjură pe Eminescu... Păi ce ar zice el dacă eu l-aş lua pe Moise pe făraş? Nu? Vorba lui Arghezi în conferinţa aia de la Ateneu, Eminescu este evanghelistul nostru. El insultă asta şi apoi se miră ce vor antisemiţii (...). Ei provoacă antisemitismul" (p. 92) (Petre Ţuţea, *Între Dumnezeu şi neamul meu,* Buc., Fundaţia Anastasia, 1992).

●

"H.S.: Consideraţi antisemitismul Mişcării Legionare ca fiind fundamental?

P.T.: Cuzismul e fundamental antisemit, legionarismul nu.

H.S.: S-ar putea vorbi de o filiaţiune de la cuzism la Mişcarea Legionară? De o continuitate?

P.T.: Păi au fost fundamental diferite, deoarece cuzismul nu era mistic; Mişcarea Legionară era mistică religios" (Interviu luat de Horia Salcă, ibidem, p. 287).

●

"... Antisemitismul îl provoacă ca spaimă jidanii, crezând că-l previn. Nu ştiu de ce jidanii sunt odioşi pentru că, în fond, sunt părinţii religiei noastre. Că Isus Cristos nu era din Fălticeni. Fiecare om în parte nu poţi să spui că este filosemit, da nici nu poţi afirma că românii sunt antisemiţi" (Ibidem, p. 292).

"(...) Nu am fost şi nu sunt antisemit, pentru că ar însemna să fiu anticreştin" (Ibidem, p. 306).

●

Mi s-ar putea "imputa" citatele lui Ţuţea sub motivul că nu a fost legionar. Dar Petre Ţuţea, în aceeaşi carte, la pag.105, afirmă: "Un român absolut trebuie să fie legionar". Iar despre Mişcarea Legionară, acelaşi Ţuţea, în cartea lui Radu Preda intitulată *Jurnal cu Petre Ţuţea* (Buc., Ed. Humanitas, 1992), la p.108, a scris: "Legiunea a fost singura mişcare de revigorare creştină şi naţională din acest veac, din România". Fără alte comentarii!

Mihail Sturdza

1886-1980. Diplomat. Fost Ministru de externe.

"Corneliu Codreanu nu a tolerat niciodată, din partea partizanilor lui, vreun act de violenţă fizică împotriva persoanelor

sau a bunurilor evreieşti. Existau însă în ţară partide şi organizaţiuni al căror antisemitism se manifesta mult mai palpabil. Aceste partide nu au fost supuse brutalităţilor, nelegiurilor, asasinatelor, măcelurilor, minciunilor, ale căror victime au fost legionarii" *(România şi sfârşitul Europei,* Madrid, 1980, p. 120).

Gabriel Bălănescu

1913-1986. Filolog.

"- Să revenim la rasism! Ziceţi că M. L. nu este rasistă. Pe ce vă sprijiniţi afirmaţia?

- Afirmaţia mea se sprijină pe faptul că - în primul rând - poporul român nu este rasist. Ospitalitatea care am acordat-o sutelor de mii de evrei nu este o dovadă? Românul este îngăduitor, ospitalier şi omenos. În Moldova circulă această vorbă: fiecare român îşi are evreul lui. În Moldova, adică în provincia cu cel mai mare procent de evrei. La un moment dat, însă, au devenit o problemă. Datorită spiritului lor întreprinzător, a solidarităţii lor de rasă şi a multiplelor relaţii internaţionale cu toţi coreligionarii din diasporă, au acaparat în aşa măsură comerţul şi finanţele ţării, încât economia românească era aservită unor scopuri străine României. Pot face afirmaţia că cel mai rasist popor din lume este cel evreiesc. Corneliu Codreanu a afirmat că pe evrei nu-i putem scoate din posturile de frunte economice şi financiare, prin spargerea capetelor şi vitrinelor evreieşti cum o făceau cuziştii, ci prin crearea unui comerţ sănătos, cu cântarul cel mai drept, cu marfa cea mai bună şi cu preţurile cele mai mici. A iniţiat câteva cooperative care ajunseseră, într-un timp scurt, la succese neaşteptate. Dacă aceste cooperative erau lăsate să lucreze, în 2-3 ani împânzeau ţara.Dar n-au fost lăsate să activeze tocmai pentru motivele arătate mai înainte şi au fost suprimate cu pretexte ridicole. Adevărul este că forţa lor era mult mai mare decât ne-am imaginat-o. Cu atât mai mare cu cât, la ora

aceea, scopurile comuniştilor mergeau mână în mână cu ale evreilor. Nu ştiu dacă, după înfiinţarea statului evreiesc, acest «echilibru» nu va fi rupt. Rămâne ca viitorul să-şi spună cuvântul.

- Deci dvs. susţineţi că Corneliu Codreanu şi legionarii n-au fost antisemiţi!

- Desigur. Susţin! Pentru că nu numai evreii sunt semiţi. Mai sunt câteva popoare în sud-vestul Asiei şi în nordul şi estul Africii, care sunt semite şi n-am avut cu aceste popoare nici un conflict. Vă pot da un exemplu personal, al prieteniei mele pentru un astfel de semit: sirianul Emil Muracade, cu care am avut o prietenie de inimă şi căruia i-am tipărit o plachetă din plăpândul meu buzunar. N-aveam nimic cu oamenii, ci cu sistemul lor de a ne disloca din poziţiile noastre cheie, economice şi financiare.Aşa s-a născut spiritul antievreiesc, nu antisemit. De ce n-am fost antisemiţi cu Tudor Vianu? Pentru că aducea o contribuţie la patrimoniul nostru cultural! Dimpotrivă, Tudor Vianu era stimat şi avea chiar prietenii cu legionarii. Poetul Ion Barbu (profesorul de matematici superioare la facultatea din Bucureşti) i-a fost unul din cei mai intimi prieteni. Este ştiut că Ion Barbu era legionar.

- Până la urmă vreţi să-mi demonstraţi că legionarii au fost filosemiţi.

- Nu! N-au fost nici filosemiţi, nici antisemiţi! Au fost români" *(Din împărăţia morţii,* Ed. Gordian, 1994, pp. 177-178).

Iulia Maria Cojerean

Filolog.

"Tot de domeniul dreptăţii ţine şi atitudinea pe care legionarii au avut-o vis-à-vis de evrei. Pentru că tot act de dreptate este şi când te aperi împotriva unui neam străin căruia îi oferi ospitalitate, loc alături de tine pe pământul ţării tale, dar care nu se mulţumeşte cu atât, ci încearcă să-ţi ia locul, să devină el stăpân. N-are rost să

reiau în această epistolă problema evreiască care în acea vreme era de stringentă actualitate şi care, iarăşi, bănuiesc că vă este cunoscută. În mare, ştiţi cum e. Cine stăpâneşte economia unei ţări, acela este şi stăpânul acelei ţări, de fapt. Evreii aveau în mâinile lor comerţul dar erau prezenţi şi foarte activi, ocupând destule posturi cheie, în toate domeniile, nu numai în cel economic.Ori Căpitanul şi generaţia lui au simţit pericolul şi au luat atitudine. Sub aspectul acesta, şi numai sub aspectul acesta, Mişcarea Legionară a fost antisemită. Nici vorbă de rasism. Nouă ni s-a făcut educaţie patriotică, morală, religioasă, dar niciodată nu ni s-a spus că trebuie să-i urâm pe evrei. Ni s-a atras atenţia asupra pericolului pe care îl reprezintă pentru ţară în sensul celor spuse mai sus. Şi atât. Cine susţine că Mişcarea Legionară ar fi fost rasistă, susţine un neadevăr. Fie că este de rea credinţă, fie că nu cunoaşte realitatea şi, în cazul acesta, ar trebui să se documenteze. Pentru că duşmanii Mişcării au avut grijă, de-a lungul deceniilor, să născocească mărturii false, documente şi fotografii măsluite (pentru posibilităţile tehnice ale secolului nostru, astea sunt bagatele), toate pentru a denigra Mişcarea în ochii opiniei publice naţionale şi internaţionale. Şi dacă, totuşi, cineva din rândurile Mişcării Legionare a acţionat ca un rasist, apoi acela a făcut-o pe cont propriu, sau s-a folosit de numele Mişcării, murdărind-o. Dacă au fost legionari care au făcut rău evreilor, apoi aceia au făcut-o în calitatea lor de oameni inferiori, care trebuie să fi fost antisemiţi înainte de a intra în Mişcare.

Şi aici, ţin să fac o precizare. Întotdeauna trebuie avută în vedere «calitatea umană». Omul este acela care sfinţeşte sau spurcă locul. Într-o mişcare largă de mase, este foarte greu să eviţi ciurucurile, uscăturile.Ei reuşesc să murdărească o idee cât ar fi ea de frumoasă. Astea sunt riscurile mişcărilor de mase, mă refer la cele bine intenţionate atât de necesare popoarelor în evoluţia lor spre bine. De aceea asemenea mişcări nu trebuie judecate după cei câţiva mărunţi care le-au murdărit prin actele lor reprobabile, ci după vârfurile lor, după faptele lor pozitive şi - în cazul Mişcării

Legionare - după gradul de evoluţie spirituală atins de oamenii angajaţi pe acest drum.

Deci, în concluzie, în atitudinea pe care Mişcarea Legionară a avut-o faţă de evrei, stă ideea de dreptate elementară a gazdei ospitaliere pusă în situaţia de a se apăra împotriva oaspetelui care încearcă să o dea afară din propria ei casă" (O. Guleş, *Cum am cunoscut mişcarea legionară,* pp. 353-354).

Traian Popescu

N. 1910 la Craiova. Diplomat român. A ascuns în Legaţia Română din Bratislava patru familii de evrei, două dintre acestea depunând mărturie pentru eliberarea sa din lagărele americane din Germania.

"...Acţiunea de acum a domnului Marius Ligi se încadrează în aceeaşi obsesie evreiască de a lichida naţionalismele europene anticomuniste, sub pretextul de a combate antisemitismul, pe care ei îl provoacă prin imixtiunea nepermisă în treburile tuturor ţărilor din lume, pe unde au fost primiţi.

Această acţiune face parte dintr-un complot gigantic împotriva lumii creştine, pe care evreii vor să o controleze şi să o exploateze pentru atingerea scopurilor oculte ale «Înţelepţilor Sionului».

Antisemitism legionar n-a existat, nici rasial; dorinţa Căpitanului Corneliu Codreanu a fost de a reîncorpora românii în drepturile lor încălcate. Mai degrabă anticomunismul s-a transformat în antisemitism prin constatarea că agenţii propovăduitori ai marxismului moscovit în România erau într-o proporţie de 90% evrei" (Revista *Rivarol,* nr. 1500, 22 noiembrie 1979).

Michele Rallo

Istoric.

"Atitudinea lui Corneliu Zelea Codreanu şi a Mişcării conduse de el avea un caracter social, cultural şi economic şi nu trebuie confundată cu cea a diverselor curente naţionaliste ivite în acea epocă în diferite ţări. Textele autentice nu pot lăsa nici o îndoială asupra incompatibilităţii , îndeosebi, dintre poziţia fundamental creştină a lui Codreanu şi concepţia naţional-socialismului german izvorâtă din rasism.

Aşa de pildă, Corneliu Codreanu n-a învăţat sau îndemnat pe legionari să strige ca N. Iorga şi A.C. Cuza: «Jos Jidanii», ci a întemeiat şcoala de comerţ legionar, a deschis magazine şi restaurante, care mergeau strălucit şi ar fi ajuns la mare înflorire, dacă nu ar fi fost distrus de viforul prigoanelor regale.

De la lamentaţiile interminabile asupra persecuţiilor ce le-ar fi suferit evreii în România, - de fapt ţara din Europa în care ei au suferit mai puţin - li se cere să treacă la o atitudine leală faţă de poporul român, care i-a primit pe pământul său, reparând şi răul ce l-au făcut băştinaşilor români de când trăiesc pe aceste meleaguri. Evreii din România, dacă vor să trăiască în linişte în această ţară, trebuie să se orienteze după marile figuri ale iudaismului contemporan: Rabinul Safran, Călugărul Nicolae Steinhart, Pastorul Richard Wurmbrandt ş.a.m.d. şi nu după pornirile de învrăjbire ale rabinului Rosen, care a jucat un rol dăunător în această ţară primitoare, contribuind prin intervenţiile lui în străinătate la prelungirea robiei poporului român, dovedindu-se astfel duşmanul patriei noastre. Nazismul german a provocat o politică antisemită, pur rasistă, pornind de la ideea «supraomului» german, prin vocaţie şi destin" (Michele Rallo, *România în perioada revoluţiilor naţionaliste din Europa).*

C.W. Forester

Istoric american.

"Câteva fapte analizate critic califică aşa-zisul antisemitism al legionarilor. În toate textele legionare care-i menţionează pe evrei, aceştia *sunt învinuiţi de faptul că sprijină oligarhia şi niciodată că sunt de altă religie sau de altă rasă.* Textele legionare nu menţionează aspectele economice sau cvasirasiste cum sunt textele cuziste. *Singurii evrei ucişi în România au fost cei ucişi în timpul loviturii de stat antonesciene.* Propaganda antilegionară leagă mereu numele legionarilor de uciderea acestor oameni, dar nici aparatul de stat antonescian şi nici sovieto-comuniştii români nu au trimis în judecată pe vreun legionar pentru astfel de crime, dar nici pe vreunul din ţiganii din comuna Dudeşti Cioplea care au comis asasinatele, pentru că era mai practic şi mai convenabil să folosească calomnia decât adevărul.

Documentele vremii indică clar că Mişcarea Legionară nu a dus o propagandă ostilă evreilor pe teme rasiale, religioase sau chiar economice, *ci numai o propagandă politică.* Ei i-au invinuit pe evrei, mai bine zis, vârfurile comunităţii evreieşti, că sprijineau casta oligarhică, mafia regală şi oprimarea mişcării anti-oligarhice. Această adversitate politică, specifică problemelor politice româneşti, nu este înţeleasă de evreii din alte ţări, care au luptat mereu pentru democraţie şi progres. Dar manipularea adevărului cu scopul de a-i învinui pe legionari de toate *masacrele* fantomă din România fac pe mulţi evrei străini să ia o atitudine împotriva României.

Un exemplu îl formează un film recent făcut în Statele Unite. În film un român este învinuit că ar fi fost comandantul unui lagăr al morţii nazist SS.Dar aşa cum indică acţiunea filmului şi vârsta lui la data aceea, el ar fi avut 20 ani. Deci un român în vârstă de 20 de ani a ajuns cel puţin colonel SS - un grad militar al unui comandant de lagăr controlat de cel mai rasist grup nazist. Nici un

comunist dizident, generația dejistă trăind în USA, nu a protestat contra acestei manipulări a adevărului şi nu a ripostat că în România nu au fost lagăre pentru evrei (...)" (C. W. Forester, *Fenomenul legionar,* Miami, Ed. Studii istorice româneşti, 1993, pp. 125-127).

Nistor Chioreanu

N. 1907. Doctor în drept. Şef al regiunii Ardeal în perioada 1940-1941. A trecut prin lagărele hitleriste. Alături de N. Pătraşcu, asigură după 1944 Comandamentul legionar din clandestinitate.

"Codreanu îşi întemeia atitudinea antisemită, nu pe argumente rasiale, ci pe argumente de natură economică şi politică. El nu spunea că evreii sunt de rasă inferioară, ci dimpotrivă, un neam extraordinar de viguros, înzestrat cu o mare inteligenţă şi putere la împrejurări vitrege, dar fără a-şi pierde identitatea. Sunt foarte solidari şi oriunde se aşează , izbutesc în scurt timp să răzbată, să pună stăpânire pe resursele economice şi cu aceasta pe puterea politică. (...)

...În seama legionarilor au fost puse toate manifestările antisemite din România, deşi cele mai multe excese de acest fel au fost săvârşite de persoane care nu făceau parte din Mişcarea Legionară. Îmi amintesc de o circulară a lui Codreanu, plecând de la o manifestaţie huliganică, la care au fost bătuţi evrei. El amintea legionarilor că huliganismul antisemit şi insultarea fără temei a evreilor, nu este atitudine legionară. «Asta o fac numai cuziştii cu care nu ne solidarizăm deloc. Suntem împotriva evreilor bogaţi care ne exploatează ţara şi-i corup pe politicieni, dar nu cu bâta vom rezolva această problemă, ci prin educarea românilor» (...)" (Nistor Chioreanu, *Morminte vii,* Iaşi, Ed. Institutului European, 1992, p. 81).

Al. Paleologu

N. 1919 la Bucureşti. Eseist. Diplomat. Adversar al Mişcării Legionare.

"-Calificative injuste a primit şi mişcarea legionară la noi: nazism, fascism, misticism etc. Ce fel de reacţie a fost această mişcare la care au aderat şi elitele intelectuale şi sociale româneşti?

-Mişcarea legionară a atins apogeul în epoca adolescenţei mele, deci în anii '20-'30. Acum este prezentată ca o mişcare de tip nazist, exterminator, antisemită, la extrem rasistă, barbară şi teroristă.

Însă cum se explică atunci că aşa de mulţi intelectuali de prim rang ca valoare şi aşa de mulţi aristocraţi au aderat la această mişcare? Cred că n-au făcut-o nici din oportunism, nici din prostie. E drept că o mişcare care produce o mare revulsie în societate agită şi mult gunoi. Mult praf, multă prostie şi multă pegră. Multe specimene care nu erau la nivelul moral ce li se pretindea să-l atingă. Dar, în esenţă, mişcarea legionară a fost (şi această părere nu-i numai a mea, am auzit-o spusă şi de Lucian Pintilie, într-o seară, aici, la mine acasă, când eram împreună cu Marie France Ionesco): o reacţie contra mediocrităţilor. În esenţă. Eu am fost foarte anti-legionar în tinereţea mea. Congenerii mei, cei mai mulţi, erau legionari. Cei mai deştepţi şi cei mai bine educaţi, cei mai valoroşi" (Al. Paleologu, *Mişcarea legionară a fost o reacţie contra mediocrităţilor,* interviu de Viorel Ilişoiu, în *Timpul*, mai 1996).

MIŞCAREA LEGIONARĂ ŞI CUZISMUL

În capitolele anterioare, au fost subliniate adeseori deosebirile ideologice şi manifestările care delimitau Mişcarea Legionară de Cuzism. De aceea, în capitolul care începe aici, se vor avea în vedere de către cititor şi citatele anterioare.

În cartea *Pentru legionari* a lui Corneliu Zelea Codreanu, putem citi despre evoluţia mişcărilor şi partidelor naţionaliste din România. O primă precizare: "Profesorul Cuza fixează ziua de duminică, 4 martie. Locul adunării la Iaşi. Fusesem invitat la masă de profesor. Acolo s-a pus problema numelui organizaţiei care trebuia să ia fiinţă. Căpitanul Lefter spune: Partidul Apărării Naţionale, ca în Franţa. Mie mi s-a părut frumos. Profesorul Cuza a adăugat: nu partid, ligă: «Liga Apărării Naţionale Creştine» (L.A.N.C.) (...).

În Aula Universităţii s-a iscălit actul de înfiinţare a «Ligii Apărării Naţional Creştine» (...).

-Însărcinez cu organizarea L.A.N.C. pe întreaga ţară, sub directa mea conducere, pe tânărul advocat C.Z.Codreanu" (pp. 118-120).

Într-un subcapitol al cărui titlu este: *Alte organizaţii antisemite sau naţionaliste*, Căpitanul face o scurtă trecere în revistă a acestora: "Mici organizaţii antisemite cu caracter politic şi economic au mai fost şi înainte de 1900 şi după. Erau slabe încercări ale oamenilor cu prevedere şi iubire de ţară, de a se opune

năvălirii iudaice mereu crescânde. Cea mai serioasă organizaţie antisemită a fost însă «Partidul Naţionalist-Democrat» înfiinţat la 23 aprilie1910 sub conducerea profesorilor: N. Iorga şi A. C. Cuza. Acest partid avea un întreg program de guvernământ. În articolul 45 se dădea soluţia problemei jidăneşti: «Soluţia problemei jidăneşti prin eliminarea jidanilor, dezvoltând puterile productive ale românilor şi proteguind întreprinderile lor.»

La sfârşitul acestor puncte de program era următoarea declaraţie solemnă: «Acest program îl vom păstra, răspândi şi apăra cu toată puterea şi statornicia noastră, privind aceasta ca întâia noastră datorie de cinste».”

Sunt redate în continuare succesele şi marea aderenţă la mase a L.A.N.C.:

"Dar spre nenorocul neamului românesc, întreagă această oaste care se ridică din toate părţile ţării, sfârşeşte printr-o mare înfrângere. Aceasta cade ca un trăznet peste capetele românilor. Forţele iudeo-masonice reuşesc să despartă pe cei doi fii ai partidului, pe profesorul N. Iorga de A. C. Cuza. Nicolae Iorga nu combate tratatul care ne impunea «clauza minorităţilor» şi se declară pentru iscălirea lui. Profesorul Cuza, pe baricada cealaltă, arată că această infamă clauză a minorităţilor este o sfidare pentru tot sângele vărsat de români, un amestec nepermis în treburile noastre interne şi un început de nenorocire pentru noi. Ni se impunea acordarea drepturilor politice în masă jidanilor.

De câtva timp, N. Iorga nu mai este antisemit.

Se înţelege, ruptura s-a făcut iremediabilă.

Şi amărâtul ăsta de neam şi-a frânt din nou în inimi, nădejdile de mântuire. Majoritatea membrilor şi parlamentarilor au plecat cu N. Iorga, crezând că atitudinea profesorului Cuza îi îndepărtează de perspectivele puterii.(...)

În 1923, în timpul mişcării studenţeşti, sub impulsul curentului naţionalist, apar la Bucureşti «Fascia Naţională Română» sub conducerea domnilor Vifor, Lungulescu, Băgulescu, iar la Cluj «Acţiunea Românească», cu profesorii universitari

Cătuneanu, Ciortea, Iuliu Haţieganu, avocatul Em. Vasiliu-Cluj şi un grup de studenţi în frunte cu Ion Moţa (...).

Aceste două organizaţii n-au nici puterea de acţiune, nici cea de organizare şi nici cea de doctrină a «Ligii Apărării Naţionale» şi vor sfârşi, la 1925, în a se contopi cu aceasta."

Corneliu Zelea Codreanu aminteşte în continuare de posibilităţile de organizare ale lui A.C. Cuza:

"Strălucitor ca un soare şi de necombătut pe înălţimile din lumea teoriei, coborât pe teren, pe câmpul de luptă, devenea neputincios:

-N-avem nevoie de nici un regulament. Să se organizeze singuri.

Sau:

-N-avem nevoie de disciplină căci nu suntem la cazarmă."

Între timp, are loc arestarea grupului de tineri implicaţi în "Complotul studenţesc din octombrie 1923". În timpul detenţiei (care a luat sfârşit cu achitarea arestaţilor, mai puţin a lui Ion Moţa, reţinut pentru incercarea de a-l pedepsi pe cel care trădase), grupul tinerilor a ajuns la următoarea concluzie:

"Teoria care ne îndeamnă să intrăm toţi în partide, pentru a le face mai bune, dacă zicem că sunt rele, e falsă şi perfidă. După cum de la începutul lumii curge zi şi noapte, necontenit, prin mii de râuri, prin fluvii numai apă dulce în Marea Neagră şi nu reuşeşte să-i îndulcească apa, ci din contră se face sărată şi cea dulce, tot aşa şi noi în cloaca partidelor politice, nu numai că nu le vom îndrepta, dar ne vom strica şi pe noi."

Tot atunci tinerii hotărăsc să se organizeze într-o secţie tinerească a L.A.N.C., cu scop de educaţie, şi căreia să-i dea numele de *Arhanghelul Mihail*, inspiraţi fiind de icoana acestuia din biserica de la Văcăreşti unde fuseseră încarceraţi.

Între timp, în interiorul L.A.N.C., destrămarea era din ce în ce mai evidentă, atât prin personalităţile prea ferm conturate, cât şi prin intrigile venite din partea altor partide. Profesorul Cuza refuză iniţiativa de colaborare a tinerilor şi dorinţa lor de unitate,

astfel încât aceştia ajung la trista şi reala concluzie că "acum totul se prefăcea în scrum". L.A.N.C. era deja divizată în tabăra "Cuziştilor" şi cea a "Statutarilor".

Apoi, la 24 iunie 1927, se înfiinţează *Legiunea Arhanghelului Mihail* desprinsă deci din L.A.N.C., tinerii respectivi nemaifiind de acord atât cu politicianismul acesteia şi - în egală măsură - cu practicile prin care înţelegeau să-şi manifeste antisemitismul.

Începe de îndată atac după atac atât din partea Cuziştilor, cât şi a Statutarilor. Oamenii de bună credinţă se strâng în jurul Legiunii Arhanghelului Mihail, fapt ce avea să ascută şi mai mult veninoasele săgeţi ale celor rămaşi în fracţiunile L.A.N.C.

Datele enumerate mai sus redau succint situaţia politică a naţionaliştilor până la apariţia Legiunii. Prăpastia dintre Cuzişti şi Legiunea Arhanghelului Mihail se adâncea, pe zi ce trecea, tot mai mult. În timp ce Mişcarea Legionară era atacată atât în presă, în parlament, şi chiar şi fizic, Corneliu Codreanu îndemna la calm şi la o atitudine demnă în noile situaţii create. Într-o serie de *Circulări şi manifeste* se poate vedea înţelepciunea de care a dat dovadă Căpitanul.

Plecându-se de la pactul de neagresiune dintre Iuliu Maniu, Corneliu Zelea Codreanu şi I. C. Brătianu, la care aveau să adere şi Argetoianu, precum şi (aşa cum de curând s-a descoperit) Partidul Evreiesc condus de Fielderman, Mişcarea Legionară este acuzată de Cuzişti că "s-a vândut jidanilor". În *Circulara 119* se citează: "Un alt «prieten» musafir de câteva luni în mişcarea naţionalistă (cuzistă), candidat pe listele Partidului Naţional Creştin , mă binecuvântează în felul următor: «Partidul Naţional Creştin este singurul organism care se înfăţişează cu un program naţionalist fără tranzacţii, în timp ce celelalte formaţiuni naţionaliste au capitulat, fie în mâinile liberalilor cum e cazul domnilor Vaida şi Iorga, fie în braţele «frontului popular» organizat de domnul Maniu, cu concursul jidanilor şi comuniştilor, cum e cazul partidului «Totul pentru Ţară» de sub conducerea d-lui Corneliu Codreanu.»"

În aceeaşi Circulară mai citim:

(Cuziştii) "şoptind şi răspândind pretutindeni zvonul «că noi deschidem magazinul cu ajutorul jidanilor», că «am luat bani de la Moscova», «că suntem plătiţi de jidani». În faţa acestei situaţii mă întorc umilit şi scriu acum această circulară, nu pentru a mă dezvinovăţi, că n-am luat bani nici de la Moscova, nici de la jidani, şi nici pentru că mi-e teamă de aceste uneltiri, ci pentru a spune: mi se încreţeşte carnea de pe mine de atâta mişelie".

Citäm din *Circulara nr.129:*

"...Aproape în toate judeţele, Guvernul - prezidat de domnii A. C. Cuza şi Octavian Goga - a înţeles să ia măsuri fără motiv împotriva Mişcării Legionare.

Şefii de judeţe, candidaţi, oameni - păstrându-se în cea mai deplină legalitate şi bunăcuviinţă - au fost sechestraţi, au fost arestaţi, au fost bătuţi.

Faţă de atitudinea noastră cunoscută, mi se pare acest răspuns al guvernului naţionalist, către fratele său naţionalist, ceva cu totul în afară de orice logică (...)".

Din *Circulara nr.130* /3 februarie 1937:

"De pretutindeni ne sosesc veşti grave. Legionarii, a căror atitudine faţă de guvern este cunoscută, sunt atacaţi de grupe de cuzişti. Aceste grupe acţionează la adăpostul forţelor jandarmereşti: de altfel inutil, pentru că legionarii au ordin să nu răspundă. Ori cu jandarmii alături, ori fără jandarmi, legionarii nu răspund loviturilor.

Atacurilor grupelor de cuzişti sunt îndreptate în fapt contra unor oameni dezamaţi care au ordin, care nu pot răspunde în niciun fel.(...)

Până atunci trimit tuturor răniţilor eroi care cad sub lovituri şi nu răspund, salutul şi admiraţia mea."

Din *Circulara nr.136* /6 februarie 1938:

"Astăzi am văzut un grup de cuzişti, trecând pe străzile Capitalei, într-un camion.

Unii din ei cântau grav. Cei de pe margini râdeau şi salutau lumea cu braţul întins.

Totul era un tablou întristător. Mă întreb: oare şi legionarii noştri se poartă la fel? Să nu aibă ei simţul pudoarei, al demnităţii, al ridicolului?

Dacă există vreun şef, care plecând cu vreo echipă în propagandă, va cânta pe străzi sau se va afişa ţigăneşte, în loc să se strecoare cu cea mai bună cuviinţă şi grije de a nu deranja pe nimeni şi de a trece cât mai neobservaţi, şefului acela i se va lua imediat comanda, iar toţi membrii din echipă vor fi eliminaţi automat pe trei luni din organizaţie.(...)

Voiesc să predomine în organizaţia noastră buna cuviinţă şi bunul simţ".

Din *Circulara nr.140* /7 februarie 1938:

"...Legionari, cine dintre voi îşi va pierde calmul, cine dintre voi nu va primi zâmbind orice suferinţă, cine de sub dureri va încreţi fruntea sau va încerca o cât de mică ripostă, pe acela îl vom privi cu milă, ca pe un frate care nu merită numele de legionar.

Treceţi cu cea mai desăvârşită bărbăţie şi acest examen".

Şi alţi doctrinari ai Mişcării Legionare sau simplii observatori români ori străini (şi chiar evrei) fac deosebire între ceea ce se numea Cuzism şi ceea ce este Mişcarea Legionară.

Astfel, Nae Ionescu afirma: "Pentru noi, naţionaliştii, cuzismul înseamnă antisemitismul zgomotos, dar neeficient politic".

"Nae Ionescu observă ineficacitatea antisemitismului «agresiv şi violent» cu metodele lui primare şi lipsite de eficienţă" (Zigu Ornea, *lucr. cit.*, p.130).

"Repudierea agitaţiilor antisemite la Nae Ionescu se dovedeşte o realitate, o neîncredere în eficienţa antisemitismului cuzist..." (Z. Ornea, *lucr. cit.*, pp. 116-117).

Horia Sima consemna: "... În alegerile acestea, Partidul Naţional Creştin (...) nu menaja deloc Mişcarea Legionară, căreia îi rezervase cele mai crunte lovituri. Or se ştia că atacurile Partidului Naţional Creştin contra Mişcării Legionare erau îndreptate direct de la palat, prin intermediul oamenilor de încredere ai regelui,

infiltraţi în sânul acestui partid".

Nistor Chioreanu rememorează: "...Îmi amintesc de o circulară a lui Codreanu plecând de la o manifestaţie huliganică în care au fost bătuţi evrei. El amintea legionarilor că huliganismul antisemit şi insultarea fără temei a evreilor nu este o atitudine legionară. «Asta o fac numai cuziştii cu care nu ne solidarizăm deloc. Suntem împotriva evreilor bogaţi care ne exploatează ţara şi-i corup pe politicieni, dar nu cu bâta vom rezolva această problemă, ci prin educarea românilor (...)»" (*Op. cit.*, pp. 91-92).

Pentru Traian Brăileanu, "Cuzismul care continuă antisemitismul liberal, avu succese electorale tot în temeiul antagonismului religios şi de rasă între români şi jidani. Dacă s-ar întâmpla însă ca mişcarea cuzistă să dezvolte o revoluţie, revoluţia s-ar îndrepta, după unele oscilaţii, cu toată tăria, împotriva clasei conducătoare româneşti".

În vol. *Hitler, regele Carol şi Antonescu,* Wiesebaden, 1954, Andreas Hillgrubes scria:

"«Legiunea Arhanghelului Mihail» întemeiată în 1927, denumită în 1930 «Garda de Fier» era creaţia exclusivă a lui Corneliu Zelea Codreanu, un om plin de pasiune politico-religioasă.

În afară de multe idei comune, în special aversiunea hotărâtă împotriva bolşevismului, erau deosebiri fundamentale faţă de naţional-socialismul din Germania, cu care mişcarea legionară a fost adesea asemuită. Diferit era, în primul rând, caracterul profund creştin al Mişcării româneşti. Antisemitismul acesteia era de natură religioasă şi naţională, nu rasistă.

Cu purtătorul de fapt al propagandei antisemite din România, profesorul Cuza, Codreanu nu avea nici o legătură. Acesta a fost unul din principalele motive pentru care reuniunea cu grupul Cuza-Goga nu s-a realizat. Obiectivul lui Codreanu era înlăturarea pseudo-democraţiei din România şi reînoirea statului român printr-o conducere autoritară, înrădăcinată profund în creştinismul ortodox.Principiile Mişcării izvorau, fără nici o îndoială, dintr-un patriotism autentic".

Mai înregistrăm şi opinia istoricului evreu Nagy Talavera: "Toţi criticii legionarilor nu observă un fapt real: confuzia între cuzişti şi legionari".

Citatele de până aici vor spulbera orice posibilitate de confuzie între Cuzism şi Mişcarea Legionară, în mod deosebit în ceea ce priveşte atitudinea faţă de evrei. Se impune, totuşi, o întrebare: De ce oare Cuziştii nu au fost persecutaţi de Carol, de Antonescu, de comunişti, nu au fost reclamaţi de evrei pentru atitudinea lor antisemită, nu au stat în închisori şi nu se mai vorbeşte nici de bine, nici de rău despre ei? Şi toate acestea în comparaţie cu Mişcarea Legionară.

Răspunsul este fără echivoc: Era un partid (ca toate celelalte, de altfel) care avea ca prim punct (nescris) al programului, efemeritatea, în timp ce Mişcarea Legionară se confundă cu ţara însăşi şi mai ales cu religia creştină. **Mai ales**, referindu-ne la studiul de faţă.

PERIOADA STATULUI NAŢIONAL LEGIONAR ŞI EVREII

Deşi generalul Antonescu fusese însărcinat de rege, cu câteva zile înainte de abdicarea acestuia , care a avut loc în 6 septembrie 1940, să preia puterea, STATUL NAŢIONAL LEGIONAR a fost proclamat prin decret regal abia în ziua de 14 septembrie.

"DECRET REGAL Nr. 3153:

1. Statul Român devine Stat Naţional Legionar.

2. Mişcarea Legionară este singura mişcare recunoscută în noul stat, având ca ţel ridicarea morală şi materială a poporului român şi dezvoltarea puterilor lui creatoare.

3. Dl. general Ion Antonescu este conducătorul Statului Naţional Legionar şi Şeful Regimului Legionar.

4. Dl. Horia Sima este Comandantul Mişcării Legionare

5. Cu începere de la data acestui înalt decret, orice luptă între fraţi încetează."

La aceeaşi dată de 14 septembrie, se formează noul guvern care avea să înlocuiască guvernul Gigurtu.

Până la data de 14 septembrie, apăruseră decizii care eliminau cultul mozaic dintre celelalte culte istorice protejate şi autorizate de stat (Dec.Nr.42352), iar o sinagogă putea să funcţioneze numai prin obţinerea unei autorizaţii de la Ministerul Culturii, în timp ce Ministerul de Interne avea sarcina de a închide casele de rugăciune care nu satisfac un anumit număr de enoriaşi, localurile urmând să treacă în patrimoniul statului (Dec. Nr. 42354);

personalul evreiesc de la teatrele naționale şi particulare este exclus fără nici o excepție (Dec. Nr. 42181); până la data de 14 septembrie, prin 6 loturi succesive, fuseseră destituiți mulți avocați evrei.Toate aceste măsuri fuseseră luate **până** la înființarea Statului Național Legionar. Numai după o săptămână, însă, de la instaurarea Statului Național Legionar, prin Dec. Nr. 43931, se suspendă aplicarea deciziilor 42352 şi 42354, deci cele privitoare la interzicerea cultului mozaic. Astfel, una din primele măsuri ale legionarilor a fost **anularea unor decizii împotriva funcționării cultului mozaic.** De asemenea, prin decizia nr. 44400, se autorizau trupe particulare ale artiştilor evrei, e drept cu oarecari restricții privind caracterul antinaționalist sau antiromânesc pe care l-ar putea exercita acestea.

Aşa şi-a început Statul Național Legionar activitatea lui "antisemită": **prin revenirea la normal şi anularea unor restricții privind cultul mozaic ori activitatea artistică a evreilor.** Toate aceste date sunt inserate şi în *Cartea Neagră* şi recunoscute ca atare (vol. I, pp.77-78 şi 90).

În acelaşi timp, însă, se iau măsuri restrictive în domeniul economic, respectiv al proprietăților rurale, farmaciilor, vânzării produselor C.A.M., licitațiilor. Excluderea din anumite colegii (medici, scriitori, ziarişti, ingineri, arhitecți) nu ducea la interzicerea exercitării profesiunii, ci numai la pierderea avantajelor pe care le ofereau aceste colegii. Existau foarte mulți români în profesiunile respective , care nu făceau parte din colegiile enumerate.

Cartea Neagră (ne interesează în studiul de față numai volumul I) enumeră cu minuțiozitate extrem de multe "abuzuri" care ar fi avut loc. De pildă, că evreii nu ar mai fi avut voie să crească porumbei voiajori (p.81); eliminarea surdo-muților din asociația acestor handicapați (p.109);interzicerea accesului în sălile de sport ale boxerilor evrei (p.108); precum şi alte asemenea fapte necontrolabile şi puțin credibile, dar care ar fi putut să se întâmple într-o perioadă de tranziție când au loc de fapt abuzuri.Şi, totuşi, şi *Cartea Neagră* este obligată să recunoască şi să insereze comunicate date de Statul Național Legionar: "Se atrage atenția

tuturor că actele abuzive care s-au comis zilele acestea au fost puse la cale de elemente străine de Mişcarea Legionară, pentru a compromite acțiunea de ordine şi îndreptare, întreprinsă de guvern"(p.91). "Unele elemente îmbrăcate clandestin în cămaşe verde şi altele cu false tocuri de ziarişti la ureche merg din casă în casă şi din întreprindere în întreprindere, în capitală şi în țară, pentru a amenința, a teroriza şi a stoarce bani". Şi mai departe, comunicatul înfierează pe cei care "încearcă să profite în interes personal, prin şantaj şi prin amenințări, de o situație care este, evident, încă tulbure..." (p.93).

"S-a constatat că s-au făcut guvernului numeroase reclamații care au fost găsite neadevărate". Sunt înşirate reclamațiile mincinoase (p.98), ca imediat să se afirme (p.99) că cei care au retractat reclamațiile sau le-au declarat false, au făcut-o din frică: "Declarațiile scrise ale conducătorilor evrei au fost luate prin amenințări şi teroare".

Reiese clar că toate restricțiile care au avut loc în perioada Statului Național Legionar au fost strict în domeniul economic. Abuzurile care au existat, totuşi, au fost dezavuate pe loc de Mişcarea Legionară, autorii acestor abuzuri s-au dovedit a nu fi fost legionari, deşi starea de spirit creată prin crimele evreilor din Basarabia ar fi putut explica comiterea lor, dar în niciun caz nu au putut fi admise de ideologia Mişcării Legionare.

Dar iată ce nu se ştie despre Mişcarea Legionară în timpul perioadei respective, sau mai exact ce nu se vrea să se ştie:

Spiritul creştin al jertfei legionare

Închisoarea Râmnicu-Sărat reprezintă pentru legionari unul dintre cele mai odioase locuri: de aici au fost luați, în noaptea sfântului Andrei a anului 1938, Căpitanul împreună cu cei 13 camarazi ai săi, duşi spre Bucureşti şi strangulați în dreptul pădurii Tâncăbeşti. Dar cu această crimă nu se încheia calvarul de la

Râmnicu-Sărat. Un an mai târziu, la 22 septembrie 1939, tot în miez de noapte, au fost asasinați la Râmnicu-Sărat 13 legionari: Cantacuzino Alexandru, avocat; Totu Niculae, avocat; Clime Gheorghe , inginer; Tell Alexandru, avocat; Furdui Gheorghe, profesor; Bănică Dobre, ziarist; Polihroniade Mihail, avocat; Craja Paul, medic; Simulescu Sima, profesor; Apostolescu Gheorghe, comerciant; Istrate Gheorghe, economist; Banea Ion, medic şi teolog; Serafim Aurel, inginer. Aceşti martiri aveau să întregească numărul celor 252 de legionari ucişi în acea noapte în toată ţara.

"La 22 septembrie 1940, se împlinea un an de la săvârşirea monstruoasei crime. Un grup de 50 de tineri legionari venise la Râmnicu-Sărat, într-un anonimat deplin, fără să avertizeze autoritățile, ca să se reculeagă şi să facă un parastas pentru pomenirea şi odihna sufletelor martirilor înhumați acolo, fără cuminecătură, fără cruce şi lumânare. În închisoare au fost surprinşi, găsind închise în celule individuale câteva femei comuniste condamnate, printre cari Liuba Chişinevschi şi Ana Pauker, viitoarele stăpâne sângeroase ale destinului românesc. Se va înțelege foarte uşor procesul interior consumat în sufletele acestor tineri la vederea unor femei închise pentru credința lor. Chiar dacă această credință nu era împărtăşită de ei; de era sau nu era dreaptă. Linia spirituală în care fuseseră formați i-a determinat spontan să intervină pentru eliberarea acestor femei, dar şi a tuturor celor întemnițați pentru opinii politice în România. Hotărârea luată la Râmnicu-Sărat, s-a concretizat la Bucureşti prin redactarea unui memoriu către Generalul Antonescu, Conducătorul Statului.

Familiile legionarilor întemnițați în închisoarea aceea şi apoi asasinați, s-au solidarizat spontan cu tinerii şi şi-au însuşit memoriul fără nici o rezervă sau ezitare. L-au semnat şi l-au prezentat Generalului într-o audiență colectivă solicitată şi obținută în ziua de 27 septembrie 1940, deci numai la câteva zile de la pelerinaj.

În cursul audienței Generalului a aprobat - cu oarecari reticențe - primele trei puncte din memoriu dar a izbucnit violent, incapabil să se controleze, atunci când a fost vorba de eliberarea

prizonierilor politici, şi mai cu seamă a comuniştilor. Cu acest refuz categoric s-a încheiat audiența şi delegația a plecat cu un sentiment de eşec.

Calmându-se însă, Generalul a reconsiderat probabil situația şi a cântărit răsunetul pe care l-ar fi putut avea atitudinea lui față de cei care pentru încă puțină vreme erau aliații lui. Va fi fost sfătuit de cei din jur? A hotărât singur? Nu putem şti. Cert este faptul că de la Preşedinția Consiliului de Miniştri pornea cu data de 27 septembrie 1940 (deci în aceeaşi zi), scrisoarea adresată Doamnei Elena Corneliu Z. Codreanu" (Duiliu Sfințescu, *Îndemn pentru România de mâine,* în *Neamul Românesc,* 1980).

Astfel, "aducem la lumină din lumea umbrelor şi a uitării, cu adâncă umilință şi nemăsurată tristețe, o mărturie. Situată în contextul evenimentelor tragice prin care trecea neamul românesc în acele zile, această mărturie capătă o dimensiune cutremurătoare". Continuăm din aceeaşi revistă: "Corneliu Z. Codreanu a înființat Mişcarea Legionară pornind de la icoană. Gândirea lui a evoluat şi s-a adâncit continuu, hrănindu-se din realitatea vie cu care era confruntat poporul român. Certitudinea lui adâncă în adevărul creştin şi în puterea jertfei curate au fost cimentul în care s-a consolidat educația tineretului în cei zece ani de efort cât i-a fost hărăzit de soartă să fie în fruntea lui (...). Memoriul adresat generalului Antonescu de familiile celor asasinați se înscrie deci perfect pe linia de gândire şi de credință a lui Corneliu Codreanu. El demonstrează fără echivoc singurul drum pe care trebuia să se desfăşoare opera de redresare morală a neamului.

Pornit din sufletul unor elemente tinere ieşite din rândurile Frăților de Cruce şi asumat fără ezitare chiar de familiile care au trăit imensa durere a martirajului celor dragi, acest document exprimă în cuvinte de foc poziția creştină a gândirii legionare:iertarea şi dragostea de aproapele.

Cu ani mai târziu şi în condiții deosebit de dramatice, el va fi confirmat în închisoarea Aiudului de Frații de Cruce muribunzi care vor cere cu limbă de moarte celor rămaşi în viață: «Să nu ne

răzbunați».

În situația tragică în care se zbate de o jumătate de veac neamul românesc, acest document poate servi de referință pentru vindecarea rănilor pricinuite de puterile întunericului. Pentru tineretul de azi, în sufletele căruia începe să se aprindă din nou credința strămoșească, prin reîntoarcerea la Icoană, el nu poate fi decât un îndemn permanent de adâncire a gândirii și acțiunii creștine, text de meditație și sursă inepuizabilă pentru o adevărată înserare în cultura și tradiția românească".

Iată acum conținutul celor două documente care se află în fondul special al Bibliotecii Academiei Române, publicate în ziarul *Buna Vestire* din 6 octombrie 1940:

"Domnule General,

Suntem familiile legionarilor care au fost întemnițați și asasinați între zidurile reci ale penitenciarului special Râmnicu-Sărat.

Respectuos vă rugăm cele ce urmează:

1. Penitenciarul special Râmnicu-Sărat să fie declarat monument istoric și să facă obiectul unui muzeu legionar. Interiorul Muzeului să se organizeze așa cum a fost înainte, și pentru vizitarea publicului să se alcătuiască un îndreptar.

2. Reconstituirea nopților de 29-30 noiembrie 1938 și 21-22 septembrie 1939 să se facă în prezența cuiva din partea noastră, care cunoscând întreaga situație, împrejurările de atunci și sufletul interior al temniței, va putea mai bine decât oricine să interpreteze fiecare amănunt și să stabilească desfășurarea faptelor. De asemeni să ni se înapoieze nouă sau muzeului obiectele de valoare înstrăinate, precum și corespondența rămasă acolo.

3. Să se facă un film documentar al Penitenciarului Râmnicu-Sărat și al Spitalului Militar Brașov, film în care să nu se vadă numai zidurile, ci să apară însuși sufletul care a suferit acolo.(...)

Dorim ca în România Legionară să se acorde întreg respectul cuvenit atât față de ființa românească în sine, cât și față de orișice

credință sinceră. Să nu mai fie deținuți politici printre români, iar cei străini să fie trimiși în țara lor. Pe pământul țării noastre să nu mai fie suferință pentru idei, iar cei arestați și izolați de societate să nu mai fie chinuiți.

Domnule General, această rugăminte v-o adresează familiile unor oameni care au fost condamnați, întemnițați, umiliți, chinuiți și apoi asasinați pentru credința lor. Iar în toată tragedia lor, nimeni nu i-a tratat ca pe niște oameni și niciodată nu s-au bucurat de ceea ce este respectul față de om. Să știți că pe cineva sincer și curat sufletește suferința nedreaptă nu-l face mai rău, ci mai bun, îl apropie de Dumnezeu. Și cu cât un om bun suferă mai mult, cu atât devine mai bun. Însăși aceasta s-a petrecut în sufletele alor noștri care au murit și chiar în sufletele noastre.

Rugându-vă să credeți, Domnule General, că cererile și sentimentele noastre le exprimăm numai din dorința ca așezarea României Legionare să aibă temelii cât mai tari, ne îngăduim să vă urăm în numele alor noștri și al nostru: Dumnezeu să vă ajute!

Elena Corneliu Zelea Codreanu, Alexandrina Gr.Cantacuzino, Flori Al.Cantacuzino, Marietta Claudia Tell, Paulina și inginer Ion Ionică, Florica ing. Gh. Clime, Ch. Polihroniade , Maria dr. Ion Banea, Viorica E. Ionică, Liana Cotigă, Eugenia Apostolescu, Ștefan Simulescu, Cpt. Scarlat și Tiberiu Simulescu, Margareta Furdui, S. Serafim, Ana Valaori-Bănică, Tudor și Mircea Craja."

Președinția Consiliului de Miniștri cu nr. 377 cc.1940 pe 27 septembrie 1940, a răspuns doamnei Elena Corneliu Z. Codreanu următoarele:

"Mult Stimată Doamnă,

Ca răspuns la memoriul pe care un grup de romînce l-ați înaintat domnului General Antonescu, avem onoarea a vă face cunoscut că d. General a dat ordin să fie satisfăcute dezideratele exprimate în acest memoriu.

Comisiunea monumentelor istorice, Ministerul Cultelor și

Artelor şi Ministerul Internelor au primit dispoziţiuni din partea domnului General I.Antonescu.

Ţinem să vă comunicăm în acelaşi timp că domnul General I. Antonescu a apreciat mult propunerile ce i-aţi făcut la sfârşitul memoriului (este vorba tocmai de eliberarea deţinuţilor politici - n.n.) şi elogiază generozitatea sufletească a femeilor române care au semnat memoriul ce i-aţi înaintat.

Primiţi, vă rugăm, Stimată Doamnă, expresia distinsei consideraţiuni ce vă păstrăm.

Secretar general, ss.Ovidiu Vlădescu

Director, ss. Dr. Aurel Gociman"

Teatrul "Baraseum" din Bucureşti, un exemplu de "antisemitism" legionar

În revista *Realitatea evreiască* nr. 19 (819) din 1-15 ianuarie 1996, pe pagina a 8-a la rubrica intitulată *Calendar,* penultima rememorare afirmă:"La 17 ianuarie 1941, a fost inaugurat la Bucureşti, Teatrul Evreiesc "Baraseum", cu premiera "Ce faci astă-seară?", revistă de Nicu-Kanner-Nican, Eugen Mirea şi Elly Roman, având-o ca vedetă pe Jeni Smilovici". Nu, nu este nici o greşeală de datare:17 ianuarie 1941. Deci în plină guvernare a Statului Naţional Legionar, se înfiinţează teatrul Baraseum din iniţiativa lui Radu Gyr, director în Ministerul Culturii în perioada Statului Naţional Legionar şi bineînţeles cu asentimentul Comandantului Mişcării Legionare. Faptul că revista *Realitatea evreiască* aminteşte data înfiinţării acestui teatru este de lăudat. Unele adevăruri istorice ies de la început la lumină; altele mai târziu sau niciodată.

"În timpul domniei legionare (septembrie 1940 - ianuarie 1941), ocupând (Radu Gyr - n.n.) postul de director general al teatrelor şi operelor din România, face un lucru puţin scontat în

acel timp: ia iniţiativa înfiinţării Teatrului evreiesc «Baraseum» - singurul existent în lume la acea oră şi, oricum, un loc cert de menţinere a spiritualităţii evreieşti într-o Europă devastată de Hitler" (În *Memoria (revista gândirii arestate),* editată de Uniunea Scriitorilor din România, nr. 3/1991, p. 31).

În legătură cu înfiinţarea acestui teatru, *Adevărul literar şi artistic* din 6 martie 1994 publică ultimul cuvânt pe care Radu Gyr l-a rostit în faţa Tribunalului Poporului:

"Acuzarea publică (d-na Alexandrina Sidorovici):

Eşti legionar demagog...

Radu Gyr:

Demagogi au fost prietenii dumneavoastră care au vociferat ieri în stradă, sub ferestrele acestei onorate instanţe. Dumneavoastră vă trudiţi de trei luni să strângeţi dovezi apăsătoare împotriva mea şi când eu în zece minute suflu în ele ca în nişte baloane de săpun, vă enervaţi şi-mi întrerupeţi apărarea.

O altă învinuire formulată împotriva mea a fost aceea de «spirit rasial», de «ură de rasă», de «antisemitism». V-am arătat în ce constă antisemitismul meu teoretic. Să-l vedem şi practic, aplicat pe teren. Apărarea, prin domnul avocat Emil Caliga , v-a citit aseară câteva depoziţii găsite în dosarul meu, depoziţii ale unor martori evrei audiaţi în timpul instrucţiei. Vi s-au citit declaraţiile martorilor Maria Sandu-Holerman, Al. Marius, Marin Roşu-Goldenberg, Petru Comarnescu şi Otilia Cazimir. Din ele aţi putut vedea clar cum i-am prigonit eu pe evrei. Şi asta când?Atunci când eram director general al teatrelor, în plin regim legionar, când mă puteam manifesta în voie cu toate «patimile» şi «urile» mele. Aşa mi-am dat eu arama pe faţă :creând teatre (Baraseum) pentru evrei.(....) Onorata Acuzare Publică a căutat să bagatelizeze aceste atitudini, numindu-le «gesturi izolate» sau «sentimentalism privat». Ciudate «gesturi izolate», stranii «cazuri private» acelea de a asigura existenţa într-un teatru, nu a unui singur actor evreu, nici a cinci, nici a zece actori evrei, ci a cincizeci de actori evrei şomeri! Bizare «atitudini private», nu?

Aşa am aplicat eu pe teren «antisemitismul» meu teoretic, aşa mi-am dat arama pe faţă, în timpul regimului legionar".

Într-o scrisoare primită de la doamna Simona Popa-Gyr, fiica poetului Radu Gyr, la data de 24.05.1996, îmi precizează: "De altfel, Radu Gyr nu a fost reabilitat, în urmă cu 2 ani (deci în 1994 - n.n.), când procuratura a pus pe rol lotul ziariştilor judecaţi şi condamnaţi în 1945".

Persecutarea lui Radu Gyr continuă...

Tot doamna Simona Popa-Gyr, de Ziua Crucii a anului 1996, când, la Monumentul celor căzuţi în închisoarea de la Aiud, a avut loc un pelerinaj, mi-a declarat că păstrează cu emoţie o amintire legată de comportamentul creştin al tatălui domniei sale, şi anume un portret al acestuia pictat de Tia Peltz, drept recunoştinţă pentru ceea ce Radu Gyr a făcut pentru evrei.

Mişcarea Legionară se opune expulzării şi internării în lagăre a evreilor

În cartea *Pe marginea prăpastiei,* reeditată în 1991 sub titlul *Ion Antonescu şi Garda de Fier* (Tg. Mureş, Ed. Rom-Edition, 1991), se arată revolta generalului la opoziţia Ministrului de Interne în ceea ce priveşte expulzarea evreilor sau internarea lor în lagărele de muncă. Astfel, la pagina 105 a ediţiei ultime, citim: "Generalul Antonescu păstrează în toate aceeaşi măsură şi acelaşi fel de a proceda. Astfel în chestiunea evreiască este cel care preconizează şi ordonă ca toţi evreii care se află în ţară de abia câţiva ani, să părăsească teritoriul României în timp de două luni; cel care zădărniceşte această măsură este ministrul de interne (...)".

Pagina 108: "...Domnul general Antonescu a promis că va interna în lagăre pe toţi jidanii intraţi clandestin în ţară. S-a arătat atunci că internarea va fi făcută pe socoteala lor, pentru că ei vor fi puşi să muncească. S-a făcut opera aceasta? " Dl. general Constantin Petrovicescu, Ministrul Afacerilor Interne: "N-am făcut-o!"..."Acum îţi dau ordin categoric: băgaţi în lagăre pe toţi

jidanii intraţi în ţară clandestin, pentru că s-au apucat de comerţ, de comunism, de tot felul de agitaţii. Să stea acolo în lagăre până când se vor hotărî să plece din ţară". Din motive umanitare, Ordinul nu a fost executat.

În ziua de 19 ianuarie 1941, generalul Petrovicescu, legionar, a fost destituit de către Antonescu.

Atitudinea respectuoasă a miniştrilor legionari faţă de rabinul şef al României

Interviu luat de Manase Radnev şi Ion Gh. Bâtu, rabinului Alexandru Safran la Geneva:

"...Până şi miniştrii legionari care m-au primit, când m-au primit, au avut o atitudine respectuoasă" *(Magazin Istoric,* aprilie 1995, p.44).

●

Acestea au fost manifestările "antisemite" **ale legionarilor** în perioada Statului Naţional Legionar:

- Anularea deciziilor guvernelor anterioare Statului Naţional Legionar, care limitau buna funcţionare a cultului mozaic.
- Desfiinţarea lagărului de deţinute politic de la Râmnicu-Sărat.
- Înfiinţarea primului teatru în limba idiş, din lume, la acea oră.
- Rezistenţa faţă de ordinul generalului Antonescu de a se înfiinţa lagăre pentru evrei sau de expulzare a acestora.
- Corecta atitudine a guvernului legionar faţă de oficialii evrei.

INFILTRAŢIILE MALEFICE ÎN ACTIVITATEA STATULUI NAŢIONAL LEGIONAR

București, 21 septembrie 1936

CIRCULARA Nr. 41

Domnilor şefi de regiuni şi de județe,

Vi se trimite spre întocmai conformare mai jos scrisoarea Căpitanului, care subliniază perfect liniile generale de organizare ale Partidului "Totul pentru Țară", în data de 5 iunie 1935.

Trăiască Legiunea şi Căpitanul!

ss.General Cantacuzino

Domnule General,

Rog anunțați următoarele pe şefii de regiuni:

1. Nu s-a primit încă lista cu noile funcțiuni propuse. E absolut necesară pentru a studia persoanele şi a aproba funcționarea lor pe lângă şeful județean.

2. O mare primejdie amenință organizația legionară. Intrarea în cadrul organizației a o mulțime de elemente slabe sau chiar rele. Este un fapt cunoscut: de câte ori un curent se ridică mai puternic în favoarea unei organizații, de atâtea ori năvălesc asupra ei şi o serie întreagă de elemente inferioare, uneori chiar haimanale, oameni fără căpătâi, escroci, secături etc... Altă serie o formează voiajorii politici, care au bătut la uşa tuturor partidelor şi acum stau gata să se arunce şi în brațele Mişcării Legionare.

3. În tabăra Carmen-Sylva de astă vară, am constatat că

şefii de judeţe şi de unităţi legionare, care aveau îndatorirea sacră să apere Legiunea şi renumele ei, nu şi-au făcut cu prisosinţă datoria. N-au fost destul de severi în cercetarea şi primirea noilor membri. Ei nu s-au uitat nici la înfăţişarea, nici la ochii, nici la caracterul, nici la sufletul, nici la mintea celor ce băteau la uşă şi i-au primit în organizaţie. Încât cu durere am putut să văd o serie de mici haimanale, pleava satelor şi oraşelor, oameni fără nici un căpătâi, purtând şi batjocorind sfânta cămaşă verde, în care au murit martirii noştri.

4. Cer să se facă de urgenţă în fiecare judeţ o comisie de control, compusă din trei, care să cerceteze individual fiecare membru din toate cuiburile judeţene. Cine este? Ce trecut are, ce situaţie şi nume în societate (orice muncă e onorabilă de la măturător de stradă, la plugar, muncitor etc. Nu e onorabilă haimanaua, omul fără căpătâi, beţivul, coada satelor şi oraşelor, pleava)? Elementele slabe vor fi îndepărtate imediat.

5. Îndepărtarea se va face cu blândeţe şi cu eleganţă sufletească. Ea se va face sub forma unui concediu de un an de zile, pentru ca omul în acest timp să se pună la punct cu lipsurile ce le are. După care timp se va vedea.

6. Pe viitor, toţi şefii de judeţe, plăşi, cuiburi etc. să nu uite următoarele legi:

A. Cât mai puţini legionari şi cât mai mulţi prieteni.

B. Din 20 de cereri de înscriere, se resping 19 şi se primeşte unul. Cel mai bun.

C. Celui ce vine să se înscrie îi spuneţi: "Dragă domnule, du-te şi mai gândeşte-te trei luni pentru ca să nu te păcălesti. Studiază-ne bine atunci când vrei să faci pasul acesta. Iată, în acest timp, studiază următoarele cărţi legionare. Apoi, dă-ne voie ca în acest timp, să te studiem şi noi pe dumneata, ca să nu ne păcălim nici noi." Pe urmă urmează studiul de mai multe luni de cunoaştere şi apropiere şi stagiul de trei ani, în care noi trebuie să ne dăm seama dacă omul, fie el corect, cu bunăvoinţă etc., se poate totuşi integra perfect în spiritualitatea legionară. Numai în acest caz va

fi trecut în rândurile legionare. Altfel prezenţa lui va fi permanent o discordanţă în sânul organizaţiei şi o permanentă dificultate.

D. Veţi accentua necontenit deosebirea între calitatea de membru şi aceea de legionar.

În sfârşit vă atrag atenţia asupra abuzului de cămăşi verzi. În fiecare colţ de stradă întâlneşti cămaşa verde pe câte un trup care nu-i face totdeauna cinste, sau în poziţii neserioase, sau în localuri nedemne (crâşme, cafenele, cluburi). Orice pezevenghi se înscrie în gardă printr-un şef de cuib şi a doua zi e cu cămaşa verde la colţul străzii sau la crâşmă. Domnilor şefi de judeţe, nu vi-e scârbă când vedeţi aceste lucruri? Atenţie! Cămăşile verzi sânt odăjdiile noastre. Să se poarte numai în zilele de sărbătoare şi în anumite situaţii şi locuri. Interziceţi purtarea zilnică a acestei cămăşi. Altfel mergem la batjocorirea ei.

Comisiunea formată va începe de urgenţă lucrările sale. Ea va putea admite subcomisii pe plăşi cu ajutorul şefului judeţean, pentru accelerarea lucrărilor. Lucrările trebuie să fie terminate în ziua de 1 noiembrie. Toate comisiile judeţene, prin şeful de judeţ şi de regiune, vor înainta raport asupra constatărilor făcute şi măsurilor luate.

Să trăiţi, domnule General.
Corneliu Zelea Codreanu

●

Această circulară s-a materializat printr-o reînnoire calitativă a Mişcării Legionare.

Din scrisoarea Căpitanului către generalul Cantacuzino, şeful partidului "Totul pentru Ţară", cu care începe acest capitol, pot fi subliniate câteva aspecte esenţiale pentru demonstrarea infiltraţiilor maligne care au avut loc în partid. Încă din 1936, Corneliu Codreanu atrage atenţia asupra acestora:

- primejdia intrării în Partidul “Totul pentru Ţară” a unor

"elemente slabe";

- distincția între calitatea de membru al Partidului şi aceea de legionar;

- abuzul purtării cămăşilor verzi.

Clarviziunea Căpitanului s-a adeverit în mod deosebit în perioada Statului Național Legionar.

Încă 10 septembrie 1940, ziarul *Buna Vestire,* chiar în al 2-lea număr al apariției sale, pe pagina a 2-a publică *Un comunicat al Serviciului Studențesc de ordine,* atrăgând atenția asupra abuzului purtării de cămaşă verde de către nelegionari, cu totul împotriva spiritului *Circularei nr. 41,* încât se ajunsese ca "bărbații să poarte cămăşi verzi cu scopuri dintre cele mai variate".

În aceeaşi publicație, la 11 septembrie, în pagina 4, apare *Reglementarea portului cămăşii verzi*, iar în nr. 18 din 28 septembrie un anunț şi mai categoric, care amenința cu darea în judecată pentru portul ilegal al uniformei. Deci nu trecuse nici o lună de la Biruința Legionară şi Mişcarea Legionară s-a văzut pusă în situația de a stopa abuzul portului cămăşii verzi. De fapt, vânzarea uniformei Mişcării Legionare începuse să se facă fără limite, la orice magazin, iar cei ce o purtau în acele zile nu aveau cum să fie controlați. Era ştiut din dispozițiile Căpitanului că aceste "odăjdii" nu pot fi îmbrăcate decât de legionari, "numai în zi de sărbătoare şi în anumite situații sau locuri. Interziceți purtarea zilnică a acestei cămăşi. Altfel mergem la batjocorirea ei", încheia Căpitanul *Circulara nr. 41* din 21 septembrie 1936. Aceeaşi atitudine o manifestă Căpitanul şi în *Circulara 75* din 13 iunie 1937: "Sunt interzise complet cămăşile verzi".

Aşa cum se va vedea, purtarea acestei uniforme de către cei infiltrați în rândurile Mişcării, cu scopul bine calculat de a o distruge, sau de elementele mahalalelor bucureştene, pentru a intimida şi a jefui apoi, a adus mari prejudicii Mişcării Legionare, deoarece toate faptele condamnabile făcute de "purtători de cămaşă verde" erau trecute în contul acesteia.

A. Infiltrarea elementelor comuniste (?) în Mişcarea Legionară

În cartea lui Cristian Troncotă intitulată *Eugen Cristescu, destinul unui mare român* (Ed. Roza Vânturilor, 1994), sunt inserate nenumărate documente, inclusiv stenograme din consiliile de miniştri ale guvernului Statului Național Legionar, prin care se demonstrează că partidul comunist a reuşit să se infiltreze în Mişcarea Legionară, în special în Corpul Muncitoresc Legionar, care a luat ființă în vara anului 1937 sub comanda lui Gheorghe Clime şi apoi a lui Dumitru Groza, personalitate asupra căreia încă se poartă discuții şi există suspiciuni în sensul de a fi aparținut sau nu, cândva sau întotdeauna, ideologiei comuniste, respectiv mişcării active comuniste din România.

În raportul Corpului Detectivilor, care activa în cadrul Serviciului Român de Informații, către Eugen Cristescu, se afirmă: "Încă de la instaurarea regimului legionar, Comitetul Central al Partidului Comunist a dat dispoziții confidențiale membrilor de încredere, să se infiltreze în Mişcarea Legionară" (p.69). Ceva mai mult. În cartea *Ion Antonescu şi Garda de Fier,* apărută la editura Rom-Edition (Târgu Mureş, 1991) şi care nu este altceva decât reeditarea cărții *Pe marginea prăpastiei*, apărută în 1941, la pag.108, în subcapitolul *Infiltrația comunistă în rândurile legionare,* se scrie: "Însuşi ministrul de interne trebuie să recunoască, într-un consiliu de miniştri, infiltrația comunistă în Mişcarea Legionară şi pericolul ei: «De multă vreme avem informația - spune generalul Petrovicescu - că se produce o penetrație de comunişti în Mişcarea Legionară. Am informat şi Conducerea Mişcării. Pe aceşti comunişti îi urmărim de aproape». Dl. general Antonescu, conducătorul Statului : «În ce priveşte chestiunea cu comuniştii, să nu ne culcăm pe o ureche cu gândul că în alți ani nu s-a întâmplat nimic. Anul acesta ei vor căuta să profite de faptul că situația nu este bine pusă la punct»".

Nu este exclus ca aceste elemente comuniste infiltrate în

Corpul Muncitoresc Legionar să fi format şi "o poliţie paralelă proprie" (Horia Sima, *Era Libertăţii,* Madrid, Ed. Mişcării Legionare, 1982, pp.609-610), "cu specifice abuzuri".

Într-o altă şedinţă a consiliului de miniştri, referindu-se la unele abuzuri, domnul Al. Riosanu, subsecretar de stat în Ministerul Afacerilor Interne, afirmă: "S-au efectuat arestări şi s-a terminat cu cuibul de insurecţie" (p.127).

Din cartea lui Grigore Opriţă *Garda de Fier* (Timişoara, Ed. Gordian, 1994), aflăm că "Dumitru Groza, şeful Corpului Muncitorilor Legionari, a organizat de capul lui un serviciu de poliţie care a făcut câteva descinderi în casele evreieşti de la marginea Bucureştiului şi a ridicat o serie de obiecte de valoare. În urma reclamaţiilor primite de la evreii în cauză, Horia Sima şi Ion Boian au căutat personal şi au dat de urma misterioasei poliţii" (p. 163). De fapt, în acest timp existau în România trei poliţii.

La scurt timp după formarea guvernului naţional- legionar, Antonescu, temându-se de contralovituri din partea poliţiei vechi, înţesate de elemente din timpul lui Carol al II-lea, a dispus formarea unei poliţii legionare, formate din vechile servicii de ordine ale Mişcării. Antonescu se temea pentru propria-i securitate şi dorea descoperirea crimelor şi fărădelegilor săvârşite anterior. Acestea au fost atribuţiile Poliţiei Legionare cuprinse într-o circulară, urmând ca să funcţioneze ca auxiliar al poliţiei oficiale.

Dar în acest timp, atât în Capitală, cât şi în provincie, au avut loc fapte reprobabile săvârşite de indivizi care se dădeau drept poliţie legionară. De aceea, Victor Apostolescu, primul şef al poliţiei legionare, dovedindu-se incapabil în această activitate, a fost înlocuit cu Ion Boian, care a reuşit să-i descopere pe vinovaţi, ei fiind membrii ai poliţiei legionare formate de Dumitru Groza. La sfârşitul lui noiembrie, "oficiala" poliţie legionară a fost desfiinţată, iar Ion Boian a rămas şeful serviciului de ordine , organism format din aproximativ 50 de oameni, cu sarcina de a se ocupa cu menţinere ordinei în cadrul manifestărilor din interiorul Mişcării.

Redăm asupra acestui aspect capitolul *O misterioasă poliţie*

legionară din cartea *Era Libertăţii* a lui Horia Sima (pp. 609-610):

"La Preşedinţie s-au primit mai multe scrisori, pe la începutul lui noiembrie, în care unii evrei din Bucureşti se plângeau că li s-au făcut percheziţii din partea poliţiei legionare şi în cursul ei li s-au confiscat obiecte de valoare din casă.

Generalul mi le-a trecut mie ca să cercetez cazul. Cum era normal m-am adresat mai întâi şefilor de resort, Generalul Petrovicescu, Colonelul Zăvoianu şi Alecu Ghica, întrebându-i dacă ştiu ceva de aceste percheziţii. Nici unul n-avea vreo cunoştinţă de ele. Nici Prefectura, nici Siguranţa nu ordonase descinderi în casele evreilor cari se plânseseră lui Antonescu.

Cum reclamanţii evrei - cari îşi dădeau şi adresele lor - pretindeau că poliţia legionară le-a călcat casele, l-am întrebat pe Victor Apostolescu, şeful poliţiei legionare din Capitală, dacă nu cumva ordinele au pornit de la el şi sunt oamenii lui cari au făcut descinderi la aceşti evrei. Nici Apostolescu nu ştia nimic. Atunci l-am rugat - dat fiind că indivizii cari devalizau casele acestor evrei pretindeau că sunt poliţie legionară şi îi uzurpau autoritatea lui -, ca în cel mai scurt timp posibil să dea de urmele acestor răufăcători şi să-i aresteze.

Am aşteptat o zi, două, trei... De la Apostolescu nici un rezultat iar actele de jaf continuau. Îmi imaginam că nişte derbedei, îmbrăcaţi în cămaşă verde, spărgeau casele evreilor pentru a-şi asigura o sursă uşoară de câştig. Între timp Antonescu mă îmbulzea să curm cu aceste atentate contra proprietăţii private, fie ea chiar evreiască. Am fost nevoit atunci cu mult regret, să-i ridic comanda lui Apostolescu de la Poliţia Legionară a Capitalei, părându-mi-se că nu depune destul zel, şi să i-o încredinţez lui Ion Boian. Acesta, într-adevăr, a reluat cercetările cu multă energie, pentru a da de urmele misterioasei poliţii legionare.

Cum eram exasperat de cele întâmplate, temându-mă să nu se creeze o psihoză colectivă, care să propage în populaţia mărginaşe a Capitalei acest gen de tâlhării, compromiţând Mişcarea, m-am

asociat şi eu anchetei întreprinse de Boian. În două seri consecutive, împreună cu Alecu Ghica, Boian, Pavel Onciu şi alţi legionari, am trecut pe la câteva case evreşti, din cele semnalate în reclamaţiile făcute la Preşedinţie, pentru a mă convinge cu ochii mei de jafurile săvârşite.

Văzându-ne pe noi, după ce au aflat cine suntem, în loc să se liniştească, evreii s-au speriat de moarte şi nu voiau să declare nimic. Dacă au păţit ce au păţit din partea «poliţiei legionare», gândeau ei, ce-o să se întâmple acuma cu ei când au intrat în casele lor Directorul Siguranţei şi...Horia Sima. Cu mare greutate i-am potolit, explicându-le pentru ce am venit şi rugându-i să ne dea indicaţii asupra persoanelor care s-au prezentat ca poliţie legionară şi le-au răscolit casa.

După mai multe confruntări, misterul s-a lămurit. Dumitru Groza, şeful Corpului Muncitorilor Legionari, a avut năstruşnica idee să înfiinţeze şi el o poliţie legionară, a Corpului Muncitoresc, sub conducerea unui oarecare Nicolae Tudose, fără să ceară aprobare şi fără să ne informeze cel puţin. Mai avea un sens iniţiativa lui dacă s-ar fi folosit de această poliţie pentru treburile interne ale corpului, pentru a descoperi niscaiva infiltraţii. Atunci echivala cu un serviciu de ordine al casei. Dar această poliţie era responsabilă de descinderile de la evrei. N-am înţeles nici până astăzi ce rost avea să-şi trimeată Groza oamenii să spargă casele evreilor şi să ridice obiecte de valoare. Nu era modul cel mai indicat de a rezolva problema jidovească, ci doar crea necazuri regimului legionar. În al doilea rând, Corpul Muncitorilor Legionari dispunea de considerabile mijloace materiale - căci cotizau zece mii de membri - încât nu era avizat la acest gen ilicit de operaţii.

Ceea ce m-a surprins şi mai mult a fost faptul că în casele vizitate locuiau familii modeste de evrei, la cari nu se puteau găsi cine ştie ce bogăţii. Le-am cerut scuze în numele guvernului şi le-am asigurat că persoanele care le-au tulburat pacea nu aparţin organelor oficiale ale Statului, ci sunt nişte elemente iresponsabile, care vor fi împiedicate în viitor să mai facă rău. Se vor lua măsuri

ca astfel de acte să nu se mai repete şi bunurile confiscate să fie restituite."

●

În şedinţa consiliului de miniştri din 10 ianuarie 1941, generalul Antonescu însuşi declară, după ce trece în revistă anumite fapte reprobabile petrecute în ţară, următoarele: "Au intrat bolşevicii în Mişcarea Legionară" *(I.Antonescu şi Garda de Fier,* p.132).

O întâmplare relatată în cartea despre Eugen Cristescu, de către agenţii de filaj infiltraţi printre "rebeli", o redăm integral dintr-un astfel de raport redactat la 14 martie 1941: "În ce priveşte zvonul că unii din membrii Mişcării Legionare s-ar fi afiliat la propaganda sovietică, acest lucru nu este exclus, întrucât majoritatea muncitorilor ceferişti, care în anul 1933 a luat parte activă la greva de la atelierele Griviţa, care au fost transferaţi la diferite ateliere din ţară, mai târziu s-au înscris în Mişcarea Legionară, pentru a putea activa mai nestingheriţi pe linie comunistă. Cu ocazia manifestaţiilor din ziua de 21 ianuarie, la care a luat parte şi un grup de muncitori ceferişti, s-au auzit strigând printre aceştia cuvintele: «Trăiască Rusia Sovietică». Adevăraţii legionari, când au auzit că se strigă asemenea cuvinte, au părăsit pe manifestanţi văzând singuri greşeala ce au făcut-o când au primit pe aceşti muncitori în Mişcarea Legionară. Persoanele care au strigat şi manifestat pentru URSS, nu s-au putut identifica, pentru că în acele timpuri organele de poliţie nu s-au putut amesteca în asemenea manifestaţii, majoritatea dintre ei fiind înarmaţi cu revolvere, cu care desigur interveneau la cel mai mic semn de protest ce s-ar fi încercat din partea cuiva".

Iar în continuare, se referă la evenimentele din 21-23 ianuarie 1941: "...s-a demonstrat în baza unor documente indubitabile amestecul germanilor, respectiv al serviciilor secrete (Gestapo, SS şi SD), dar s-a trecut sub tăcere amestecul sovieticilor prin agentura serviciilor secrete - partidul comunist" (pp. 67-68).

Mai departe, la pagina 69: "...legionarismul n-a reuşit să asimileze elementul comunist... Nu numai că nu au putut fi asimilaţi, dar comuniştii au reuşit să impună Mişcării Legionare directivele sădite în sufletele lor de Internaţionala a III-a, din ordinul căreia se bănuieşte că s-au infiltrat în Mişcarea Legionară. Astfel au fost identificaţi fruntaşi şi conducători de unităţi muncitoreşti legionare, care în trecut au suferit pedepse pentru activitate comunistă. Şi numai aşa se explică atitudinea lor din timpul regimului legionar şi spectacolul din zilele de tristă memorie, 21-23 ianuarie 1941, când pe străzile capitalei defilau convoiuri de muncitori cu femei în frunte, «suflete roşii în cămăşi verzi» cu arme în mâini şi ură în suflet, în asalt sălbatec pentru a arunca în haos şi a distruge Statul Naţional Legionar". (Subliniez: aceste texte aparţin cărţii despre Eugen Cristescu, mare duşman al Mişcării Legionare!)

Un alt fapt, relatat la p. 49 a cărţii *Martiriul evreilor din România*, editată de către Centrul pentru studiul istoriei evreilor din România, dovedeşte cum anumite elemente strecurate în Poliţia Mişcării Legionare refuzau să execute ordine superioare. Să fie vorba de poliţia C.M.L.?

"...La 14 noiembrie, domnul Horia Sima, vicepreşedinte al Consiliului de miniştri, însoţit de domnul A. Ghica, directorul general al Siguranţei Statului, au fost la Ploieşti unde, după cercetare (este vorba de cercetarea a peste 50 de evrei arestaţi - n.n.), au dat ordin de eliberare, pe care Poliţia legionară a refuzat să-l execute. La 27 noiembrie s-a dispus din nou eliberarea lor, dar înainte de a se începe această operaţiune, cei de mai sus au fost ridicaţi şi conduşi în direcţii necunoscute.

La 28 şi 29 noiembrie, cadavrele primilor şase, stăpunse de numeroase gloanţe, au fost aduse de prin judeţ la Legiunea de Jandarmi Prahova, la morga oraşului Ploieşti şi la spitalul Schuller, de unde au fost predate familiilor lor spre înhumare."

În cartea *Ion Antonescu şi Garda de Fier,* vorbindu-se despre aceste asasinate care au avut loc în judeţul Prahova, generalul, aflând de autori, a spus: "Încă o dată, generalul Antonescu îşi

propune să creadă că şefii Mişcării Legionare vor curăţa trupa de infiltraţii turbulente şi teroriste"(p.123).

Toate cele relatate până acum sunt culese din autori care nu au nici o simpatie faţă de Mişcarea Legionară, pentru a putea fi bănuiţi de subiectivism. De fapt, totul se bazează pe o documentaţie oricând posibil de a putea fi verificată.

Se cuvine să atrag atenţia cititorului, dacă mai este cazul, că între purtătorul de cămaşă verde din acele timpuri (perioada Statului Naţional Legionar) şi calitatea de legionar, nu este nici un semn de egalitate.

De asemenea, s-ar putea deduce greşit că legionarii au folosit practici comuniste; în fapt, aceştia din urmă, comuniştii, au reuşit să se infiltreze în administraţia Statului Naţional Legionar, sau să se manifeste cu anumite ocazii în calitate de legionari, prin simplul fapt că erau îmbrăcaţi în cămăşi verzi, ducându-şi astfel la îndeplinire sarcinile trasate lor de Internaţionala a III-a.

B. Penetraţia răufăcătorilor în activităţile Statului Naţional Legionar

Elementele declasate ale mahalalelor marilor oraşe au făptuit sub "protecţia" cămăşii verzi fapte reprobabile, unele din ele dovedite ca atare, altele rămase să fie, pe nedrept, atribuite Mişcării Legionare.Toţi autorii, oricât de declaraţi duşmani ai Mişcării au fost sau unii din ei mai sunt încă, nu trec sub tăcere acest aspect, întâlnit, de altfel, în toate revoluţiile de pe întreg pământul.Nu este greu să ne reamintim că, în timp ce tinerii din Timişoara se jertfeau pentru doborârea comunismului, elemente aparţinînd hoţilor şi borfaşilor jefuiau magazine în plin centru al acestui atât de civilizat oraş.

Încă din 11 septembrie, Horia Sima dă următoarea Circulară: "Având informaţia că în ţară s-au întâmplat anumite

incidente, fără importanță de altfel, ca urmare a schimbării de regim, pentru a le preîntâmpina pe viitor, precizez următoarele:

1. Legionarii să nu se amestece în nici un fel în atribuțiile de Stat, cari aparțin exclusiv guvernului. Serviciul de ordine legionar trebuie să păstreze ordinea înlăuntrul organizației legionare și nu intervine numai dacă aparatul de Stat solicită intervenția lor.

2. Să se păstreze o atitudine de înaltă înțelegere față de aparatul de Stat, atitudine întemeiată pe spiritul de dreptate care definește mișcarea noastră.

3. Anumite gesturi de amenințări și provocări, anumite atitudini cari depășesc rezerva unei ținute corect legionare, nu aparțin Gărzii de Fier, ci sunt opera unor elemente periferice, cari acum când biruința legionară se apropie de sfârșit, își îngăduie o ținută dincolo de bunacuviință. Organizațiile noastre vor cerceta toate cazurile ivite.

4. Orice fel de inițiativă , în afară de ordinele primite, și care angajează răspunderea mișcării, trebuie să mi se comunice pentru a o aproba sau respinge.

5. Nici un ziar nu reprezintă până acuma punctul de vedere legionar și - în afară de comunicatele noastre - nimic din ce se scrie despre Legiune în aceste ziare, nu angajează răspunderea mișcării.

6. Cât privește organizarea, interzic orice fel de inițiativă locală. Legionarii să aibă răbdare. Ordinele de reorganizare se vor transmite pe cale ierarhică.

Horia Sima
București, 11 septembrie 1940"

●

Într-o ședință a consiliului de miniștri, Al. Riosanu, de la Interne, aduce la cunoștință două cazuri:

"...A trecut o doamnă cu automobilul, a fost oprită, s-au urcat 2-3 cu cămașă verde, i-au luat automobilul (...). O doamnă

venind din Iugoslavia, s-a pomenit în tren cu doi indivizi care au intrat în compartiment și au început să o jefuiască. Erau tâlhari îmbrăcați în cămașă verde. Nu le-a pus nimeni mâna în gât, pentru că dacă ar fi fost prinși, s-ar fi văzut imediat că nu sunt legionari". De reținut că Al. Riosanu nu era legionar, deși făcea parte din guvernul acelor timpuri.

Din cartea lui Cristian Troncotă, desprindem: "La procesele intentate legionarilor participanți la rebeliune, mulți inculpați au declarat că în timpul evenimentelor au recunoscut printre ei «pe agenții provocatori ai SSI-ului». Pentru organele militare de anchetă penală era desigur destul de dificil să verifice astfel de afirmații. Poate că nu era nici oportun având în vedere orgoliul lui Cristescu privind protecția oamenilor săi" (p. 73).

În revista *Magazin Expres,* nr. 4, domnul Simion Ghinea afirmă că, deși Antonescu a vrut să implice cât mai mulți legionari în crime, până la urmă nici un legionar nu a fost acuzat de a fi avut vreun conflict cu evreii, pentru simplul motiv că nu a existat niciunul. "A fost în schimb mahalaua și cu agenții provocatori care au intrat pe scenă și au comis crime care trebuiau apoi puse pe socoteala legionarilor. Dar presa nu a ținut seama de hotărârile justiției și de glasul autorității conspirative, și a continuat atribuirea acestor crime Mișcării Legionare" (Ovidiu Guleș, *Cum am cunoscut legiunea Arhanghelului Mihail*, Timișoara, Ed. Gordian, 1994, p.291).

Până și rabinul Alexandru Safran, în cartea *Un tăciune smuls flăcărilor* (Ed. Hasefer, 1996), la p.62, nu contestă rolul "huliganilor" în pogromul împotriva evreilor din București. Și, totuși, nu cu obiectivitate până la capăt: "...În timp ce o parte a Legiunii se lupta cu armata română pentru a prelua controlul administrației de stat și pentru a cuceri punctele strategice ale Capitalei, restul legionarilor (care rest, Excelență, când toți erau vânați, oriunde s-ar fi aflat? - n.n.) au declanșat un pogrom împotriva evreilor din București, cu ajutorul huliganilor. S-au jefuit locuințe evreiești, au fost incendiate magazine, s-au profanat

sinagogi."

Şi Zigu Ornea recunoaşte: "...mişcarea legionară a fost invadată, mai ales din septembrie 1940, de o masă amorfă venită pentru chiverniseală. Înainte, înrolarea în Mişcarea Legionară presupunea sacrificiu şi suferinţă pentru un crez. Acum, fiind la putere, au venit masiv spre ea doritorii de profit şi carieră" (*lucr. cit.*, p. 323). Iar la pagina 344 vorbeşte despre "pegra mahalalelor bucureştene", care "asociindu-se (!) echipelor de legionari (!!), jefuiesc case şi cartiere (cu deosebire cele cu populaţie concentrată evreiască), arestează, molestează şi ucid cetăţeni".

În schimb, călugărul N. Steinhardt, cu obiectivitate, scrie în cartea *Monologul polifonic* (Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1991), în capitolul *O lecţie bună:* "...Rebeliunea nu a fost numai o revoltă politică, ci şi un excelent prilej pentru scursorile mahalalei de a invada centrul oraşului, - cetăţii - a jefui, a prăda şi a dezlănţui nedescriminatoriu", pomenind cu un rând mai sus "deopotrivă români şi evrei" (p.262).

Tiberiu Hentea, comisar în Poliţia Legionară, depune mărturie că a văzut în zilele puciului antonescian din ianuarie 1941, cum un comisar din vechea poliţie carlistă distribuia cămăşi verzi cu centură şi diagonală unor grupuri de ţigani din Ferentari, iar aceştia - astfel îmbrăcaţi - s-au năpustit apoi asupra unor prăvălii din Capitală *(Gazeta de Vest,* nr.120 din aprilie 1996).

Cartea lui Nicu Popescu Vorkuta (ploieştean, al cărui frate, Badea Popescu, student la drept în vârstă de 21 de ani, a căzut în prima zi a loviturii de stat a lui Antonescu; care a cunoscut pe rând lagărele dictaturii regale, deci înainte de 40, lagărele lui Hitler, între 1941-1944, apoi gulagul sovietic, ca să continue în închisorile comuniste din România) intitulată *Un legionar dincolo de cercul polar* (Timişoara, Ed. Gordian, 1994), m-a făcut să ajung în posesia unui document cutremurător privind totala lipsă de temei a unor acuzaţii care persistă cu aceeaşi intensitate şi rea credinţă şi în zilele noastre: nedemna comportare a legionarilor în perioada Statului Naţional Legionar. Transcriu: "Pentru compromiterea

Mişcării Legionare, atât în Bucureşti cât şi în Ploieşti şi în alte oraşe din ţară, foşti poliţişti au îmbrăcat vagabonzi şi borfaşi în cămăşi verzi şi i-au trimis să devasteze magazinele evreieşti şi alte magazine, aruncând toate aceste monstruozităţi pe seama legionarilor.

În închisoarea din Aiud, a avut loc, după arestarea legionarilor, chiar un fel de proces, care a demonstrat că actele de jaf şi tâlhăriile au fost comise de hoţi şi vagabonzi.

Avocatul Zoze Grigorescu, secretarul Organizaţiei de Prahova, care trăieşte în momentul în care scriu aceste rânduri, mi-a povestit cum legionarul Ilie Niculescu, doctor în ştiinţe economice, asistent universitar şi participant activ la înfiinţarea CEC-ului din România, închis la Aiud, în vara anului 1941, cu asentimentul directorului închisorii (Munteanu), a organizat acolo grupuri de câte doi jurişti, care au cercetat fiecare dosar în parte, constatând astfel că nici măcar unul din toţi aceşti deţinuţi de drept comun nu au avut de-a face cu Mişcarea Legionară.

În urma acestor constatări, tot cu asentimentul direcţiunii închisorii, deţinuţii de drept comun au fost scoşi din rândul deţinuţilor politici.

Prin aceasta vreau să arăt cum au fost săvârşite acte reprobabile de către elemente iresponsabile, aruncându-se apoi oprobiul asupra Legiunii, pentru a-i scoate şi socoti pe legionari, criminali" (p. 20).

Plecând de la aceste rânduri ale lui Nicu Popescu Vorkuta, am reuşit să intru în posesia unui document intitulat *Pro memoria,* solicitat domnului Zoze Grigorescu, document pe care îl redau în întregime:

"După ianuarie 1941 s-a înfiinţat la Ploieşti Tribunalul Militar, condus de colonelul Manea Cristea. Activitatea tribunalului a început prin judecarea celor implicaţi în aşa zisa rebeliune legionară, împotriva numirii ilegale a unor prefecţi în toată ţara.

S-au produs dezordini mai ales în Bucureşti, unde grupuri de infractori au intrat în magazine şi fabrici, au jefuit şi maltratat

pe proprietarii evrei, amenințând şi spunând că ei sunt legionari. Antonescu a găsit momentul şi motivul potrivit pentru a judeca şi trimite în închisori, pe toți conducătorii legionari din țară, pentru a putea conduce singur. Hitler şi-a dat avizul în acest sens, aşa că Antonescu a dezlănțuit o puternică prigoană pentru a desființa Mişcarea Legionară.

La Ploieşti, colonelul Manea a condamnat peste cinci sute de legionari la pedepse între 5 şi 25 de ani, dintre care mulți elevi foarte tineri. Îmi amintesc de George Ştefănescu, elev de liceu în vârstă de 14 ani, condamnat la 20 de ani muncă silnică, precum şi de Flor Popescu-Strejnicu de 15 ani, condamnat la trei ani muncă silnică, ambii pentru insurecție armată.Toți cei din conducerea de Prahova am fost condamnați la câte 10 ani muncă silnică pentru «insurecție armată», după ce, de fapt, armata a deschis focul asupra unui grup de legionari la Prefectură, unde au fost uciși Victor Silaghi, şeful organizației de Prahova , doctor în drept şi avocat la Bucureşti, şi Badea Popescu , student, şeful tineretului din Prahova.

Toți ceilalți am fost trimişi pentru executarea pedepsei la Aiud. Aici, aproape toată închisoarea era ocupată de cei trimişi de Tribunalul Militar din Bucureşti.

După scurt timp, în urma celor relatate de ziare, cum şi din cele discutate cu cei veniți din Bucureşti, ca şi cele relatate de dr. Ilie Niculescu, şeful legionarilor din Capitală, ne-am sesizat că la Bucureşti s-a întâmplat, alături de rezistența legionară, o seamă de fapte de drept comun, în numele Mişcării Legionare. De aceea, dr. Ilie Niculescu a organizat echipe de doi avocați, dintre cei deținuți, care să cerceteze cu multă abilitate, ce s-a întâmplat de fapt la Bucureşti. Era foarte greu, căci nu aveam aici alte posibilități de informare, decât ceea ce voia să declare fiecare. S-a hotărât să se discute cu cei în cauză, de la inimă la inimă, pentru ca noi, avocații, să ştim de fapt ce s-a întâmplat în realitate şi astfel să putem face fiecăruia o apărare adecvată. Eu am fost în echipă cu Popescu Gabriel, avocat din Ploieşti. Am găsit astfel că, în Bucureşti, o seamă de derbedei din mahalale s-au revărsat prin prăvălii şi mici

întreprinderi, furând şi devastând unde proprietarii erau evrei, amenințându-i şi spunând că sunt legionari.

Astfel, un oarecare Sabie a furat mai multe aparate de fotografiat, împreună cu alți câțiva.

M-a impresionat fapta unui grup de 4 derbedei în frunte cu Parolescu, care intrând într-o mică întreprindere de țesătorie, au găsit pe proprietari, iar pe o evreică de 45 de ani au violat-o. Acesta a fost cel mai grav incident aflat de noi.

Şi celelalte echipe au găsit abateri, dar numai furturi de la evrei. Dintre ceilalți avocați care au luat parte la alcătuirea echipelor, îmi amintesc de Hodoş din Ardeal, Stere Mihalcea, Manolescu din Buzău. Doctorul Ilie Niculescu a făcut un raport cu tot ceea ce s-a constatat şi a cerut directorului penitenciarului ca vinovații să fie mutați la «Zarca veche», unde erau condamnații de drept comun, deoarece aceştia nu erau legionari, ci simplii infractori, ceea ce directorul a şi făcut cu un număr de circa 200 de deținuți. Ştiu că Sabie, având o pedeapsă mică, a fost curând eliberat, a fugit în Germania şi, după un an, crezând că va scăpa mai uşor, s-a reîntors în țară, unde a fost rearestat. Menționez şi pe Paul Cealâc, cel care se lăuda tot timpul că el a devastat mai multe magazine evreieşti, care era un infractor cu cazier şi care a jucat un rol foarte important în ceea ce a urmat la Aiud în temniță sub comuniști. El a fost lăsat în «celular» unde eram numai legionari, i s-a dat o celulă la parter şi era tot timpul liber prin celular. Era informatorul conducerii închisorii Aiud şi tot ce putea afla din activitatea noastră, raporta directorului. Am aflat că, după venirea comuniştilor, a fost eliberat şi a continuat să lucreze ca informator. Se pare însă că în acelaşi timp, lucra şi de unul singur, furând din magazine. Nu a durat prea mult, căci am aflat că printre cei pe care poliția îi executa şi îi întindea pe străzi, s-a aflat şi acest Paul Cealâc. Trebuie să menționez în mod special că, în urma anchetei noastre şi a convorbirilor pe care le-am avut cu toți legionarii din Aiud şi cei care au participat la aşa zisa rebeliune, nici unul nu a fost condamnat pentru crimă, sau pentru ceea ce ziarele lui Antonescu au numit

«asasinatele de la abator». Cei ce au cunoscut situaţia de la Abatorul din Bucureşti ne-au informat că acolo nu a fost decât o luptă între «parlagiii» angajaţi anume, care din ei să ia conducerea şi care să fie îndepărtaţi. Absolut nimic politic, ci numai lupta pentru conducere.

Trebuie de asemenea să menţionez că, din nefericire, o parte din cei trecuţi la Zarca au fost înscrişi în Mişcarea Legionară, Corpul Muncitoresc, de către şeful acestei secţii, Dumitru Groza, deşi ordinul era în acel timp să nu se mai facă nici o înscriere.

A urmat dezastrul comunist. Tuturor celor care eram în închisori, comuniştii ne-au menţinut condamnările, iar după expirare, am căpătat alte condamnări, numai pentru faptul că am fost legionari.

Zoze Grigorescu
Ploieşti, 25 iunie 1996"

Pe domnul Zoze Grigorescu, avocat din Ploieşti, l-am cunoscut în închisorile din Ploieşti şi Sibiu, în anii 1941 şi 1942. L-am contactat acasă la dânsul, unde - grav bolnav - se bucură de îngrijirea pe care devotata lui soţie şi fiica i-o acordă. Am insistat foarte mult să pună pe hârtie această atât de elocventă mărturisire a unor fapte petrecute în urmă cu 55 de ani. Corect ca totdeauna, a mai consultat şi alţi camarazi de suferinţă, pentru ca datele să fie cele mai exacte.

Vă mulţumesc, domnule Zoze Grigorescu!

Iertaţi-mă că v-am răscolit răni nevindecate, dar prea mult s-a minţit şi s-a fabulat pe seama Mişcării Legionare, fără ca aceasta să aibă voie să demonstreze adevărul.

ECONOMIA ŞI EVREII ÎN PERIOADA STATULUI NAŢIONAL LEGIONAR

Problema comerţului legionar ocupă un capitol special în istoria Mişcării .

Început printr-o modestă "Cooperativă de Consum", în septembrie 1935, în clădirea sediului central al Mişcării din strada Gutenberg, nr. 3, avea să cunoască o dezvoltare semnificativă în anul 1937. Astfel, rând pe rând, au fost înfiinţate "Consumul legionar Carmen-Sylva", în iunie 1937; "Restaurantul legionar Gutenberg", la 3 iulie 1937; "Restaurantul legionar Carmen-Sylva", în iulie 1937, alături de magazinul amintit mai sus; "Consumul legionar Obor", la 3 octombrie 1937; "Pensiunea legionară", la 24 octombrie 1937 în Predeal; un nou restaurant pe Bulevardul Basarab la 1 noiembrie; apoi restaurantul "Grivița" destinat muncitorilor, la 10 noiembrie; "Restaurantul Lazăr" pe bulevardul Elisabeta, la 22 noiembrie; "Cooperativa legionară" în Bacău, la 3 decembrie, oraş în care evreii ocupau 80% din sectorul comercial; "Magazin de manufactură", la 10 decembrie, în clădirea noului sediu central al Mişcării, terminată de curând; "Restaurantul legionar Obor" în aceeaşi lună a aceluiaşi atât de rodnic an, 1937. În aceste unităţi comerciale, unde se făcea o adevărată şcoală economică şi de educaţie legionară, aveau să se formeze oameni capabili să cucerească comerţul din oraşele Iaşi, Cernăuți, Chişinău, Tighina, Cetatea Albă, Ardealul de nord, ordine pe care o indicase Căpitanul. Felul în care funcţionau aceste unităţi şi în mod deosebit

restaurantele, trebuie menţionat: "...chelnerii aparţineau elitei intelectuale şi profesionale a Capitalei. Se puteau vedea artişti ai Teatrului Naţional, medici, pictori renumiţi, scriitori , profesori universitari, avocaţi, arhitecţi, ingineri etc... Oamenii care frecventau resturantul se simţeau câteodată jenaţi văzând că atâtea figuri ilustre din Bucureşti le aduceau lor - persoane mult mai modeste - mâncare şi băutură. Totuşi, «chelnerii» nu se simţeau defel umiliţi prin această muncă; căci trecuseră prin şcoala legionară, şi acum priveau pe fiecare român, din orice pătură socială, cu dragoste frăţească" (Horia Sima, *Istoria Mişcării Legionare*, Timişoara, Ed. Gordian, 1994, p.196).

Odată cu circulara din 13 septembrie 1937, ia naştere "Batalionului comerţului legionar", care avea drept sarcini:

- să analizeze piaţa în vederea deschiderii de noi întreprinderi;
- să pregătească şi să organizeze noi exploatări comerciale şi industrale;
- să coordoneze comerţul legionar în întreaga ţară.

Calitatea comerţului în sine, buna servire, preţurile mici, afluenţa către acest comerţ a maselor de cumpărători au însemnat un îngrijorător semnal de alarmă şi de panică în rândurile celor care acaparaseră acest sector economic, evreii, dar şi invidia partidelor politice, care vedeau cum, odată cu comerţul, creştea şi numărul simpatizanţilor Mişcării Legionare.

Printre personalităţile politice care au luat atitudine împotriva comerţului legionar, deşi nu cu mult timp în urmă spuseseră:"Nu aşa veţi rezolva problema evreiască. Apucaţi-vă de comerţ ca ei ", s-a aflat, poate chiar primul, Nicolae Iorga, care în câteva articole scria că "între bliduri"(adică restaurantele legionare), "facem comploturi, punem la cale revoluţii îngrozitoare şi vrem să ucidem oameni. Suflete de asasini, oameni cu revolverele în mână şi în buzunare" (citat din scrisoarea lui Corneliu Zelea Codreanu către Nicolae Iorga).

Această campanie de presă, susţinută de o febrilă activitate de culise a comunităţii evreieşti, a făcut ca în data de 26 martie

1938, comerţul legionar să fie desfiinţat, prin ordinul Ministerului de Interne nr. 745/25 şi al Siguranţei Generale nr. 1488/25. Ordinul a vizat întregul comerţ legionar, atât din Capitală, cât şi din restul ţării. Acest abuz al guvernării respective avea să aducă mari prejudicii materiale Mişcării Legionare.

Cu toată această provocare, Corneliu Zelea Codreanu, către sfârşitul scrisorii adresate lui Nicolae Iorga , scria: "...vă vom dovedi acum că nu vom reacţiona în nici un fel la provocările voastre. Nu să ne închideţi comerţul nostru, să ne înăbuşiţi avântul, ci să ne bateţi la tălpi, să ne trimiteţi în Insula Şerpilor, să ne ucideţi cu pietre, să ne spânzuraţi cu picioarele în sus şi să ne bateţi în cuie, să ne supuneţi la cele mai mari umilinţi. Nu veţi mai întâmpina nici Dvs., Domnule Profesor Iorga, şi nici ceilalţi toţi care v-aţi asumat răspunderea unei sângeroase şi nedrepte opresiuni, nu numai nici o violenţă, ci nici măcar o opunere.

Dar de cum şi până voi închide ochii, Domnule Iorga, şi după aceea te voi privi aşa cum meriţi".

Ceea ce a urmat se cunoaşte: procesul de "calomnie" împotriva lui Nicolae Iorga, cu o sentinţă de 6 luni închisoare, urmat chiar în timpul detenţiei de procesul pentru "crimă de trădare, uneltire împotriva ordinii sociale", soldat cu o condamnare de 10 ani, pentru ca în timpul ispăşirii acesteia, fără altă sentinţă, să fie asasinat prin strangulare, împreună cu alţi 13 camarazi ai săi, în noaptea de 29/30 noiembrie 1938.

●

La înfiinţarea Statului Naţional Legionar în 14 septembrie 1940, evreilor le era încă vie formidabila dezvoltare a comerţului legionar într-o perioadă de numai câteva luni. Nu puteau să nu privească îngrijoraţi la o nouă apariţie a unui comerţ la fel de viguros, la fel de drept şi care, financiar vorbind, i-ar fi distrus. Sfaturile primite, inteligenţa lor verificată în situaţii similare, spiritul lor pragmatic şi prevăzător totodată i-au condus la o manevră

politică cu totul neașteptată.

Deja la orizont apăruse pericolul hitlerismului atât ca acaparator de teritorii, dar mai ales - în ceea ce îi privea - ca stat declarat antisemit. Pentru a dobândi foloase materiale în valută forte, dar şi pentru a căpăta din partea acestora o protecție bine venită pentru vremurile care se anunțau, evreii din Transilvania şi Banat îndeosebi, dar şi din Bucureşti sau alte oraşe importante ale țării, au început să-şi vândă magazinele, întreprinderile, băncile etc., saşilor şi şvabilor din regiunile respective.

Pentru economia românească, situația se menținea la fel de precară, fie că avutul țării era în mâna evreilor, fie că era în mâna saşilor, care la rândul lor l-ar fi transferat în afara granițelor țării.

În fața acestei noi situații create, cu certitudinea pierderii ireparabile a bunurilor economice ale României, Mişcarea Legionară a fost obligată să caute o soluție salvatoare şi în acelaşi timp legală.

Pentru o cât mai exactă radiografie a acelor timpuri şi a evenimentelor în sine, voi cita oamenii cei mai în măsură să redea adevărul istoric, ei fiind în vârful acțiunilor din regiunile respective. Este vorba de Nistor Chioreanu, comandant legionar şi şeful legionarilor din Ardeal, precum şi de Marin Bărbulescu, care activa în 1940 în Centrul Universitar Timişoara. Totodată, îl voi cita şi pe Horia Sima, cel care în cartea *Era Libertății* sintetizează datele problemelor economice din perioada Statului Național Legionar şi implicarea evreilor în miezul lor.

Nistor Chioreanu, în cartea intitulată *Morminte vii,* descrie două din convorbirile pe care le-a avut cu gen. Antonescu în perioada în care evreii vindeau precipitat totul saşilor şi şvabilor.

"...I-am povestit ce dificultăți întâmpinăm cu instituțiile transferate din Ardealul de nord, mai ales cu Universitatea din Cluj, şi încet am ajuns la problema care mă ardea cel mai mult: perspectiva ca fondurile economice şi comerciale să treacă din mâna evreilor în mâna saşilor şi germanilor.

-Să vedem, să ne mai gândim, mi-a răspuns el (gen. Antonescu- n.n.), nu trebuie să ne grăbim prea tare, căci aceasta este o problemă destul de dificilă. Una că e foarte greu să găsim fondurile necesare pentru despăgubiri dar mai ales stârneşte o mulțime de complicații politice. Trebuie să ne gândim de zece ori înainte de a porni la rezolvarea ei".

După câteva săptămâni, Nistor Chioreanu merge la Antonescu cu un proiect de lege, pentru a fi aprobat, proiect care ar fi rezolvat în cadru absolut legal această spinoasă problemă. Amintim că Nistor Chioreanu avea studii de drept şi era cotat un eminent avocat în Sibiu.

"-Voi, legionarii, sunteți băieți buni, mi-a răspuns el, dar sunteți prea grăbiți. Nu aveți suficientă experiență, vă precipitați să rezolvați dintr-o dată toate problemele şi nu vă dați seama câte greutăți şi încurcături poate crea această lege. Trebuie să aşteptăm. Gen. Antonescu va avea grijă să vină cu această lege la momentul oportun.

Hotărât lucru, gen. Antonescu nu vroia să ne ajute în problema aceasta " (p.85).

În cartea lui Nistor Chioreanu sunt descrise fapte de o mare omenie petrecute după 6 septembrie atât în Sibiu, cât şi în împrejurimi. Totodată sunt relatate tranzacții de bună voie între evrei şi români, la cererea primilor, tranzacții care imediat după lovitura de stat a lui Antonescu au fost obiectul unor ingratitudini din partea evreilor, conforme cu felul lor de a fi de totdeauna.

Un alt martor al acestor timpuri este Marin Bărbulescu, vechi legionar, care în cartea *Centrul Studențesc Legionar Timişoara,* publicată în 1988 la Madrid, Editura Mişcării Legionare, descrie (pp. 181-184) *Problema evreiască.Comisarii de românizare*. Pentru faptul că această carte nu a apărut încă în România, redau în întregime capitolul respectiv.

"După ce s-a publicat legea prin care se instituiau comisari de românizare pe lângă întreprinderi cât şi exproprierea bunurilor rurale evreieşti, prefectul județului, Ilie Ghenadie, a adunat pe cei ce fuseseră propuşi şi numiți comisari de românizare ca să le dea

directivele conform noilor legi.

Cu aplicarea pe teren, sigur nu a fost uşor, căci neavând o pregătire corespunzătoare, în afară de bunăvoinţa de a servi cât mai bine, s-au făcut şi greşeli de interpretare.

Probabil spre sfârşitul lui octombrie, eram încă în sediul de pe malul Begheiului, se prezintă o doamnă. A intrat în sediu foarte timid. Am avut impresia că înainta spre birou cu frică, privea de la uşă ca şi cum avea teamă să nu o lovească cineva.

-Bună ziua, doamnă, îi zic, doriţi vreo informaţie sau căutaţi pe cineva?

Parcă a înghiţit un nod că în sfârşit a reuşit să spună că ar vrea să discute cu domnul Şef legionar.

-Domnul inginer Başiu, şeful judeţului, este în deplasare, însă pot să iau notă ca să-i transmit, în cazul că personal nu aş putea să dau vreun răspuns.

După un moment de ezitare, parcă şi-a luat inima în dinţi, cum se spune, mai ales după ce am invitat-o să ia loc şi m-am aşezat la birou ca să iau note.

Se recomandă, doamna Goldenberg sau aşa ceva. Atunci nu mi-a venit în gând să notez numele şi mai puţin să-l reţin, avocată în barou, vine în această calitate să înainteze o plângere din partea unui client.

Era cazul unei crescătorii de porci într-un sat la câţiva kilometri de Timişoara. A fost blocată de echipa de expropriere, contrar legii de expropiere rurală, mai mult chiar şi mobilier, veselă etc.

Pe măsură ce-mi pleda, să zic, obiectul plângerii, am observat că se liniştise.

Am promis că voi cere lămuriri şi îi voi da rezultatul a doua zi la aceeaşi oră.

Avea dreptate. Însă, spre surpriza mea, camaradul din comisie fusese rău sfătuit de cineva care în fond voia să cumpere crescătoria respectivă. I-am atras atenţia că a depăşit limitele prevăzute de lege şi să atenueze măsurile ce este gata să ia.

Doamnei Goldenberg i-am spus că, în urma informaţiilor ce am primit de la comisie, declaraţiile sale au fost de bună credinţă. Actele fiind înaintate la Prefectură, are calea recursului pe lângă Domnul Prefect.

La câteva zile, doamna avocat vine cu altă cerere. Era vorba, cred, de o lemnărie, la Jebel.

În urma cercetărilor ce am făcut, interpretarea camaradului din comisia respectivă era şi logică, şi încadrată în directivele primite. Se putea eventual discuta întinderea aplicării. Este ce i-am explicat doamnei şi, natural, din punct de vedere juridic, avea calea deschisă a recursului pe lângă prefect.

Cum nu am mai văzut-o venind cu vreo altă cauză să pledeze, am crezut că nu a mai avut cazuri în litigiu sau că, neprimind vreo rezolvare prin noi, s-a adresat direct Prefecturii.

După câteva zile, seara, după ce terminasem lucrul la sediu, ca de obicei, cu Başiu şi Ercuţă, secretarul, ne îndreptam spre masă la proaspătul restaurant legionar "Elit". Profesorul Cristescu, bucuros că a dat de noi, ne întinde mâna şi ne spune:

-Vă căutam să vă felicit pentru frumoasa comportare.

Miraţi, întrebăm despre ce este vorba.

-Proprietarii mei sunt ovrei. Au avut în vizită pe o nepoată a lor, avocată, care le-a povestit amănunţit cum a fost de bine primită de şefii legionari la sediu, cum i-au ascultat plângerile pentru clienţii ei şi că niciunde nu a fost tratată cu atâta eleganţă. Îmi creştea inima de bucurie, când îi auzeam:

-Ni s-a spus tot timpul că legionarii sunt răi, fioroşi, mâncători de ovrei, ori ce constatăm? Sunt foarte corecţi şi se poartă cu mult mai bine decât alţii...

La felicitările profesorului am răspuns că în comportarea noastră nu a fost altceva decât comportarea normală a legionarului, adică demnă, corectă şi cu bun simţ faţă de orice persoană şi în orice ocazie.

Cum fiecare problemă îşi are rezolvarea ei, şi problema evreiască îşi are rezolvarea ei, care vine, cum spunea Căpitanul,

odată cu problemele româneşti.

Într-una din zilele de noiembrie se prezintă Prefectului, în audienţă, D-l Filderman, preşedintele comunităţii evreieşti din Timişoara şi împrejurimi.

Prefectul îşi făcea socoteala că va trebui să asculte cu multă răbdare o mulţime de văicăreli şi, ca buchetul să fie complet, plângeri, pentru nedreptăţile ce-ar suferi scumpii săi coreligionari.

Spre marea lui surpriză, Prefectul Ghenadie, povestea mai târziu, a ascultat un discurs plin de aprobări şi laude pentru comportarea domnilor legionari, ca să termine cu propunerea unui fel de pact sau cam aşa ceva:

-Domnule Prefect, coreligionarii mei, eu aduc expresia lor, s-au convins că dumneavoastră, legionarii, sunteţi oameni foarte de treabă, ne trataţi pe toţi cetăţenii fără distincţie. În sprijinul celor spuse a relatat:

-Cazul cu doamna avocat. A fost primită la sediul legionar de domnii şefi cu eleganţă, au ascultat doleanţele ei şi au răspuns corect.

-Cazul legionarilor ataşaţi punctelor de vamă (doar ca asistenţi). «Tipic este cazul de la Jimbolia». Coreligionarii mi-au povestit că au încercat să introducă marfă, ca de obicei, fără declaraţie. Acum vameşii au trebuit să le facă procese verbale şi dl. legionar le-a spus că trebuie să plătească amenda la Timişoara, unde îşi vor lua marfa. După aceea, într-adevăr, au primit marfa şi, contrar aşteptărilor, amenda şi dreptul de import le-a revenit cu mult mai puţin decât şperţurile de altădată. În concluzie, Domnule Prefect, în numele coreligionarilor mei, vin să facem un pact, că şi voi, ca şi noi, sunteţi naţionalişti, să facem un pact ca de la soldat la soldat...

Prefectul Ghenadie, după o pauză de câteva clipe, i-a răspuns, în scurt, următoarele:

- Legionarii s-au purtat întotdeauna corect, cu eleganţă, cu bun simţ, aşa cum au primit educaţia, Domnule Filderman. Este curios că numai acum aţi aflat. Vii astăzi să-mi propui un pact de

la soldat la soldat, azi, după ce aţi asasinat pe Corneliu Codreanu şi atâta tineret, elita Neamului românesc...Trebuia să o fi recunoscut înainte şi nu aşa de târziu. De acum trebuie să vă integraţi şi să vă supuneţi legilor româneşti.

Este vorba de Gheorghe Firea, coleg din liceu cu fratele meu, amândoi luaţi în cuib de Fleschin; se dusese vestea până la Roma despre purtarea lui, încât mulţi voiajori treceau special prin Jimbolia".

●

Horia Sima, Comandantul Mişcării Legionare, a publicat lucrarea intitulată *Era Libertăţii - Statul Naţional Legionar,* în două volume (Madrid, Ed. Mişcării Legionare, 1988). Sub titlul *Conflictul de la Mediaş*, din volumul I, redă declanşarea evenimentelor din Transilvania, rapoartele generalului Petrovicescu, Ministru de Interne, precum şi sistematizarea în 8 puncte a întregii situaţii, între paginile 271-274:

"Conform ordinului primit de la sinagogă, evreii din Ardeal şi Banat vindeau prăvăliile lor saşilor, evitând pe români. Am explicat într-un alt capitol motivele acestei politici. Firește, minoritatea germană era satisfăcută că întreţine relaţii privilegiate cu evreii în cumpărarea bunurilor lor. Fără să facă mari eforturi, îşi puteau mări reţeaua lor de magazine şi volumul lor de afaceri.

Pentru a nu fi tulburaţi de români în aceste operaţii, saşii şi evreii s-au pus de acord ca să trateze în secret vânzarea prăvăliilor, pentru ca autorităţile să nu afle decât în momentul când actele erau încheiate şi nu se mai putea reveni asupra tranzacţiilor. Fenomenul fusese semnalat în întreg Ardealul şi Banatul.

La Mediaş, conflictul între români şi saşi pe această temă luase aspecte mai aspre, care a pus atât guvernul, cât şi Mişcarea într-o situaţie neplăcută. Incidentele au fost consemnate într-un raport al Ministerului de Interne, care a fost prezentat Conducătorului Statului şi apoi a fost dezbătut şi în Consiliul de Miniştri:

«Bucureşti, 18 decembrie 1940

Ministerul Internelor
Cabinetul Ministrului

Am onoarea de a vă face cunoscut că în urma cercetărilor făcute, prefectul judeţului Târnava - Mare raportează:

1. În ziua de 27 noiembrie 1940, pe când se aflau în gara Copşa Mică, toate autorităţile publice, prefectul, şeful poliţiei, comandantul Legiunii de Jandarmi, în aşteptarea trenului cu care se înapoia Dl. Gen. Ion Antonescu, Conducătorul Statului - de faţă fiind şi dl. gen. Vasiliu şi dl. Ministru Rioşeanu, saşii din Mediaş au ocupat prin echipe organizate prăvăliile evreieşti din centrul oraşului, în nr. de 10, pretextând că au contracte de vânzare - cumpărare cu evreii, când în realitate ei nici până astăzi nu au perfectat aceste contracte.

Puşi în faţa acestui atac prin surpriză şi pentru a nu da loc la conflicte cu minoritatea săsească şi după ce prin intervenţia Mişcării Legionare s-au procurat creditele necesare, s-a început şi de către Mişcarea Legionară bătălia cumpărării prăvăliilor şi imobilelor jidăneşti, care au mai rămas în Sighişoara, Mediaş şi restul judeţului.

La operaţia aceasta, de cumpărare de imobile, se caută a se respecta întotul dispoziţiile legale în vigoare. Faptul că românii vor să ajungă în această regiune în proprietatea prăvăliilor şi a imobilelor jidăneşti explică toată nemulţumirea şi agitaţia saşilor, care s-au erijat acum în fervenţi apărători ai jidanilor de pretinsele brutalităţi la care evreii ar fi supuşi din partea autorităţilor româneşti. În realitate, ei urmăresc să înlăture pe români de la orice cumpărări de bunuri care aparţin evreilor. Prin lumina acestor date este a se vedea şi incidentul din noaptea de 3-4 decembrie 1940 de la Mediaş.

Organele de control ale Inspectoratului de Poliţie din Alba-Iulia au avut o atitudine mai aspră faţă de câţiva evrei din Mediaş, care voiau să cedeze prăvăliile lor exclusiv saşilor.

Gărzile cetăţeneşti pe care saşii pretind că le-au instituit cu

prilejul acelui incident, pentru apărarea populaţiei, sunt în realitate nişte echipe ce fuseseră instalate în faţa prăvăliilor şi în curţile prăvăliilor evreieşti cu aproximativ o săptămână înaintea acelui incident, cu scopul de a opri pe români să intre în tratative cu jidanii pentru cumpărarea prăvăliilor sau imobilelor .

În ziua de 4 şi 5 decembrie, Prefectul judeţului a fost la Bucureşti, chemat la Ministerul Coordonării, iar în ziua de 5 decembrie 1940, D-l Comandant al Garnizoanei şi al Pazei teritoriului judeţului, D-l Lt. Col. Antohi, s-a deplasat la Mediaş, luând măsuri de ordine, comunicând Prefectului că situaţia nu prezintă nimic grav.

În ziua de 8 decembrie, Prefectul judeţului a cercetat personal chestiunea de la Mediaş şi a constatat că populaţia românească este profund indignată de atitudinea saşilor, care sprijinesc pe evrei şi nu se împacă deloc cu ideea că ar putea şi românii să cumpere prăvălii ori imobile de la evrei. Ori, în agitaţia şi alarma pe care au dat-o evreii, ca o ironie a soartei, ei se văd apăraţi şi încurajaţi în aceasta tocmai de concetăţenii noştri saşi.

Ministrul Afacerilor Interne
General Petrovicescu»

Din examinarea acestui raport, făcut de Prefectul Judeţului Târnava Mare şi însuşit de Ministrul de Interne, General Petrovicescu, rezultă următoarele fapte:

1. Evreii vindeau prăvăliile din proprie iniţiativă, fără constrângere, pregătindu-se să părăsească ţara.

2. Evreii s-au pus de acord cu saşii să le vândă lor prăvăliile şi, ca să nu afle românii, să ducă tratativele în cea mai mare taină.

3. Prăvăliile cumpărate de saşi erau în centrul oraşului şi reprezentau comerţul cel mai înfloritor al Mediaşului.

4. Puşi în faţa acestor fapte, au încercat şi românii să cumpere alte prăvălii ovreieşti, din ceea ce rămase.

5. Românii s-au izbit şi în această încercare de aceeaşi coaliţie evreo-săsească, interzicându-le accesul la alte bunuri evreieşti.

6. Saşii luau apărarea evreilor, denunţând presupusele brutalităţi pe care le-ar fi suferit din partea autorităţilor româneşti.

7. Pentru a apăra pe evrei, saşii au organizat nişte pichete pe care le-au postat în faţa prăvăliilor evreeşti. În realitate, «pentru a înlătura pe români de la orice cumpărări de bunuri care aparţin evreilor».

8. Ca urmare, s-au petrecut o serie de incidente, fără gravitate, dar care indicau un anumit grad de tensiune între populaţia românească şi minoritatea germană de la Mediaş.

Acesta e filmul evenimentelor, aşa cum rezultă din raportul Ministerului de Interne. Pentru mişcarea legionară nu era decât motiv de îngrijorare să se nască incidente cu minoritatea germană, ştiind prea bine că această minoritate se bucura de protecţia puternicului Reich German. De altă parte, saşii din Ardeal erau camarazii noştri de ideologie în lupta contra comunismului. Am intervenit imediat la prefectul judeţului ca să tempereze zelul legionarilor, chiar dacă dreptatea ar fi de partea lor. Astfel de acţiuni ne făceau mai mult rău şi aduceau mai mare pagubă.

Dar originea acestor incidente era mult mai adâncă. Erau consecinţa lipsei unui plan economic, a unei directive centrale, care să organizeze economia naţională. Inconvenient pe care Generalul nu-l vedea sau se prefăcea că nu-l vede. Dacă ar fi existat planul cerut de mine de la începutul guvernării noastre, astfel de incidente nu s-ar fi produs, deoarece în acest plan s-ar fi înglobat atât relaţiile noastre cu Germania şi cu minoritatea germană, cât şi modul de a trata problema evreiească. Am fi ştiut atunci cum să procedăm, în ce limite şi pe ce etape. Acuma mergeam înainte târâţi de evenimente şi nu dominându-le din perspectiva unei viziuni generale a realităţii economice româneşti."

●

Despre aceste fenomene, autorul american C. W. Forester avea să tragă următoarele concluzii:

"Plângerile minorităţii germane din Transilvania adresate conducerii naziste, că comerţul legionar împiedică preluarea întreprinderilor evreieşti, au grăbit decizia lui Hitler de a-l ajuta pe Antonescu să-i elimine pe legionarii din guvernul său" (C. W. Forester, *Fenomenul legionar,* p.129).

În lipsa unor legi precise, comisiile de românizare care au funcţionat un timp relativ scurt, fiind formate din oameni de multe ori nedublaţi de ideologia legionară, au avut loc în acest sens şi unele abuzuri. La procesele intentate de victime, după lovitura de stat a generalului Antonescu, nici un legionar însă nu a putut fi condamnat pentru asemenea fapte, aşa cum s-a văzut repetat în acest studiu şi aşa cum o confirmă şi ancheta făcută de echipe de jurişti în închisoarea Aiud.

Legionarilor le erau prea vii şi prea sfinte cuvintele Căpitanului, pentru a le fi încălcat: "Ce îngrozitor ar fi ca pe sfânta jertfă a camarazilor să se instituie o castă biruitoare, căreia să i se deschidă porţile către viaţa afacerilor, a loviturilor fantastice, a furturilor, a îmbuibării, a exploatării altora"(Corneliu Zelea Codreanu, 12 februarie 1938).

"Sunt cuvintele unui profet, care s-au împlinit întocmai în decembrie 1989.Pe sângele copiilor, pe sufletele martirilor, casta s-a instituit şi domneşte" (Constantin Iorgulescu, *Pericolul legionar,* în revista *Puncte Cardinale*, nr. 3/63 martie 1996, p. 7).

LOVITURA DE STAT A GENERALULUI ANTONESCU ŞI EVREII

Ziarul *Universul* din 12.2.1941 publică următorul comunicat:

"Pierderi cu prilejul rebeliunei

Armata

În Capitală şi provincie:

- 21 ofiţeri, subofiţeri şi soldaţi morţi.
- 53 ofiţeri, subofiţeri şi soldaţi răniţi.

Rebeli şi populaţie civilă:

În Capitală:

- 236 morţi (dintre care 118 evrei executaţi de rebeli)
- 254 răniţi.

În provincie:

- 117 morţi
- 73 răniţi

În total deci 374 morţi şi 380 răniţi."

●

"Cercetând cu amănunţime evenimentele din timpul zisei rebeliuni, nu vom descoperi nicăieri vreo condamnare adusă vreunui legionar pentru fapta de a fi ucis vreun evreu, deşi ştim cu toţii că Antonescu s-a luptat mult să descopere o astfel de probă incriminatorie. (...) Ca şi în revoluţia din 1989, ca de altfel în orice

situaţii de aceeaşi factură, periferia oraşului, prin elementele ei, îşi aduce o contribuţie violentă şi haotică", scrie domnul Zaharia Marineasa în *Almanahul Gazeta de Vest* din anul 1994 (p. 144). Tot Zaharia Marineasa afirmă: "...victimele evreieşti din timpul zisei rebeliuni sunt atribuite pe nedrept legionarilor. (....) Despre numărul legionarilor ucişi nu se spune un cuvânt. Nu s-a găsit în închisoare un singur legionar care să fi fost condamnat că ar fi ucis vreun evreu sau ostaş român, cu toate străduinţele oficiale care ar fi dorit această acuzare" *(Almanahul Gazeta de Vest,* 1995, p. 107).

Călugărul N. Steinhard, în cartea sa *Monologul polifonic*, la p. 262, afirmă: "...iar rebeliunea nu a fost numai o revoltă politică, ci şi un excelent prilej pentru scursorile mahalalei de a invada centrul oraşului - cetăţii - a jefui, a prăda şi a se dezlănţui nediscriminatoriu..." În pagina următoare, N. Steinhard, vorbind despre Constantin Ţoiu şi anume despre *Căderea în lume,* referindu-se la documentaţia scriitorului, afirmă că "poate că a făcut prea mult credit scornirilor lui Eugen Cristescu".

●

Au fost implicaţi evreii ca factor activ în "rebeliunea " din 1941?

În *Cartea Neagră* scrisă de Matatias Carp (Buc., Ed. Diogene, 1986) şi subintitulată *Suferinţele evreilor din România (anii 1940-1944),* carte reeditată în trei volume în anul 1996 de către Comunitatea evreilor din România, " rebeliunii" i se dedică un întreg volum. Citim aici:

"Organizaţiile politice evreieşti tradiţionale: «Uniunea Evreilor Români» şi Partidul Evreiesc fuseseră dizolvate încă din 1938, o dată cu instaurarea dictaturii regelui Carol al II-lea.

Prin miracol, sau poate prin îndemânarea conducătorilor săi, Organizaţia Sionistă şi-a păstrat fiinţa legală pe timpul regimului legionar, ba chiar multă vreme după aceea până în august 1942.

Firește însă că prin caracterul său special, nu putea fi organul de apărare al evreilor din ţară. Era deci natural să păstreze o atitudine pasivă.

Au rămas numai organizaţiile obşteşti, comunităţile şi Uniunile de comunităţi, singurele instituţii copleşite de nemăsurata sarcină de a încerca, dacă nu înlăturarea suferinţelor, cel puţin uşurarea lor.

În prevederea pericolelor, s-a încercat încă din luna mai 1940, crearea unui organ central puternic, în stare a desfăşura o activitate politică şi de asistenţă socială. Prin voinţa şi energia unui singur om, Federaţia Uniunilor de Comunităţi Evreieşti a funcţionat mai bine de un an de zile ca singur zid de apărare a durerii evreieşti, împotriva torentului de ură ce se revărsa din toate părţile.

Firește că în timpul teroarei legionare, când şi puterea executivă şi cea judecătorească erau sub carenţă totală, nu se putea nădăjdui prea mult din activitatea conducerii evreieşti. E drept că s-a înfiripat foarte repede contactul cu Conducătorul Statului, ba chiar s-a obţinut pe ici colo, unele hatâruri care - sporadic şi efemer - aduceau din când în când ceva linişte în unele sectoare ale vieţii evreieşti. Dar aşa bicisnice cum erau, aceste hatâruri meritau osteneala unei activităţi neîntrerupte. Cu un aparat administrativ redus, cu un buget sărăcăcios, lovindu-se în tabăra evreiască de indolenţa tot atât de periculoasă pe cât era în tabăra duşmană ura şi înverşunarea, conducerea evreiască de atunci a angajat lupta cu regimul legionar. Luptă inegală, în care de o parte era puterea, bâta şi pistolul şi de cealaltă, conştiinţa şi demnitatea evreiască. Şi totuşi - cu sacrificii enorme de vieţi şi avuţie evreiască - în prima etapă a prigoanei fasciste, acestea din urmă au învins. Regimul legionar s-a prăbuşit în sânge şi cenuşă şi unul din elementele care au contribuit la această prăbuşire a fost activitatea conducerii evreieşti.

Se ştia de la început că cei doi factori politici fundamentali ai ţării, Antonescu şi Mişcarea Legionară, nu aveau comun decât cămaşa verde, exhibată ţanţoş la toate paiaţeriile publice, şi

dușmănia împotriva evreilor. Încolo totul îi despărțea: ideologie, metode, obiective etc. Încă din luna octombrie, numai după câteva săptămâni de guvernare laolaltă, Antonescu și Horia Sima își trimiteau reciproc în scris amenințări cu falimentul regimului și al țării și azvârleau unul asupra celuilalt, răspunderea dezastrului. **Discordia aceasta trebuia cu orice preț întreținută** (subl. ns. - F.S.). Chiar dacă se întrezăreau pericolele și suferințele pe care o eventuală convulsiune le-ar abate asupra tuturor, ea trebuia provocată, pentru că în acel moment cealaltă alternativă era prăbușirea țării și exterminarea totală a populației evreiești" (Vol. I, pp. 70-71).

Ca participant activ la "filmul" evenimentelor din 21-23 ian. 1941, iată ce scrie Mihail Sturdza în *România și sfârșitul Europei,* (Sebeș, Ed. Fronde, 1994, pp. 220-221):

"În noaptea de 21-22 ianuarie, Cuibul Ion - Vodă, cuibul meu, ne-a chemat la telefon, la Prefectura Județului. Lui Emil Popa, care comanda localul Prefecturii, i s-au comunicat următoarele: două camioane încărcate cu ceea ce părea a fi prizonieri, cu gardienii lor, au trecut prin fața cuibului. Legionarii au încercat să-i oprească. Din camioane au fost amenințați cu armele și s-au tras vreo câteva focuri peste capul lor. Legionarii din cuib cereau instrucțiuni. Instrucțiunile date au fost: «Urmăriți imediat, investigați și opriți!» Peste vreo douăzeci de minute mi s-a comunicat rezultatul investigațiilor: s-au găsit vreo treizeci de cadavre și mai mulți răniți. Evrei toți, după cum se părea. Făptașii au dispărut. Care sunt ordinele? întreabă cuibul. Răspunsul lui Popa a fost: «Răniții înainte de toate. Îngrijiți și duși la spital. Legea ajutorului reciproc!»

Nici până azi nu se știe cine au fost asasinii. În cartea sa *Un Chapitre d'Histoire Roumaine,* generalul Chirnoagă ne spune, vorbind despre această faptă:

«Mișelia a fost imediat pusă pe seama legionarilor, cât despre adevărații făptași, aceștia nu au fost cunoscuți niciodată. Atât guvenul post-legionar care s-a format, cât și Comunitatea evreilor din București, au procedat la anchete minuțioase, care n-au dat

însă nici un rezultat. Un astfel de rezultat este însă deja un semn foarte probabil, o indicație chiar că legionarii nu aveau nici un amestec. Neputându-se arunca pe spinarea legionarilor, așa cum era regula, odiosul asasinat a început să-și piardă din interesul inițial suscitat. Tot ceea ce se mai putea scoate dintr-o astfel de înscenare, era ca ancheta să fie astfel condusă și apoi abandonată, încât bănuielile, îndoielile și acuzațiile să cadă totuși pe Legiune».

Se știe însă foarte bine cine este responsabil pentru omorârea celor mai bine de 300 de civili pașnici - cifră acreditată de însuși Serviciul de Informații al generalului, în realitate mult mai mulți - cea mai mare parte dintre ei nelegionari, ieșiți pe stradă, când aveau toate motivele să creadă că tulburările se terminaseră, secerați mișelește și fără milă de mitralierele Președinției Consiliului de Miniștri, numai pentru a completa astfel tabloul de lupte și dezordine cu care Antonescu dorea să-l impresioneze pe Hitler. Nimeni nu mai pomenește astăzi nici de victime, nici de călăii lor. Dar cadavrele celor aproximativ o sută de nenorociți evrei sunt «exploatate» prin toate monografiile, almanahurile, enciclopediile, inclusiv de către unii pseudo-români, care și-au amanetat de mult liberul lor arbitru" (Mihail Sturdza, *lucr. cit.,* pp. 220-221).

Horia Sima, în cartea *Era libertății,* vol. II, dedică un subcapitol aceluiași subiect:

"Cercurile evreiești naționale și internaționale fac o clamoare până la cer pentru cei 124 coreligionari ai lor căzuți în aceste zile, dar nu varsă o lacrimă pentru cei 800 de oameni asasinați din ordinul lui Antonescu. Aceștia nu erau decât români și creștini și nu aparțineau poporului ales. Ei nu merită nici o considerație. Lamentațiile evreiești n-au încetat nici până astăzi.

E regretabil ce s-a întâmplat cu acești bieți evrei anonimi, luați la întâmplare și uciși, dar originea acestor crime trebuie fixată în ansamblul situației de atunci. Trebuie culese toate informațiile, din toate locurile, și în lumina lor analizate aceste fapte, dacă vrem să ajungem la o judecată obiectivă.

1. Când au fost uciși acești evrei ? În care timp, în care

perioadă ? Nu în cursul guvernării legionare, ci după dezlănţuirea loviturii de Stat a Generalului Antonescu, între 21-23 ianuarie 1941. Atunci nu pot fi imputate aceste uciderii unei acţiuni de guvern sau conducerii legionare. E un lucru foarte important care trebuie reţinut de un spirit obiectiv. Aceşti evrei au căzut victimă, când autorităţile erau pe baricade, înfruntându-se, iar Capitala fără nici o protecţie.

2. Nefiind o autoritate constituită a Statului responsabilă de aceste crime, cine le-a săvârşit? Elemente iresponsabile de la periferia Capitalei, cari apar întotdeauna în situaţii revoluţionare, spărgând casele oamenilor, jefuind şi asasinând. Fenomenul nu e nou. Se întâmplă în toate revoluţiile din lume. E un fapt consemnat istoriceşte. Nici revoluţia franceză şi nici cea rusă nu s-au distins prin respectul averii şi vieţii altora.

3. Dacă e vorba să tragem pe cineva la răspundere, apoi acesta nu poate fi decât Generalul Antonescu, creatorul acestei stări de dezordine din ţară. El a pregătit lovitura de Stat cu toată minuţiozitatea, fără să-şi dea seama probabil de consecinţe. Evreii ucişi sunt în primul rând victimele rebeliunii lui Antonescu contra formelor constituite ale Statului.

4. Nici conducerea evreiească de pe atunci nu poate fi scutită de răspunderi. Ei au intrigat pe lângă Antonescu, alături de alte forţe, să ne lovească pe la spate. Evreii au fost beligeranţi în această ciocnire. Pe Filderman, preşedintele evreilor din România, l-am văzut adeseori urcând sau scoborând scările Preşedinţiei, mergând sau venind de la o consfătuire cu Antonescu. El n-a fost străin de lovitura de Stat a Generalului.

5. Când eşti beligerant, trebuie să te aştepţi şi la pierderi. E în logica faptelor. Matatias Carp, în «Cartea Neagră», recunoaşte că conducerea evreiască n-a fost străină de evenimente şi chiar se laudă cu această ispravă. Matatias Carp mai spune că se aşteptau şi la «convulsiuni», ca urmare a acţiunii temerare a lui Antonescu. «Convulsiunile», prevăzute de Carp, au venit şi peste evrei, soldându-se cu moartea a 124 dintre ei. Mişcarea legionară a suferit infinit mai multe pierderi.

6. Noi repudiem aceste uciderii de oameni nevinovaţi. Dar evreii cari ne acuză până astăzi, dacă ar fi înzestraţi cu un minimum de simţ de obiectivitate, ar face distincţia necesară între crime sau pogromuri săvârşite în împrejurări revoluţionare, de pleava societăţii, şi crime, masacre, sau pogromuri patronate de Stat, de un guvern, de autorităţile constituite şi responsabile, cum au fost masacrele contra legionarilor din timpul lui Carol, sau acelea care s-au săvârşit sub regimul comunist, contra întregului popor românesc. Acestea merită o altă calificare. Aceste fapte abominabile se datoresc unor conducători bine cunoscuţi şi istoria nu-i va ierta niciodată" (pp. 362-363).

●

În *Declaraţia Mişcării Legionare* din 1990, apărută în editura "Ţara şi exilul" din Madrid, un întreg capitol este intitulat *Rebeliunea din ianuarie 1941 şi evreii:*

"Un capitol pe care îl cultivă şi difuzează cu predilecţie cercurile evreieşti din ţară, din Israel şi din America, este aşa zisa rebeliune legionară, petrecută în ianuarie 1941, la Bucureşti şi alte oraşe.

Mai întâi trebuie să precizăm caracterul acestor turburări şi exacta lor denumire, pentru a putea trage concluziile cuvenite.

Între 21-23 ianuarie 1941, n-a existat o rebeliune legionară, ci o lovitură de Stat a Generalului Antonescu. Ca şi în alte împrejurări asemănătoare, acuzatorii noştri refuză să ia act de antecedentele acestei rebeliuni şi se cantonează exclusiv asupra consecinţelor loviturii de Stat.

Înainte de a se desfăşura aşa zisa rebeliune, Conducătorul Statului, călcând legea fundamentală a ţării, aflată pe atunci în vigoare şi concentrată în formula Statului Naţional-Legionar, a destituit pe Ministrul de Interne, Generalul Petrovicescu, şi a trimis armata să ocupe instituţiile Statului, aflate pe atunci în posesiunea legală a legionarilor: prefecturi, chesturi, primării. Cei eliminaţi

prin forța baionetelor nu au fost substituiți prin alți funcționari, numiți prin decrete, care să fi apărut în *Monitorul Oficial,* ci s-a întreprins o razie militară pe întreg cuprinsul țării, cu scopul de a îndepărta pe vechii funcționari şi a lua în posesiune localurile publice, de către ofițeri şi detaşamente militare. Acest procedeu, în orice limbaj din lume şi în orice manual de istorie, se chiamă lovitură de Stat.

Este adevărat că în anumite arii ale țării, organizațiile legionare au reacționat la aceste acte abuzive, ilegale şi anticonstituționale, rezistând cu ajutorul maselor populare la atacul militarilor şi încercarea lor de a pătrunde în instituțiile publice. Aceşti legionari nu făceau altceva decât să apere instituțiile publice ce li s-au încredințat pe bază de numiri legale, de nişte intruşi cari n-aveau altă justificare decât întrebuințarea forței. Nu erau ei «rebelii», cum au fost porecliți mai târziu, ci autorul dezordinelor era Generalul Antonescu, care nerespectând actul constituțional fundamental, a dat ordin militarilor să se substituie deținătorilor legali ai puterii. Antonescu era «rebel», iar aşa zişii rebeli nu erau de fapt decât apărătorii ordinii şi ai legalității Statului.

În cursul zilelor de 21-23 ianuarie 1941, a suferit şi populația evreiască din Capitală acte de teroare: spargeri de prăvălii, incendii şi chiar pierderi de vieți omeneşti. Cum era de aşteptat, cercurile evreieşti au acuzat pe legionari de aceste asasinate, căci dacă rebeliunea a fost legionară, cum o califică evreii şi alți adversari, atunci şi autorii acestor crime nu puteau fi decât tot legionari.

Cum rebeliunea n-a fost legionară, trebuie examinat şi acest capitol sub toate aspectele, pentru a descoperi adevărul.

Mai întâi, trebuie să ne ocupăm de numărul victimelor evreieşti din aceste zile. În unele cărți, chiar scrise de istorici serioşi, se vorbeşte de 6000-7000 de evrei ucişi în cursul aşa zisei rebeliuni. Cifra nu numai că nu corespunde realității, dar e fantezistă. De fapt au pierit între 21-23 ianuarie 1941, 120-140 evrei, cum constată chiar izvoarele oficiale ale comunității evreieşti.

A doua problemă ce trebuie lămurită este cui trebuie atribuită

răspunderea acestor asasinate. N-a existat nici un ordin emanat de la conducerea legionară sau de la vreo autoritate legionară care să fi împins pe membrii mişcării sau masele populare la uciderea evreilor. Nu se poate dovedi o participare directă şi efectivă a mişcării în aceste represalii contra populației evreieşti. Şi pentru un motiv foarte simplu. Legionarii erau atunci pe baricade în instituțiile publice, rezistând asaltului militar al lui Antonescu. În consecință, trebuie presupus că evreii căzuți în aceste zile au fost victima unor elemente periferice ale societății, imposibil de controlat din cauza evenimentelor, cum se întâmplă în orice revoluție sau moment de anarhie, când puterile Statului sunt scoase din funcțiune.

A treia problemă ce trebuie clarificată se referă la evreii înşişi. Conducerea lor nu poate fi scutită de orice răspundere în aceste întâmplări tragice. Este un fapt notoriu că Comunitatea Evreilor din România, prin preşedintele ei, Filderman şi alți reprezentanți ai ei, a participat activ la aţâţarea lui Antonescu şi organizarea loviturii de Stat contra regimului național-legionar. Evreii înşişi recunosc şi se laudă chiar cu intrigile lor la Preşedinție având ca scop dărâmarea Statului Național - Legionar, în cartea lor, publicată îndată după război, în 1946, sub titlul *Cartea Neagră.*

Şi atunci o întrebare logică se impune: dacă evreii au fost complici la lovitura de stat a lui Antonescu, împreună cu serviciile secrete anglo-americane, era de presupus că se puteau aştepta şi la reacții populare care ar fi putut lovi şi în securitatea propriilor lor conaționali. Deci, conducătorii Comunității evreieşti şi-au asumat răspunderea acestor «convulsiuni» care puteau să se producă, cum recunosc ei în cartea mai sus citată. Şi atunci ei nu pot fi scutiți de răspunderea acestor pierderi de vieți omeneşti, fiind şi ei părtaşi la originea actelor care au provocat aşa zisa rebeliune".

Reiese cum nu se poate mai clar din chiar documentele evreilor că pierderile suferite de ei la 21-23 ianuarie 1941 se explică prin condiția de beligeranți pe care ei înşişi o recunosc şi nu a unor aşa zise pogromuri, despre care şi acum presa evreiască şi nu numai ea, ci întreaga presă anti-românească continuă să vorbească.

În toată această perioadă de timp şi în continuare până în anul 1942, Organizaţia Sionistă a avut o existenţă legală în România, "prin minune sau datorită abilităţii conducătorilor ei" *(Cartea Neagră)*. Această recunoscută "abilitate" a reuşit să contribuie la prăbuşirea Statului Naţional Legionar. "Rebeliunea" în sine a fost opera generalului Antonescu, aşa cum reiese şi din *Cartea Neagră,* iar desfăşurarea ei a fost desăvârşită de armata română şi germană.

CALOMNII LA ADRESA MIŞCĂRII LEGIONARE

Calomniile lui Alexander L. Easterman, reproduse în cartea lui C. W. Forester, *Fenomenul legionar* (pp. 122-125)

"O sursă de informație pentru o atitudine net dușmănoasă poporului român și naționalismului românesc se poate ușor găsi în cartea lui Easterman *King Carol, Hitler and Lupescu* publicată la Londra, 1942, și indicată în bibliografiile cărților ostile legionarilor, apoi în Roberts, Weber, Nagy Talavera, cu cărțile *Istoria Românilor, Clash over Romania.* Ultimele două lucrări menționează și studiul extensiv al lucrărilor scoase de oligarhia sovieto - română cu scopul de a deprecia Mișcarea Legionară.

Easterman, biograful oficial al lui Carol-Lupescu, a fost primit de Codreanu, cu care a avut două lungi convorbiri. La sfârșitul acestor convorbiri, Codreanu i-a înmânat cartea sa cu dedicația: *«Lui Alexander L. Easterman, cu adâncă afecțiune pentru corectitudinea sa ca jurnalist»*, semnat Corneliu Z. Codreanu («To Alexander L. Eastreman, with deeply affection because of his correctness as journalist.»). Această dedicație indică genul discuțiilor dintre Codreanu și Easterman, oneste, deschise. În schimb, acest Easterman l-a descris pe Codreanu ca pe un fel de nebun, trăind într-un sediu ai cărui pereți erau de fapt panoplii cu tot soiul de arme ucigătoare. Au fost zeci de mii de români și de străini care l-au vizitat pe Codreanu și nici unul nu a văzut ambientul descris de mentalitatea bolnavă a acestui ziarist. Pentru Easterman, evreu, cum singur o mărturisește în cartea sa, Codreanu era un terorist și un ucigaș. Easterman a apreciat masacrele comise de

Lupescu-Carol că ar fi fost «constituționale».

Easterman însă a mai consemnat pentru istorie și aprecierile comunității evreiești din acea vreme despre Români:

«În adaos la corupția politică, la nepotism și la descompunerea națională, el (Carol) a mai primit o moștenire care a plasat țara sa printre primele ca degenerate și decadente, care murdărește civilizația și umanitatea prin consistentă și deliberată hăituială a unei minorități în numele unui profan naționalism arogant și al unei false doctrine de puritate națională...Cu mult înainte de Hitler (...), România a jucat un prim și murdar rol în nesfârșita tragedie a evreimii europene. Dintre toate performanțele negre ale popoarelor europene în a-i chinui pe evrei, cele mai negre sunt cele ale României. Ea nu a fost numai precursoarea anti-semitismului nazist, ea a fost înaintemergătoarea lui Hitler în sălbăticiile sale majore.(In addition to political corruption, nepotism and national decay, ...he was handed over a heirloom which has placed his country among the first degenerate and decadent nation which have besmirched the fair name of civilization and human by consistent and deliberate hounding of a minority in the unholy cause of arrogant nationalism...and the false doctrines of "national purity" ...Long time before Hitler... Romania had played a prime and ignoble part in the ceaseless tragedy of Jewish persecution in Europe. In all the black records of European Jew-baiting the record of Romania is one of the blackest.)».

Autorul Easterman ar fi trebuit să știe că în timp ce în Germania nazistă Hitler ordonase faimoasa Kristallnacht, începutul oficial al persecuțiilor contra Evreilor, Corneliu Codreanu a fost măcelărit cu aprobarea lui Hitler de Tripleta regală.

Mai departe Easterman, în caracterizarea României, mai spune: «Ea nu a fost numai învățătoarea lui (a antisemitismului nazist), ci și prima exponentă a nebunei uri rasiale. Rusia țaristă, Ungaria, Polonia și mai târziu Germania au învățat de la România rafinamentul împodobirii antisemitismului ca dogmă și a câștigat experiență în practica expresiilor odată cu violențele fizice și

măcelăririle folosite. În ce privește pretenția anti-semitismului românesc de a fi bazat pe 'principiul' că evreii ar fi 'străini' într-o țară a românilor, principiul este fals ca și motivele celor care l-au enunțat. Istoria evreilor în România *merge înapoi la timpurile Romanilor, când Dacii primitivi mișunau prin păduri.* (She was not merely the precursor of nazi anti-semitism, the forerunner of Hitler major savageries, she was its teacher (al antisemitismului nazist) and the first modern exponent of race hatred run mad. Tsarist Russia, Hungary, Poland and later Germany, learned from Romania the rudiment of the refined ornery of anti-semitism as a dogma and gained experience of its more practical expression through physical violence and slaughter. In so far as Romanian anti-semitism claimed to be based on the "principle" that the Jews are "străini" - foreigners - in the country of Romanians, the principle was false as the motives of its enunciators were base. The history of the Jews in Romania goes back to the age of Roman times, when the primitive Dacians roamed her forests.).»

Toate aceste aprecieri ale poporului român au fost inspirate de șefii comunității evreiești care au alimentat tot soiul de calomnii și confuzii.

Deși Codreanu a confirmat în cele două întrevederi cu Easterman că Mișcarea Legionară nu este nici rasistă și nici nu-i atacă pe evrei pe motive religioase, Easterman a deformat adevărul. Codreanu i-a declarat lui Easterman că legionarii sunt contra evreilor pentru că refuză să intre în «legalitate» adică să se integreze în poporul român și să practice setul de valori tradiționale românești, între altele, lupta contra oligarhiei."

Pogromul de la abator

Una dintre cele mai oribile calomnii la adresa Mișcării Legionare este pogromul de la abator. Încă din 1941, în cartea *Pe*

marginea prăpastiei, se scrie despre acest măcel împotriva unor evrei, care apoi au fost atârnați în cârlige la abatorul din București. Se adaugă pentru deplina credibilitate și o fotografie cu aceștia. În cartea *La Riposte* de Jean Miloe (Paris, Ed. proprie, 1976), este reprodus un interviu apărut în revista *Le droit de vivre,* luat Rabinului Șef Moses Rosen de către un redactor (pp. 288-289). În cele declarate de răposatul rabin al României, nu este frază în care să nu fie introdusă o calomnie. Astfel: "...Setoși de sânge și făcând exces de sadism, criminalii atârnau cadavrele victimelor în cârlige de fier la abator, după ce aveau să-i batjocorească menționând pe o pancardă «carne coser»".

În *Scrisoarea deschisă* adresată directorului postului de radio *Deutsche Welle,* secția română, și publicată în *Gazeta de Vest* din februarie 1995, la pp. 17-18, domnul Zaharia Marineasa (aceeași scrisoare îi este adresată și domnului Stelian Tănase, care la postul RTV2 face aceleași false afirmații) invită pe autorul emisiunii consacrate holocaustului evreilor din România să ia în considerare câteva date și documente care pentru orice om cu o logică nepartizană dovedesc falsa și calomnioasa acuză. Reproduc în întregime *Scrisoarea deschisă* a domnului Zaharia Marineasa:

"În cea de-a doua săptămână a anului abia început, în cadrul unei emisiuni consacrate holocaustului evreilor din România, autorul, al cărui nume îmi scapă, reiterează o acuzație pe cât de gravă, pe atât de calomnioasă, adusă Mișcării Legionare, anume că în timpul loviturii de stat antonesciene din 21-23 ianuarie 1941, în cârligele Abatorului Central din București, după mutilare, ar fi fost atârnate un număr de cadavre de evrei. La originea acestei acuzații se află din câte știu o fotografie reprodusă în volumul «Pe marginea prăpastiei», apărut în anul 1941, sub egida Președinției Consiliului de Miniștri din vremea aceea, volum tendențios, fotografie apărută numai într-una din edițiile cărții, menită să acrediteze ideea vinovăției Mișcării Legionare în conflictul cu Generalul Antonescu și să justifice represiunea dezlănțuită de acesta. Informații ulterioare printre care și aceea a exgeneralului de

securitate Pacepa, aflate în lucrarea «Orizonturi roșii», pledează pentru teza că fotografia document e un fals, că fotografia e trucată.

Dar chiar dacă nu se ține seama de această ipoteză, fotografia în sine nu dovedește esențialul: 1. Nu dovedește faptul că acele cadavre, dacă au existat, au fost ale unor evrei; 2. Nu dovedește că asasinii au fost legionari. Cu acea ocazie au fost uciși peste o mie de legionari despre care nu se spune un cuvânt. S-a tras cu mitraliera în plină coloană de elevi și studenți neînarmați. Pentru ca această fotografie să poată fi invocată drept argument sau dovadă, ar fi trebuit ca ea să fie coroborată cu martori și cu alte câteva acte oficiale, după cum urmează: un proces verbal de constatare a existenței cadavrelor și de identificare a victimelor, întocmit de o comisie sau de un procuror; certificate medico-legale, care să stabilească decesele și cauzele lor, certificate de deces care să autorizeze înmormântarea. Or, asemenea acte până în prezent nu au fost identificate și date publicității, de unde supoziția legitimă că ele nu există: nici ele, nici cadavrele.

Împotriva existenței «masacrului» de la Abator pot fi aduse și unele argumente de bun simț. Amintesc doar câteva:

1. În timpul prigoanei antonesciene, nu a fost nimeni cercetat, judecat și condamnat pentru săvârșirea acestor presupuse fapte. A invoca o tendință de mușamalizare e absurd. Compromiterea Mișcării Legionare era, atunci, politica de stat.

2. În anul 1946, Procuratura, de data aceasta cea comunistă, întreprinde o ancheta ce se soldează cu infirmarea acuzației și clasarea dosarului.

3. În lucrarea *Martiriul evreilor din România în anul 1941,* editată de Centrul de Studii al evreilor din România, cu un cuvânt înainte semnat de Șef rabinul de atunci Moses Rosen, faptul nu e consemnat că ar fi existat.

4. Ziarul *Expres Magazin,* nr. 13 din aprilie 1992, publica în fascimil o *Desmințire* a medicilor veterinari și funcționarilor care se aflau în timpul respectiv la Abatorul Capitalei. Desmințirea trimisă inițial ziarelor *Universul* și *Dreptatea,* nepublicată însă,

întrucât ziarele în cauză au fost suprimate, suna aşa: «Subsemnaţii medici veterinari şi funcţionari ai Abatorului Capitalei, luând cunoştinţă de articolele publicate de ziarele *România Liberă*, *Tribuna Poporului* (pe atunci ziare comuniste - n.n.) prin care se afirmă că în Abatorul Capitalei au fost ucişi evrei, şi de campania care se duce pe această temă de natură să discrediteze instituţia şi oamenii care o servesc, dăm cea mai categorică dezminţire afirmaţiilor făcute şi declarăm pe proprie răspundere că faptele enunţate mai sus sunt de domeniul fanteziei».

Faţă de cele mai sus, în numele democraţiei pe care susţinem că o promovaţi, în numele dreptului cetăţenesc la o informare corectă, ca şi în numele unor minime obligaţii deontologice, vă cer:

1. Să faceţi publice argumentele care stau la baza afirmaţiilor făcute la postul de radio a cărui activitate o coordonaţi.

2. În cazul că nu veţi face publice argumentele şi documentele cu pricina, mă consider îndreptăţit să trag concluzia că nu le aveţi, că afirmaţiile făcute pe postul de radio, a cărui activitate o coordonaţi, sunt calomnii calificate şi acte de dezinformare a propriilor dumneavoastră ascultători, dăunătoare, oricum, atât prestigiului propriu, cât şi prestigiului naţiunii în numele căreia vorbiţi.

12 ianuarie 1995

Zaharia Marineasa
Str.1 Decembrie, nr.27A.
1900 Timişoara"

Scrisoare deschisă

"Domnule Stelian Tănase,

Luni, 16 ianuarie 1995, în cadrul emisiunii *În faţa dumneavoastră - Democraţie şi/sau naţionalism* (II), de pe TVR2,

drept argument în sprijinul tezelor dumneavoastră antinaţionaliste, aţi invocat, printre altele, faptul, presupus, că în timpul loviturii de stat antonesciene, din 21-23 ianuarie 1941, în Abatorul din Bucureşti ar fi fost atârnate în cârlige cadavre de evrei asasinaţi de legionari, adică de naţionalişti, deşi nu aţi pronunţat cuvântul. În semn de protest faţă de această afirmaţie calomnioasă şi profund dăunătoare intereselor noastre naţionale, vă alăturăm scrisoarea trimisă postului de radio Deutsche Welle, drept răspuns la unele afirmaţii asemănătoare.

În final, în numele aceleiaşi democraţii pe care susţineţi că o promovaţi, ca şi în numele unei minime morale, vă cer şi dumneavoastră:

1. Să faceţi publice argumentele şi documentele care stau la baza afirmaţiilor făcute.

2. În cazul că nu veţi face publice argumentele şi documentele care să vă justifice afirmaţiile, mă consider îndreptăţit să trag concluzia că nu le aveţi, că afirmaţiile făcute, în faţa telespectatorilor, sunt calomnii calificate şi acte de dezinformare săvârşite cu rea credinţă, dăunătoare atât prestigiului propriu, prestigiului partidului şi instituţiei în cadrul căreia activaţi, cât şi ţării pe care, în calitate de parlamentar, aveţi obligaţia să o serviţi altfel decât prin calomnii şi minciună.

Zaharia Marineasa
Str.1 Decembrie, nr.27A.
1900 Timişoara"

●

Pentru că domnul Zaharia Marineasa face trimitere şi la articolul publicat în revista *Expres Magazin* din 25 martie 1992, aparţinând domnului Prof. Dr. Radu Iftimovici, îl reproducem de asemenea în totalitate, inclusiv facsimilul *Declaraţiei* personalului de la Abator către ziarele *Universul* şi *Dreptatea* în anul 1946:

"Expres Magazin
Spulberarea unei legende
Nr.87, 25 martie 1992
POGROMUL DE LA ABATOR
Prof. Dr.Radu Iftimovici

Introducerea redacției: Articole din presa ultimului timp și emisiuni speciale de televiziune, urmărite de foarte mulți, au adus în atenția publicului larg un subiect din istoria noastră contemporană asupra căreia planează încă multe semne de întrebare și destule necunoscute. Este vorba de rebeliunea legionară din 21-23 ianuarie 1941, dramatic și final punct al «mariajului» dintre generalul Ion Antonescu și extrema dreaptă din România acelor ani. Deși cunoscut în esența lui din surse documentare indubitabile, faptul istoric amintit comportă o serie de aspecte care, înainte de a fi luate ca atare și trecute în manuale ca adevăruri inexorabile, va trebui să mai existe false pudori și reticențe păguboase în afirmarea clară și deschisă a oricărui adevăr. Chiar dacă acesta nu ne convine.

În acest spirit, publicăm în numărul de față articolul remis redacției de dl.Radu Iftimovici, medic veterinar, doctor în microbiologie și profesor. Colaboratorul nostru este autor de cărți și articole privind istoria medicinei și a biologiei, fiind, totodată, primul specialist din Răsăritul Europei căruia UNESCO i-a decernat (în 1991) prestigiosul premiu «Kalinga» pentru merite deosebite în popularizarea cunoștințelor științifice. Pasionat de istorie, dr. Iftimovici propune astfel specialiștilor și tuturor celor interesați de subiect, un punct de vedere care, zicem noi, merită să fie luat în seamă. Este vorba de așa zisa tragedie a masacrării la abatorul din București a unui grup numeros de evrei în însângerata iarnă a anului 1941.

Mistificările lui Ehrenburg

Pentru ilustrare, să dăm mai jos cuvântul unui mare mistificator, Ilya Ehrenburg. Abia sosit în România anului 1945,

acesta scria: «Toți își aduc aminte de zilele de groază când legionarii rupeau oamenii în bucăți și-i spânzurau la abator» (în *România*, București, Ed. Cartea Rusă, 1945, p.91). În 1947 relua fraza, comentând-o lacrimogen: «În București, legionarii sfâșiau oamenii în bucăți, atârnau fete tinere (sic) de cârligele abatorului» *(Drumurile Europei,* București, Ed. Cartea Rusă,1947, p.16). În aceeași carte, Ehrenburg continuă: «Dacă într-adevăr antisemitismul este limbajul internațional al fasciștilor, trebuie să recunoaștem că fasciștii români au studiat foarte bine acest limbaj. Învățătura a început de mult, iar politica diferitelor guverne românești dintre anii 1922 și 1934 nu poate fi numită decât o politică de pogromuri. De la asasinatele izolate și persecuții neorganizate, fasciștii au trecut la asasinatele în masă. Aproape o jumătate de milion de evrei au fost asasinați în lagărele de concentrare».Arătând că aceste fapte sunt rodul ținerii poporului român în întuneric, I. Ehrenburg se întreabă patetic: «Oare unde se adăpostesc cei mai înverșunați adversari ai poporului?» Răspunsul e uluitor: «Printre profesorii universitari». Deci mână liberă lui Nicolski și Drăghici să-i extermine în temnițe și la Canal pe acei «oribili» profesori universitari români.La conferința de la Atheneu din 1945, *marele* scriitor sovietic a spus lucruri foarte asemănătoare cu acestea. El a fost aplaudat frenetic de Ion Călugăru, Mihail Sadoveanu, C. I. Parhon, Traian Săvulescu ș.a., pe care I. Ehrenburg îi remarcă, de altfel, ca fiind «sămânța bună a culturii românești».

Despre așa zisul «masacru de la abator» aflăm păreri recente chiar în *Expres Magazin* (nr.29/1991, p.10). Se vorbește astfel de victimele înhumate la cimitirul Giurgiului, «evrei omorâți de legionari și agățați în cârligele de la abator». Dl. Sandu David, președintele Uniunii Asociațiilor de Scriitori din statul Izrael, scrie și dânsul despre acele vremuri, «când 200 de evrei erau duși la abator» etc.

Dacă nu mă înșel, câțiva scenariști, scriitori și regizori români au folosit viziunea pogromului de la abator în opera lor (Marin Preda, Sergiu Nicolaescu ș.a.).

O dezmințire necunoscută

Era deci foarte firesc, ținând cont de propagarea în opinia publică a veștii despre masacru, ca încă în 1946, anul câtorva aspre procese ale «criminalilor de război», procuratura să se ocupe și de *odiosul pogrom* de la abator. Zis și făcut: directorul din 1941 al abatorului, dr. veterinar Aurel Naghel, excelent practician, este *luat pe sus* și dus la interogatoriu. Prin fața procurorului, a ostililor și temuților acuzatori publici și asesori populari, încep să defileze zeci de salariați ai abatorului. Faptele sunt întoarse pe toate fețele, se caută neapărat vinovați sau țapi ispășitori dar... surpriză! Dr. Aurel Naghel este declarat oficial nevinovat (gândiți-vă, în acea epocă neagră), iar procuratura este silită să închidă filele dosarului «Abator». Stupefiant! Dintre cei audiați, doar măcelarul evreu-maghiar Horvath crede în pogrom, dar el nu era angajat al abatorului în 1941. În schimb, tinichigiul Segal, un evreu de bună ținută morală, prezent acolo în 1941, declară că n-a existat masacru. Firesc, în timp ce Segal, muncitor cinstit, nu-și dorea să fie altceva decât tinichigiu, Horvath se vroia «director». Și nu peste mult timp a și ajuns director tehnic, ajutat de un anume dr. veterinar Ilie Marinov (devenit Marinescu), văr primar cu tov. ministru Voinea Marinescu, activist temut și destructiv între medicii veterinari români. De altfel, chiar înainte de a începe defilarea ca martori în dosarul *Pogromul de la abator,* numeroși angajați ai abatorului București au inițiat și semnat o notă de protest împotriva mistificării, a materialelor calomnioase pe această temă din presa PCR, adresată ziarului *Dreptatea,* purtând titlul: *O noapte de groază la abator*. Între semnatari, oameni de recunoscută probitate morală, prezenți în abator în acele zile: dr. vet. Dumitru Adamovici, dr. vet. Vasile Ionescu, conf. dr. Aurel Lupu, dr. vet. Lazăr Ureche, dr. vet. P. Nistor, tehnicienii și funcționarii Elena Bolonta, Jana Ștefănescu, Emilia Mirică, Magdalena Georgescu, E. Pavelescu, Z. Sai și mulți alții. Fascimilul acestui protest, care conține încă o pagină de semnături în afară de cea pe care o publicăm, a fost înaintat la

Desmințirea cerută de medicii veterinari și funcționarii Abatorului

DOMNULE DIRECTOR,

Ziarele "Romînia Liberă" și "Tribuna Poporului" cum și broșura specială "O NOAPTE DE GROAZĂ LA ABATOR", publică în ultimul timp sub titluri senzaționale, prin care se afirmă că în Abatorul Capitalei au fost masacrați evrei, în masă.

În virtutea dreptului de apărare, pentru restabilirea adevărului și pentru apărarea prestigiului instituției din care facem parte, vă rugăm să binevoiți, a insera în coloanele ziarului Dv. următorul:

DESMINTIRE

Subsemnații medici veterinari și funcționari ai Abatorului Capitalei iau cunoștință de articolele publicate de ziarele "Romînia Liberă", "Tribuna Poporului" prin care se afirmă că în abatorul Capitalei au fost uciși evrei, și de asemenea se cer date precise, de natură să discrediteze instituția și oamenii ce o servesc, din care cel categoric desmințire afirmațiunilor făcute și declarăm pe propria răspundere că faptele enunțate nu au avut loc în domeniul fonduri.

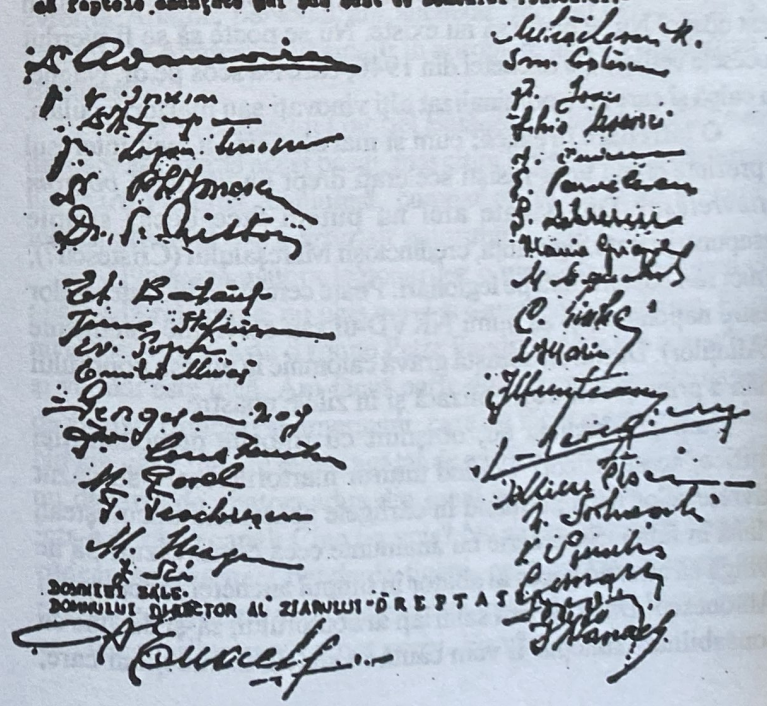

DOMNULUI EDIT.
DOMNULUI DIRECTOR AL ZIARULUI "DREPTATEA"

epoca dată ziarelor *Universul* şi *Dreptatea,* dar nu a fost publicat deoarece foarte curând aceste publicaţii au fost reduse la tăcere.

Ce s-a întâmplat de fapt la Abator? Câţiva dintre cei prezenţi atunci acolo mi-au relatat exact aceleaşi fapte. În acea «noapte de groază», câţiva necunoscuţi (pe care unii îi asimilează legionarilor) au împuşcat pe cheiul Dâmboviţei unul sau doi oameni (după alţii trei), foarte posibil evrei, din care unul, s-a aflat ulterior, era contabil la parfumeria-laborator *Legraine*. Sub ameninţarea pistoalelor, portarul abatorului i-a lăsat pe agresori să intre cu o mică maşină în incintă.Criminalii au pătruns în sala de tăiere şi au aruncat în canalul mare care ducea apele uzate în Dâmboviţa sinistra încărcătură (era vorba de un cadavru sau trei), apoi asasinii au fugit. Portarul l-a anunţat imediat pe director (Dr. A. Naghel) care la rândul lui a alarmat procuratura. Dimineaţa, cadavrul (sau cele trei cadavre) au fost pescuite din canal în prezenţa autorităţilor. Asta a fost tot. Actele există, probabil. De ce nu căutăm acest dosar? Nu se poate să nu existe. Nu se poate să se fi pierdut procesele verbale ale anchetei din 1946, care l-a scos pe dr. Naghel din culpă şi care nu a nominalizat alţi vinovaţi sau martori oculari.

O întrebare firească: cum şi mai ales cine a avut interesul să prezinte crima unor rasişti sceleraţi drept un veritabil *pogrom antievreiesc?* Din păcate aici nu putem face decât simple presupuneri: poate Siguranţa, credincioşii Mareşalului (Cristescu?), dornici să-i compromită pe legionari. Poate cercuri ostile intereselor noastre naţionale (şi aş numi NKVD-ul sau serviciile inteligente ale Aliaţilor). Destul că această gravă calomnie la adresa poporului român a prins şi este abil utilizată şi în zilele noastre.

Cum pot încheia eu, obişnuit cu rigorile demonstraţiei ştiinţifice, acest articol? Cerând tuturor martorilor care au văzut cadavrele celor ucişi atârnând în cârligele abatorului bucureştean «să iasă în faţă». Să descrie cu amănunte ceea ce au văzut. Să ne convingă că au avut acces în abator în timpul anchetei procuraturii lui Antonescu. Dacă au fost salariaţi ai abatorului, să-şi decline cu responsabilitate funcţia. Îi vom căuta în statele de funcţiuni care,

din fericire, se păstrează. Să ne convingă de faptul că zecile de semnături de pe protest sunt ale unor mincinoşi.

Este evident că nu se scrie istorie pe vorbe, pe zvonuri, pe calomnii. Doresc să văd martori oculari, care să mă convingă de realitatea pogromului.

Eu, domnilor, am aruncat mănuşa. Cine o ridică?"

●

Eugen Cristescu, poate cel mai înverşunat duşman al Mişcării Legionare, care a luat parte la scoaterea în ilegalitate a partidului care reprezenta Mişcarea şi care a mistificat întreg adevărul cu privire la crimele care ar fi fost comise de legionari, a avut totuşi, în închisoare, un moment de mustrare de conştiinţă şi i-a declarat lui Gabriel Bălănescu: "Aţi fost acuzaţi voi, legionarii, că aţi omorât evrei la Abator; personal am anchetat: nici un evreu n-am găsit asasinat la Abator; unul singur în apropiere ucis de vagabonzii din Bucureşti."

Şi tot în cartea lui Gabriel Bălănescu *Din împărăţia morţii,* din care am extras acest pasaj, mai citim la pagina 101 mărturisirile lui Petre Pandrea, comunist, cumnat al lui Pătrăşcanu, care, în închisoare fiind, i-a mărturisit autorului:

"Planează asupra legionarilor o mare acuzaţie, aceea că la abator, la rebeliune, au ucis evrei şi i-au agăţat în cârlige. Ei bine, nu e adevărat şi asta o spune Petre Pandrea, care v-a fost adversar şi vă mai este încă. Am făcut parte dintr-o comisie internaţională de ziarişti francezi şi americani, care au făcut o anchetă la abator. Nu am găsit nici un evreu agăţat de cârlige, dar am găsit unul ucis nu departe de abator, adus din locul în care a fost ucis şi băgat într-o gură de canal. Cine l-a ucis? Nu se poate ştii, dar bănuielile cădeau asupra unei bande de ţigani, care operau în acele zile de revoluţie şi nesiguranţă. Astăzi este uşor să le dea toată lumea în cap legionarilor care nu pot vorbi. Eu vă pot apăra."

Ce spune însă *Cartea Neagră* a lui Matatias Carp despre "masacrul de la Abator"? "În zorii zilei de 23 ianuarie, un autocamion al fabricii Podsudeck, încărcat cu 15 evrei luaţi la întâmplare dintre arestaţii ce se aflau la Prefectura de Poliţie a Capitalei, a oprit pe Splaiul Unirii în dreptul Abatorului comunal. (Sunt enumerate victimele). Victimele au fost legate cu mâinile la spate, puse cu faţa la gard şi împuşcate, fiecare primind mai multe gloanţe dintre care cele mai multe în cap şi în gât".

Deci totul a fost în preajma abatorului. De către cine? Numele vreunui asasin? Nimic!

Totuşi, în subsolul paginii, este dată "evocarea" (deci nu este nimic citat) căpitanului în rezervă avocat I. N. Vlădescu, procuror militar în acel timp, care în *Jurnalul de dimineaţă* din 21 ianuarie 1946, deci la 5 ani de la evenimente, de-acum deja pe timpul iudeo-comuniştilor, descrie cu o imaginaţie de romancier seance-fiction ce au făcut legionarii cu cadavrele evreilor ucişi. Probabil, fostul procuror militar al regimului antonescian a avut multe păcate de plătit, crezând că prin asemenea declaraţii ar putea fi iertat de comunişti. Dumnezeu îi va ierta păcatul de a fi scris asemenea elucubraţii.

Deci, pe de o parte Ilya Ehrenburg, Moses Rosen, fostul procuror militar I. N. Vlădescu (după 5 ani) şi, influenţaţi de aceştia, un regizor şi un romancier, iar pe de altă parte întreg personalul Abatorului din acea vreme, Petre Pandrea şi tot cortegiul de ziarişti englezi, francezi şi americani, care au anchetat în zadar calomnia, Pacepa, ancheta făcută în închisoarea Aiud, prof. dr.Radu Iftimovici şi (prin tăcere) chiar Matatias Carp şi Centrul pentru Studiul istoriei evreilor din România prin cartea *Martiriul evreilor din România*.

Dar argumentul categoric aparţine Procuraturii române care, prin ancheta făcută în 1946, închide dosarul. Rezumând: pe cele două baricade s-au aflat minciuna şi adevărul.

"Cazul" preotului Vasile Boldeanu

Biserica română din Paris, cu sediul în strada Jean de Beauvais, nr. 9 bis, a fost teatrul unor incidente ieşite din comun, începând cu demersuri diplomatice partizane, trecând prin anchete, procese, interpelări în parlament, implicare extrem de intensă a presei, până la "asalturi" asupra imobilelor şi chiar violenţe. Cum a fost posibil? Vom face un succint istoric şi ne vom opri numai la problema care face subiectul studiului nostru.

Rezumăm din cartea *La Riposte* a lui Jean Miloe, editată la Paris în anul 1976.

Biserica Ortodoxă Română din Paris a devenit patrimoniul Comunităţii Ortodoxe a Românilor Liberi. Această biserică dispune, în afara locurilor de cult, de locuinţe permanente şi de locuinţe ocazionale; acestea din urmă sunt punctul de întâlnire al întregii Colonii Române de totdeauna. Colonia numără în sânul ei celebrităţi franco-române, cunoscute prin operele şi amintirile lor mereu prezente în spiritul opiniei publice franceze. Dificultăţile reale pentru Biserică au început să se facă simţite o dată cu schimbarea regimului. Sub regimul tradiţional român înainte de 1945, Biserica, în calitate de instituţie de stat, era în sarcina acestuia, care plătea personalul ca pe funcţionarii publici, care avea grijă de local atât ca întreţinere cât şi funcţional. Prin reînnoirea politică română de la 1945, când Stalin decidea singur de viaţa şi moartea poporului român, şi biserica cădea de asemenea sub ordinele date din interiorul ei. Totul era politizat. Patriarhia nu decidea nimic asupra problemelor bisericii, decât din ordin politic: suspendarea plăţii salariilor, cheltuielile de întreţinere a bisericii, deschiderea sau închiderea ei, erau tratate de AMBASADĂ, nu de Patriarhie. Patrarhia dădea un simulacru de acord, pentru că ea nu putea să refuze, fiind la ordinele regimului.

În această situaţie imposibil de acceptat de românii din exil, Biserica română ca instituţie a fost preluată de o societate cultural-

religioasă a acestora, aprobată de oficialitatea franceză să îşi aibă sediul şi să-şi desfăşoare activitatea în vechile aşezăminte, care însă erau proprietatea statului român. Singura modalitate pentru statul român comunist de a-şi putea exercita influenţa asupra românilor din Franţa, în condiţiile date, era sau să închidă lăcaşul de rugă, sau să numească în postul de preot slujitor un supus al regimului comunist. Pentru că nici una din aceste posibilităţi nu a putut fi realizată de Ambasada română din Paris, aceasta înfruntând opoziţia fermă a credincioşilor şi pentru că biserica română din Paris trecuse la o altă jurisdicţie, şi anume a sfântului Sinod din New-York, guvernul de la Bucureşti a ales o altă cale şi anume a denigrării preotului ales de către comunitatea română în persoana Sfinţiei Sale Vasile Boldeanu.

Câteva date despre preotul Vasile Boldeanu.

Funcţionând ca preot la Focşani, a primit din partea Partidului Totul Pentru Ţară, conducerea judeţului Putna, între anii 1935-1937. În timpul prigoanei lui Carol al II-lea, suferă detenţie. În perioada Statului Naţional Legionar nu a avut vreo funcţie administrativă sau politică, ci doar cea onorifică de Comandant Legionar încă din timpul Căpitanului. Între 21-24 ianuarie 1941, datorită personalităţii sale, în judeţul pe care îl conducea nu au avut loc nici un fel de violenţe sau acte reprobabile. Deci, în acea perioadă, nu a fost în Bucureşti. La sfârşitul lui martie 1941, este numit de către patriarhul Nicodim, preot la biserica Sfinţii Arhangheli din Bucureşti. În 9 aprilie 1941, este chemat la generalul Antonescu împreună cu alţi comandanţi legionari, dar refuză această invitaţie, declarând că se va ocupa în viitor numai de preoţie. În zilele de 13-14 mai 1941, a fost vizitat la biserică de trei "evadaţi" din închisoare, care i-au solicitat un ajutor material. În calitatea lui de preot, a răspuns apelului acestora. Totul era însă o înscenare. Ocrotindu-i, nedenunţându-i, preotul Boldeanu a fost arestat şi condamnat în 28 mai 1941, la 10 ani temniţă grea pentru delictul de nedenunţare. Nu au existat nici un fel de alte acuzaţii.

În octombrie 1942, reuşeşte cu ajutorul unui gardian român să evadeze din închisoarea Văcăreşti, împreună cu acesta. Stă ascuns în Bucureşti până în ianuarie 1943, când trece graniţa în Jugoslavia, dar în februarie 1943 este arestat de către poliţia germană şi internat la Zagreb. În septembrie 1943, reuşeşte să evadeze şi din această închisoare, dar este din nou prins de aceeaşi poliţie germană şi întemniţat la Belgrad. De la Belgrad este transferat la închisoarea din Viena, apoi prin închisoarea din Praga este trimis în lagărul Buchenwald unde purta numărul 45372. Este eliberat din acest lagăr de americani la 30 aprilie 1945, pleacă spre Franţa şi la 19 septembrie 1945 capătă din partea Ambasadei Regale Române din Paris, actul de identitate cu menţiunea "deportat". De atunci locuieşte în Franţa. În timp ce preotul Boldeanu se afla în închisorile din afara României, este condamnat din nou în ţară, şi anume în noiembrie 1943, condamnat la moarte, iar în februarie 1944 la muncă silnică pe viaţă. Condamnările voiau să forţeze mâna nemţilor pentru a-l extrăda pe preotul Boldeanu.

Aceste sumare date, atât asupra istoricului Bisericii române din Paris, cât şi asupra vieţii politice a preotului Boldeanu, vor forma fondul pe care vor avea loc disputele dintre guvernul comunist de la Bucureşti şi slugile acestuia, şi exilul românesc.

Cu toate aceste "antecedente", Ambasada Română din Paris îi aduce la cunoştinţă preotului Boldeanu că "Sfânta Patriarhie prin scrisoarea nr. 10133 din 21 august 1946, adresată Ministerului de Externe a aprobat delegarea dumneavoastră cu data de 20 august 1946 de a asuma provizoriu postul de Superior al Capelei Române din Paris" şi "vă rugăm să binevoiţi a lua conducerea Bisericii şi a celebra aici serviciile religioase". Însă preotul Boldeanu, prin scrisori adresate Ministerului Cultelor, Ambasadei Române din Paris şi Patriarhiei, refuză această delegare, deoarece "situaţia politică actuală a României nu îi permite să accepte această numire".

Biserica română din Paris însă, trecând sub altă jurisdicţie,

îl alege pe Boldeanu slujitor al acesteia, fără să aibă niciun fel de relații de subordonare față de Patriarhia Ortodoxă Română de la București. În această situație, statul român încearcă fel de fel de presiuni asupra comunității românești din Paris, numind preoți, trimițând emisari ai Patriarhiei, intervenind prin Ambasadă, sau pur și simplu luând cu asalt clădirile aparținând Bisericii, dar toate s-au oprit în fața dârzeniei cu care exilul românesc din Franța s-a opus acestor manevre. În cele din urmă, conducerea comunistă de la București încearcă o altă cale și anume reușește să atragă două personalități din Paris, pastorii Jean-Pierre Block și Michel Philippe Laroche. Aceștia, în urma unor false informații căpătate de la Ambasadorul României la Paris, Flitan, publică în revista *Le Droit de Vivre*, o serie de articole în care preotului Boldeanu i se aduc următoarele acuze:

- a fost revocat din toate funcțiile ecleziastice de Biserica Română;
- a fost secretar general al Gărzii de Fier;
- a participat împreună cu Gestapo-ul la "Sainte Barthelemy juive" a Bucureștiului;
- încercare de atentat la viața lui Carol al II-lea;
- participant la masacrele din 21-23 ianuarie 1941
- a fost condamnat la muncă silnică pe viață;
- participare la masacrele din închisoarea Jilava.

Unul din articole este de fapt un interviu luat rabinului Moses Rosen, reprodus mai jos:

"Cu ocazia unei scurte escale între New-York și București, l-am întâlnit la Paris pe Dr. Moses Rosen, mare rabin de România. Întâlnirea noastră neîntreruptă a evocat tristul chin al presiunii hitleriste în Europa și în particular crimele și spolierea oamenilor, de care faimoasa Garda de Fier este vinovată în România în acea epocă.

Întrebările noastre au încercat să delimiteze în particular personalitatea lui Vasile Boldeanu care, cititorii noștri o știu,

exercită astăzi funcțiile de preot slujitor la biserica Română din Paris.

- L-ați cunoscut personal pe acest Boldeanu?

- Toți cei care au trăit în România în timpul celui de-al doilea război mondial l-au cunoscut. Titlul său de secretar general al Gărzii de Fier îl făcea unul din principalii animatori ai acestei mișcări fasciste. Furia sa antisemită îl indica desigur pentru a organiza raidurile de teroare care aveau să însângereze țara între sept. 1940 și iulie 1941. Desigur guvernarea mareșalului Antonescu nu era deloc binevoitoare pentru minoritățile etnice, evrei și țigani, dar lui Boldeanu îi revine în acest sens introducerea noțiunii de pogrom necunoscută până atunci în România.

- Cum stăpâneau puterea și o exercitau Garda de Fier și Boldeanu?

- Arbitrarul cel mai absolut domnea în sânul Mișcării Legionare care, susținută deschis de cel de-al treilea Reich, își aroga toate drepturile. După exemplul cămășilor brune și al S.S.- ului, agenții se angajau în jefuirea sistematică a imobilelor și a întreprinderilor evreilor și colaborau nemijlocit cu emisarii gestapoului. Casa Verde din București, sediul organizației lor, era teatrul zilnic al oribilelor scene de tortură și omoruri barbare. Chiar în această sinistră oficină a fost asasinat, printre alții, omul de stat și istoric universal, cunoscut și respectat, Nicolae Iorga.

- Boldeanu nu a intervenit deci niciodată să modereze zelul distrugător al partizanilor săi?

- Dimpotrivă, chiar Boldeanu a dat semnalul pogromului care, între 21-24 ianuarie 1941, avea să decimeze populația evreiască din România. Dezlănțuiți și siguri de nepedepsire, gardiștii se dedau în aceste patru zile la expediții sălbatice, dând foc sinagogilor și magazinelor evreiești, jefuind și distrugând orbește, târând sute de persoane - bărbați, femei și copii - în pădurea Jilava lângă București, unde victimele sufereau cele mai urâte violențe.

Astfel, rabinul Luterman, printre alţii, a fost împuşcat cu cei doi fii de 23 şi 25 de ani. Setoşi de sânge, făcând asalturi de sadism, criminalii atârnau cadavrele victimelor în cârligele de fier ale abatoarelor, după ce aveau să scrie pe o pancardă «carne coşer».

Eu nu-mi explic nici acum cum eu însumi am scăpat de la moarte după ce am simţit de 2 ori pistolul în tâmpla mea!

- Care a fost reacţia guvernului român în faţa enormităţii acestui scandal?

- Pentru Antonescu şi regimul lui, acesta a însemnat prea mult. Rupând cu Garda de Fier, conducătorul l-a trimis pe Boldeanu în faţa tribunalului militar care, la 28 mai 1941, îl condamnă la 10 ani de muncă forţată, dar cu ajutorul unui grup S.S. german, secretarul general al mişcării naziste a reuşit să evadeze în Reich unde Hitler îl ţinea în rezervă în speranţa de-a impune la Bucureşti un guvern de aşa natură în care Boldeanu să fie şef.

Din fericire, acest proiect n-a putut fi realizat niciodată.

Condamnat la moarte în continuare la 12 nov. 1943, apoi la ocnă pe viaţă în 4 febr. 1944, Boldeanu a supravieţuit prăbuşirii protectorilor săi.

După nenumărate avataruri, el a găsit refugiu la Paris, unde fără ruşine oficiază în altarul bisericii române.

Înainte de a ne despărţi, daţi-mi voie să exprim surprinderea şi amărăciunea poporului român în întregime, în faţa atitudinii autorităţilor franceze care tolerează prezenţa pe pământul lor a unuia dintre cei mai odioşi criminali de război." (Toate aceste fabulaţii au apărut în *Le Droit de Vivre,* februarie 1974!).

Faţă de aceste false acuze, preotul Boldeanu a fost obligat să-i acţioneze în judecată pe cei doi autori ai articolelor defăimătoare.

Au avut loc două procese, urmate de două apeluri, la toate cele 4 acţiuni preotul Boldeanu având câştig de cauză, drept pentru care acuzaţii Jean-Pierre Block şi Michel Philippe Laroche au fost condamnaţi. Ambasada Română însă fiind implicată direct în aceste

acuze, a adus de la Bucureşti o serie de martori în marea lor majoritate evrei, printre care şi Rabinul Şef al României Moses Rosen. Acesta din urmă, pe lângă falsele acuzaţii aduse de cei doi în revista *Le Droit de Vivre,* afirmă că preotul Boldeanu a organizat pogromul de la Bucureşti şi în final cere extrădarea acestuia în România. Acesta era de fapt scopul pe care Ambasada Română şi-l propusese: extrădarea.

Avocatul preotului Boldeanu, domnul V. V. Stanciu, a demonstrat totala lipsă de corectitudine a tuturor martorilor şi pe rând a respins cu date ferme toate acuzaţiile. În sprijinul avocatului preotului Boldeanu, spre surpriza tuturor şi mai ales furia Rabinului Moses Rosen, a venit mărturia scrisă a altui rabin: dr. David Safran din Jerusalim, care atât prin cartea *Satana,* cât şi printr-o scrisoare deschisă către V. V. Stanciu, arată adevărata faţă a rabinului Rosen şi nu numai a lui. Iată ce scrie rabinul David Safran:

"Zilele acestea are loc la Paris procesul contra preotului Boldeanu pentru care partidul comunist român a trimis o importantă delegaţie în capul căreia se găseşte Moses Rosen, rabinul şef roşu, cu misiunea de a crea o atmosferă adecvată cu scopul de a-l acuza de toate crimele legionare, pentru ca în final Ambasada Română la Paris să pună mâna pe biserica română din Paris şi pe edificiile sale. Apărătorul preotului Boldeanu, domnul V. V. Stanciu, în scopul de a răspunde inepţiilor agenţilor evrei din parlamentul lui Ceauşescu, a citat pasagii din lucrarea mea autobiografică *Satana,* apărută în Israel în 1965.

În această lucrare, acuz direct pe Moses Rosen de a fi masacrat şi asasinat cu sânge rece pe toţi cei care s-au opus pentru ca el să devină patronul tuturor actelor criminale. «Prinţul» Moses Rosen, care s-a erijat în erou evreu, este teribil de supărat şi în furia sa obişnuită, în plină şedinţă publică a tribunalului în care sute de urechi îl ascultau şi numeroşi ziarişti străini l-au notat, acest sinistru individ a găsit normal să mă insulte. Murdarele sale cuvinte au apărut atât în presa franceză, cât şi în presa română a

exilului. Je ne lui en veux pas pour cela.

Tot procesul preotului Boldeanu este o farsă sinistră montată de comunişti (...). Rosen are nevoie de victime: Boldeanu, episcopul Trifa al Americii şi astfel el inventează acuzaţii. El uită că adevărul urcă la suprafaţă, onest, ca uleiul de măsline." Această scrisoare a fost datată: 19 aprilie 1975.

Un alt martor evreu, domnul Léon Wolfinger, a recunoscut la întrebarea pusă de V. V. Stanciu că preotul Boldeanu, în calitatea sa, a avut ocazia să ajute evreii români refugiaţi la Paris fără nici un fel de discriminare.

Atât cele două procese, cât şi apelurile făcute de acuzaţi au fost sancţionate de Tribunal prin condamnarea cu pedepse pecuniare pentru delictul de defăimare.

Calculul făcut de guvernul de la Bucureşti a fost diabolic: să opună sinagoga, Bisericii ortodoxe; cele două religii înfruntându-se între ele, victoria Ambasadei Române din Paris devenea uşoară. Astfel, martorii expediaţi cu grijă din România, în marea lor majoritate evrei (Rosen, Bloncourt, Fegelson, Frederich Geran, Isidor Vais, Solomon Barat), precum şi "mărturii" expediate în scris ale altor evrei (Goldberg Berta, Stelian Steiner), au eşuat în faţa adevărului. Calomnia evreilor comunişti, stimulată cu diplomaţie de guvernarea comunistă, a fost condamnată de un tribunal al unei ţări democrate.

Închei acest capitol cu finalul cărţii lui Jean Miloe din care am extras majoritatea datelor expuse:

"Şi acum un gând pentru Franţa.

După această înşiruire impresionantă de probe privind această luptă epică, concluzia care se impune oricărui spirit imparţial este de a vorbi şi a scrie cu litere de foc:

Fericită ţara care are judecători luminaţi şi integri!

Fericită ţara care posedă o administraţie publică sănătoasă, competentă şi independentă şi care respectă Drepturile Omului.

Această ţară este Franţa.

Dacă ar fi să fac vreo dedicaţie acestei expuneri, m-aş gândi doar la Franţa".

"Cazul" Arhiepiscopului Valerian Trifa

In continuare, voi face câteva referiri la unele "strategii" relevate în cartea lui Ioan Mihai Pacepa *Orizonturi roşii*, apărută în editura Venus din Bucureşti, în anul 1992.

"Valerian Trifa, cetăţean american naturalizat, era arhiepiscop la Episcopatul Român Ortodox din America, cuprinzând cele mai multe biserici ale emigranţilor, aflate în Statele Unite şi Canada.Pe lângă el se mai afla unul - mult mai mic - episcopul român în Statele Unite, care a fost racolat de DIE. Bisericile erau însă acum conduse de un agent de încredere trimis din Bucureşti, căruia i se dăduse numele pompos de Arhiepiscopul Misiunii Ortodoxe Române pentru Statele Unite şi Canada. Ceauşescu vroia ca acesta din urmă să-i ia lui Trifa parohiile şi congregaţiile. In ciuda tuturor presiunilor exercitate asupra lui de-a lungul anilor, Trifa a refuzat să se subordoneze regulilor politice şi canonice ale Bucureştiului".

Ion Pacepa descrie apoi toate presiunile exercitate asupra arhiepiscopului român, plecând de la faptul că acesta era legionar. Regimul comunist, nereuşind să-l înduplece, recurge la serviciul unor evrei, după cum se va vedea mai jos. "Intr-un fotomontaj trucat, capul lui Trifa era pus în locul celui ales (un ocupant al locului din spate de pe o motocicletă din care se trăgeau focuri de armă - n.n.) destinate a fi publicate în Vest, urmând să fie una dintre dovezile cele mai sugestive împotriva lui Trifa. Au fost compuse, sub supravegherea unor psihologi, scrisori şi depoziţii scrise atribuite unor oameni ce decedaseră de mult timp, - unii dintre ei murind chiar în închisorile comuniste - dar şi unor agenţi ce trăiau în România, dintre care câtorva urma să li se permită să

«emigreze». Toate aceste mărturii îl zugrăveau pe Trifa ca pe un monstru vicios, dându-se detalii convingătoare asupra felului în care a ordonat să fie incendiate casele evreilor, magazinele şi sinagogile lor, să fie torturaţi şi omorâţi, şi despre modul în care el însuşi a fost văzut cum omora oameni. Formulările erau făcute în aşa fel încât să-i convingă pe supravieţuitorii ce trăiai în Vest, unii urmând să recunoască o parte din detaliile acestor scene, petrecute cu treizeci de ani în urmă, aducându-l pe Trifa în centrul atenţiei ca un autor al faptelor respective (...).

Un agent DIE, evreu american, care era familiarizat cu cazul lui Trifa, fiind anterior supus de către DIE aceluiaşi tratament, a fost selecţionat să deschidă acţiunea pe teritoriul Statalor Unite. I s-a dat un număr substanţial de documente falsificate, acuzându-l pe Trifa că este criminal nazist, fotografia contrafăcută certificând totul.

Un alt agent DIE, care trăia în Europa de Vest şi care era de asemenea evreu, a fost introdus imediat în operaţiune, procurându-le câtorva organizaţii evreieşti internaţionale «dovezi» ale rolului personal al lui Trifa în asasinarea evreilor. Acest agent a fost conceput a fi a doua sursă, independentă, de confirmare a informaţiilor lansate de primul".

In continuare, Pacepa vorbeşte de altă filieră, formată şi aceasta din evrei, peste care vom trece.

"Pe la mijlocul anilor '70, nevasta şefului rabin din România, Moses Rosen, a fost arestată la Londra pentru că a furat dintr-un magazin. Nu era de fapt decât o cleptomană.Ceauşescu a ordonat imediat ca rabinul Rosen să fie folosit împotriva lui Trifa, în schimbul aranjării în bine a soţiei lui şi a păstrării secretului asupra acestui incident. Apoi şeful DIE, Nicolae Doicaru, a fost personal însărcinat de Ceauşescu să-l manipuleze pe Rosen. Potrivit lui Doicaru, Rosen a fost de acord să coopereze, şi a fost imediat trimis în Statele Unite să creeze climatul public necesar împotriva lui Trifa, iar mai târziu a fost folosit în mod repetat pentru a ajuta

Bucureştiul în alte acţiuni de influenţă şi intimidare desfăşurate în Vest" (pp. 332-337).

Este foate adevărat că şi asupra lui Rosen s-a exercitat un mârşav şantaj. Dar vehemenţa cu care acesta şi-a dus la capăt "sarcinile", inclusiv cea de denigrare a preotului Boldeanu, dovedesc că nu-i era neplăcut faptul de a lupta în acelaşi timp şi împotriva unor legionari, precum şi (mai ales) împotriva bisericii creştine.

"În cele din urmă, Trifa şi-a predat în mod voluntar documentele de naturalizare, iar în august 1984 a fost expulzat din Statele Unite" (I. M. Pacepa, *lucr. cit.*, p. 338).

Pogromul de la Iaşi din iunie 1941

Publicaţia *Die Welt* din 6 aprilie 1995 citează din ziarul evreiesc *Ma'ariv:* "Este cunoscut că germanii nu au făcut săpun din grăsimea sau cenuşa evreilor. Aceasta este o legendă survenită din cauza unor false interpretări a prescurtării de pe săpunul din lagărele de concentrare. Dacă evreii mint pe tema săpunului, cei care ne urăsc vor spune că mintim şi pe tema camerelor de gazare". Exagerările, deformările adevărului sunt frecvente nu numai asupra perioadei Statului Naţional Legionar, ci şi în relatările despre anumite triste evenimente care au avut loc în România în perioada în care Statul Naţional Legionar, fie că încă nu luase fiinţă, fie că era de mult abrogat şi atât într-un caz, cât şi în altul, legionarii erau în temniţe sau stăteau ascunşi. Reamintim că Statul Naţional Legionar a luat fiinţă la 14 septembrie 1940 şi a fost desfiinţat în 14 februarie 1941, deşi chiar din 23 ianuarie al aceluiaşi an, legionarii care nu reuşiseră să fugă în străinătate zăceau cu miile în închisorile din România.

În cartea *Martiriul evreilor din România,* la p. 37, sub titlul *Chinuiţi de negre presimţiri,* G. Brăilescu Gotlieb afirmă că, la 1 iulie 1940 (deci cu 2 luni şi jumătate înaintea decretării Statului

Național Legionar), "Legionarii organizau marşuri cu cântece pe străzile oraşului, mai ales noaptea, pentru a impresiona mai mult populația evreiască şi a întreține o atmosferă de teroare. Proferau amenințări cu moartea împotriva acestei populații care, nesusținută de nimeni, neîndrumată şi neapărată, trăia clipe de spaimă". Imaginația lui G. Brăilescu-Gotlieb funcționează defectuos, din moment ce chiar datele infirmă fanteziile "de Dorohoi" ale semnatarului.

Dar dacă acest neadevăr apare sub o singură semnătură şi se referă la nişte legionari care cântau noaptea băgând spaima în populația evreiască, despre amestecul legionarilor în pogromul de la Iaşi din iunie 1941, în care au murit "mii de evrei", calomniile sunt proferate de mai multe voci. Totul, deci, se petrecea la şase luni de la lovitura de stat a lui Antonescu, aşa zisa "rebeliune legionară". Citatele care urmează sunt luate din aceeaşi carte, *Martiriul evreilor din România,* apărută în 1991 la editura Hasefer din Bucureşti, şi anume din capitolul IV intitulat *Iaşul pătat de sânge* - în "acea duminică de 29 iunie 1941". Nimeni nu contestă că, la Iaşi, în zilele amintite, au avut loc asasinate. Dar a învinui pe legionari că ar fi fost autorii acestor nenorocite întâmplări, dovedeşte permanenta rea credință la adresa legionarilor, de fapt la adresa adevărului istoric.

La aceea dată, eu însumi, în vârstă de 15 ani, eram condamnat la 3 ani închisoare corecțională, iar deținerea de arme era pedepsită cu moartea (vezi cazul dr. Ana Maria Marin). Închisorile gemeau de legionari, iar generalul Antonescu nu înceta să ceară tribunalelor militare cele mai severe condamnări. Nu cunosc un singur arestat care la proces să fi fost achitat. Să redăm din cartea amintită:

"Între ei s-a găsit un oarecare Lupsanschi, care a declarat că este legionar şi că avea asupra sa testamentul făcut cu o zi înainte, fără a se găsi arme asupra lor" (ss Insp. Reg. E. Giosanu) - p. 90.

"Semnificativ este faptul că soldatul de la Trenul Regtar al Reg.13 Dorobanți care s-a dedat la jaf şi maltratări contra evreilor

este un sg.maj.T.R.Manoliu Mircea din Bivolari şi care a fost identificat ca legionar". Urmează acuzația că acest "identificat legionar" (cum oare a fost identificat?), împreună cu un caporal, a ucis 6 evrei în noaptea de 27-28 iunie. Şi apoi :"Faptele săvârşite de aceşti militari cunoscuți legionari, împuşcăturile ce au avut loc mai ales în cartierele Păcurari şi Toma Cosma, unde sunt cei mai mulți legionari precum şi faptul că în după-amiaza zilei de 28 iunie a.c. s-a prins de către Inspectorul de Jandarmi un tânăr legionar spionând în preajma acestui Inspectorat, la care s-a găsit un testament scris cu o zi înainte, din care se deduce că face parte dintr-o echipă a morții, mă îndrituiesc a face unele deducții atribuind aceste fapte unor elemente legionare în unire eventual cu elemente comuniste" (Prefectul Jud. Iaşi, Col. Captaru) - p. 92.

[Se cuvine aici, la loc potrivit, să explic ce a însemnat de fapt "Echipa Morții":

"Dar în fața obstacolelor, loviturilor, insultelor, uneltirilor, prigoanelor care ne asaltau de pretutindeni, noi având sentimentul acesta grozav al singurătății, al nici unui ajutor la care să putem alerga, opuneam: hotărârea morții. «Echipa Morții» este expresia acestor stări de suflet ale tineretului legionar din întreaga țară. Ea însemnează hotărârea acestui tineret de a primi moartea. Hotărârea lui de a merge înainte, trecând prin moarte" (Corneliu Zelea Codreanu, *Pentru legionari*, cap. *Echipa morții*, pag.457).

Deci, în "Echipa Morții" intrau de fapt toți legionarii, pentru că oricare din ei erau gata să primească moartea pentru credința lui. În nici un caz "Echipa Morții" nu ar fi avut sarcina - aşa cum încă şi azi se insinuează - să omoare vreun semen].

"...totuşi nu am avut informații şi nu erau indicii că se va produce ceva, întrucât comuniştii erau internați iar legionarii nu se mai aflau în oraş decât în infimă parte" (ss Gh. Leahu, chestorul Poliției municipiului Iaşi) - p. 101.

"La aceste abuzuri s-a raliat populația civilă, recrutată din pleava societății" (ss Chirilovici, chestorul Poliției Iaşi) - p. 104.

"Socotesc că atacatorii au fost legionari şi borfaşi, care

urmăreau să producă panică pentru a devasta" (ss Leoveanu, dir. gen. al Poliţiei) - p. 108.

Trebuie amintite din aceeaşi carte: telegrama de la p.32: "Dl. General Antonescu a ordonat ca toţi evreii comunişti din Iaşi şi cei asupra cărora s-au găsit steaguri roşii şi arme să fie executaţi chiar în noaptea aceasta"; Ordinul Statului Major al Armatei a IV-a: "Populaţia evreiască este părtaşă la această acţiune" şi că gen. Antonescu a ordonat "Să fie executaţi pe loc"; p.106:"Parte din aceşti evrei au fost executaţi de soldaţii germani, chiar în drumul deplasării până la chestură"; p.118: "...Evreii din Iaşi au încercat să se răscoale".

În cartea lui Cristian Troncotă *Eugen Cristescu, Destinul unui mare român,* găsim date deosebit de elocvente asupra rolului pe care acesta l-a jucat împotriva Mişcării Legionare, despre intrigile şi regizările de culise care aveau drept scop, încă de la numirea lui în funcţia de director al Serviciului Secret de Informaţii (SSI), discreditarea şi distrugerea Mişcării:

"În calitate de director al Poliţiei de Siguranţă, timp de 14 ani am activat împotriva Mişcării Legionare şi am efectuat dizolvările Gărzii de Fier din 1931 şi 1933" (p.58).

"Fiind cunoscut că în calitate de director al Poliţiei de Siguranţă timp de 14 ani am activat împotriva Mişcării Legionare şi am efectuat dizolvările Gărzii de Fier din 1931 şi 1933 (...), având în vedere că eram funcţionar de carieră fără nici o culoare politică şi condusesem Poliţia de Siguranţă ani de zile, ceea ce îmi înlesnea o educaţie profesională şi o practică în materie informativă, şi contând pe activitatea mea net antilegionară, subsecretarul de stat Rioşeanu propune lui Antonescu numirea mea în locul lui Nicolaide. Cum generalul Antonescu cunoştea atitudinea şi antecedentele mele în raport cu Mişcarea Legionară încă din 1934 (...), acceptă propunerea făcută de Rioşeanu. Pentru aceste consideraţii şi în aceste circumstanţe s-a semnat decretul prin care am înlocuit pe colonelul Nicolaide de la conducerea Serviciului Special de Informaţii" (p.152).

"Tocmai această poziţie a lui Eugen Cristescu faţă de Mişcarea Legionară l-a determinat în noiembrie 1940 pe generalul Antonescu să-şi amintească de fostul şef al Siguranţei" - adaugă C. Troancă la p.159. Despre rolul pe care i l-a sugerat Antonescu lui Eugen Cristescu la numirea în această funcţie, acesta din urmă face următoarea declaraţie la ancheta din 6 octombrie 1944: "...Pentru că oricât s-ar spune că a adus la putere Mişcarea Legionară, dar pentru cine ştie să facă politică în ţara aceasta trebuie să-şi dea socoteala că Mişcarea Legionară fusese umflată de celelalte partide de aşa manieră, încât această formulă politică trebuia să fie epuizată de o manieră oarecare. Ori o iei şi o suprimi total, ceea ce nu se putea atunci, pentru că cuprinsese o parte din mase, ori o aduci la guvern şi de o manieră oarecare, după o vreme foarte scurtă, o suprimi" (p. 372).

Aceasta era poziţia recunoscută de Eugen Cristescu faţă de Mişcare şi de asemenea acesta era rolul lui transmis de Antonescu.

Cine erau informatorii lui Cristescu? "Serviciul avea vreo 30 de informatori evrei ..." (p.273). Mai mult, "i-a stimulat" pe câţiva prieteni evrei "să-i semnaleze cu date absolut exacte orice violenţă legionară împotriva evreilor spre a putea informa Preşedinţia Consiliului de Miniştri" (p.61). "Stimulez pe câţiva prieteni evrei să-mi semnaleze cu date orice violenţe împotriva evreilor" (p.188). Deci Eugen Cristescu cerea informaţii "sincere" despre violenţa legionarilor împotriva evreilor chiar de la ...evrei!

Cristian Troancă concluzionează: "Deci încă din primele momente, ca şef al SSI-ului, Eugen Cristescu a continuat să acţioneze împotriva legionarilor..." (p.61).

Dar care era atitudinea lui Cristescu faţă de Ion Antonescu privind Mişcarea Legionară? "...directorul SSI-ului îl dezinforma sistematic pe şeful statului prin furnizarea de informaţii false şi uneori tendenţioase" (p.64); "...informaţiile pe care le primea Eugen Cristescu le prezenta generalului Antonescu de aşa manieră, încât să-l determine la măsuri severe împotriva legionarilor..." (p.64); "Unii politicieni ai vremii l-au acuzat pe Eugen Cristescu că aducea

informaţii fanteziste că, practic, mai mult îl dezinforma pe Conducătorul statului" (p.77); "Eugen Cristescu prinsese slăbiciunea generalului Antonescu care se temea de legionari, şi timp de patru ani a exploatat această frică" (p. 65). După această scurtă dar edificatoare demonstraţie prin documente citate din cartea lui Cristian Troancă, în care se poate vedea ura veche împotriva Mişcării, fapt pentru care a şi fost numit director al SSI-ului, chiar în plin Stat Naţional Legionar, calitatea informatorilor şi tendenţiozitatea cu care prezenta aceste informaţii generalului Antonescu, intuim cum va acţiona şi reacţiona Cristescu în legătură cu pogromul de la Iaşi.

După ce, la pagina 8, Radu Lecca declară despre ancheta care s-a făcut la timpul potrivit, următoarele: "Această anchetă a stabilit că cca 170 de poliţişti, cetăţeni cărăuşi şi răufăcători au servit drept indicatori nemţilor, care nu ştiau să distingă pe evrei de români", Eugen Cristescu afirmă în declaraţia din 6 octombrie 1944: "Am constatat că acei care au provocat pe germani şi care i-au înştiinţat că evreii au tras în germani, au fost legionarii" (p.281). Deci Eugen Cristescu trage cu totul alte concluzii faţă de cele ale anchetatorilor, la un interval de aproape 4 ani, probabil după informaţiile culese de la "prietenii evrei", informaţii pe care ancheta făcută în momentul oportun nu le-a consemnat, neexistând. Şi Cristescu continuă: "După cercetări a rezultat că provocarea a fost făcută de legionari, care i-a instigat pe nemţi", iar despre arme, "cred că tot de la germani aveau arme". Se ştie foarte precis că, în acea perioadă, portul ilegal de arme era pedepsit pe loc cu condamnarea la moarte nu numai pentru bărbaţi, ci chiar pentru femei, aşa cum s-a întâmplat cu Ana Maria Marin, soţia lui Vasile Marin. Ar fi putut oare acei "puţini legionari" să-şi rişte viaţa pentru un scop al germanilor, de-acum adversari declaraţi ai Mişcării prin ajutorul dat la oprimarea Statului Naţional Legionar şi prin internarea în lagărele din Germania a celor care reuşiseră să fugă? Afirmaţie împotriva oricărei logici!

Dar Eugen Cristescu lua informaţii şi de la subalternii lui,

care aveau aceleaşi resentimente faţă de Mişcarea Legionară. Astfel, fostul chestor al poliţiei din Iaşi transmite colonelului Chirilovici, în calitate de comandant al Garnizoanei Iaşi, că, "în ziua de 27 iunie 1941, în cartierul Păcurari, s-a adunat un grup care cânta cântece legionare" (...); "un pluton de soldaţi s-a transportat la faţa locului unde a găsit un grup de 30-40 legionari, toţi înarmaţi şi care au început a se răspândi cu armele asupra lor, în momentul când ei se apropiau de pavilion. În locul unde erau strânşi legionarii, au găsit două lăzi de arme. Doi dintre cei aflaţi acolo i s-au prezentat raportându-i că sunt ofiţeri de la Marele Cartier General al Serviciului Secret, spre a înarma pe legionari şi a-i plasa apoi în spatele frontului inamic. Cercetându-le actele, a stabilit că aveau ordin de serviciu de la Marele Cartier General" (p.116). Reiese cum nu se poate mai clar că înscenarea a fost regizată de SSI. De fapt, nu ar fi fost o întâmplare izolată. Astfel, în anul 1941, în zilele puciului din ianuarie,"domnul Tiberiu Hentea, Comisar în Poliţia legionară, depune mărturie că a văzut cu ochii lui cum un comisar din poliţia veche carlistă distribuia cămăşi verzi cu centuri şi diagonale unor grupuri de ţigani din Ferentari, aceştia astfel deghizaţi, s-au năpustit apoi asupra unor prăvălii din Capitală" *(Gazeta de Vest,* nr.120, p.12). Dar exemple despre "infiltraţii maligne în mijlocul Mişcării Legionare", la capitolul respectiv.

Asupra implicării SSI în pogromul de la Iaşi, stă mărturie şi sentinţa din 26 iunie 1948, în care regăsim condamnate 5 cadre de bază ale SSI (p.120).

Este interesant de subliniat totuşi că generalul de divizie Emanoil Leoveanu, care s-a aflat în fruntea Direcţiei Generale a Poliţiei în perioada 21 ianuarie -10 decembrie 1941, în *Memoriul asupra anchetei făcute la Iaşi,* nu aminteşte nimic despre implicarea legionarilor. Dimpotrivă, el vorbeşte despre acest pogrom astfel: "Este cert că evreii din cartier au atacat cu focuri de armă trupa" (p.247); "trăgătorii evrei s-au ascuns şi de această dată" (p.247); "Aceste atacuri au fost provocate de populaţia evreiască pentru a se răzbuna" (p.248).

"Fără îndoială, documentele de arhivă mai sus citate dau gir afirmației că Eugen Cristescu a fost într-adevăr un «consacrat adversar al Mişcării legionare», iar afirmațiile memorialiştilor legionari cum că toate ghinioanele şi nenorocirile care s-au abătut asupra Mişcării Legionare s-ar datora fostului şef al Siguranței şi al SSI-ului, trebuie să recunoaştem că nu sunt lipsite de substanță"(p.79).

După parcurgerea acestor date, furnizate de lucrări ale unor adversari ai Mişcării Legionare, se impun următoarele concluzii:

1. Statul Național Legionar a ființat în perioada 14 septembrie 1940 - 14 februarie 1941, iar pogromul din Iaşi a avut loc între zilele de 27 iunie 1941 şi 1 iulie 1941!

2. În timpul pogromului de la Iaşi, legionarii erau în temnițe, plecați peste hotare sau se ascundeau în fața extrem de agresivei şi profesionistei Siguranței a Statului, respectiv Serviciului Secret de Informații condus de Eugen Cristescu, dușman declarat al Mişcării.

3. Asasinatele de la Iaşi au fost executate de armata germană, evreii fiind considerați, pe drept sau pe nedrept, provocatorii.

4.Acuzele plăsmuite împotriva legionarilor în legătură cu acest pogrom, speculate şi azi de unele cercuri, sunt opera Serviciului Secret de Informații condus de Eugen Cristescu, precum şi de oamenii acestuia şi de unii înalți ofițeri a căror animozitate împotriva Mişcării Legionare era explicabilă, în urma loviturii de stat a lui Antonescu din ianuarie 1941.

5. În nici una din declarațiile evreilor scăpați cu viață la Iaşi şi citați în cartea *Martiriul evreilor din România* nu este acuzat vreun legionar.

Decizia Tribunalului de la Nürnberg

Tribunalul de la Nürnberg, format din judecători ai țărilor învingătoare în cel de al doilea război mondial (americani, ruşi, englezi, francezi), încă din perioada de instrucție a procesului, a

eliminat orice acuză (crimă de război, genocid, antisemitism, xenofobie) dorite a fi puse în seama Mişcării Legionare. "Bogatele" dosare măsluite de comuniști, ca şi de evrei, au căzut rând pe rând în fața adevărului. Împreună cu o altă mişcare de dreapta din Bulgaria, Mişcarea Legionară s-a aflat în afara oricărei acuzații. Singurul document al Mişcării Legionare a fost un Memoriu al Guvernului Român în exil de la Viena, prezentat de Mihail Fotin Enescu, în calitate de delegat al acestuia, Tribunalului de la Nürberg.

Redăm în cele ce urmează, capitolele 4 şi 5 ale acestui Memoriu:

"Şi acum câteva cuvinte despre o problemă în jurul căreia s-a făcut mult caz: atitudinea Mişcării Legionare față de problema evreiască. Nu este desigur aci locul de a analiza principiile Gărzii de Fier în materie, ci numai de a spulbera o serie de inexactități privitoare la trecut.

Mişcarea Legionară era prea conştientă de înălțimea ținutei sale etice, de răspunderile sale față de Poporul Român şi de importanța sa politică, pentru a trata problema evreiască cu mijloace ieftine, ca violența corporală sau a legilor speciale. Corneliu Codreanu însuşi, provocat de anumiți politicieni îngrijorați de pactul Mişcării Legionare cu Iuliu Maniu şi George Brătianu , a răspuns public că problema evreiască înțelege să fie tratată într-un spirit de înaltă seriozitate. Mişcarea Legionară nu privea această problemă prin optica resentimentelor de rasă. Şefii legionari, poate cei mai buni cunoscători din Europa ai problemei, cunoşteau prea bine calitățile intelectuale şi profunda educație spirituală pe linia permanențelor ale acestui popor milenar, pentru a le subestima şi a le combate cu forța materială.

Pentru Mişcarea Legionară esența problemei nu se reducea la un aspect evreiesc, ci se prezenta în general ca o restabilire a echilibrului politic şi economic, deplasat până atunci în defavoarea Poporului Român. Metoda urmată spre deosebire de acelea ale mişcărilor rasiste, era întărirea în primul rând pe cale organică şi de liberă concurență a poziției elementelor românești, iar nu de

slăbire silită a elementelor alogene. Pe această cale de liberă întrecere, se vizau evreii numai în măsura în care pozițiile lor se găseau pe traiectoria noilor poziții românești. *Tot așa de bine această metodă privea pe sași, pe unguri sau pe șvabi, fără ca prin aceasta să se poată vorbi de anti-saşitismul, de anti-ungurismul, sau de anti-șvăbismul Gărzii de Fier, sau de o persecuție a acestor minorități din partea Mişcării Legionare. Acestor naționalități, fără excepție li se lăsa deplina folosință a pozițiilor câştigate şi numai posibilitatea de a abuza de călcarea legilor în dauna Poporului Român, cu ajutorul unei administrații corupte, li se retrăgea prin opera de dreptate socială a Mişcăriii Legionare pentru toți deopotrivă.*

Ridicarea Poporului Român, după sistemul legionar, urma să apară treptat, prin constituirea de noi poziții, folosind noi valori nefructificate într-un spațiu încă virgin, iar nu prin confiscarea altor poziții, deja existente. *Dinamizarea Poporului Român, pe terenul general al construcției, trebuia deci să crească printr-un proces de concurs şi deci de stimulare a tuturor forțelor existente a căror îndepărtare din acest concurs ar fi atras după sine slăbirea economiei generale.* Conducerea Mişcării Legionare era prea realistă ca să creadă că România, cu puternicul ei potențial economic şi cu funcțiunea ei de tranzit, poate fi izolată de Europa printr-un monopol al producției şi transformată astfel într-o Mecca economică. *Se căuta numai preemțiunea legitimă ca în toate țările democratice sau nu, a populației autohtone în distribuția naturală a mijloacelor de producție, spre a se evita menținerea poporului român într-o stare de pauperitate de pe urma tendințelor acaparatoare ale unor naționalități minoritare, mai bine organizate economic datorită unui lung trecut de privilegii sau unui puternic sprijin de ordin internațional. Corneliu Codreanu însuşi şi-a exprimat în mai multe rânduri față de intimii săi, intenția de colaborare a unei Românii întărită economiceşte cu un capital străin serios, care ar avea mai mult de câştigat în același timp cu Poporul Român, de pe urma colaborării cu un*

stat puternic şi onest condus, decât cu un stat anemiat de o administrație coruptibilă şi indiferentă.

Sistemul legionar urmărea deci prin sporirea activității în toate direcțiile, fără excluderea nimănui să întărească poziția Poporului Român ca factor pozitiv de progres în spațiul înconjurător. Acest drept şi această datorie a Poporului Român de a-şi asigura libertatea de ridicarea indicelui său de randament pe propriul său pământ şi deci şi de mărire a contribuției sale la ordinea multiplă a Europei, credem că nu pot fi negate de nimeni şi mai puțin încă, desigur, de exponenții principiilor democratice.

Aşadar, Mişcarea Legionară n-a urmărit, în tratarea problemei evreieşti regimul legilor speciale, al câmpurilor de concentrare şi al stelelor hexagonale. Ceva mai mult încă, legislația în vigoare cu cele trei categorii de evrei şi instituțiile de românizare oficiale, nu a aparținut Mişcării Legionare, ci guvernului precedent cât şi celui ulterior. Această precizare nu urmăreşte o repudiere, ci o relevare a nepotrivirii acestei legislații cu spiritul şi cu tactica Mişcării Legionare care, după cum se vede din expunerea de mai sus, a fost urmată în practică şi trebuia să fie continuată şi la guvern în această materie. *Singura lege de esență legionară inspirată din tactica amintită dar neaplicată încă, a fost aceea întocmită de Ministrul Muncii de atunci Vasile Iasinschi, care prevedea folosirea minimală a elementelor românești în întreprinderile comerciale, indiferent de originea etnică a proprietarilor.*

Aşadar şi în problema *evreiască* mai bine spus *românească*, Mişcarea Legionară se conduce cu același simț al echilibrului, al realităților şi al principiilor morale, ca şi în celelalte probleme importante, românești sau europene.

5. Cât despre intenții de violențe fizice împotriva vechei clase politice sau a evreilor, omuciderи sau pogromuri, *numai cei care urmăresc menținerea diviziunilor şi a tensiunei interne* le pot pune în sarcina Mişcării Legionare. *Că în timpul loviturii de stat a Mareşalului Antonescu dela 21 ianuarie 1941, elemente*

iresponsabile de pe stradă fără nici o legătură cu Mişcarea Legionară şi cu evenimentele, au abuzat ca întotdeauna în astfel de împrejurări şi au jefuit şi ucis la întâmplare evrei ca şi români de altfel, este foarte posibil. Că şi unele elemente izolate chiar legionare, din porniri personale individuale împotriva unor ovrei ca şi împotriva unor români, iarăşi este posibil. Dar a considera responsabilă Mişcarea Legionară şi conducerea ei de aceste violenţe la întâmplare, corespunde tot atât de puţin realităţii cât a face întreaga evreime din lume responsabilă de asasinarea Lordului Moyne" (*Poziţia politică a Gărzii de Fier*, Madrid, Ed. Carpaţi, 1980, pp. 17-19).

Acest document a fost îndrumat la Comisia Instructorie de pe lângă Tribunalul Internaţional de la Nürnberg, care odată cu exonerarea legionarilor de orice culpă, a scos din cauză şi entităţile pe care le reprezenta Mişcarea Legionară: Guvernul Legionar şi Armata Naţională.Aceste entităţi nu sunt culpabile nici de "crimă de război", nici de "genocid" , nu sunt nici "fasciste", nici "naziste", nici "colaboraţioniste".

Orice calomnie împotriva Mişcării Legionare cade în faţa faptului că, încă din faza preliminară a Procesului de la Nürnberg, aceasta a fost absolvită de orice acuză. Dacă cei ce ne-au calomniat şi continuă să o facă ar avea în vedere numai acest document, ar fi fost de ajuns să nu fi apărut şi să nu se mai pună vreodată problema "crimelor", "violenţelor" şi a atâtor altor calomnii atribuite Mişcării Legionare. Repet: Mişcării Legionare!

"ANTISEMITISMUL" LEGIONARILOR ÎN PERIOADELE DE LIBERTATE

"Legionarii care aveau conducerea grupului studenţesc, au dus o politică largă, înţelegătoare, în timpul ocupaţiei. Au întreţinut legături amicale cu toate grupurile de studenţi, de altă culoare politică. Chiar relaţiile cu studenţii evrei din România au fost întotdeauna cordiale. Aceştia au fost ocrotiţi şi adăpostiţi când raziile poliţiei germane deveneau ameninţătoare. Mulţi dintre evrei au supravieţuit datorită acestei atitudini umane din partea legionarilor din Paris. Documentele oficiale româneşti ale multor studenţi evrei au fost păstrate de studenţii legionari, pentru a nu putea fi găsite în posesia lor" (Horia Sima, *Prizonieri ai puterilor axei*, Madrid, Ed. Mişcării Legionare, 1990, p. 94).

●

Luând legătura cu familia domnului Faust Brădescu (nominalizat de Horia Sima ca unul dintre legionarii cei mai activi în acea perioadă în Franţa), aflată în ţară, am primit scrisoarea de mai jos, cu conţinut cutremurător:

"Dragă domnule Strejnicu,

Aşa cum am vorbit la telefon, mă alătur cu plăcere iniţiativei dumneavoastră de a scrie o carte (şi) despre atitudinea studenţilor români faţă de evreii din România, aflaţi şi ei în perioada 1939-

1946 la Paris în acelaşi scop, studiul. Întâmplarea a făcut ca în septembrie-octombrie 1939 când a început războiul franco-german, eu să mă aflu în vizită la Faust pentru o perioadă de trei luni. Am trăit în cercul lor de studenţi, unde, poate spre surprinderea celor cu idei preconcepute asupra unei culori politice, din cei 4-5 studenţi grupaţi alături de noi mai în fiecare zi, doi dintre ei erau evrei şi vă asigur că trăiau într-o prietenie desăvârşită. Unuia dintre ei, un băiat drăguţ cu figura mereu zîmbitoare, i se spunea Tedy. Din biografia lui nu cunosc mai mult în afară de faptul că era cel mai înstărit dintre toţi. Celălalt se numea Iancu Kahana, originar din Vaslui. Studia medicina şi dorea cetăţenia franceză, pentru care visa la singura modalitate de a o obţine, Legiunea Străină. Vă asigur că aceştia ştiau că Faust era legionar, dar prietenia pe care le-a arătat-o, s-a dovedit ceva mai târziu destul de eficace. Timpul a trecut iar nemţii au ocupat Parisul. Situaţia evreilor devenea din ce în ce mai grea. Pe cel care era identificat ca evreu, îl ameninţa deportarea.

Reîntâlnindu-mă cu Faust la Paris după 30 de ani, inevitabil discuţia noastră a alunecat şi pe perioada pariziană a primei mele vizite în legătură cu cei cunoscuţi. De Tedy nu mai ştia nimic; îi pierduse urma. Prietenia cu Iancu Kahana şi-a continuat cursul ei ascendent. Disperat de situaţia în care se afla, datorită regimului nazist împotriva evreilor, a apelat la bunăvoinţa lui Faust ca ortodox de a-i păstra actele de evreu, spunându-i în acelaşi timp: «Faust, eşti singurul om în care am încredere. Ajută-mă». Şi Faust l-a ajutat fără nici o reticenţă, păstrându-i actele până la eliberarea Franţei. Ba mai mult: Situaţia financiară fiindu-i destul de critică, i-a asigurat şi masa la Biserica română.

Concomitent cu acest caz, au apărut pe lângă Faust şi fraţii Abramovici, foşti colegi de liceu la Matei Basarab, unul dintre ei chiar coleg de clasă , mângâiat cu diminutivul Izu. Unul a plecat ulterior din ţară, iar celuilalt tot Faust i-a păstrat actele în original, aranjându-i şi masa la biserică, cum de altfel a mai înlesnit o masă caldă şi altora în situaţia lor, dar neavând prietenie cu ei, nu-şi mai

aminteşte de numele lor. Sigur au mai fost şi alţi români care şi-au adus contribuţia lor benefică în astfel de ocazii. Dar Biserica română în mod special, a avut o atitudine demnă faţă de studenţii evrei, neţinând cont de religia celor care apelau la ajutorul ei. Prin intermediul studenţilor români, mulţi studenţi evrei au luat contact cu posibilităţile lor de apropiere.

Vă doresc succes în noua dumneavoastră preocupare.

Cu prietenie, Laetiţia Dodu

9 Iulie 1996".

●

"În ce mă priveşte pe mine personal, pot spune cu mâna pe conştiinţă că nu am avut aprehensiuni rasiale sau şovine, nici chiar faţă de ţigani, categoria cea mai disprețuită în ţara noastră. Ba, în liceu, am fost chiar ocrotitorul evreilor din clasa mea şi nu am îngăduit unor colegi să-i persecute. Chiar şi după ce am intrat în Mişcarea Legionară, ca avocat stagiar, apoi ca avocat definitiv, eram în raporturi de prietenie cu avocaţii David Solomon şi mai ales cu Max Fröhlich din Sibiu. Îmi amintesc că în 1940 la scurt timp după instalarea mea ca şef de regiune, deci cu funcţia politică cea mai mare din Transilvania, m-am întâlnit într-o zi pe stradă cu Max Fröhlich şi i-am întins mâna ca de obicei. Acesta mi-a întins şi el mâna cu oarecare sfială, apoi m-a întrebat:

- Măi Nistore, spune-mi: când veniţi să mă omorâţi? Că eu unul nu mai am somn noaptea, aştept mereu şi tresar la orice zgomot.

- Pentru Dumnezeu, măi Max, i-am răspuns, cum poţi să vorbeşti aşa? Chiar aşa de căpcăuni ne crezi, că ne apucăm să asasinăm oameni fără nici un temei? Şi mai ales oameni cinstiţi ca tine! (Max Fröhlich era un om foarte corect şi generos. A adoptat un copil român sărac şi orfan). Noi nu arestăm şi nu asasinăm pe nimeni şi, dacă suntem împotriva evreilor, apoi nu suntem decât împotriva celor bogaţi şi exploatatori bine cunoscuţi. Dar aici în Sibiu atât cât am putut controla, nu am îngăduit să fie arestaţi şi

maltrataţi evreii... Dacă cunoşti vreun caz, te rog să mi-l comunici, că eu nu cunosc niciunul.

- Măi, un caz precis nu cunosc, dar am auzit că au fost duşi mulţi la poliţie, bătuţi şi obligaţi să plătească mari sume de bani.

- Este o minciună, Max, ca să creeze o stare de falsă alarmă! Hai să ne plimbăm împreună pe stradă, să ne vadă lumea şi să facem să dispară această alarmă.

- Hai, dar acum ştii ce au să spună jidanii mei ? Au să spună că eu sunt informatorul tău! Dar mai bine aşa decât să tremur mereu! (...)

Un caz foarte neplăcut l-am avut la Mediaş. Şeful poliţiei l-a batjocorit pe rabinul local, tunzându-i barba. Cineva mi-a adus la cunoştinţă faptul şi mi-a spus totodată că rabinul era un om foarte doct şi cumsecade. M-am dus numaidecât la Mediaş şi am convocat o şedinţă de garnizoană, în care am criticat cu asprime acest act de ofensă adusă unei religii din care se trage şi religia noastră, arătând că fapta este şi necreştinească şi inumană şi mă obligă să mă duc la rabin să-i cer scuze. M-am dus apoi la rabin. Tuns, cum era, nu mai avea prestanţa cu care fusesem obişnuit să-i văd pe rabini. I-am spus cine sunt şi l-am rugat să creadă că fapta şefului de poliţie nu corespunde cu doctrina legionară, care respectă orice religie. La scuzele pe care i le-am prezentat abia mi-a întins mâna şi mi-a spus că speră în sinceritatea vorbelor mele" (Nistor Chioreanu, *Morminte vii,* p. 82).

●

"...Chiar la începutul anului universitar, pe când coboram din amfiteatrul aulei de la universitatea veche unde avusesem cursuri în anul I, s-a stârnit o busculadă. Printre cei molestaţi se găsea şi un coleg de-al meu de liceu, Beiniş Carol, ce fusese anterior arestat pentru activitate comunistă.

Am sărit în apărarea lui. Băieţii care mă cunoşteau l-au lăsat, fără să mă ierte însă. La prima şedinţă de garnizoană din sala

mare a căminului de la Râpa Galbenă unde eram cu toţii adunaţi în careu, m-au raportat preşedintelui Banea că am intervenit şi i-am apărat pe evrei. Am fost întrebat dacă este adevărat şi «cum stau lucrurile». Am confirmat şi am precizat că nu pot fi de acord cu astfel de manifestări.

Recunoscând că, pe plan etic, situaţia evreilor la acea vreme constituia o problemă naţională, întrucât aceştia acaparaseră aproape în exclusivitate comerţul şi în mare parte sistemul financiar - bancar al ţării, activităţi care solicitau un efort minim şi asigurau beneficii incomparabil mai mari ca ale acelora ce trudeau pe ogoarele şi în uzinele ţării, am precizat că nu sunt de acord şi nici nu văd problema rezolvată astfel. Am accentuat că punctul meu de vedere este să folosim virtuţile neamului nostru şi toate posibilităţile de care dispune fiecare pentru a-i concura loial în şcoală, în comerţ şi în planul vieţii, iar dacă vom fi mai buni, vom reuşi.

În această ordine de idei, arăt că pe atunci, în oraşul Roman, de exemplu, erau sute de prăvălii şi nu îmi amintesc decât de una aproximativ românească, deoarece era proprietatea unui anume Petrov. Nu trebuie neglijat nici faptul că, în acea vreme, preţul era fixat de către negustori. Datorită acestui monopol, bietul ţăran era nevoit să-şi vândă recolta pe preţuri derizorii şi să cumpere cu preţuri la cheremul lor. Nu pot uita că ţi se cerea pe un bun de cinci sau şase ori valoarea lui; te tocmeai, dar unii erau înşelaţi în mod revoltător.

Fără să-mi arog pretenţia paternităţii unei astfel de reforme, menţionez doar că, peste câţiva ani, a existat un comerţ legionar, în care au intrat băieţi, fete şi doamne cu pregătire, cu răspundere, şi s-au distins în această privinţă, dar că interesele şi perversitatea lui Carol şi a acoliţilor săi l-a interzis.

În al doilea rând, am subliniat că, oricum, orgoliul şi demnitatea noastră de veacuri condamnă laşitatea şi că românii s-au luptat uneori unul contra zece. Eu nu pot concepe ca grupuri de băieţi să tăbărască pe un evreu şi să-l lovească, deoarece acest lucru îl transformă pe evreu într-un martir, iar pe noi în barbari.

Preşedintele centrului m-a privit îndelung, a chibzuit cu profunzimea caracterului său desăvârşit, a cărui amintire a dăinuit şi după ce a fost ucis în 1939, şi apoi a precizat :

- Eu gândesc ca şi camaradul Tudorică şi adopt poziţia lui.

Acest lucru a fost cunoscut în rândul celorlalţi şi, după cum am aflat mai târziu, chiar şi de către Căpitan.

Atitudini de acest fel am avut pe întreg parcursul vieţii mele şi, totuşi, pe firul acestor mărturisiri vor apărea noduri ce vor demonstra că viaţa şi oamenii uită, că nu întotdeauna dreptatea e dreaptă, iar adevărul nu e întotdeauna adevăr" (Nae Tudorică, *Mărturisiri în duhul adevărului,* pp. 86-87).

●

În cartea *Mărturisitori de după gratii*, supliment al revistei *Renaşterea* din Cluj-Napoca, apărută în anul 1995, la pagina 53, citim despre preotul Mureşan Florea:

"Mureşan Florea din Suciu, Maramureş, protopop ortodox de Cluj, cadru universitar. A salvat de la moarte doi copii evrei din Ardealul ocupat. Arestat de două ori, după 1949. În 1959 este acuzat de crimă împotriva ordinii sociale şi condamnat la 25 de ani muncă silnică. A trecut prin închisorile din Satu-Mare, Gherla, Jilava şi Aiud. Decedat în 1963 la Aiud". (Informaţia este primită simultan de la Biserica Ortodoxă Română şi anume din evidenţele acesteia trimise la ierarhii respectivi, din lista doctorului Nicolae Nicolau, primul culegător de date privitoare la prezenţa clerului în temniţele comuniste, precum şi din listele făcute de "Grupul de reflecţie pentru înoirea Bisericii", A.F.D.P.R., Fundaţia Culturală Memoria, Institutul Naţional pentru Studiul Totalitarismului şi Arhiepiscopia Ortodoxă de Cluj.)

În *Almanah* 1995 al revistei *Gazeta de Vest,* la pagina 107, sub semnătura lui Zaharia Marineasa, citim: "Acum vreo două luni, Domnul Raul Şorban, cetăţean român şi cetăţean de onoare al Statului Israel, a vorbit la Televiziunea Română, dând exemplu

pe protopopul ortodox Mureşan din Cluj, subliniind că acesta era legionar şi că în anul 1941, sub ocupaţia maghiară, a scăpat doi copii evrei de holocaust. Domnul Raul Şorban a completat că protopopul Mureşan a fost arestat de comunişti după anul 1948 ca legionar şi a decedat în închisoarea Aiud unde se aflau întemniţaţi legionarii".

Domnul profesor Raul Şorban este bine cunoscut lumii româneşti, fiind cel care a salvat de la moarte mii de evrei, trecându-i din Transilvania ocupată de maghiari, în România. Nu este nici cum adept al ideologiei legionare, dar omul care a dat dovadă de atâta omenie şi spirit de sacrificiu în timpul celui de al doilea război mondial, este totodată de o rară onestitate, numindu-i pe toţi cei care au salvat evreii o dată cu el, indiferent de apartenenţa politică a acestora.

●

Acelaşi profesor Raul Şorban acordă un interviu revistei *Totuşi iubirea,* în ianuarie 1996, reprodus la pagina 11:

"Raul Şorban: ...Letiţia Papu a fost legionară. Letiţia Papu a condus grupuri-grupuri de evrei de la Turda la Bucureşti.

Adrian Păunescu: I-a salvat?

R.Ş.: Sigur, la cererea mea.

A.P.: Letiţia Papu era legionară?

R.Ş.: Da. N-aş vrea să circule acest lucru despre ea.

A.P.: Bine , dar nu e ceva rău, din moment ce spuneţi că a făcut (...)

R.Ş.: Da, ea a fost legionară. Când eu căutam călăuze pentru grupuri de evrei ce urmau să plece de la Turda la Bucureşti, şi trebuiau oameni care să nu fie suspectaţi, am cunoscut-o atunci în vara lui 1944, pe Letiţia Papu. I-am spus: «Letiţia, putem salva oameni. Vrei să mă ajuţi?» Fără ezitare a spus: «Da». Zic: «Dar sunt, după expresia voastră, jidani». Şi a spus: «Nu are a face».

A.P.: A, «ei sunt jidani».

R.Ş.: Da, aşa i-am spus, să fie clar.

A.P.: Şi ce-a zis ea?

R.Ş.: A zis: «N-are a face». A condus nu ştiu câte grupuri de la Turda la Bucureşti.

A.P.: Şi asta nu a avut nici un sens mercantil? Nu s-a plătit asta?

R.Ş.: NU (...)"

●

"...furia cu care s-au năpustit anchetatorii asupra lui Calinic nu s-a datorat numai faptului că acesta refuza de la început să recunoască drept plauzibile destăinuirile nefericitului crucifiat Roman Uriciuc, cât şi un alt fapt.

Gheorghe Crăciunescu-Calinic fusese legionar, un legionar care a păstrat contactul cu Mişcarea permanent, fără a fi cunoscut de toată lumea. Mai mult, în timpul dictaturii lui Antonescu, în calitatea pe care o avea de funcţionar la primăria oraşului, în bune relaţii cu oficialităţile judeţului, a avut posibilitatea - şi nu a pregetat a-şi manifesta omenia - să salveze mulţi evrei din Câmpulung de la deportarea în Transnistria, ceea ce după 23 august 1944 i-a fost de folos, evreii l-au luat sub aripa lor ocrotitoare, acum puterea găsindu-se în mâinile unor «patrioţi» ca Lang, Kloper, cizmarul Fux, fraţii Klein, Katz, Feier ş.a." (V. Blănaru - Flamură, *804 zile şi nopţi în lanţurile morţii,* Ed. Sepco, 1996, p. 130).

●

La sfârşitul acestui capitol, cu adâncă emoţie, îmi aduc aminte de bunul meu tată, preotul Alexandru Strejnicu.

Licenţiat în teologie, filozofie şi litere, voluntar în primul război mondial, şi-a ales profesia de preot, căreia i s-a dedicat cu tot devotamentul, având în familie cinci generaţii de preoţi. A fost

paroh al Catedralei Sfântul Ioan-Botezătorul din Ploieşti, timp de cincizeci de ani. Eram cel de-al doilea fiu al lui, după ce primul murise, copil fiind. Tatăl meu nu a fost legionar.

În perioada celui de-al doilea război mondial, oraşul Ploieşti era aproape zilnic bombardat. Comandamentul german interzicea evreilor părăsirea oraşului pe timpul alarmei aeriene şi, de asemenea, aceştia nu erau lăsaţi să intre în adăposturile din raza oraşului.

Tatăl meu, riscându-şi viaţa, nu părăsea oraşul şi nici nu intra în vreun adăpost special amenajat. În calitatea lui de preot creştin, deschidea de fiecare dată porţile clopotniţei catedralei , ca sub cele 7 planşee de beton câte are şi astăzi acest Monument al Eroilor Prahoveni, să se adăpostească evreii. Veneau cu zecile, cu sutele, atât cei care locuiau în centrul oraşului, cât şi cei de la distanţă, dacă timpul le mai permitea. Veţi spune: "Ce poate fi deosebit în aceasta la un preot creştin?" Nimic! Era un fapt care se încadra în legile iubirii creştine. Dar în acest timp, eu, unicul său băiat în viaţă, zăceam în închisoare pentru că "am jurat credinţă Legiunii şi Căpitanului"(sentinţa nr. 390/18 VII 41 a Tribunalului Militar din Ploieşti). Fusesem condamnat împreună cu alţi zece elevi. Aveam 15 ani şi la fel ca şi camaradul meu Gelu Pitiş de aceeaşi vârstă, "luasem" numai 3 ani închisoare corecţională. Nici în familia mea şi nici în educaţia legionară pe care o primisem în afara familiei mele, nu cunoscusem antisemitismul. Dovada cea mai bună este fapta tatălui meu. Mult timp după terminarea războiului, evrei plecaţi în Israel îi scriau cu recunoştinţă tatălui meu de fiecare Crăciun sau Paşte creştin. Şi toate acestea până în 1952 când tatăl meu, împreună cu mulţi alţi preoţi din Ploieşti, a luat drumul canalului. Printre ei, preotul Galeriu, preotul Manu, preotul Soare. Şi pentru ca ingratitudinea să îmbace haina cea mai murdară, cel care l-a arestat şi reţinut pe tata era un fost "adăpostit" în clopotniţa Catedralei Sfântul Ioan Botezătorul din Ploieşti, ajuns acum şeful securităţii locale, colonelul evreu Strul Mauriciu.

Aşa a înţeles preotul Alexandru Strejnicu, tatăl unui Frate de Cruce întemniţat, să se poarte cu semenii lui. Şi pentru că am

vorbit de camarazii mei cu care am fost condamnat, mi-a fost dat ca în primăvara acestui an, pe Constantin Rodas, Dimitrie Rodas, Antrohovici S. şi Gelu Pitiş, împreună cu cel mai încercat în suferinţă, Nicu Popescu-Vorkuta, să-i am alături la înmormântarea mamei mele.Pe primii trei nu-i mai văzusem de 55 de ani...

"ANTISEMITISMUL" LEGIONARILOR ÎN PERIOADELE DE DETENŢIE

Ana Maria Marin

Cutremurătoarea poveste a Anei Maria Martin, medic pediatru, soţia lui Vasile Marin, doctor în drept, căzut la Majadahonda în 13.I.1937 împreună cu Ioan Moţa, este subiectul a două cărţi autobiografice: *Poveste de dincolo* (Madrid, Ed. proprie, 1977) şi *Prin poarta cea strâmtă* (Timişoara, Ed. Gordian, 1993).

După o condamnare la moarte în 1941, pedeapsă comutată în muncă silnică pe viaţă şi apoi mulţi , foarte mulţi ani de închisoare în perioada comunistă, doamna doctor Ana Maria Marin are puterea să arate posterităţii ce anume a atras-o în Mişcarea Legionară, cum era văzută ea, fiica unei evreice, de către Căpitan şi ceilalţi legionari, cum a rezistat în închisoare datorită credinţei ei şi mai ales cum - după atâta suferinţă - a rămas fidelă Legiunii şi în fiecare an, în ziua de 13 ianuarie, vine să se închine cu smerenie, aşa cum o fac de atâţia ani şi alţii, la crucea ridicată pe locul unde cei doi martiri ai creştinătăţii au căzut sub focul comuniştilor internaţionalişti. Într-un articol din revista *Carpaţii*, semnat de Ovidiu Vuia, acesta scrie: "Nu cu puţină satisfacţie am aflat că mama lui Domnicu a fost evreică, deci după toate legile acestui neam, cartea «Poveste de dincolo» (cartea a fost scrisă când era condamnată la moarte - n.n.) aparţine unei evreice prin sânge, dar nu şi-n spirit. Pentru duşmanii noştri cu înclinaţie de a declara neamul românesc antisemit prin structura lui, am propune fraţilor

noştri din America să traducă respectiva Poveste în engleză şi să o pună în faţa tuturor bârfitorilor neamului românesc".

Spicuim din cartea *Prin poarta cea strâmtă*:

"Tata, ofiţer de munte, se însurase din dragoste cu o fată frumoasă şi deşteaptă. Mama se trăgea dintr-o familie de evrei bogaţi, proprietari de pământ, pe care-l cultivau în Moldova. Era un lucru mai neobişnuit pe vremea aceea, din care cauză bunicul era admis în cluburile selecte din Moldova. Bunicii îşi trimiseseră băieţii să înveţe la şcoli înalte şi fetele urmară şcoala la pension.

Mama învăţase şi se încoronase la Notre-Dame la Iaşi. Măritându-se la 18 ani cu un ofiţer, se creştinase. Cu anii, fraţii şi surorile, toţi cei 8 copii ai bunicii deveniseră creştini:era normal să fie aşa, căci Iisus îşi luase discipoli, primii apostoli şi primii învăţăcei, din neamul lui Iuda. În România dinaintea primului război mondial cuvântul de rasism nu fusese încă inventat, aşa că nepoţii nu aveau complexe.

Noi n-am fost decât doi copii la părinţi: o fată şi un băiat. Băiatul era mai frumos decât fata, avea păr blond ondulat şi ochi verzi. Era un copil vesel şi jucăuş, făcuse pozne prin liceu, dăduse griji părinţilor. Tata îi plătise cu greutate calul ca să poată face armata la cavalerie. Maturitatea minţii şi spiritualitatea i-o dăduseră Legiunea Arhanghelului Mihail. Aici învăţase să-şi caute rădăcinile morale şi spirituale, să-şi susţină camaradul la necaz, să ţie drumul drept, să-şi ţie conştiinţa trează. Azi la 46 de ani era obosit. O licenţă în drept şi o licenţă în economie nu-i folosiseră la nimic: în vremuri de obscurantism, cultura este mai mult un păcat. Îşi câştigă existenţa ca lucrător manual într-o cooperativă.

Era oaspetele închisorilor din timpul dictaturii regale şi continuă în 1941 cu dictatura Generalului Antonescu. Nu arestau un criminal şi nici n-aveau legi ca să-l condamne: făcea puşcărie administrativă pentru o ideologie naţionalistă şi un crez creştin.

Intrase cu cavaleria, din prima zi de război, în Basarabia. Era un război drept, nu voiam cuceriri, ne luam înapoi ceea ce ni se furase. Ajunsese până în Crimeea şi se întorsese cu decoraţii

care nu mai erau un motiv de laudă când războiul a fost pierdut.

Conform Înţelegerii de la Yalta şi datorită armistiţiului din 23 august, România fu ocupată de bolşevici. Nu era zi în care să nu-ţi aminteşti de marele cap politic al Domnitorului Ştefan cel Mare, care avea mai multă încredere în turci decât în pravoslavnicii Ruşi. «Apărătorul Creştinătăţii» cum i se spunea la Roma, alesese între două rele pe cea mai puţin nocivă etnicităţii noastre.

Pentru fratele meu, cunoscut ca legionar, urmară ani de lagăr la Caracal, de muncă forţată la canal, la stuf, arestări, bătăi, anchete grele. Scăpase cu viaţă şi reuşise să ajute bolnavi, bătrâni care nu-şi îndeplineau norma, pentru că aşa era voia Domnului, căile lui nefiind cunoscute, nici înţelese de oameni".

Apoi, la pagina 30: "Îl cunoscusem pe Căpitan cu un an înainte la sediu. Era un om tare ocupat şi nu mă duceam, nu făceam politică. Înţelesesem de la Vasia că în lume politicul primează, deşi unii mai cred şi azi că economia dictează. Căpitanul s-a purtat frumos cu mine. Dacă ar fi fost antisemit n-ar fi făcut-o, deşi oricine mă cunoştea. Dar nu i s-a părut că aş fi altceva decât neaoş româncă".

La pagina 43, doamna Ana Maria Marin povesteşte despre prima întâlnire cu Căpitanul: "Eram cea mai străină dintre toţi şi mie mi-a întins mai întâi mâna. Am simţit privirea care mă cerceta până în adâncul sufletului. Am înţeles că vrea să cerceteze buna credinţă şi toate ascunzişurile oamenilor care veneau în contact cu Mişcarea: auzise de dragostea care ne lega pe Vasia şi pe mine, vroia să ştie dacă voi fi prieten sau nu. Şi ochii mei citiseră în el; am ştiut că este un om drept şi că trebuie să-l împart pe Vasia cu ceea ce însemna el pentru cei ce-l urmau".

Şi mai departe, tot despre Căpitan: "L-am auzit vorbind şi m-am uitat la cei care îl ascultau. Am ştiut că el este conducătorul cel sortit de Dumnezeu ţării noastre, care din când în când creea un om de prim plan. Iubindu-şi cu pasiune naţia, intuiţia îl conducea spre mărirea de care azi şi în zilele următoare, Ea avea nevoie".

Un alt pasaj extrem de impresionant descrie procesul: "M-au

apărat Radu Budişteanu, cu lacrimi în ochi - îi îngrijisem copiii - şi Ionel Teodoreanu, romancier şi moldovean ca şi mine. Cazul era clar, nu era nimic de apărat. Cinci colonei importanţi m-au condamnat (la moarte - n.n.) şi am fost transportată la Malmaison. (...) Aici 30 de preoţi s-au oferit să moară în locul meu, pe care nu-l puteam să-l schimb cu soarta sfinţiilor lor".

În încheierea cărţii, Ana Maria Marin conchide: "Această mişcare de dreapta, ceea ce înseamnă: credinţă, naţie, tradiţie, face şi a făcut obiectul unor atacuri nedrepte, unei dezinformări. Cabala care a desfiinţat fizic Mişcarea Legionară şi continuă să o minimalizeze şi să o învinuiască de crime, este o campanie mincinoasă şi interesată; mă loveşte şi pe mine care am trăit lângă ei, pe bărbatul meu mort ca un erou în Spania şi pe toţi capii Gărzii de Fier, ucişi pe pământul patriei, de Carol al II-lea, de generalul Antonescu şi de comunişti. Loveşte pe toţi legionarii care au trebuit să se expatrieze şi care s-au luptat pe pământ străin pentru cultură, trecutul glorios, educaţia şi credinţa mişcării lor.

Depun mărturia unei vieţi şi încă a multor vieţi pentru ca să se cunoască adevărul. Cu acest scop am scris aceste rânduri".

Cele două cărţi ale Anei Maria Marin trebuie citite cu multă evlavie, de oricine simte româneşte. Totodată, cei care cu ură vorbesc despre caracterul antisemit al Mişcării Legionare, citind aceste cărţi, vor putea afla cel puţin că, în sânul Mişcării Legionare, au activat şi fiica şi fiul unei evreice, îndurând ani grei de temniţă şi rămânând cu credinţa de nezdruncinat. Şi nu au fost singurii.

În afară de doamna dr. Ana Maria Marin şi fratele acesteia, un rol important în Mişcarea Legionară l-a avut şi Dr. Vasile Noveanu (1906-1992). Era medic, iar în perioada de dinainte de 1938 a fost şef al judeţului Alba. A ocupat funcţia de ministru în guvernul Gigurtu (1940) şi a suferit o detenţie prelungită sub comunişti. Familia lui era din Huşi, iar tatăl său era evreu . S-a căsătorit cu o românca, a trecut la creştinism şi a avut o familie românească frumoasă.

Despre el, Horia Sima scrie: "Noveanu se trăgea dintr-un

tată evreu, trecut la ortodoxie, originar din Huşi, bine cunoscut de Zelea Codreanu (tatăl Căpitanului - n.n.), care mi-a povestit acest lucru. După Unire, s-a mutat cu toată familia lui la Sibiu, unde a intrat în armată cu gradul de plutonier-major. Mama lui Noveanu era o vrednică românca, care a dat o educaţie creştină şi naţională copiilor. Erau mai mulţi fraţi Noveanu şi toţi legionari. A studiat medicina la Cluj şi a profesat la Arad. Inteligent, prietenos, afabil, se bucura de multe simpatii în Mişcare. Căpitanul ţinea mult la el. Organizaţia judeţului Arad era una dintre cele mai puternice din ţară. Eu însumi l-am apreciat mult şi eram bun prieten cu el" (Horia Sima, *Sfârşitul unei domnii sângeroase*, Madrid, Ed. Mişcării Legionare, f. a., p. 56).

Am amintit la timpul cuvenit şi de sora Maria Judith, călugăriţă într-un ordin catolic, a cărei familie în întregime a murit la Auschwitz, care aflând adevărul despre legionari, s-a apropiat de aceştia în închisoarea Mislea dovedind un cald ataşament faţă de camaradele de suferinţă.

Călugărul Nicolae Steinhardt

De ziua Sfântului Nicolae a anului 1988, la Păltiniş, în munţii Cibinului, era condus pe ultimul lui drum, Constantin Noica. Printre cei 150-200 de persoane care cutezaseră să ia parte la înmormântare, ceremonie supravegheată şi chiar filmată de Securitate, se afla şi călugărul Steinhardt. Am avut fericita ocazie să stau alături de el în autobuzul pus la dispoziţie de Uniunea Scriitorilor, mai precis de revista *Transilvania* din Sibiu, să discut despre Noica, despre cum l-a cunoscut pe acesta, ce influenţă a avut Noica asupra hotărârii lui Steinhardt de a trece la ortodoxie şi multe altele. Aflând că sunt medic, m-a întrebat dacă îl cunosc pe doctorul Banu, cu care a fost mult timp închis în aceeaşi celulă şi care la rândul lui jucase un mare rol în creştinarea lui Steinhardt. Îl cunoşteam bine pe dr. Banu şi din viaţa medicală a Sibiului, de asemeni dintr-o

recentă internare la spitalul din Cisnădie unde lucram, dar mai ales din perioada 1941-1942, când l-am întâlnit în închisoarea din Sibiu. Aflasem că în ultimul timp fusese internat într-un azil de bătrâni din Sibiu. La rugămintea călugărului Steinhardt, i-am promis acestuia că mă voi interesa de starea sănătății doctorului Banu, că îi voi transmite îmbrățișările monahului şi că îl roagă să-i scrie, fapt pentru care mi-a dat şi adresa Mănăstirii Rohia. În săptămâna care a urmat, m-am interesat de doctorul Banu şi, cu durere, am aflat că murise nu cu mult timp în urmă. I-am comunicat călugărului Steinhardt trista veste şi foarte curând am primit de la acesta o carte poştală pe care o reproduc:

"Rohia, 16 martie 88

Stimate domnule doctor,

Vă mulțumesc că mi-ați scris. Vestea ce-mi dați m-a întristat mult.

Vreți să fiți atât de bun să-mi comunicați numele de botez al răposatului (l-am uitat), ca să-i putem face aici un parastas?

Cu cele mai alese simțăminte şi adânc respect,

N. Steinhardt."

Călugărul evreu Steinhardt, aşa cum se prezenta de fiecare dată unei noi cunoştințe, nu se dezicea: se ruga atât pentru evreii care au fost victimele celui de al doilea război mondial, dar şi pentru legionari, despre care, aşa cum se va vedea, avea cele mai bune impresii din viața petrecută împreună în temnițele comuniste.

În cărțile memoralistice şi nu numai, Nicolae Steinhardt repetă mărturisirile privind atitudinea sa față de Mişcarea Legionară şi aminteşte din faptele legionarilor în închisoare. Se presupune, din unele mărturisiri, că N. Steinhardt cunoştea în acelaşi timp şi ideologia legionară şi nu numai răsfrângerea acesteia în faptele legionarilor. Astfel în *Jurnalul Fericirii* (p.97) vorbeşte despre *Cărticica Şefului de cuib:* "E faza de mlaştină de care vorbeşte Cărticica Şefului de cuib".

În aceeaşi carte, N.Steinhardt, cel care fusese judecat într-un

grup "mistico-legionar" (vz. *Primejdia mărturisirii*, Cluj, Ed. Dacia, 1993, p. 170) şi care purta eticheta de "favorizare de legionari" *(Jurnalul Fericirii,* p.112), vorbind despre tinerii din închisori, face următoarea constatare:

"Mult, mult, mult mai buni au fost tinerii prin închisori decât bătrânii.

Pentru că mai uşor renunți la viață când ai timp îndelungat de trăit? Pentru că la tinerețe patimile sunt mai aprinse dar şi vigoarea spirituală mai neîntinată? Pentru că n-au cunoscut ranchiunele, prejudecățile şi duşmăniile generației mai vechi? Pentru că erau mai puțin obsedați cu acreli şi răbufniri, mai puțin încărcați de anexele trecerii timpului: sluțenii, eşecuri, dezamăgiri, confirmând astfel teoria lui Robert Brasilach după care e bine să mori înainte de a te fi pângărit mersul înnoroiat al anilor? Nu ştiu. Au fost mai buni .

N-a fost cameră în care tinerii - şi mai ales legionarii - să nu-mi vie în ajutor şi să nu-mi dea «cafeaua» de dimineață şi feliuța bisăptămânală de pâine - odoare fără de preț pentru un bolnav de intestine - în schimbul ciorbei de murături putrede, al fasolei negătite, al cartofilor fierți cu coajă şi pământ cu tot, ori al verzei crude la care şi lighioanele s-ar uita cu silă - singurele alimente ce le puteam oferi.

Până ce - şi au trecut mai bine de trei ani - n-am învățat să mănânc arpacaş, ei m-au ținut în viață. Şi fără a face caz.

Cu totul din întâmplare, Dinu P., de la părintele Todea, ştie cum a murit socrul lui, social-democratul Gh. Ene Filipescu.

La Târgu-Ocna, spital t.b.c. al deținuților politici până în 1956 (căci după acea dată n-au mai existat spitale pentru deținuți politici), Filipescu îşi proclamase convingerile socialiste şi atee într-o cameră de tineret legionar. E drept că-i apostrofa şi pe gardieni, «copiii care-şi batjocoresc părinții» (Rubaşov în *Întuneric la amiază* ori *Zero şi infinit).*

I-a fost din ce în ce mai rău - boala evolua repede - şi a pătimit (răsuflarea devenise chinuitoare) până la moarte.

Într-atâta s-au purtat tinerii legionari de frumos, de atent, de plin de abnegație și drag cu el și atât adânc respect i-au vădit celui mai vârstnic dintre ei încât până la urmă i-au înmuiat inima.

Înainte de a-și da sufletul - cu greu, fiindcă orice respirație ajunsese un spasm - , Filipescu l-a îmbrățișat pe cel care îndeosebi i se devotase, apoi pe toți ceilalți, s-a putut spovedi părintelui Todea și s-a stins împărtășit. După câteva săptămâni a încetat din viață și băiatul care-l îngrijise filial" (pp. 132-133).

Psalmul 38, 18: "Lasă-mă să mă odihnesc mai înainte de a mă duce și a nu mai fi" (p.132-133).

Dar același fapt îl repetă în p.183, generalizând gestul legionarilor: "...legionarii aceștia care-și dau bucățica de pâine bolnavilor..."

În cartea sa *Primejdia mărturisirii*, aceleași aprecieri. La pagina 173 afirmă: "Referitor la camarazii legionari, nu pot spune decât că purtarea lor față de mine a fost frățească. Mi-a venit în ajutor și reputația mea de evreu osândit pentru că a refuzat să fie martorul acuzării într-un proces legionar; oricum, s-au purtat cu mine impecabil și cu acel spirit de solidaritate de care au dat cu prisosință dovadă , în locuri unde mulți alții și-au pierdut cumpătul, omenia și stăpânirea de sine". Urmează descrierea "cazului" Hary Brauner și încheie: "Și tot atât de adevărat este că legionarul Ion Ianolide și câțiva prieteni ai săi i-au venit în ajutor, tot la Târgul-Ocnei, pastorului Wurbrandt, foarte rău bolnav și el, cedându-i din puțina lor streptomicină".

În aceeași carte, la pagina 175, descriind felul în care a fost acceptat în mănăstire, afirmă: "...m-au primit, priceput și acceptat (nu mai puțin decât legionarii din pușcărie) cu mărinimie, o bunăvoință, o răbdare, o simpatie..."

Același N. Steinhardt, în *Dialogul polifonic*, la capitolul intitulat *O lecție bună*, în care face cronica operei lui Constantin Țoiu și anume a romanului *Căderea în timp*, în calitate de martor ocular, vorbește despre Mișcarea Legionară "apreciată în cele două net distincte faze ale ei". Redau în întregime părerile lui Steinhardt

(nu numai el a făcut această disociere cu care mulți nu sunt de acord, inclusiv cel ce semnează acest studiu), pentru că ansamblul lor este cum nu se poate mai interesant, evidențiind calitățile Mișcării Legionare, iar în ceea ce privește latura negativă a multor manifestări, are meritul de a sesiza unele aspecte: "scornirile lui Eugen Cristescu", "rebeliunea a fost excelent prilej pentru scursorile mahalalei de a invada centrul orașului - cetății -, a jefui, a prăda și a se deslănțui nedescriminatoriu..."

"Mișcarea legionară - explică el pe bună dreptate - (și vorbesc în calitate de martor ocular) se cuvine a fi apreciată în cele două net distincte faze ale ei. A fost mai întâi, neinfluențată din afară, mișcarea idealistă și de bună credință (adjective care nu implică și aprobarea doctrinei) a unui tineret profund dezamăgit, dezgustat și descumpănit de tertipurile, samavolniciile și ignominiile (sângeroase de la un moment dat încolo) ale unui rege cinic, afacerist și parcă dinadins menit să smintească oamenii, să-i tulbure, să-i dezorienteze, să-i exaspereze. Pe acești legionari (în rândurile cărora au figurat mulți fruntași ai tineretului intelectual), Carol al II-lea i-a ucis prin interpuși venali în chip odios: romancierul a folosit aici metoda descrierii seci, specifică proceselor verbale, tocmai de aceea autentică și cumplită. Violența și crima au odrăslit, firește, alte violențe și alte crime.

Generația legionară de-a doua nu a mai fost la înălțimea politică, culturală și mintală a primeia, nimicită din poruncă regală. Chemată la putere de generalul Ion Antonescu în septembrie 1940, nu a putut alcătui decât o echipă neunitară, cu tendințe foarte divergente și îmboldită numai de instinctul răzbunării; abil întreținut de o putere străină. Mulți dintre slujbașii ei confundau în mod regretabil programul de guvernământ cu zurbaua. Au urmat uciderile din noiembrie 1940 (Iorga, Madgearu, Victor Iamandi - căci legionarii din faza rebeliunii au suprimat deopotrivă românii și evreii, iar rebeliunea nu a fost numai o revoltă politică ci și un excelent prilej pentru scursorile mahalalei de a invada centrul orașului - cetății -, a jefui, a prăda și a se dezlănțui nedis-

criminatoriu) şi evenimentele tragice din ianuarie 1941" (p.262).

Iancu Avram

"Un alt evreu pe care l-am cunoscut şi cu care m-am împrietenit a fost Iancu Avram.

Era în cameră cu noi unul pe nume Stoianovici. O hahaleră incoloră, a fost plutonier de jandarmi, care nu ştia de brânza lui nici ce vrea, nici ce meserie are. Era neîntrecut în vorbe de ocară şi necuviinţe de tot felul.

Când Iancu Avram a fost introdus în cameră ca orice deţinut nou venit, privea în dreapta şi în stânga speriat după un loc unde să se culce.

Atunci Stoianovici se ridică în picioare şi pe un ton răstit strigă la evreu:

-La Palestina cu tine, jidane, ce cauţi aici!?

N-am putut să suport această neomenie din partea «tamburului» faţă de o persoană cu care trăgeam aceeaşi osândă şi i-am replicat zicându-i:

-Domnule Stoianovici, Iancu Avram va dormi cu mine în pat, alături de Mărculescu şi de Olteanu.

-Ia uite domnule, chiar dumneata care eşti legionar, pe cine te-ai găsit să găzduieşti, pe un jidan!

La rândul meu i-am întors-o dându-i câteva parabole din Evanghelii.

Din colţul opus al camerei îl luă un altul în «spraiţuri», apoi altul şi tot aşa , până s-a ridicat toată camera împotriva nemerniculuı şi astfel i-am închis gura.

Iancu Avram s-a încadrat în rândurile noastre cu statut de deţinut «bandit». I-am ascultat păsurile şi am aflat că în timpul războiului a făcut parte din categoria celor transferaţi de către Antonescu în Transnistria.

Cum în închisoare oamenii ajung să discute intimităţi pe care în alte condiţii nu le-ar discuta, am aflat de la Iancu Avram susţinerile multor evrei din tagma celor de rând. Părerea multora dintre aceştia era că ei sunt victimele propriilor lor conducători. Că aceştia pentru a-şi păstra poziţiile au dus masele de evrei de rând la distrugere, susţinând că se vor regenera mai pe urmă.

Cu toată disperarea în care cădea câteodată, era sigur că va scăpa. Că va fi socotit un evreu sionist rătăcit care a încercat să deturneze un avion, dar a fost prins. Eu însă îi ziceam împotrivă:

- Iancule, Iancule, te vor pedepsi ai tăi. Nu pentru că ai vrut să fugi, ci pentru că ai fost atât de nărod că te-au prins.

Într-o zi Iancu Avram a fost invitat la grefă. Acest lucru l-a speriat, nefiind obişnuit cu asemenea invitaţii. L-am încurajat zicându-i că atâta timp cât nu-şi încarcă conştiinţa cu păcate, în mod sigur Dumnezeu îl va ajuta să scape. La întoarcerea de la grefă era mai liniştit. Avea impresia că-i vorba de rejudecarea procesului...

-Iancule, fii sigur că scapi. Vei merge în Israel unde vei culege vagoane de portocale pe care le vei trimite în România, de unde prietenul tău Octavian Voinea îţi va trimite, la rândul său, vagoane şi vapoare întregi de cherestea şi astfel amândoi vom ajunge milionari.

Iancu se entuziasma făcând socoteli precise şi corecte, dar la urmă zicea:

- Tavi, Tavi, toate acestea sunt prea frumoase ca să se împlinească.

- Fără nici o grijă Iancule. Mântuitorul ne învaţă să sperăm şi să iubim şi tot ce dorim vom avea.

Într-o zi Iancu Avram a fost chemat la grefă şi nu s-a mai întors. Am aflat că i s-a rejudecat procesul şi că a fost pus în libertate" (Octavian Voinea, *Masacrarea studenţimii române în închisorile de la Piteşti, Gherla şi Aiud, mărturii redactate de Gheorghe Andreica,* Buc., Ed. Majadahonda, 1996, pp. 98-99).

Scrisoarea unui legionar către prietenul său evreu

"Prietenului meu Heimovici Adalbert

Mă adresez colegului meu de celulă Heimovici Adalbert - dacă mai este în viață - , fost funcționar vamal la Bazinul Nou din portul Galați și plecat în Israel cu toată familia, în anul 1960, după eliberare (fusese acuzat de omisiune la spionaj, în legătură cu nepotul său Dudi), mă adresez soției sale sau celor două fiice, cărora le-a povestit, poate, viața pe care a petrecut-o în aceeași celulă la securitatea din Galați, în anii 1959-1960, cu părintele Marcu Ştefan, comandant legionar, din comuna Mistoveşti - Vrancea și cu subsemnatul din Galați.

Povestiți-i, d-le Heimovici, și d-lui Rosen Moses, care face atâta caz de persecuțiile legionarilor contra evreilor, cum eram privit eu de deținutul Iacob, ex prim-procurorul raionului Brăila, când dormeam în același pat cu un evreu. Bietul ex prim-procuror nu-și putea imagina: «cum de pot suporta un jidan în pat cu mine și cum de ne înțelegem perfect amândoi». Deh! Avea dreptate. Era produsul istoriei mistificate a lui Mihai Roller. Dumneata mă învățai rugăciuni în ebraică, iar eu poezii și te inițiam în tainele doctrinei legionare. Știu că ne-ai înțeles perfect. Cu toate că erai lămurit anterior de părintele Marcu, eu doar am definit ceea ce nu avusese timp să-ți explice părintele. Spuneți-i, d-le Adalbert, și Domniei Sale, om cinstit și corect, precum te știu, cine ți-a întărit moralul ca să-ți poți revedea soția și fetițele, atunci când în șapte luni de zile, de la 120 kg, aveai doar 45 kg, când am fost introdus în celulă cu mata. Îmi arătai că în pantaloni mai poate să încapă un Heimovici, așa de largi rămăseseră, sau atunci când securiștii și câțiva dintre deținuții aduși în închisoare din eroare, sau după un plan dinainte stabilit, te urau.

Explică-i și D-lui Rosen Moses cine era antisemit și cine a luat atitudine și te-a apărat, când Eustațiu (epitropul Bisericii grecești din Brăila) te-a bătut cu picioarele , noaptea, să te gonească din pat, fiindcă nu te putea suporta strigând că ești iudă spurcată

care l-ai răstignit pe Hristos, totodată adresându-ți cele mai triviale expresii, pe care îmi este ruşine să le mai reproduc. Atunci te-am luat cu mine în pat.

Erai încadrat de la 3 la 7 ani închisoare iar eu de la 15 ani de muncă silnică pe viață. Te zbuciumai mereu cu gândul la fetițe. Atunci te-am sfătuit să uiți lumea din exterior și să consideri că te-ai născut în închisoare, dacă mai vrei să-ți vezi familia și pe cei dragi. Dacă veneam înainte de a-ți fi terminat ancheta, te-aș fi pus la curent cu capcanele anchetatorilor și n-ai mai fi recunoscut că Dudi avea banii de la Ambasada Israelului ca să-și cumpere palton, însă maiorul Aronescu te-a prins într-un joc de cuvinte și n-ai mai scăpat.

Mi-aduc aminte ce zbuciumat sufletește erai și cum te agitai zilnic că ai recunoscut. Te-am liniștit, spunându-ți că ți-i conștiința curată și nu ai nici o vină și că s-ar putea să te transforme în martor acuzator și după proces să te pună în libertate. Fapt care de altfel s-a și întâmplat.

Îmi amintesc iarăși ce spaimă te-a cuprins la gândul că s-ar putea să te despartă de mine. Te țineai de mine parcă ai fi fost copilul meu și nu eu al matale, care, după șase ani de detenție, împlinisem 32 de ani. Te-am liniștit și atunci, spunându-ți că nu există celulă în care să nu fie și legionari și că te vei înțelege cu ei așa cum te-ai înțeles cu mine și cu părintele, fiindcă toți ne conducem după preceptele doctrinei noastre și acționăm la fel, iar dacă cineva va lua atitudine ostilă față de dumneata, acela nu este de-al nostru, chiar dacă pretinde că este, și explică-i și lui doctrina Mișcării Legionare, c-am observat că ți-ai însușit-o destul de bine.

Dumneata, blândule și cinstitule Adalbert, care ai suferit împreună cu noi și care te-ai convins de propaganda mincinoasă a detractorilor și de falsul antisemitsm atribuit Mișcării Legionare, dumneata, care le-ai trăit și le-ai înțeles pe toate, n-ar fi rău să faci o demonstrație asupra fenomenului legionar tuturor acelor care greșit îl confundă cu antisemitismul.

Comunică-le și lor cine ți-a fost anchetator (și mie și matale): maiorul Aronescu - evreu. Crezi oare că te vor înțelege? Sau,

poate te vor acuza de pactizare cu legionarii, sau de antisemitism. Mai ştii?

Şi acum, în încheiere, prietene Adalbert, ţin să-ţi comunic că aceste amintiri aş fi dorit să le iau cu mine în mormânt pentru ca pe lumea cealaltă să le comentăm în intimitatea noastră, căci nu doresc nici recunoştinţă, nici laude şi nici recompense din partea cuiva. Mi-am făcut doar datoria faţă de fratele meu, conform credinţei şi doctrinei noastre.

Te rog, iartă-mă că am fost indiscret.

Prietenul matale, Ionel Bugan"

(Apud *Almanahul Gazeta de Vest,* 1994, p. 75).

Sora Maria Judith

"... e limpede că Lena Constante a preluat sloganurile comuniste şi, cu idei preconcepute, a tras concluziile de mai sus. De ce n-a făcut precum sora Maria Judith, călugăriţă într-un tânăr ordin catolic al surorilor sociale. Ea era evreică de prin Baia Mare. Prin 1938-1939 se creştinase cu familia sa, fiind încă elevă. Ocuparea Ardealului de Nord o găsise deja în mănăstire, familia ei însă a fost dusă la Auschwitz. Acolo au murit părinţii ei, sora, cumnatul şi copiii surorii ei. Toată familia s-a prăpădit şi ea n-a putut face nimic pentru ei. Venită la Mislea, încă din carantină, a aflat lucruri contradictorii despre legionare: şi foarte bune şi foarte rele. După trei săptămâni de carantină, a căutat să afle adevărul. Ea, care a fost atât de crunt lovită de nazişti, ar fi putut considera adevărat tot ce se spunea rău. Dar, nu ! Ea, cea lovită adânc de bestialitatea oamenilor, s-a ferit să lovească. A căutat adevărul. Rezultatul a fost apropierea ei de legionare şi ataşamentul cald al multora faţă de ea. Nici una nu s-a gândit să o omoare sau să-i facă vreun rău, nici ei, nici celorlalte evreice care erau la închisoare. Ba din contră, când cineva, oricare ar fi fost ea, nou venită sau zdruncinată sufleteşte, care avea nevoie de asistenţă spirituală, o

găsea la sora judith şi la celelalte, cu care se împrietenise. Solidaritate (cum afirma Lena Constante)? Eu zic că era dragoste creştinească" (Viorica Pârnac Stănescu, *Lacrima prigoanei,* Timişoara, Ed. Gordian, 1994, p. 118).

Inconsecvenţa pastorului Richard Wurmbrand

Postul de radio "Vocea evangheliei" din Sibiu transmite adesea meditaţii pline de înţelepciune religioasă, ale pastorului Richard Wurmbrand, creştin după evanghelie. Le ascult cu regularitate, deşi sunt creştin ortodox, cu 7 generaţii de preoţi înaintea mea, şi de fiecare dată mă întreb ce îl determină anume pe renumitul pastor să aibă o atitudine inconsecventă la adresa legionarilor, cu care a împărţit aceeaşi soartă în anii grei de închisoare. Care este motivaţia acestui sentiment amar al meu?

În cartea *The Suicide of Europe* de Mihail Sturdza, apărută în editura Western Islans, Belmont (USA), 1968, la pagina 30, citim (vz. facsimilul de la p. 238):

"We quote here also a letter from Pastor Richard Wurmbrand, who gathered his information and his impression from more reliable sources than Professor Weber, addressed to a representative of the Legionary Command: If you like the Legionaries, whom I have seen dying with a last word of love to God and to their fatherland upon their lips, you are my friend. God looks at the heart and even if you did not have the privilege to die a martyr as they, God appreciates your willingness to give your life whenever it might be necessary for...our oppressed country. I have seen Legionary children like Gavrilaş and Ciubotea die as heroes. My wife was in prison with Mrs. Codreanu and Mrs. Moţa. We know how many very valuable elements are among you. Mocked by everybody, continue to belive and to love and God will reward you... Who could forget men of a legendary grandeur like Gafencu, Ianulidi, Tetea, Gavrilaş, and others who won our respect - the respect of

30 / *The Suicide of Europe*

Communism represented the decay and disintegration of any human society, was able in a few lines to go far deeper and more accurately into this subject matter than Professor Weber was able to do in eighty-two pages:

> Before the universal Communist menace, from the frozen Norwegian fiord to the red flatlands of Castille and the arid escarpments of Greece, all the peoples of Europe were awakening from a listless slumber to the cry of "Nations, arise!" In Rumania, Corneliu Codreanu was addressing his Legionaries in rugged speeches full of picturesque poetry, appealing to their honor and their spirit of self-sacrifice and discipline, trying to conjure that state of inner enlightenment, present in all religious experiences, that he called "the national unity" and upon which he was founding the original, the monastic, the military movement of the Iron Guard.

We quote here also a letter from Pastor Richard Wurmbrand, who gathered his information and his impressions from more reliable sources than Professor Weber, addressed to a representative of the Legionary Command:

> If you are like the Legionaries, whom I have seen dying with a last word of love to God and to their fatherland upon their lips, you are my friends. God looks at the heart and even if you did not have the privilege to die a martyr as they, God appreciates your willingness to give your life whenever it might be necessary for . . . our oppressed country. I have seen Legionary children like Gavrilaş and Ciubotea die as heroes. My wife was in prison with Mrs. Codreanu and Mrs. Moţa. We know how many very valuable elements are among you. Mocked by everybody, continue to believe and to love and God will reward you. . . . Who could forget men of a legendary grandeur like Gafencu,[6] Ianulidi, Tetea, Gavrilaş, and others who won our respect—the respect of those who were not Legionaries and were not in agreement with the Legionaries in many ways. Some of them saved my life. . . .

It would be unjust, perhaps, to ask from this new crop of intellectuals —victims, it seems, of a contagious brain-corroding pestilence that has already suffused Western universities with its materialistic, utilitarian and Marxist philosophy, to understand fully the notion of sacrifice for a principle, or for one's country, or of fidelity, even unto death, toward the leader who incarnates this principle or represents better than anybody else the interests and destiny of that country.

For this new generation of "educators" and public opinion builders, religion is no better than magic; love and fear of God is superstition; patriotism is an error; nationalism is a crime; self-sacrifice is masochism;

[6] No relation to Grigore Gafencu the former Minister of Foreign Affairs.

those who were not Legionaries and werw not in ageement with the Legionaries in many ways. Some of them saved my life..."

("Dacă sunteţi ca legionarii pe care i-am văzut murind cu un ultim cuvânt de dragoste pentru Dumnezeu şi pentru patria lor, atunci sunteţi prietenii mei. Dumnezeu se uită la inimă şi chiar dacă nu ai avut prilejul să mori ca un martir, ca ei, Dumnezeu apreciază voinţa ta de a-ţi de viaţa totdeauna când va fi nevoie, pentru patria voastră oprimată. Eu am văzut legionari, copii ca Gavrilaş şi Ciubotea murind ca eroii. Nevasta mea a fost în închisoare cu doamna Codreanu şi cu doamna Moţa. Ştim câte elemente valoroase se aflau printre dumneavoastră. Batjocoriţi de toată lumea, ei continuau să creadă şi să iubească şi Dumnezeu vă va răsplăti. Cine ar putea uita oameni de înălţime legendară ca Gafencu, Samulidis, Tetea, Gavrilaş şi alţii care au câştigat respectul nostru, respectul acelora care nu erau legionari şi nu au fost de acord cu legionarii în multe privinţe. *Câţiva dintre ei mi-au salvat viaţa* (s.n.)".

Necunoscând această carte, călugărul evreu N. Steinhardt, în cartea *Primejdia mărturisirii* (p. 173), scrie: "Ion Ianolide şi câţiva prieteni ai săi i-au venit în ajutor la Târgul Ocnei, pastorului Wurmbrand, foarte rău bolnav şi el, cedându-i din puţina lor streptomicină".

Iată o altă mărturisire, apărută în *Almanahul Gazeta de Vest*, 1994, a lui Naidim Marin, la pagina 162, despre Valeriu Gafencu: "La Târgul Ocnei unde fusese internat ultima dată prin 1950 fiind găsit bolnav de TBC, văzându-se pe sfârşite şi-a cedat medicamentul său unui evreu, Wurmbrand, fapt atestat mie de către Ianolide, alt prieten al nostru şi care a fost cu Valeriu până a murit în 1952. În situaţii limită când omul se agaţă şi de un fir de pai ca să trăiască, el, Valeriu, a găsit în el resurse de a fi generos, cu sacrificiul vieţii sale".

În cartea pastorului Wurmbrand, *Cu Dumnezeu în subterană*, Buc. Ed. Casa Şcoalelor, 1993, la paginile 90-91, pe care le reproduc în întregime, nu mai pomeneşte nimic despre gestul

lui Gafencu:

"Gafencu își petrecuse întreaga viață de om matur în închisoare, dar, ca și alți deținuți la care credința creștină prevalase, nu știa ce fapte să mai săvârșească pentru a-și răscumpăra greșelile din trecut. În fiece zi făcea gestul pilduitor de a pune deoparte ceva din puținul lui pentru a ajuta la refacerea celor mai slăbiți dintre noi. Avea oroare de antisemitism și, când venea să-l vadă în camera 4 vreunul din tagma aceasta, trântea câte o remarcă șocantă: «Mi-ar plăcea să văd țara guvernată în întregime de evrei».Camarazii lui îl priveau cu oroare. «Da, zicea calm Gafencu, primul-ministru, legiuitorii, funcționarii publici - toți să fie evrei. Aș pune o singură condiție: să fie asemenea vechilor cârmuitori evrei, Iosif, Moise, Daniel, Sfântul Petru, Sfântul Pavel și Iisus însuși. Fiindcă, dacă ne vor mai conduce unii evrei ca Ana Pauker, atunci s-a zis cu România».

Gafencu intrase în închisoare la nouăsprezece ani. Tinerețea i se dusese fără să fi cunoscut vreo fată măcar. Când alții vorbeau despre sex, el întreba : cum e aia?

Mi-a spus într-o zi: «Tatăl meu a fost deportat din Basarabia de ruși. N-am mâncat niciodată pe săturate. M-au băgat la închisoare fiindcă am devenit legionar. Nu întâlnisem în viață nici o singură persoană bună, credincioasă, iubitoare. Mi-am zis în sinea mea: Iisus nu-i decât o legendă. Azi, nu există nimeni în lume care să-i semene și cred că nici nu a existat vreodată. Dar mai târziu, am întâlnit unii dintr-ăștia. Mai ales la închisoare a trebuit să recunosc că mă înșelasem. Am întâlnit oameni bolnavi care se lipseau de ultima lor coajă de pâine pentru alții. Am stat în aceeași celulă cu un episcop care era plin de bunătate, că și numai atingându-i straiele te puteai vindeca».

Gafencu a rămas în camera 4 timp de un an și în tot acest timp nu a putut sta culcat pe spate. Îl durea mult prea tare. Trebuia să fie mereu ridicat. Din multele aspecte ale gândirii legionare, Gafencu păstrase la urmă numai simpla credință creștină.

Bolnavi mai zdraveni din afară preluau îndatorirea de a spăla

în locul acelora dintre noi care erau neputincioși, frecând la cămăși, lenjerie de corp, fețe de pernă, uneori douăzeci de cearșafuri pe zi, cu toate că trebuiau să spargă gheața din curte ca să ajungă la apă. Lucrurile mele, îmbibate cu puroi și sânge, erau întotdeauna scorțoase. Dar, când am încercat să opresc pe un prieten să mi le spele, s-a supărat.

Gafencu nu se plângea niciodată. Ședea foarte liniștit pe pat, dând ușor din cap ca să-și exprime mulțumirea. Când era evident că nu mai avea mult de trăit, prietenii lui vechi și noi s-au strâns în jurul patului său, cu lacrimi în ochi. Ultimele sale cuvinte au fost: «Dumnezeu, gelos pe noi, ne cheamă la El».

După ce a închis ochii, ceilalți s-au rugat. Eu am zis: «Iisus ne spune că, dacă o sămânță nu cade pe pământ și moare, nu poate da rod și, după cum sămânța renaște într-o floare frumoasă, tot așa trupul material, murind, este înlocuit de unul spiritual. Iar inima lui Gafencu, nutrită cu idealurile creștinătății, va da cu siguranță rod».

Un preot a rostit o rugăciune, apoi Gafencu a fost înfășurat într-un cearșaf și dus în camera mortuară. În timpul nopții a fost înmormântat într-o groapă comună de către deținuți condamnați pentru crime, cărora le revenea întotdeauna această sarcină".

Ceva mai mult. La paginile 126-128, Pastorul Wurmbrand este cel care cedează streptomicină unui "antisemit înverșunat", care însă l-a refuzat. Pentru o cât mai edificatoare concluzie, transcriu întreg acest capitol, cu toate înțelesurile și subînțelesurile sale:

"În pachetul primit luna următoare era o sută de grame de streptomicină. Pricepuseră aluzia! Gândindu-mă la cei pe care-i lăsasem în camera 4, l-am rugat pe generalul Stavrat să o ofere celui mai grav bolnav.

«Ar fi Sultaniuc», a zis. «Un antisemit înverșunat. E în pragul morții. Mult mai bine ar fi să iei chiar dumneata doctoria... Bine, dacă insiști».

Doctorul Ghițulescu a vorbit cu Sultaniuc și mi-a adus

răspuns: «A vrut să ştie de unde venea medicamentul şi, când i-am spus că de la dumneata, a zis că nu primeşte nimic de la un evreu. Preferă să moară. Nu e nimic de făcut cu un fanatic ca ăsta».

M-am gândit că trebuie să existe o modalitate. L-am rugat pe Iosif să facă pe intermediarul.

«Spunei-i lui Sultaniuc că doctorul s-a înşelat. Zi-i că este un dar de la Grăniceru, care are aceleaşi sentimente cu Sultaniuc şi am auzit că a primit de curând nişte medicamente».

Iosif n-a avut succes. «Sultaniuc nu crede că Grăniceru i-ar da lui ceva. N-o să se atingă de streptomicină decât dacă juraţi că nu-i a dumneavoastră».

«De ce nu?» am zis. «I-am dat doctoria, de ce n-aş da şi jurământul? Streptomicina nu este a mea, ci a lui Dumnezeu. Eu i-am dat-o lui din momentul în care a sosit».

Doctorul Banu, care fusese ocupat în altă parte când sosise streptomicina, a rămas fără grai când a aflat ce făcusem cu ea. Chiar şi Stavrat a rămas uimit, văzând că am jurat strâmb. A zis: «Credeam că voi, pastorii, cereţi să se spună totdeauna adevărul şi numai adevărul».

Stavrat a avut în curând un exemplu de cât poate costa «întregul adevăr», când au fost aduşi în celula noastră noi deţinuţi, dintre care unul depusese mărturie împotriva celuilalt. Primul era un episcop catolic care voise ca Roma să ştie cât de aspru era prigonită biserica lui. Al doilea era un avocat care, fiind trimis la Roma în interesul serviciului său, a predat la Vatican plângerea episcopului. Avocatul a sosit şi, negând că ar fi predat scrisoarea, a fost confruntat cu episcopul , care a spus: «Eu nu pot minţi. Da, i-am dat o scrisoare».

Au fost amândoi torturaţi şi au sfârşit la Târgu Ocna, unde au continuat să discute în contradictoriu, fiecare pretinzând că are dreptate. Episcopul se aştepta să-l susţin, dar n-am putut s-o fac. I-am spus: «Dacă un om refuză să spună o minciună, e foarte bine, dar atunci trebuie să-şi asume numai el primejdiile. Dar dacă hotărăşte să pună în joc siguranţa altcuiva, pe acela trebuie să-l

apere cu orice preţ».

Episcopul a protestat: «Toată această întâmplare mi-a adus multă amărăciune. Dar cum puteam eu să afirm un neadevăr?»

I-am replicat că, dacă noi trebuie să facem bine duşmanilor noştri, cu atât mai mult trebuie să-i ajutăm pe prietenii noştri. «Dacă gazda mea şi-a pierdut toată ziua ca să pregătească o cină care nu-i pe gustul meu, eu mă simt obligat să-i aduc o laudă: asta nu-i minciună, ci curtoazie. Când oamenii de aici mă întreabă: Când vin americanii?, eu le spun: Nu mai e mult şi vor veni. Nu e adevărat, dar nici o minciună nu este. Este un cuvânt de încurajare».

Episcopul nu s-a lăsat convins. Am continuat: «Dacă te iei după puriştii, toată arta devine o minciună. Ştiţi că în realitate Faust n-a semnat un contract cu Diavolul; e doar născocirea mincinosului de Goethe. Hamlet n-a existat niciodată - este fabulaţia lui Shakespeare. Cele mai simple glume - sper că glumele vă fac să râdeţi - sunt invenţii».

«Se poate», a răspuns episcopul, «dar aici este o situaţie personală. Când eşti dumneata interogat de comunişti, domnule Wurmbrand, nu simţi că trebuie să spui adevărul?»

«Bineînţeles că nu. Eu nu am nici un fel de remuşcări dacă spun primul lucru care-mi trece prin cap, câtă vreme asta-i induce în eroare pe cei care încearcă să-i prindă pe prietenii mei. Sunt eu obligat să dau acestor oameni informaţii pe care le pot folosi pentru a ataca biserica? Eu sunt un slujitor al lui Dumnezeu. Lumea foloseşte cuvinte frumoase pentru lucruri urâte. Frauda devine inteligenţă, meschinăria se cheamă economie. Desfrâul poartă cununa iubirii. Aici urâtul cuvânt *minciună* este folosit pentru ceva despre care instinctul ne spune că este just. Eu respect adevărul, dar aş minţi pentru a salva un prieten».

Când am rămas singuri, Iosif m-a întrebat: «Atunci ce numeşti dumneata o minciună?» «De ce trebuie să-mi ceri mie o definiţie? Propria dumitale conştiinţă, dacă este călăuzită de Duhul Sfânt, îţi va arăta în orice împrejurare a vieţii ce să spui şi ce să laşi nerostit. Minciuna este un neadevăr pe care-l spui cu intenţia

de a-ți înșela sau leza semenii. Nu crezi că jurământul pe care i l-ai transmis lui Sultanic în privința streptomicinei era o minciună, nu-i așa?»

«O, nu», a spus Iosif cu un zâmbet serafic. «Acela a fost un gest de iubire!»

Tot în această carte, ca și în cele relatate în capitolul închinat lui Steinhardt, pastorul Wurmbrand are cele mai frumoase aprecieri la adresa legionarului doctor Constantin Banu.

În concluzie, din declarația citată în *The Suicide of Europe*, din cele spuse de călugărul Steinhardt, ca și de Naidim Marin, reiese clar ajutorul salvator pe care legionarii i l-au dat pastorului Wurmbrand; dar el nu numai că refuză să recunoască acest ajutor în cartea *Cu Dumnezeu în subterană*, ci vorbește numai de ceea ce el a făcut pentru un legionar, fapt pe care - din bună credință - nu i-l contest, deși este singura mărturisire în acest sens, subliniind însă încăpățânarea "înverșunatului antisemit". Îmi pun cât se poate de logic întrebarea: oare cât a avut de suferit acest antisemit din partea evreilor, de a fost în stare să refuze presupusul ajutor al unui evreu de bună credință? Ajung la concluzia unui calificativ mult mai aproape de adevăr: nu "înverșunatul antisemit", ci *demnul antisemit!*

Mi-a fost dat să găsesc în biblioteca domnului Traian Popescu din Madrid, directorul editurii "Carpații", o scrisoare care îi face cinste pastorului Wurmbrand. Reproduc întreaga scrisoare.

"Paris 24.IX.1966

Richard Wurmbrand
19 Bd. de la Somme
Paris 7-e

Stimate domnule Popescu,

Deși nu am corespondat până acum, vă cunosc din corespondența pe care ați avut-o cu fiul meu. Deasemeni cunosc casa D-stră de editură datorită emisiunilor superbe de timbre române.

Am la Dstră următoarea rugăminte : Noi dorim să facem o

comandă de câteva mii de cărți poștale ilustrate de Crăciun și mi-ați face o mare favoare dacă mi-ați trimite câteva modele (dacă ați tipărit așa ceva până acum) cu motive tradiționale românești (bineînțeles specific de Crăciun).

Vă rog, timpul fiind foarte scurt, să-mi răspundeți cât mai urgent posibil. Bineînțeles că în momentul în care c.p. îmi vor plăcea voi plasa comanda la D-stră. Vă rog să-mi trimiteți ce aveți mai bun.

Vă mulțumesc anticipat și aștept răspunsul D-stră.

Cu stimă,
R. Wurmbrand"

Traian Popescu, vechi legionar, de peste 55 de ani în exil, a editat 54 de serii de vignete filatelice cu caracter anticomunist și comemorativ-legionar. Pastorul Wurmbrand, cu o nedisimulată onestitate, vorbește despre "emisiunile superbe de timbre române", deci și de cele comemorativ-legionare.

Iubite și stimate domnule pastor Wurmbrand, mărturisiți și la noi în țară adevărul despre legionari, pentru că știți mai bine decât oricine că adevărul nu poate fi decât unul, și stăpânul adevărului este numai Dumnezeu căruia îi slujiți. A nu-l mărturisi oriunde, este ca și când nu l-ați fi mărturisit nicicând.

"Cazul" Hary Brauner

Atât Hary Brauner cât și Lena Constante, soția acestuia, au avut de suferit lungi ani de închisoare, implicați fiind într-un proces comunist, mai bine spus în legătură cu procesul lui Lucrețiu Pătrășcanu. Hary Brauner, atât în închisoare cât și după aceea, în localitatea unde avea domiciliul forțat, a avut un comportament extrem de binevoitor la adresa legionarilor. Nu de puține ori, a compus melodii pentru poeziile celor închiși iar unele din acestea la dedica chiar legionarilor cu care se împrietenise.

A avut loc şi o întâmplare pe care Lena Constante a descris-o cu oarecare maliţiozitate, deşi el, Hary Brauner, nu a făcut-o publică decât în rândul prietenilor.

Iată ce scrie N. Steinhardt despre aceasta şi cum o explică: "Cât priveşte cazul Hary Brauner - verificat de mine şi confirmat mie de el însuşi şi de Lena Constante - şi anume: în spitalul T.B.C. de la Târgu Ocna a îngrijit cu mult devotament pe un tânăr legionar foarte grav bolnav; acela revenindu-şi dintr-o lungă stare de inconştienţă şi-a manifestat gratitudinea înjurându-l şi apostrofându-l «jidane» - părerea mea este că el nu dovedeşte nimic. Tratamentul rezervat deţinuţilor politici în acei ani a fost atât de neomenesc şi de afin ideii de exterminare încât de uimire nu este că un tuberculos abia ieşit din semicomă să fi bolborosit cuvinte de negură şi de ură, ci de mirare este că toţi acei deţinuţi politici nu s-au sfâşiat şi mâncat unii pe alţii" *(Primejdia mărturisirii*, p. 173).

●

"Mie personal mi s-a întâmplat altceva. Prin 1955 am fost luat din penitenciarul din Aiud şi dus la Bucureşti, la nişte cercetări în legătură cu legionarii proaspăt arestaţi. După ce am fost plimbat pe la Malmaison şi Uranus, am ajuns şi la M.A.I. într-o «garsonieră». În timpul anchetelor la M.A.I. se dădea o mâncare mai bună şi cinci ţigări la zi. La câteva zile a fost băgat în camera mea un domn civil, grăsuţ, curat, spălat, se vedea că era proaspăt arestat: Marcu Beri. I-am spus şi eu numele. Nu auzise de el dar m-a întrebat la cât sunt condamnat şi pentru ce. Când i-am spus a făcut ochii mari de groază şi a început să ţipe. L-am întrebat: - De ce ţipi, domnule, de ce te-ai speriat? - De ce m-au băgat cu legionarii? Eu nu vreau să mor! Pentru nişte ceasuri trebuie să mă omoare legionarii? Să mă scoată de aici. N-au decât să-mi ia toată averea dar să mă lase să trăiesc!

Abia am reuşit să-l liniştesc şi să-l asigur că sunt un om de

treabă şi nu-s în stare să-i fac un rău. Omul era arestat pentru contrabandă de ceasuri aduse clandestin din Elveţia. Era mare fumător şi, fiind considerat arestat de drept comun, nu primea ţigări. S-a mai liniştit când i-am dat din ţigările mele. Eu mă învăţasem să rabd, el încă nu. Marcu Beri mi-a povestit că şi el a contribuit la Ajutorul Roşu, că toţi evreii făceau acest lucru în timpul războiului. După ce i-am câştigat încrederea, l-am întrebat de ce s-a îngrozit aşa de mine.

- Păi gândeşte-te şi mata, legionarii m-au svârlit din tren în plin mers. Puteam să mor, dar m-am ales doar cu un picior rupt.

- Când s-a întâmplat? l-am întrebat.

- În 1942, mergeam cu trenul la Galaţi şi nişte soldaţi m-au oprit, că m-a pus dracu să spun că n-avem ce căuta în Rusia.

- Păi bine, domnule Beri, pe vremea aceea nu erau legionarii la putere. Legionarii erau în închisori şi lagăre. La putere era Antonescu cu armata.

- Antonescu, armata, legionarii, pentru mine tot un drac. Important pentru mine este că am fost asvârlit afară din tren în plin mers" (Nistor Chioreanu, *Morminte vii,* p. 89).

●

Aveam aproape 17 ani şi, împreună cu Gelu Pitiş, mă aflam în infirmeria închisorii Ploieşti, după ce colindasem prin închisorile Sibiu şi Braşov; eu cu o pleurezie iar camaradul meu cu un ulcer, ocupam două din cele cinci paturi. În afară de noi, mai era internat şi studentul legionar Petre Butucea, precum şi evreul Lazarovici, directorul magazinului Dermata din Ploieşti.

Destul de des era internat în aceeaşi infirmerie şi un tânăr student evreu, paraşutat din URSS. Era condamnat numai la 10 ani închisoare, deoarece reuşise să dovedească cu martori că revenise în ţară, atras de o mare pasiune sentimentală, după numai şase luni de la părăsirea României.

Foarte frecvent avea crize de inconştienţă dublate de furie,

în timpul cărora , legat fiind, era imobilizat într-un pat al infirmeriei. Toţi trei, Gelu Pitiş, Petre Butucea şi cu mine, îl îngrijeam hrănindu-l, dându-i apă, spălându-i fruntea, deşi prezenta tot cortegiul simptomatic al unei crize de violenţă. Când îşi revenea, era acelaşi om blând şi setos de cultură şi nu contenea să ne mulţumească. De la Petrică Butucea, poet şi student la litere, învăţase semnificaţia doinei şi baladei româneşti şi îşi însuşise cu toată convingerea adevărurile lor.

Nu ştiu ce s-a ales de el.

Lazarovici nu a stat mult timp cu noi. În urma rejudecării procesului, ne-a părăsit. Însă atât cât am stat în aceeaşi închisoare, i-am păstrat stima pe care ne-o impunea vârsta lui, iar la rându-i, sentimente de respect pe care le avea faţă de cunoscuţii lui, părinţii noştri.

ONESTITATEA LEGIONARILOR FAŢĂ DE EVREI

În viaţa de zi cu zi, au fost nenumărate cazuri în care evreii au avut un comportament corect faţă de românii creştini.Un om animat de ură nu ar fi în stare să recunoască asemenea fapte, în mod deosebit acolo unde întreaga comunitate ideologică avusese de suferit de pe urma evreilor. Se ştie cu câtă ură a lovit dintotdeauna populaţia evreiască în Mişcarea Legionară.Se ştie, de asemeni, că falsa acuzaţie de antisemitism adusă legionarilor era nu numai izvorâtă din surse evreieşti, ci era în egală măsură alimentată de comunişti, de politicienii potrivnici Mişcării, precum şi de naivii lăsaţi în voia propagandei abil întreţinute de toţi aceştia împreună.

Şi totuşi legionarii, cu probitatea morală conformă cu ideologia la care aderaseră, au declarat public aceste fapte ale evreilor şi o fac şi astăzi cu aceeaşi onestitate. Vom enumera numai pe cele care nu au fost amintite în capitolele precedente.

Astfel, Maria Roşca Brahonschi, legionară deţinută în temniţa Mislea, în atât de impresionanta carte *Lacrima prigoanei - din lupta legionarelor romînce*, apărută la neobosita editură Gordian din Timişoara (1994), în capitolul *Aripi frânte*, scrie: "Ce putea face bietul medic, un evreu foarte cumsecade, ca tot personalul din Dumbrăveni? Aveam nevoie de operaţie, spitalul din Văcăreşti era aglomerat şi nu primea decât pedepse mari. A găsit totuşi o soluţie (...). A introdus câteva paturi într-o altă încăpere şi ne-a mutat acolo."

Este în fond o întâmplare minoră, cum au mai fost probabil şi altele, dar faptul care putea la fel de bine să fie trecut sub tăcere, şi anume că acela care a înfăptuit-o era evreu, nu e omis de această încercată legionară, care declară public: "un evreu foarte cumsecade".

Nistor Chioreanu, în cartea sa memorialistică *Morminte vii*, aminteşte de asemeni cu aceeaşi onestitate mai multe întâmplări, din care reţinem două:

Doctorul Hager, un bun pediatru care a dominat lumea medicală a Sibiului în specialitatea sa în anii 40-50, imediat după venirea comuniştilor, îi trimite vorbă autorului, pe care pe nedrept îl acuzase că îi luase casa cu forţa, că "lasă chestia baltă, dacă sunteţi dispus să cădeţi la înţelegere şi să-i plătiţi o despăgubire. Altfel vă dă în judecată".

Era un şantaj ordinar din partea unei mari personalităţi, pe atunci, a Sibiului. Şi totuşi, scrie mai departe Nistor Chioreanu, că un coreligionar al doctorului Hager vine şi îi spune: "...dar dacă te dă în judecată, te rog să mă pui martor. Eu am să spun la judecată că eşti cel mai cinstit avocat pe care l-am întâlnit."

Apoi ceva mai jos, pe aceeaşi pagină 88, Nistor Chioreanu mai povesteşte: "În acelaşi an, 1946, am încercat să mă reînscriu la Baroul Sibiu. Susţinătorii mei cei mai insistenţi au fost Max Fröhlich şi David Solomon". Bineînţeles, cei doi avocaţi erau evrei. Am amintit într-un alt capitol despre prietenia dintre Nistor Chioreanu şi ceilalţi doi avocaţi, prietenie care s-a dovedit a fi reciprocă.

●

În cartea lui Nicolae Călinescu *Preambul pentru camera de tortură* (Timişoara, Ed. Marineasa, 1994), se vorbeşte despre rabinul sionist Harper:"Se simţea bine printre legionari " (p.63). Cutremurătoare este însă scena descrisă în capitolul *Fără cuvinte* (pp. 91-92):

"Inginerul Şerban Secu, Obreja, Puiu Florescu, care luaseră în 1949 ştafeta conducerii activităţii ilegale a Mişcării Legionare şi care au organizat grupurile de luptă din munţi, căzuseră într-o ambuscadă a Securităţii şi, după o anchetă înspăimântătoare, într-o improvizaţie juridică, au primit pedeapsa capitală. Aşteaptă moartea în meditaţie, în tăcere şi rugăciune, fără poze eroice, fără lamentări.

În fine, sunt chemaţi în faţa plutonului de execuţie. Flutură mâna din prag în semn de rămas bun. O sută de oameni, ca la o comandă, se ridică în picioare. Nu se rosteşte un cuvânt. Totuşi...îi însoţeşte murmurul rugăciunii preoţilor ortodocşi, căzuţi în genunchi, binecuvântarea prelaţilor catolici, rabinul şi-a pus cornul pe frunte, socialiştii şi rezistenţii salută. Oamenii sunt solidari în faţa veşniciei. Cel puţin pentru o clipă."

●

Virgil Mateiaş relatează:

"S-a închis procedura probatorie şi s-a dat cuvântul procurorului, care m-a prezentat iarăşi ca un bandit primejdios siguranţei statului şi ordinei publice prin aceea că am urmărit răsturnarea prin forţă a regimului, că am creat în ţară o stare de spirit duşmănoasă, iar în trecut, prin activitatea mea legionară, am fascizat ţara şi am întârziat izbânda mai din vreme a comunismului. Să mi se aplice deci pedeapsa maximă, ca sancţiune pentru prestigiul meu în rândurile legionarilor şi pentru gradul meu de periculozitate. Erau simple aprecieri, fără probe, care nu puteau motiva o condamnare, socoteam eu.

S-a dat cuvântul apărării. Avocata m-a surprins prin curajul ei. Deşi era tânără şi puţin cunoscătoare în tainele dreptului, a cerut achitarea pentru art. 209 c.p. - complot, uneltire etc. - din lipsă de probe, prin tăgada mea în tot timpul anchetei şi prin retractarea lui Lae Lupu. Cu privire la art.193 c.p. a lăsat la aprecierea instanţei, cerând să mi se scadă din pedeapsă cei 10 ani executaţi până atunci în prevenţie. Nici procurorul, nici instanţa

nu au fost mulţumiţi de concluziile avocatei. Am înţeles că anume mi s-a repartizat din oficiu ca apărătoare o evreică, ca să nu le turbure rechizitoriul lor. Dar aceasta şi-a făcut datoria de apărătoare într-un proces în mod corect, ceea ce m-a impresionat. Nu am fost antisemit rasial, ci apărător al propriului meu neam, dacă patrimoniul său material sau spiritual ar fi fost periclitat."

●

Povestea domnului Nicu Popescu - Vorkuta descrisă în cartea autobiografică *Un legionar dincolo de cercul polar* (Editura Gordian, 1994), cel care a petrecut ani de închisoare şi de lagăr pe vremea lui Carol al II-lea, în lagărele din Germania, apoi în URSS şi în sfârşit în închisorile comuniste din România, cel al cărui frate mai mic a fost ucis în 21 ianuarie 1941 la Ploieşti şi după aceea având alţi trei fraţi închişi, este extrem de impresionantă. A suferit enorm, dar iubirea întru Hristos şi adâncul cult pentru Maica Domnului, aşa cum o mărturiseşte, i-au dat putere să treacă peste toate vicisitudinile vieţii.

Educaţia lui în cadrul Mişcării Legionare, în care credinţa în Dumnezeu ocupa locul central, l-a făcut şi pe el să aibă o atitudine cum nu se poate mai prietenească faţă de toţi semenii, indiferent că erau creştini sau evrei.

În capitolul *Evreii din lagărul 9-10* din cartea amintită, la paginile 131-132, domnul Nicu Popescu- Vorkuta povesteşte despre situaţia generală a evreilor în lagărele comuniste, dar descrie şi câteva cazuri singulare, pline de semnificaţii.

"Dr. Iefim Haritonovici, originar din Odesa, era clientul meu permanent. Deşi ştia că am făcut parte din «Jeleznaia Guardia» (Garda de Fier), ceea ce pentru evreii din URSS era un lucru periculos, el nu concepea să fie tuns sau bărbierit de altcineva, decât de Niculae Duţovici (aşa era numit în lagăr Nicu Popescu - Vorkuta - n.n.). Dr. Iefim Haritonovici era un «bonhomme», cu toată lumea. Era un doctor în adevăratul sens al cuvântului, care

în lagăr a făcut mult bine tuturor celor ce au avut nevoie de el.

Pe mine m-a ajutat mult, căci destui fraţi de-ai mei de suferinţă, atunci când se simţeau obosiţi, erau internaţi de doctorul Iefim, la rugămintea mea.

Goldschmidt era omul de încredere al comandantului lagărului, Mihai Rugaciov. De el depindea toată aprovizionarea lagărului cu materiale şi alimente. Am locuit cu el în aceeaşi baracă şi am avut multe discuţii. Odată, când a fost răcit rău, l-am îngrijit până s-a făcut bine. El era adept convins al Sionismului şi considera îndreptăţită lupta de rezistenţă a evreilor de pe întreg globul.

Directorul stadionului Dinamo din Moscova (...). Într-una din zile, fără nicio intenţie, am bătut la ghişeul lui pentru a-i cere rufe. În momentul în care a deschis ferestruica, am văzut acolo peste 10 persoane, toţi evrei cu poziţie cheie în lagărul nostru. Erau adunaţi pentru convorbiri ce-i interesau direct. Eu m-am retras imediat, spunându-le să stea liniştiţi că, personal, n-am văzut nimic. Au rămas mulţumiţi de răspunsul meu şi şi-au continuat convorbirile".

Cu toate acestea, Nicu Popescu - Vorkuta, ca şi ceilalţi, este un "antisemit"!

●

"...noi, condamnaţii la moarte, în cele peste trei luni de şedere la Botoşani, am fost bărbieriţi numai de şapte ori. Ne scotea câte unul din celulă, sub paza a doi gardieni. Frizeria - o frizerie înfiinţată pentru noi special - se afla într-o încăpere de alături şi funcţiona numai în ziua când eram programaţi pentru bărbierit. Frizerul, domnu' Ştrul, un evreu cam de 60 de ani, simpatic, din oraşul lui Iorga, se ocupase cândva afară de negustorie (...). De multe ori prin domnu' Ştrul am avut veşti de la Gheorghe şi Grigore.Ultima dată, cu vreo săptămână înainte de a părăsi Botoşanii, cu toată vigilenţa gardienilor puşi special să împiedice orice contact cu lumea din afară, frizerul a reuşit să-mi şoptească: «Conferinţa de la

Geneva...se face pace...ne dă drumul...nu muriţi...Am citit ziarul...Curaj!».

Desigur, în cazul nostru era o mare satisfacţie să constaţi că un Kapo (frizerul nostru era şi el un fel de Kapo, asemeni Kapo-urilor de la Buchenwald sau Auschwitz) încearcă să te îmbărbăteze, să-ţi arunce un cuvânt de încurajare, să-ţi spună mai ales «nu muriţi»..., când te aşteptai în fiecare moment să fii dus la poligonul de execuţie, era nu numai o satisfacţie, ci şi o datorie de a-l avea pe acest om mereu în amintirile tale cele mai frumoase. Am plâns" (V. Blănaru-Flamură, *804 zile şi nopţi în lanţurile morţii*, Ed. Sepco, 1996, p. 348).

CINE DOREŞTE SĂ REACTIVEZE ANTISEMITISMUL?

Scrisori de la "Jewish Community of America"

"...Aţi fost lepădăturile şi borfaşii cei mai periculoşi ai tuturor regimurilor politice între 1927-1940 când Antonescu va (halal ortografie! - n.n.) desfiinţat definitiv de pe faţa pământului, trăgând în voi cu tancurile şi tunurile la 26 ianuarie 1940(!). Mai bine să mai ţină regimul comunist încă 100 de ani decât să spurcaţi pământul României cu ultimile fosile ce mai supravieţuiesc pe ici pe colo.

De noi nu a-ţi (altă mostră de scriere corectă românească! - n.n.) scăpat şi nu veţi scăpa niciodată deoarece tot noi conducem America şi toată lumea".

Acest fragment dintr-o scrisoare adresată domnului Traian Popescu, directorul editurii "Carpaţii", nu a fost singura care i-a fost trimisă de David Kaufman, scrisă pe o hârtie cu antetul "Jewish Community of America". Este totuşi "meritorie" sinceritatea evreului Kaufman, în a recunoaşte dorinţa sa şi alor lui, de menţinere a regimului comunist în România ("încă 100 de ani"), situaţie la care au contribuit coreligionarii lui din plin.

Reproducem un fragment dintr-o altă scrisoare (domnul Traian Popescu a primit zeci de scrisori cu conţinut asemănător) din partea "Jewish Community of America":

"Bătrân codoş,

Sunteţi cu toţii cu un picior în groapă (...). Cum aţi nesocotit voi, măi proşti bătrâni, imensa noastră forţă, desfăşurată permanent

ROMÂNIEI. NU DEMULA A POMENIT SI "MICROMACABIN" DECURÂND
CĂ A-TI POST LEPĂDĂTURILE SI BONDAŞII CEI MAI PERICULOŞI AI
TUTUROR REGIMURILOR POLITICE ÎNTRE 1927-1940 CÂND ANTONESCU
VA DESFIINŢAT DEFINITIV DEPE SUPRAFAŢA PĂMÂNTULUI, TRĂCÂND
IN VOI CU TANCURILE ŞI TUNURILE LA 26 IANUARIE 1940. MAI
BINE SĂ MAI ŢINĂ REGIMUL COMUNIST ÎNCA 100 DE ANI DECÂT SĂ
SPURCAŢI PĂMÂNTUL ROMÂNIEI VREODATĂ CU ULTIMELE POSILE
CE MAI SUPRAVEŢUIESC PE ICI PE COLO.
DE NOI NU-A-ŢI SCĂPAT ŞI NU VEŢI SCĂPA NICIODATĂ
DEOARECE TOT NOI CONDUCEM AMERICA ŞI TOATĂ LUMEA.

DAVID KAUFMAN.

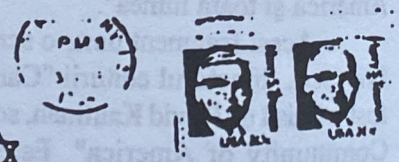

10-14 CARROLL St.
ASTORIA - N.Y.
USA.

✡ *Jewish Community* ✡

Of AMERICA

TRAIAN POPESCU
Calle Conde de Peñalver
32,4 MADRID - 6

ESPAÑA

în lume sub toate timpurile. Învingem pe linie de ţară: Israelul; Învingem pe linia de internaţional ocult şi secret: Franc-masoneria; Învingem pe linia internaţională muncitorească: comunismul (...). Noi am făcut trierea acelor care au sosit din România ca refugiaţi politici. Dacă din întâmplare a mai scăpat vreunul care era real anticomunist, legionar şi antisemit, l-am făcut prin oamenii noştri de aici, să apară el agent şi spion comunist. Noi nu iertăm pe nimeni din cei care au fost contra noastră" (am respectat întocmai "ţinuta" originalului).

✡ *Jewish Community* ✡

Of AMERICA

A S A S I N I L O R ,

DIN NOU PRESA MONDIALA VA DEMASCA LA VALOAREA VOASTRA
SPUNANDU_VA DIRECT CINE SUNTETI.
DIN ISRAEL " REVISTA MEA " VA CARACTERIZEAZA CUM NU
SE POATE MAI BINE.PRIN PRESA NOASTRA LOCALA LA RANDUL
NOSTRU VA VOM POPULARIZA SI NOI PESTE TOT.

DAVID KAUFFMAN

Adaug la cele două scrisori care au apărut şi în *Gazeta de Vest,* nr.123/1996, o altă scrisoare cu facsimilul respectiv:

"Jewish Community of America

Asasinilor,

Din nou presa mondială vă demască la valoarea voastră spunându-vă direct cine sunteţi.

Din Israel «Revista mea» vă caracterizează cum nu se poate mai bine. Prin presa noastră locală la rândul nostru vă vom populariza şi noi peste tot.

David Kaufman"

Plicul este ştampilat în 19 iulie 1988.

Ce spun evreii de antiromânismul unora dintre coreligionari

(Articol reprodus din revista *Carpaţii*, Madrid, decembrie 1989 - iunie 1990, p. 31)

"Trimisă de un evreu român, cititor anonim din Israel, am primit la începutul anului 1990 tăietura din «Revista Magazin» Nr. 29 din 14.XII, 1989 pagina 58 - rubrica «Scrisori de la cititori», în care am citit scrisoarea Domnului Dr. medic M. Cohen din Beit Shemes, pe care o reproduc alăturat în facsimil.

Mărturisesc că rândurile Domniei Sale m-au emoţionat, dovedindu-mi că există totuşi evrei români care gândesc despre România şi români, altfel decât sionismul internaţional, lucru pentru care îi trimit o cordială strângere de mână, felicitându-l pentru curajul cu care dojeneşte pe cei doi ziarişti evrei Sorin Toma şi Sorin Cunea, care se întrec , unul în Israel iar celălalt la emisiunile radiofonice Free Europe din München, în a se amesteca, cum scrie Doctorul, «în ceea ce n-ar trebui să-i privească deloc: treburile politice interne ale României».

Domnul Dr. Cohen le aminteşte, cu justeţe că aşa s-a produs

antisemitismul localnicilor, care îmi permit să adaug, nu a fost în ţara românească niciodată rasial, cum afirmă pe nedrept evrei gen cei doi Sorini, ci politic, ca replică dată comunismului agresiv pe care-l propovăduiau majoritatea celor sosiţi după 1919 din Polonia şi Rusia, naţionalizaţi într-o noapte la cererea Aliaţilor în primul război mondial şi care plăteau astfel cu ingratitudine generozitatea românească.

Noi, românii născuţi în prima decadă a secolului 20, ne amintim de epoca în care ei înşişi făceau o deosebire între cei pământeni şi cei noi veniţi, convieţuirea armonioasă cu primii, bazată pe înţelegere reciprocă , crease zicala: «fiecare român are ovreiul lui» - prieten, coleg, om de casă sau de afaceri.

Din păcate comunismul propagat de noii veniţi a stăvilit această înţelegere armonioasă, pe care o adevereşte călugărul evreu ortodox Nicolae Steinhardt din Mănăstirea Rohia din Maramureş, în spovedania pe care de asemenea o reproducem în continuare, în facsimil.

***

Tot din Israel am primit, detaşată din revista «Minimum», rubrica «Pagina cât se poate de liberă», fotocopia spovedaniei călugărului ortodox Nicolae Steinhardt, decedat în toamna trecută în Mănăstirea Rohia din Maramureşul românesc.

Spovedania e răspunsul la scrisoarea din 5 Februarie 1989 trimisă de fostul colaborator al «Revistei Cultului Mozaic» Victor Russu, actualmente emigrat în Israel şi la întrebarea ce-i pusese acesta - «Ce gânduri îţi trec prin minte Călugăre Nicolaie, la 2 noaptea?», Călugărul Nicolae Steinhardt, cu cinstea sufletească a creştinului convins, mărturiseşte:

«Doresc să vă asigur că am fost primit cum nu se poate mai bine aici. *Botezul meu e mai cu seamă o poveste de dragoste, a îndrăgostirii mele crescânde de neamul românesc, de ce se numeşte fenomenul românesc şi de biserica creştină.*

M-am simţit atras din copilărie şi tinereţe de acest fenomen românesc (ca şi părinţii mei de altfel).

Anii de închisoare (i-am făcut ca 'naționalist' român și într-un loc denumit al intelectualilor mistico-legionari) mi-au întărit dragostea și apropierea de români.

Era totuși firesc să întâmpin serioase greutăți la această mică mănăstire din celălalt capăt al țării: *vârsta* (m-am călugărit la 68 de ani), *calitatea (beleaua)* de a fi fost deținut politic, *originea etnică* ('Ițic' vorba lui Al. Mirodan), *depărtarea locului de unde veneam* (de la București, la peste 500 km...), calitatea mea *de intelectual și de orășan*, printre oameni toți de origine țărănească,...toate îmi creau condiții potrivnice și făceau foarte probabilă (și foarte legitimă lesne de înțeles) o recepție puțin călduroasă.

Și totuși, *nu a fost așa: monahii aceștia, neamul acesta de păstori și țărani - oamenii aceștia atât de diferiți de mine m-au primit, înțeles și acceptat cu o mărinimie, o bunăvoință, o răbdare, o simpatie care a desființat orice barieră și mă fac să mă simt la ora 2 noaptea, ora adevărului, cu totul nefrământat de dubii : căutuși de puțin străin, stingher, nefericit, nostalgic ori gândind să mă întorc din drumul pe care am apucat. Scena atroce din 'Tevie lăptarul' - a lui Salom Aleichem - cu un fanatism vrednic de al unui ayatollah iranian - nu mi se aplică.*

Tot astfel, *în închisoare, m-am bucurat de un tratament frățesc din partea camarazilor legionari. Eu unul nu vă ascund că mă rog și pentru ovreii omorâți la Jilava și pentru legionarii asasinați de pramatia de Carol al II-lea...*

Nu, iubitule domnule Russu, puteți fi încredințat că nici o clipă nu am ascuns, n-am încercat să ascund cine sunt».

Amintind de lucrarea Domnului Al. Mirodan «Dicționarul Neconvențional», vol. I, p. 208 la care colaborase, antologie a scriitorilor evrei de limbă română, adaugă:

«*Nu-mi ascund părerea mea: e întocmit cu vervă, dar conține mult prea multă ținere de minte a răului, mult prea multă ranchiună, vindictă și chiar importante doze de venin.* Nu e bine! Românii nu au executat ordinul de a-i ucide pe toți evreii. Antonescu

s-a împotrivit cu hotărâre... Există, Domnule Russu, un timp pentru supărare, dar există, citez din vechiul legământ și o iertare și împăcare.

Ținerea de minte migăloasă și exacerbată numai a răului, învenințează mai ales sufletul celui care nu poate depăși stadiul sufletesc al vendetei.

Să nu uităm: nimeni nu-i fără păcat iar lumea nu-i matematic împărțită în buni și răi, iar noi evreii nu deținem cu exclusivitate monopolul bunătății, dreptății și infailibilității».

Călugărul evreu ortodox Nicolae Steinhardt fusese, înainte de a alege sihăstria, un apreciat om de litere, scriitor, critic literar, ziarist, deci cunoscuse și trăise desmățul moral al Regelui Carol al II-lea extins de el și în politica internă a României, originea tuturor nenorocirilor abătute asupra Țării prin nechibzuința sau răutatea conducătorilor.

Calificativele superlative pe care le dă în spovedania lui, monahilor și legionarilor, cu care după mărturiile lui scrise, împărtise frățește rigorile nedreptelor ostracizări penitenciare ale regimului polițienesc din acele vremuri, nu sunt figuri de stil, literatură, ci recunoașterea adevăratei omenii românești, distrusă sub regimul comunist, omenie incapabilă de ură rasistă.

Partidul politic legionar al Gărzii de Fier, constituit în 1927 în conformitate cu legile democratice ale Țării și prevederile Constituției, avea în 1933 în Parlament, 5 deputați aleși la fel constituțional și democratic, iar în alegerile libere din 1937 obținuse pe aceeași cale 66 deputați, din voința liber exprimată de popor, determinând lovitura de Stat ilegală a lui Carol al II-lea și masacrarea legionarilor, arbitrar scoși din lege printr-o nouă Constituție «ad hoc» impusă prin vot verbal.

Acțiunea politică a partidului legionar era isvorâtă din nemărginita lor dragoste de neam și Țară, forjată din străvechile tradiții românești și conștiința datoriei de a păstra intact patrimoniul teritorial reîntregit cu sacrificiul a 800.000 de suflete decimate de primul război mondial, creând un nou vlăstar de valah, care să

asigure unitatea sufletească a poporului român, ducând o viaţă demnă şi austeră închinată Patriei.

Intrigile politice, dinafara şi dinăuntrul ţării, au împiedicat cu violenţă această transformare, zeci de mii de tineri români căzând victimele nevinovate ale prigoanelor deslănţuite de Carol al II-lea, generalul Antonescu, comuniştii, Ana Pauker, Gheorghiu Dej şi tiranul Ceauşescu, prigoane de ferocitatea cărora nimeni şi niciodată n-a amintit ceva de ele, până la mărturia cinstită, creştină a monahului evreu ortodox Nicolae Steinhardt de la mănăstirea Rohia din Maramureş, când în documentul, reprodus alăturat, spune clar:

«... *în închisoare m-am bucurat de un tratament frăţesc din partea camarazilor legionari. Eu unul nu vă ascund că mă rog şi pentru evreii omorâţi la Jilava şi pentru legionarii asasinaţi de pramatia de Carol al II-lea*». (Urmează următoarea trimitere: «În noaptea de 24-25 ianuarie 1941, noaptea 'cuţitelor lungi' pentru legionarii codrenişti, au fost găsite, masacrate, 125 de cadavre evreieşti în pădurea Jilava. Cei ce au săvârşit odioasa crimă sunt cei ce aveau nevoie de argumente grele contra legionarismului mazilit de Antonescu în noaptea de 23 ianuarie 1941. Ei au aruncat mişeleşte macabra faptă în sarcina Legionarilor, care în acele ceasuri grele nu ştiau cum să se îndepărteze mai repede de Bucureşti, pentru a scăpa de furia paranoică a Generalului. Actul monstruos din noaptea de 24 ianuarie nu poate fi atribuit altora, afară de turba mahalalelor bucureştene dirijată de agenţii colonelului Rioşeanu, ca în precedenta asasinare a Maiorului german Döring, pentru a precipita căderea Statului Naţional Român Legionar»).

Presa Sărindarului învenina convieţuirea armonioasă prin denaturarea voită a adevărului şi prezentarea mistificată a luptei tineretului naţionalist, în acele vremuri turburate de agresivitatea marxismului sovietic, infiltrată în România de coreligionari de ai ei, incitând şi mai mult spiritele minorităţii evreieşti în contra acelui tineret, care în fond nu făcea atunci altceva, decât ceea ce face azi în Israel Preşedintele Guvernului Domnul Shamir cu tineretul naţionalist evreiesc: apărarea teritoriului străbun recuperat cu atâtea

sacrificii, împotriva pretenţiilor agresive musulmane.

În încheierea spovedaniei, călugărul Steinhardt amintind lucrarea D-lui Al. Mirodan: *Dicţionarul Neconvenţional*, la care fusese colaborator adaugă, imbold la uitare şi umanizare.

«...*conţine mult prea multă ţinere de minte a răului, mult prea multă ranchiună, vindictă şi chiar importante doze de venin. Nu e bine!*

...Să nu uităm: nimeni nu-i fără pată, iar lumea nu-i matematic împărţită în buni şi răi, *iar noi evreii nu deţinem cu exclusivitate monopolul bunătăţii, dreptăţii şi infailibilităţii*».

Nu crede Dl. Russu că scrisoarea - document lăsată posterităţii de Cuvioşia Sa călugărul Nicolae Steinhardt, pentru a cărui paşnică odihnă trebuie să ne rugăm cu toţii, e testamentul împăciuirii, nu o scrisoare care să «şocheze», cum încearcă s-o minimalizeze dânsul în introducerea pe care i-o face?

Traian Popescu

Scrisori de la cititori

"Deşi de zeci de ani în ţară, medic la Kupat Holim, urmăresc şi presa de limbă română, încât am luat cunoştinţă recent de sosirea lui Sorin Toma, veteranul comunist din România şi fost redactor şef la "Scânteia". Am citit confesiunile sale şi polemicele în jurul lor.

Ca membru în Mapai (în prezent Partidul Muncii), sunt abonat la ziarul ebraic «Davar» şi am citit acolo la 20 octombrie un reportaj de la postul de radio «Europa Liberă» care emite din Muenchen şi am aflat cu acest prilej că Sorin Cunea care semnează în presa de limbă română din Israel, este de fapt un iored, care venind din România în Israel în 1965 a «iordit-o» după doi ani la Muenchen unde transmite emisiunile în româneşte, către România ale «Europei Libere». De ce n-a rămas în Israel? Pentru că, spune el, n-a fost primit la «Kol Israel». Directorul Adi Carmi «ştia că sunt mai bun decât el...»

După două săptămâni am citit în «Davar» o energică ripostă

a d-lui Carmi, care a explicat de ce nu l-a primit la lucru la postul național de radio «Kol Israel», pe Sorin Cunea imediat după debarcarea lui la Haifa, ceea ce l-a determinat pe Cunea s-o «iordească» imediat în Germania?!...

Dar ceea ce mă deranjează pe mine este complet altceva: linia comună dintre cei doi Sorini: Sorin Toma şi Sorin Cunea, doi evrei care-şi consacră viața în ceea ce n-ar trebui să-i privească deloc: treburile politice interne ale României. Îmi amintesc că atunci când, cred că prin 1946, a apărut în «Scânteia» articolul lui Sorin Toma: «Despre putrefacția poeziei sau poezia putrefacției» - pe marginea poeziei lui Tudor Arghezi, un coleg de facultate mi-a spus: «nu-i de-ajuns că răbdătorul pământ românesc îl rabdă pe jidanul Sorin Toma, mai trebuie el să-l împroaşte cu noroi pe poetul nostru național?» Adică, nu noroiul în sine (care poate fi curățat, şi într-adevăr a fost curățat ulterior după mulți ani de suferință pentru Arghezi) l-a deranjat pe colegul meu creştin şi pe alții ca el, ci faptul că noroiul a venit de la un evreu, deşi cu numele românizat de Sorin Toma. Şi mă întreb acum şi despre evreul Sorin Cunea, ce caută el în Germania unde de 22 de ani transmite emisiuni către poporul din România? Cu ce drept, un evreu îşi face «parnusă» din imixtiune permanentă în treburile politice interne ale altei țări? Cu ce drept Sorin Toma şi Sorin Cunea, doi evrei, au încercat sau încearcă să influențeze istoria politică a poporului român? Oare nu astfel a apărut antisemitismul? Comunistul Sorin Toma şi anticomunistul Sorin Cunea trag în direcții opuse istoria României. Cu ce drept?

Poate din cauză că Sorin Toma, în loc să răspundă pentru faptele sale în România, a venit să găsească refugiu ospitalier de bătrânețe în Israel, patria evreiască unde desigur va reveni - în cele din urmă - şi Sorin Cunea.

Căci Israelul îi primeşte pe toți fiii rătăciți şi îi iartă de tot ce-au păcătuit..."

Dr. medic M. Cohen
Beit Shemes

(Din revista *Magazin,* nr. 29, 14.XII. 1989, Tel Aviv).

Scrisoarea călugărului evreu Steinhardt către Revista *Minimum*

Revista *Minimum,* prin redactorul ei Victor Russu, fost colaborator la *Revista cultului mozaic* din Bucureşti şi emigrat în Israel, îi trimite o scrisoare "Călugărului evreu", pe care îl roagă să răspundă la întrebarea: "Ce gândeşti Dumneata când eşti singur în miez de noapte?"

Reproduc acum atât scrisoarea lui Victor Russu, cât şi răspunsul (cum nu se poate mai edificator privind tematica acestui studiu) monahului de la Rohia.

"Bat Yam, 5 febr.1989

Stimate N. Steinhardt,

Cărările noastre s-au încrucişat în câteva rânduri. Către sfârşitul anilor 60 m-ai vizitat de câteva ori la redacția «Revistei Cultului Mozaic». Din gura d-tale am aflat atunci istoria convertirii. Apoi, într-o vară, s-a nimerit să ne facem în acelaşi timp concediul la Văratec. Pe atunci erai încă mirean, dar am reținut zelul cu care nu pierdeai nici o slujbă la mănăstire. Zelul neofitului...

Au mai trecut ani şi, cu un prilej, am aflat, aici în Israel, despre călugărire şi retragerea la mănăstire.

Călugăr, deci . Într-un fel, călugăr evreu. Căci, dacă ții bine minte spusele d-tale, nu ți-ai renegat originea. Pot chiar să presupun că afirmația e valabilă şi acum, între altele pentru că ți-ai păstrat numele originar.

Eşti, deci, un caz rar. Şi un exemplar uman deosebit, de solidă cultură, critic erudit şi subțire, care nu-şi trădează nici acum vocația. Probă recentă, prefața-studiu la monografia Zvetlanei Paleologu-Matta despre M. Eminescu.

Toate acestea stârnesc, firesc, interes. Şi ar fi interesant să citim în *Minimum* un articol al lui N. Steinhardt despre călugărul N. Steinhardt!

Cine eşti d-ta, părinte? Cum s-a produs convertirea şi, mai departe, călugărirea? Ce gânduri îţi trec prin minte la două noaptea, când nu poţi să dormi? Şi te simţi cu adevărat între fraţi, acolo, în sihăstria maramureşeană? Şi cum te privesc ceilalţi, cum îi simţi că te simt în forul lor interior ?

În ce raporturi te afli cu trecutul d-tale, cu foştii coreligionari? Scriitorul şi pictorul Mark Halter, un copil al ghettoului Varşoviei stabilit la Paris, a povestit recent că o dată pe lună e invitatul la dejun al cardinalului Lustiger, evreu din naştere, cu scopul mărturisit ca Eminenţa Sa să aibă cu cine se întreţine în limba maternă comună amândurora - idiş.

Ştiu: d-ta n-ai cum avea astfel de nostalgii lingvistice, căci n-a fost limba maternă. Dar n-ai cumva alte nostalgii? La ceas de insomnie, la 2-3 dimineaţa?

În sfârşit, ţara noastră, Israel, vorbeşte sufletului d-tale? Şi am în vedere nu atât ţara antică, leagănul marilor credinţe, ci ţara de azi, în care trăiesc cei până nu de mult fără ţară, de acei supuşi în trecut tuturor umilinţelor şi disprețului celorlalţi".

Victor Russu

"Rohia, 28 februarie 1989

Iubite d-le Russu,

Cordiala şi amabila d-tale scrisoare mi-a făcut plăcere şi m-a înduioşat. Văd că nu m-ai dat uitării şi-ţi mulţumesc pentru prea bunele şi prea îngăduitoarele cuvinte referitoare la activitatea mea să-i zicem literară (...).

Cât priveşte acel text pe care binevoieşti să mi-l ceri, mărturisesc că mă simt ispitit să-l scriu. Oricum, voi încerca - nu-mi ceri un lucru uşor - şi dacă Dumnezeu îmi va da viaţă şi sănătate (am parte de necazuri cardiace serioase - dar le consider drept o "mitva" în raport cu posibilitatea unui sfârşit canceros -) s-ar putea să vă trimit textul.

Doresc, deocamdată, să vă asigur că am fost primit cum nu se poate mai bine aici. Botezul meu e mai cu seamă o poveste de

dragoste, a îndrăgostirii mele crescânde de neamul românesc, de ce se numeşte fenomenul românesc şi de biserica creştină. M-am simţit atras din copilărie şi tinereţe de acest fenomen românesc (ca şi părinţii mei de altfel). Anii de închisoare (i-am făcut ca «naţionalist» român şi într-un loc denumit al intelectualilor mistico-legionari) mi-au întărit şi apropierea de români.

Era totuşi firesc să întâmpin serioase greutăţi la această mică mănăstire din celălalt capăt al ţării: vârsta (m-am călugărit la 68 de ani), calitatea (beleaua) de a fi fost deţinut politic, originea etnică(«Iţic», vorba lui Al. Mirodan), depărtarea locului de unde veneam (de la Bucureşti, la peste 500 km., iar aici, dacă un băiat vrea să ia de nevastă o fată din alt sat, ca să nu mai vorbesc de alt judeţ ori altă provincie e prilej de uimire, aproape scandal), calitatea mea de intelectual (pour ainsi dire) şi de orăşean printre oameni toţi de origine ţărănească, starea şubredă a sănătăţii (printre oameni în general zdraveni care nu prea ştiu ce-s alea «colită» şi cardiopatie, ş.cl.), lipsa de putere fizică şi de capacitate a unei munci fizice susţinute (se cădea să fie foarte rău privită de oameni voinici şi mult mai tineri decât mine), toate îmi creau condiţii potrivnice şi făceau foarte probabilă (şi foarte legitimă, lesne de înţeles) o recepţie puţin călduroasă.

Şi totuşi nu a fost aşa: monahii aceştia, neamul acesta de păstori şi ţărani - oamenii aceştia atât de diferiţi de mine, m-au primit, înţeles şi acceptat cu o mărinimie, o bunăvoinţă, o răbdare, o simpatie care au desfiinţat orice barieră şi mă fac să mă simt la ora 2 a.m., ora adevărului, cu totul nefrământat de dubii: câtuşi de puţin străin, stingher, nefericit, nostalgic ori gândind să mă întorc din drumul pe care am apucat. Scena atroce din «Tevie lăptarul» al lui Şalom Aleichem, a fetei care s-a căsătorit cu feciorul popii din sat şi aleargă după faetonul tatălui ei, iar el se face că nu o vede, mână mai departe - cu un fanatism vrednic de al unui ayatollah iranian - nu mi se aplică. (Tot astfel în închisoare m-am bucurat de un tratament frăţesc din partea camarazilor legionari. Eu unul nu vă ascund că mă rog şi pentru evreii omorâţi în pădurea Jilava şi

pentru legionarii asasinaţi de pramatia de Carol al II-lea).

Pe Jean Marie Lustiger de care-mi vorbiţi , îl cunosc şi-l admir şi-l iubesc mult. I-am citit trei cărţi: «Sermons d"une curé de Paris», «Le choix de Dieu» şi «La messe». E un om minunat, un mare teolog şi un spirit liber, nobil. Printre multe altele, iată o tare frumoasă cugetare a sa: Dumnezeul creştinilor vrea ca toţi oamenii să se mântuiască, nu numai aleşii săi (Cf. Iezechiel 33,11 şi 18, 23).

Am ajuns să mă împac foarte bine cu viaţa monahală care - spre deosebire de ce cred mulţi - nu este una de trândăvie şi puturoşenie. E o viaţă activă, tonică şi aspră. Şi timpul meu e «plin»: slujbe (multe, port o specială afecţiune celei de la miezul nopţii), lecţio-ii (îi ajut pe cât pot pe ucenicii care se pregătesc să dea examen la Seminarul teologic din Cluj), corespondenţă, când vin vizitatorii străini sunt şi ghid, apoi grijile gospodăreşti (călugării se autoîngrijesc) şi o oarecare activitate literară (îngăduită ba şi recomandată de ierarhii mei de la Cluj şi Sibiu, oameni iubitori de arte, predicile (sunt poftit să predau adesea şi-mi place să le pot vorbi maramureşenilor, oameni dintr-o bucată: mă străduiesc şi scot predica din platitudine stilistică, monotonie şi locuri comune, să-i dau un oarecare caracter de aggiornamento!).

Nu, iubite domnule Russu, puteţi fi încredinţat că nici o clipă nu am ascuns sau am încercat să ascund cine sunt. Păstrând proporţiile (uriaşe) aş îndrăzni să spun că mă înscriu pe linia trasată de Lustiger.

După cum am arătat în textul din Dicţionar *(Dicţionarul Neconvenţional* de Al. Mirodan - n.n.), am încercat, odată cu prietenul meu Emanuel Neuman, să mă încadrez în iudaism; n-am izbutit. Despre Em. Neuman îmi pare rău că nu am vorbit mai pe larg în textul intitulat Botez I. E un om cu totul remarcabil. Rectific şi termenul «ateism» pe care l-am folosit vorbind despre el. Era mult mai corect să spun «agnosticism». Îmi pare de asemenea rău că nu m-am referit şi la refuzul României de a participa în 1968 la acţiunea militară a Pactului de la Varşovia în Cehoslovacia.

Cât priveşte Dicţionarul scriitorilor evrei de limbă română,

nu-mi ascund părerea mea: e întocmit cu vervă dar conţine mult prea multă ţinere de minte a răului, mult prea multă ranchiună, vindictă şi chiar importante doze de venin. Nu e bine! Românii nu au executat ordinul de a-i ucide pe toţi evreii. Antonescu s-a împotrivit cu hotărâre. O ştiu din gura lui Radu Lecca (Comisar pentru Românizare în anii 1941-1944, n. red.): mi-a fost vreme destul de îndelungată coleg de celulă la Jilava şi ne-am împrietenit. Există , domnule Russu, un timp pentru supărare, dar există - citez din Vechiul legământ - şi o vreme pentru uitare, iertare şi împăcare. Ţinerea aceasta de minte migăloasă şi exacerbată numai a răului învenineză mai ales sufletul celui care nu poate depăşi stadiul sufletesc al vendetei. Să nu uităm: nimeni nu-i fără păcat, iar lumea nu-i matematic împărţită în buni şi răi, iar noi evreii nu deţinem cu exclusivitate monopolul bunătăţii, dreptăţii şi infailibilităţii.

Te mai rog, iubite domnule Russu, să nu vezi în mine un monah fanatic şi încuiat; am primit botezul, la Jilava, de la un ieromonah ortodox, dar şi sub semnul ecumenismului. Ortodoxia pe care am ales-o de bună voie (căci erau în celulă şi catolici şi protestanţi şi neoprotestanţi) şi în deplină cunoştinţă de cauză mi-este dragă şi sunt convins că-i voi rămâne fidel până la sfârşit. Dar creştinismul şi călugărirea nu au însemnat pentru mine o «zăvorâre», o fugă de viaţă, ci - cu totul dimpotrivă - o lărgire a orizontului spiritual, o împrospătare a inimii şi cugetului.

La ora 2 a.m. ...(E.M.Cioran, vorbind despre Scott Fitzgerald pomeneşte de ora 3 a.m...). Nu vi se întâmplă şi dvs. să vă deşteptaţi din somn (eu în închisoare nu puteam uneori dormi decât de fericit ce mă simţeam, mă deşteptam aus lauter, Freude, out of sheer joy) şi să reflectaţi la noţiunea de paradox, pe care Lucian Blaga o considera a fi esenţa gândirii şi pe care ştiinţa contemporană o dă, din ce în ce mai categoric, drept legea de bază a universului?...

A! paradoxie...nu-i ea cu adevărat formula universală unică (pentru micro şi macrocosm) pe care în zadar a căutat Einstein să o exprime cuantificat?...

Cu simţământele cele mai alese,"

N. Steinhardt

O întâmplare aparent banală şi interpretarea ei

La începutul anului 1992, atât ziarele din România, cât şi unele din străinătate, au anunţat o ştire cu interpretări variate: sinagoga din oraşul Brăila a fost jefuită, dispărând obiecte de cult de mare valoare. Dacă totul părea la prima vedere un furt banal, reviste evreieşti au emis ipoteza unor manifestări antisemite, amplificând astfel, cu un exemplu recent, "reactivarea fascismului, antisemitismului şi a naţionalismului sălbatic pe baze etnice" (congresmenii americani D'Amatot şi Smith).

Ce a descoperit profesionista poliţie din România? Stupoare: cetăţeanca israeliană de origine română, Adela Schwartz, a pus la cale, plătind cu 2.000 de dolari plus 100.000 lei, jefuirea sinagogii din Brăila! Deci furtul regizat de o evreică cu scopul însuşirii unor valori deosebite, era interpretat un "act de antisemitism". Mă întreb, şi pe bună dreptate, dacă nu s-ar fi descoperit autoarea morală a furtului, cât ar mai fi "ţipat" în continuare presa din străinătate pentru a înfiera "renaşterea" antisemitismului la noi? Dar la fel de logic îmi pun şi o altă întrebare: oare nu în mod deliberat s-a făcut apel la acest furt, spre a avea unii motiv de denigrare în continuare a mult prea răbdătorilor români? Manevra comisă a fost un eşec.

La scurt interval de timp, şi anume în august 1995, o scrisoare a congresmenilor americani Alfonse D'Amato şi Christopher Smith către ing. Iliescu, preşedinte al României, reproşa faptul că "nu s-a prezentat o condamnare oficială şi o cerere riguroasă referitoare la profanarea principalului cimitir evreiesc din Bucureşti" şi cerea în final "judecarea vinovaţilor pentru acest act criminal". Drept obişnuită ameninţare în astfel de situaţii limită, congresmenii americani atenţionau cu iz de şantaj că "orice viitoare atitudine politică a Statelor Unite faţă de România, incluzînd şi statutul de naţiune favorizată, va fi puternic influenţată de aceste evenimente".

Poliţia română explicase că "acest act criminal" este fapta unor copii care "au intrat în cimitir să culeagă fructe şi, cum erau mai sus, au pus câteva pietre funerare una peste alta, ca să ajungă

la fructe". Dar congresmanii americani în replică afirmă că "dintr-un asemenea raport, eforturile poliţiei sunt departe de a indica o anchetă credibilă pentru o asemenea crimă ticăloasă". Este foarte adevărat că în Europa de apus şi chiar în Paris, precum şi în America de sud (Argentina) au avut loc devastări de cimitire evreieşti. La noi, însă, cultul morţilor este atât de adânc implântat în conştiinţa creştinului, încât nu pot avea loc asemenea acte.

Dar de ce nu şi cealaltă faţetă a alternativei unor astfel de acte: nu cumva "ca la Brăila cu furtul din sinagogă", totul a fost trucat?

Atitudinea "păgână" a domnului Andrei Cornea

În faţa oricărui mormânt, în memoria oricărui mort, bunul român, creştin fiind, grăieşte mecanic, sau participând sentimental: "Dumnezeu să-l ierte". Este "salutul" creştin moştenit de generaţii, făcând parte dacă nu conştient din iubirea creştină, cel puţin din bunul simţ al românului. În "filozofia" ultimului ţăran român, a nu respecta memoria unui mort este echivalentul "păgânului", necreştinului.

Nu cunosc morală creştină, nu cunosc cult sau filozofie creştină, care să nu respecte semenul mort.

"Cum apreciaţi, (...) comportamentul domnului Andrei Cornea, când, într-un cadru oficial, la Braşov, nu demult, cu ocazia deschiderii «Lunii Cărţii», prezentându-se o lucrare a lui Corneliu Codreanu şi fiind reamintită uciderea bestială a acestuia, domnul Cornea a izbucnit în plină asistenţă de peste 100 de persoane şi a strigat: «Bine i-au făcut!!»? Iată spiritul sanghinar al acelui «harog! - tob şebagoim harog» («omoară, pe cel mai bun dintre neevrei, ucide-l»), care apare ca un funest stigmat, în cuprinsul tratatelor talmudice. Un intelectual subţire, într-un cadru oficial, erupe temperamental, grobian şi vitriolant, cu acel «Bine i-a făcut!»..."(Dr. Damian Hristu, revista *Puncte Cardinale*, aprilie 10/1996, nr.4,

p.3).

Aş vrea să ştiu la rândul meu, dacă vreun coleg, prieten, admirator al domnului Cornea, creştin sau ateu, din redacţia de la *22*, sau din "Liga Drepturilor Omului", sau de oriunde, poate gândi ca dânsul, subscrie la "actul" pe care l-a făcut în public, la Braşov?

Nu trebuie să aparţii unei anumite ideologii, pentru a califica aşa cum se cuvine gestul domnului Cornea. Pentru orice om de bun-simţ, pentru orice creştin, domnul Cornea a făptuit un gest "păgân".

Pe drept sau pe nedrept, gestul lui se răsfrânge asupra întregei comunităţi a coreligionarilor acestuia.

Şi nu este singurul!

Incitatorul domn Iosif Sava

Îmi este greu să cred că în această ţară s-ar afla cineva care - iubind muzica - să nu fi auzit de domnul Iosif Sava.

Personal, am avut cu domnia sa câteva schimburi epistolare în perioada când lucram la studiul "Albert Schweitzer şi România", cu care am fost invitat de O.N.U. Numele domnului Iosif Sava, înscris cu trei lucrări în studiul meu, se află astfel în Biblioteca sediului O.N.U.

Dar acum despre domnul Iosif Sava în altă postură.

Domnia-sa, până la revoluţie cel puţin, era "Incomparabilul", sau mai precis, specialistul fără concurent în problemele de critică muzicală. Acaparase şi atunci, ca şi acum, tot ce poate fi emisiune de cultură muzicală, atât la radio, cât şi la televiziune. Ştiam despre dânsul şi din ziare, că - ventuză pe remarcabilele formaţii muzicale (Madrigal, Opera Română, Orchestra simfonică a radio-televiziunii) - colindase toate continentele, după care de fiecare dată, cu material audio sau video astfel confecţionat, umplea emisiuni întregi de radio sau televiziune (bine remunerate), cu subiecte mai mult despre Iosif Sava decât despre adevăraţii protagonişti. (Un "hâd " elev din Sibiu,

de la Şcoala de Muzică, spunea că după fiecare emisiune a preopinentului, rămâi cu convingerea că în domeniul respectiv este mai puţin important Do, Re, Mi, Fa,în comparaţie cu Io,Sif,Sa,Va.).

Dar iată că a apărut pentru dl. Iosif Sava un "element" de comparaţie: domnul Klaus Brambach.Ce n-a făcut dl. Iosif Sava într-o viaţă întreagă şi încă în alte două-trei de-ar fi să mai trăiască, a făcut domnul Brambach în 4 ani. Ore de muzică săptămânal (numai de muzică în care invitaţii sunt trataţi respectuos, civilizat, meritat), o Fundaţie care îi poartă numele, un sediu al acesteia cu posibilităţi de micro-recitaluri, studii de perfecţionare pentru tinerii muzicieni cu specialişti aduşi din străinătate prin eforturile Fundaţiei, concerte peste hotare ale tinerilor talentaţi, ca şi în ţară, în multe etape şi cu bună propagandă pentru cultura română, nenumărate burse în Vest etc., etc.

În acest timp, "incomparabilul" de până mai ieri dl. Iosif Sava, în narcisiste emisiuni, având drept pretext muzica, dar minimalizând sau marginalizând interpreţii, ţipând la maşinişti şi regizori de emisie, îşi etalează "ideile" politice, caustic faţă de mulţi şi slugă faţă de inginerul Iliescu.

Este adevărat că unii dintre invitaţi l-au pus cu demnitate la punct (în acest sens, în special domnul Pruteanu).

Dar ceea ce supără cel mai mult în emisiunile "muzicale", pe orice om de bun simţ din această ţară, este permanenţa antinaţionalismului românesc în emisiunile sale. Nu se mai poate asculta nimic despre sau de Beethoven, Bach, Mozart şi alţii, fără să îndurăm "obsesia" domnului Iosif Sava, antiromânească. A devenit, în ultimul timp, un fel de agent alergogen al "urticariilor" timpanului şi retinei noastre, celor care, "dopându-ne" cu Tavegyl în speranţa că vom suporta emisiunea pentru a asculta şi ceva muzică, ajungem - consternaţi, la sfârşitul acesteia - să constatăm ineficacitatea antivomitivelor.

Precum în schiţa lui Caragiale, *Un pedagog de şcoală nouă*, şi dl. Iosif Sava, ca şi "bietul" elev, îşi are "crastavetele" lui (antiromânismul), la care - face ce face - apelează mereu. Desigur,

ţinta principală, ca şi la alţii (coreligionari sau nu), rămâne Mişcarea Legionară şi adepţii ei.

Dar toate acestea la prima vedere.

Dacă totuşi am urmărit de mult timp şi - mazochişti - urmărim încă şi acum aceste emisiuni (eu sunt unul dintre aceştia), nu am auzit şi nu auzim decât destul de rar vorbindu-se despre Sergiu Celibidache (uneori chiar cu ironie), Ionel Perlea şi mulţi alţi muzicieni români naţionalişti, care şi-au găsit posibilităţi de exprimare în străinătate, sau despre von Karajan, Furtwängler şi alţi dirijori naţionalişti ai ţărilor lor. (Oare să ştie domnul Iosif Sava că Furtwängler a dirijat Simfonia "Codreanu" alături de Simfonia "Eroica" către sfârşitul celui de al doilea război mondial, la Berlin? Nu cred).

În schimb, coreligionarii domnului Iosif Sava sunt frecvent invocaţi.

Citesc cu regularitate *Realitatea evreiască*, în care domnul Iosif Sava semnează o "cronică muzicală". Este de fapt o antologie a muzicienilor (compozitori, dirijori, interpreţi) evrei, pentru talentul cărora, şi eu ca şi mulţi alţi români, am toată stima. Despre faptul în sine numai de bine! Dar nici măcar în aceste preocupări strict muzicale (după titlu) din revista citată, nu conteneşte să fie o neobosită porta-voce a celor care atacă naţionaliştii români. În această perioadă în care nici despre semitism, nici despre antisemitism, nu-şi mai are rost nici măcar o vorbă, cu atât mai puţin fapte, domnul Iosif Sava apelează la o altă "găselniţă", REALSEMITISMUL, care nu este altceva decât un prea transparent prosemitism extremist.

Dacă domnul Iosif Sava doreşte să facă politică, de ce nu o face în rubrici sau emisiuni speciale; nemaimurdărind astfel divina MUSICA?

Iar dacă totuşi va continua să vorbească despre asasinate şi maltratări asupra evreilor (îi amintim că o emisiune politică trebuie să fie imparţială) ar putea vorbi şi de alte crime, precum:

- asasinarea contelui Bernadotte (din familia regală suedeză)

- asasinarea a sute de ofiţeri britanici în explozia de la hotelul "King David"

- franctirorii lui Irgun Zwei Leumi, Stern ori Hagana

- crima lui Baruch Goldstein, care a mitraliat zeci de oameni aflaţi în rugăciune într-un lăcaş de cult

- recenta asasinare a primului ministru al Israelului, de către Yigal Amir, "din ordinul lui Dumnezeu şi cu binecuvântarea rabinilor" , pentru că acesta dorea pacea...

- uciderea Ministrului de Justiţie şi a Episcopului de Oradea, precum şi rănirea ministrului Coandă şi a deputatului Popovici de către Max Goldstein, din ordinul P.C.R., în 8 decembrie 1921.

Deci, domnule Iosif Sava, asasinatul politic nu e "inventat" de poporul român, recte de Mişcarea Legionară, el având loc în România încă din 1921, cu mult timp înaintea apariţiei Mişcării Legionare, şi a fost practicat de către un evreu.

Vi-l citez din nou pe călugărul Steinhardt: "Să nu uităm: nimeni nu-i fără păcat, iar lumea nu-i matematic împărţită în buni şi răi, iar noi, evreii, nu deţinem cu exclusivitate monopolul bunătăţii, dreptăţii şi infailibilităţii"...

Trebuie să constat în final, prin comparaţie, domnule Iosif Sava, că în timp ce domnul Brambach e cetăţean german şi bun patriot român, dumneavoastră sunteţi cetăţean român şi extremist patriot evreu.

Astfel se reactivează resentimentele faţă de unii evrei, domnule Sava. Dumneavoastră, după felul în care vă manifestaţi, sunteţi unul dintre cei care deservesc noţiunea de pace şi reconciliere.

CONCLUZII

1. Mişcarea Legionară fiind anticomunistă şi antioligarhică, iar în centrul acestor "ţinte" fiind implicaţi în majoritate evreii, a fost socotită (implicit) antisemită.

2. Mişcarea Legionară fiind creştină, a luat atitudine împotriva anticreştinilor reprezentaţi în special de evrei, prin manifestările lor active şi provocatoare.

3. Mişcarea Legionară fiind dominată de spiritul dreptăţii sociale, a fost împotriva celor care exploatau munca şi buna credinţă a semenilor lor, iar în cercurile conducătoare ale acestor exploatatori dominau evreii.

4. Niciodată Mişcarea Legionară nu a propovăduit sau înfăptuit violenţe împotriva evreilor dintr-o cauză rasială sau religioasă. Nici un legionar nu a fost condamnat în decursul atâtor prigoane prin care au trecut, pentru lovire, crimă sau orice altă nelegiuire pe care aceştia le-ar fi comis împotriva evreilor. Orice efort în acest sens al duşmanilor Mişcării Legionare de a demonstra astfel de acuze, a rămas fără rezultat.

5. Abuzurile, violenţele, crimele sau alte nelegiuri care au avut loc în perioada Statului Naţional Legionar, au fost "opera" infiltraţiilor maligne, dar s-a preferat a fi acuzaţi legionarii, deşi în închisori nu s-a găsit niciodată măcar un singur legionar condamnat pentru asemenea fărădelegi.

6. Faptul că Mişcarea Legionară există, se datoreşte celor

două principii care au fiinţat-o şi au hrănit-o dintotdeauna: credinţa în Hristos şi iubirea de Patrie.

7. Faptul că ideologia Mişcării Legionare este corectă, se demonstrează prin modelul pe care ea îl reprezintă pentru alte mişcări naţionaliste din Europa şi America.

8. Setea actuală de cunoaştere şi de însuşire a ideologiei Mişcării Legionare, din ce în ce mai evidentă, în lipsa cvasitotală a evreilor, dovedeşte absurditatea susţinerii antisemitismului ca practică a legionarilor.

9. Atâta timp cât iubirea de Hristos şi de Patrie vor exista în această ţară, Mişcarea Legionară, prin ideologia ei, va fi o permanenţă în România.

POST - SCRIPTUM

Aş fi avut încă multe să vă mai comunic, stimate domnule coleg. Poate altcineva după mine să adune alte şi alte mărturii la fel de pline de adevăr, la fel de sincere. Este de fapt ceea ce le-am cere şi adversarilor noştri: mărturii sincere.Atât de mult s-a confabulat pe seama Mişcării Legionare, atât de mult s-a minţit despre legionari, încât azi, când - cu toate piedicile care ni se pun - căutăm să ne apărăm şi să facem cunoscut "adevărul-adevărat", mulţi rămân surprinşi auzindu-l şi reacţionează cu indignare faţă de cei care l-au ascuns şi îl mai mistifică încă.

Vă las să citiţi mesajul testamentar al Marietei Iordache, devenită Maica Mihaela, care a murit mucenicește în plină tinereţe în închisoarea comunistă de la Miercurea-Ciuc, unde fusese asasinat, ceva mai devreme, fratele ei, Iordache Nicoară: "Vor veni mulţi care vă vor sili să recunoaşteţi că Mişcarea Legionară a urmat un drum greşit şi că rostul luptei n-a fost decât o rătăcire. Tuturor acestora le veţi răspunde răspicat: Legiunea nu a greşit în principiu.Ei au vrut să scoată neamul românesc din fundul unei adânci prăpăstii de întuneric, desmăţ şi necredinţă. Au aprins o făclie şi au ştiut să-şi ţină ochii aţintiţi spre ea. Dacă am greşit că am scos sabia atunci când ne copleşeau din toate părţile, am şi primit cu seninătate să ne plecăm capul sub ea.

Vieţile curmate ale noastre şi ale vrăjmaşilor noştri vor sta în cumpănă în faţa lui Dumnezeu. Nimeni nu are dreptul să frângă vieţi omeneşti. Noi n-am dorit să ucidem, ci să ne apărăm de cei ce ne ucideau cu miile.

Astăzi, ridicaţi pe jertfele martirilor noştri, continuăm să

năzuim spre cărarea cea dreaptă şi suntem total ai lui Hristos, vieţuind întru El.

Drumul acesta înseamnă dragoste şi numai dragoste. Toate celelalte le lăsăm în seama lui Dumnezeu, iar grija noastră să fie una singură: aceea de a cunoaşte voia Lui şi de a o împlini întocmai, chiar cu preţul vieţii noastre."

Şi reîntorcându-mă la subiectul tratat, subscriu întru totul celor afirmate de Nistor Chioreanu, comandant legionar, în cartea sa *Morminte vii*, la pagina 90 :

"Acum la vârsta înaintată la care mă găsesc, când nici o ambiţie politică nu mă stăpâneşte, dar doresc cu toată ardoarea ca neamul meu să trăiască fericit şi să aducă şi el o contribuţie ridicată la cultura şi civilizaţia lumii, afirm că antisemitismul, ca şi rasismul, ca şi orice «ism» care seamănă ură şi zavistie printre oameni, constituie un păcat pe linie creştină şi o mare calamitate şi greşeală pe linie politică. Şi atât greşeala cât şi păcatul, se plătesc".

Şi totuşi suntem datori cu toţii să atragem atenţia că toleranţa noastră, a românilor în general, îşi are limitele ei, iar celor care prin atitudini provocatoare vor revigorarea resentimentelor faţă de ei înşişi, pentru că - paradoxal - evreii sunt "eroii" acestor acte, le răspundem prin cuvintele profesorului Paulescu, care din păcate redevin actuale:

"Nu mai chinuţi omenirea, întreţinând discordie şi provocând revoluţii şi războaie. Lăsaţi lumea în pace şi binefacerile păcii se vor revărsa şi asupra voastră.Dar mai presus de toate cereţi lui Dumnezeu să aibă milă de voi şi să vă dea puţină înţelepciune ca să nu mai persecutaţi creştinismul şi chiar să vă întoarceţi la doctrina sublimă a lui Cristos, (...) pe care în actuala stare de turpitudine morală în care putreziţi, n-o puteţi pricepe".

La rândul ei, lucrarea mea se supune aceluiaşi comandament, cu o sinceritate pe care aş dori - măcar numai atât - să v-o transmit şi dumneavoastră nu întru "convertire", ci întru "obiectivitate".

Aşadar, Dumnezeu să vă ajute, stimate domnule doctor Stelian Bălănescu, să puteţi fi obiectiv în orice situaţie, mai ales

atunci când transpare interesul unora de a vă împinge pe un drum prea rar pavat cu bune intenţii, mizând de multe ori pe naivitatea dintotdeauna a românilor.

Cu aceeaşi sinceritate,
Dr.Flor Strejnicu
C.P. 17 - 2437 Cisnădie
August 1996

THE LEGIONARY MOVEMENT AND THE JEWS

SUMMARY

Starting by enumerating several books that support the idea that anti-semitism has been active in Romania for the past two centuries and among its most violent representatives were the members of the Legionary Movement, the author analyzes the circumstances that favored the appearance of this resentment and its justification at the respective times.

Using original documents and quotations from different personalities active at those times, including opinions of the Jews as well as those of opponents but also of people neutral to the Movement, the author demonstrates that the resentment towards the Jews in no way was directed against their religion or race.

The serious accusations still cast on the members of the Movement are demolished starting from indisputable documents.

During the National Legionary Rule reprovable deeds did happen, but these should be blamed on people directly interested in discrediting the Movement and some evil suburban characters.

Testimonies taken both outside of prison and in detention come to prove the tolerant Christian behavior of the legionaries towards the Jews.

In a separate chapter the difference of doctrine and behavior is made clear between the Legionary Movement and other nationalist groups with a special stress on Cuza's party.

The "co-belligerent" status of the Jews during general Antonescu's coup d'etat as well as the complete exclusion of any involvement of the Legionary Movement in committing crimes against the Jews at that time are also revealed.

In a dignified and responsible manner the author draws the readers' attention to the intolerant attitudes of Jewish circles within and without our country, which lead to a revival of the resentments against Jews.

The author draws the following conclusions:

1. As the Legionary Movement was outright anti-communist and anti-oligarchical it was implicitly considered anti-semitic because the oligarchy and communist was made mostly of Jews.

2. Being Christian, the Legionary Movement was against non-Christians, represented mainly by the Jews, and their active and provocative attitudes.

3. In the spirit of social justice the Legionary Movement was against those who exploited the work and good-faith of their fellow-beings, and the ruling positions within the exploiting class were held mostly by de Jews.

4. The Legionary Movement never supported or actually carried out violent actions against Jews for racial or religious reasons. No member of the Legion was ever indicted for a harmful action against the Jews, any attempt in this respect by the enemies of the Movement to support such accusations falling.

5. The abuse, violent actions, murders or other crimes that took place during the National Legionary Rule are to blame on malignant infiltrations, but the authorities preferred to blame them on the members of the movement, although not one was emprisoned for such deeds.

6. The fact that the Legionary Movement exists is due to the two principles that engendered and have always supported it: the belief in Christ and the love of the country.

7. The fact that the ideology of the Legionary Movement is correct is also demonstrated by the fact that it represents a model

for other nationalist movements in Europe and America.

8. The present-day wish of the young generation to learn about the ideology of the Legionary Movement which has visibly increased lately, while Jews are less and less numerous in our country, is a proof of the absurdity of the very idea of anti-semitic tendencies in the actions of the legionaries. Let's not forget that there were Jews members of the movement, even a legionary commander of Jewish origin, and many Jews became supporters of the Legionary Movement during emprisonment.

9. As long as there is love of Christ and the homeland in this country through its ideology, the Legionary Movement will continue to exist in Romania.

LE MOUVEMENT LÉGIONNAIRE ET LES JUIFS

RÉSUMÉ

Ayant comme point de départ l'énumération des livres dans lesqueles on soutient qu'en Roumanie l'antisémitisme a été actif durant les derniers siècles et que parmi ses plus violents représentants auraient été les membres du Mouvement Légionnaire, l'auteur analyse les conditions qui ont déterminé l'apparition de ce ressentiment et sa justification à cette époque-là.

Par les documents originaux et en citant des écrits de différentes personnalités actives à cette période-là, y compris les opinions des juifs comme celles de bon nombre d'adversaires ou de neutres, l'auteur démontre que par rapport au Mouvement Légionnaire le ressentiment envers le Juifs n'a pas du tout visé leur religion ou leur race.

Les graves accusations que l'on porte encore contre les légionnaires, sont démolies par des documents incontestables.

Pendant l'existance de l'État National Légionnaire, on a eu lieu pourtant des événements réprobateurs accomplis par des individus directement intéressés dans le discrédit du Mouvement Légionnaire comme par des éléments malins des périphéries, responsables de ces actions.

Les témoignages pris autant en dehors des prisons que dedans, viennent démontrer le comportement chrétien tolérant des légionnaires envers les Juifs.

Dans un chapitre à part on fait la distinction en matière de doctrine et d'attitude entre le Mouvement Légionnaire et d'autres formations nationalistes, tout en insistant sur le parti de Cuza.

On fait ressortir également "la qualité de cobelligérants" des Juifs pendant le coup d'Etat du général Antonescu et en même temps on exclut totalement l'implication du Mouvement Légionnaire dans les crimes contre les Juifs durant cette période.

L'auteur attire d'une manière digne et responsable l'attention sur les actions d'intolérance des milieux juifs du pays et de l'étranger qui mènent à la remontée des ressentiments envers les Juifs.

On aboutit aux conclusions suivantes:

1. Étant anticommuniste et antioligarchique et de nombreux Juifs faisant partie des chefs communistes et oligarques, le Mouvement Légionnaire a été implicitement considéré "antisémite".

2. Le Mouvement Légionnaire, étant chrétien, a pris position contre les antichrétiens représentés surtout par les Juifs, par leurs manifestations actives et provocatrices.

3. L'esprit de justice sociale qui a dominé ce mouvement, l'a déterminé à combattre ceux qui exploitent le travail et la bonne foi de leurs semblables, et les Juifs prédominaient dans les milieux dirigeants de ces exploiteurs.

4. Jamais le Mouvement Légionnaire n'a propagé ou accompli des violences contre les Juifs pour de raisons de race ou de religion. Pas un membre du Mouvement Légionnaire n'a été condamné, au cours de nombreuses persécutions contre eux, pour ataque, crime ou autre infamie qu'il aurait commis contre les Juifs. Tout effort que les ennemis du Mouvement Légionnaire aient fait dans cette direction pour démontrer de telles accusations, est resté sans objet.

5. Les abus, les violences, les crimes ou d'autres forfaits qui on eu lieu pendant le governement de l'Etat National Légionnaire, ont été "l'oeuvre" des infiltrations malignes, mais on a préféré accuser les légionnaires, bien que l'on n'ait trouvé aucun légionnaire emprisonné pour de telles infamies.

6. Le fait que le Mouvement Légionnaire existe, est dû aux deux principes qui l'ont engendré et nourri depuis toujours: la foi en Jésus Christ et l'amour de la Patrie.

7. Le fait que l'ideologie du Mouvement Légionnaire est correcte ressort du modèle qu'elle représente pour d'autres mouvement nationalistes de l'Europe et de l'Amérique.

8. Le désir de nos jeunes de plus en plus évident, de connaître et de s'appropier l'idéologie du Mouvement Légionnaire, dans l'abcence quasitotale des Juifs, prouve l'absurdité de l'idée même de l'antisémitisme comme pratique des légionnaires. N'oublions pas qu'il y a eu des légionnaires et même un commandant légionnaire d'origine juive et que pas mal de Juifs ont sympathisé avec le Mouvement Légionnaire pendant leurs détentions.

9. Tant que l'amour du Christ et de la Patrie existeront dans ce pays, le Mouvement Légionnaire sera, par sa idéologie, une permanence en Roumanie.

DIE LEGIONÄRBEWEGUNG UND DIE JUDEN

ZUSAMMENFASSUNG

Von der Aufzälung einiger Bücher ausgehend, die behaupten, daß in Rumänien der Antisemitismus in den letzten zvei Jahrhunderten aktiv war und unter den gewaltsamsten die Mitglieder der Legionärbewegung wären, analysiert der Autor die Bedingungen der Erscheinung dieser Abneigung und seine Rechtfertigung in den betreffenden Momenten.

Der Autor beweist durch originale Dokumente und Zitate aus den Büchern verschiedener aktiver Persönlichkeiten de Zeiten, aus denen sowohl die Meinungen der Juden nicht fehlen, als auch die vielen Gegner oder Unparteiischen in Beziehung auf die Legionärbewegung, daß die Abneigung gegenüber den Juden sich auf keiner Fall auf deren Religion oder Rasse bezogen hat.

Das Annulieren der schweren Beschuldigungen, die den Legionären noch gebracht werden, beruhen nur auf unanfechtbaren Urkunden.

In der Zeit des Nationalen Legionären Status sind auch mißbillingende Taten einiger Individuen vorgekommen, die direkt daran interessiert waren, die Legionärbewegung in Verruf zu briengen und auch einige maligne Elemente de Peripherie, die veranwortlich für diese Handlungen waren.

Zeugenaussagen, die sowohl außerhalb als auch innerhalb der Gefängnisse gesammelt wurden, kommen, um das christliche,

tolerante Verhalten der Legionäre den Juden gegenüber zu zeigen.

In einem separaten Kapitel wird die Differenzierung zwischen der Doktrin und dem Verhalten der Legionärbewegung und der Doktrin und dem Verhalten anderer Nationalitischer Formationen gemacht, wobei insbesondere auf die Cuza Partei eingegangen wird.

Es wird ebenfalls "die Eigenschaft der Juden als Mitkämpfer" während des Staatsstreiches des Generals Antonescu bewiesen, sowie auch das totale Ausschließen der Implikation der Legionärbewegung in der Verübung der Morde an die Juden in der betreffenden Zeitspanne.

Die Aufmerksamkeit wird in einer würdevollen und verantwortlichen Weise auf die intoleranten Handlungen der jüdischen Kreise aus dem In- und Ausland gelenkt, Handlungen, die zu der Wiederbelebung de Abneigung den Juden gegenüber führte.

Man kommt zu folgenden Schlußfolgerungen:

1. Weil die Legionärbewegung antikommunistisch und antioligarchisch war und im Zentrum dieser "Ziele" vor allem die Juden verwickelt waren, wurde sie (implizit) als "antisemitisch" betrachtet.

2. Weil die Legionärbewegung christlich war, hat sie Stellung gegen die Antichristen, hauptsöchlich von den Juden vertreten durch ihre aktiven und herausfordernden Mnifestationen genommen.

3. Da die Legionärbewegung von dem sozialen Gerechtigkeitssinn dominiert wurde, war sie gegen diejenigen, die die Arbeit und die Gutgläubihkeit ihrer Mitmenschen ausbeuteten. In den führenden Kreisen dieser Ausbeuter dominierten die Juden.

4. Die Legionärbewegung hat nie Gewalttätigkeiten gegen die Juden wegen ihrer Rasse oder Religion verkündet oder unternommen.

Im Verlauf der vielen Verfolgungen, die man gegen die Legionäre unternommen hat, wurde kein einzinger Legionär, wegen Mord oder jedwelcher anderer Verbrechen an den Juden verurteilt. Jede Bemühlung in dieser Richtung de Feinde der

Legionärbewegung, die solche Anklagen beweisen wollten, blieben ohne Erfolg.

5. Die Mißbräuche, die Gewalttätigkeiten, die Morde und die andere Untaten, die während des Nationalen Legionären Status stattgefunden haben, waren das "Werk" der bösartigen Infiltrationen; aber es wurde vorgezogen, daß die Legionäre beschuldigt wurden, obwohl in den Gefängnissen kein einziger Legionär gefunden wurde, der wegen solcher Verbrechen verurteilt wurde.

6. Die Tatsache, daß die Legionärbewegung existiert, ist den zwei Prinzipien, die sie gegründet und ernährt haben, zu verdanken: der Glaube an Jesus Christus und die Liebe zum Vaterland.

7. Die Tatsache, daß die Ideologie de Legionärbewegung richtig ist, wird durch das Vorbild, welches sie für andere nationalistiche Bewegungen aus Europa und Amerika darstellt, bewiessen.

8. Der Wissensdurst unserer Jugend und die Aneignung der Ideologie der Legionärbewegung, die immer offensichtlicher werden, beweisen in der fast tot den Sinnlosigkeit der Behauptung, daß der Antisemitismus eine Praktik der Legionäre wäre.

Es soll nicht vergessen werden, daß Legionäre und sogar Befehlshaber der Legionäre existiert haben, die jüdischer Abstammung waren; viele Juden wurden Freunde der Legionärbewegung in der Zeit, als sie im Gefängnis waren.

9. So lange die Liebe zu Jesus Christus und die Liebe zum Vaterland in diesen Land existieren, wird die Legionärbewegung durch ihre Ideologie von permanenter Dauer in Rumänien sein.

CUPRINS

ARGUMENT 7

CAUZELE JUSTIFICATELOR PERIOADE DE REVIGORARE A RESENTIMENTELOR FAŢĂ DE EVREI 15

Starea de spirit a românilor în anii '20 17

Starea de spirit a românilor în toamna lui 1940 ... 33

"ANTISEMITISMUL" ÎN (CLAR)VIZIUNEA LEGIONARILOR SAU A PRIETENILOR ACESTORA 39

Corneliu Zelea Codreanu 41

- Planurile iudaismului 44
- Planurile mari ale iudaismului faţă de pământul şi neamul românesc 47
- Actualitatea Căpitanului 49
- Din atitudinile "antisemite" ale lui Corneliu Zelea Codreanu 50

Vasile Marin 56

Traian Herseni 60

Ion Banea 62

Mihai Polihroniade 62

Sextil Puşcariu 63

Nichifor Crainic 63

Nae Ionescu 64

Reacţii la *Prefaţa* lui Nae Ionescu la romanul *De două mii de ani* de Mihail Sebastian 70

Horia Sima 73

Preotul Vasile Boldeanu 74
Mircea Eliade 76
Traian Brăileanu 80
Constantin Noica 81
Emil Cioran 83
Vintilă Horia 87
Petre Ţuţea 88
Mihail Sturdza 89
Gabriel Bălănescu 90
Iulia Maria Cojerean 91
Traian Popescu 93
Michele Rallo 94
C.W. Forester 95
Nistor Chioreanu 96
Al. Paleologu 97
MIŞCAREA LEGIONARĂ ŞI CUZISMUL 99
PERIOADA STATULUI NAŢIONAL LEGIONAR ŞI EVREII 109
Spiritul creştin al jertfei legionare 113
Teatrul "Baraseum" din Bucureşti, un exemplu de "antisemitism" legionar 118
Mişcarea legionară se opune expulzării şi internării în lagăre a evreilor 120
Atitudinea respectuoasă a miniştrilor legionari faţă de rabinul şef al României 121
INFILTRAŢIILE MALEFICE ÎN ACTIVITATEA STATULUI NAŢIONAL LEGIONAR 123
A. Infiltrarea elementelor comuniste (?) în Mişcarea Legionară 129
B. Penetraţia răufăcătorilor în activităţile Statului Naţional Legionar 135
ECONOMIA ŞI EVREII ÎN PERIOADA STATULUI NAŢIONAL LEGIONAR 143
LOVITURA DE STAT A GENERALULUI ANTONESCU ŞI EVREII 159

CALOMNII LA ADRESA MIŞCĂRII LEGIONARE 171
Calomniile lui Alexander L. Easterman 173
Pogromul de la abator 175
"Cazul" preotului Vasile Boldeanu 187
"Cazul" Arhiepiscopului Valerian Trifa 195
Pogromul de la Iaşi din iunie 1941 197
Decizia Tribunalului de la Nürnberg 204
"ANTISEMITISMUL" LEGIONARILOR ÎN PERIOADELE DE LIBERTATE 209
"ANTISEMITISMUL" LEGIONARILOR ÎN PERIOADELE DE DETENŢIE 221
Ana Maria Marin 223
Călugărul Nicolae Steinhardt 227
Iancu Avram 232
Scrisoarea unui legionar către prietenul său evreu 234
Sora Maria Judith 236
Inconsecvenţa pastorului Richard Wurmbrand 238
"Cazul" Hary Brauner 245
ONESTITATEA LEGIONARILOR FAŢĂ DE EVREI 249
CINE DOREŞTE SĂ REACTIVEZE ANTISEMITISMUL? ... 257
Scrisori de la "Jewish Community of America" .. 259
Ce spun evreii de antiromânismul unora dintre coreligionari 262
O întâmplare aparent banală şi interpretarea ei 274
Atitudinea "păgână" a domnului Andrei Cornea .. 275
Incitatorul domn Iosif Sava 276
CONCLUZII 281
POST-SCRIPTUM 285

SUMMARY 289
RÉSUMÉ 293
ZUSAMMENFASSUNG 297

Editura
IMAGO
SIBIU
Str. Fabricii, nr. 20
2400 SIBIU
Tel. 069-42.13.48

Bun de tipar: 07.10.1996. Coli tipo: 19
Format: 16/61x86

Tiparul executat la „POLSIB" S.A. Sibiu
sub c-da 6 A 387

C.T.C.
30

ERATĂ

pag./rând	în loc de:	se va citi:
41/2	amestestecă	amestecă
219/29	îmbace	îmbrace
293/2	lesqueles	lesquels
293/11	le Juifs	les Juifs
294/23	de raisons	des raisons
294/31	on eu	ont eu
295/15	sa idéologie	son idéologie
297/2	zvei	zwei
297/8	de	die
297/12	keiner	keinen
297/19	briengen	bringen
297/19	de	der
298/9	die Juden	den Juden
298/14	de Abneigung	der Abneigung
298/22	hauptsöchlich	hauptsächlich
298/34	Bemühlung	Bemühung
298/34	de Feinde	der Feinde
299/4	andere	anderen
299/13	de	der
299/16	bewiessen	bewiesen
299/19	der fast tot den	dem fast tota-len Fehlen der Juden die

Nu voi căuta, în tot ceea ce voi scrie, să mă refer la toate acuzele aduse Mişcării Legionare, ci mă voi limita doar la problema "antisemitismului legionar" sau, mai exact, la raportul dintre Mişcarea Legionară şi evrei. Prea mult s-a minţit şi s-a fabulat pe seama Mişcării Legionare, fără ca aceasta să aibă voie să demonstreze adevărul.

IMAGO

ISBN 973-9213-08-1

9.500 lei